Pročišćeni tekst	6

sa zadnjom izmjenom 137/09 objavljenom u Narodnim novinama dana 13.11.2009

skoči na kraj dokumenta

ZTD

Zakon o trgovačkim društvima

Nar. nov., br.: 111/93, 34/99, 52/00 – Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09

Stupanje na snagu:	1. svibnja 2010.
Primjena:	---

STATUS	propis aktualan	nadnevak provjere statusa	Komentar statusa:
	☑	31. siječnja 2012.	Provjeriti da li su objavljene izmjene nakon nadnevka provjere statusa
	propis aktualan	savjetnik: N.B	

Skoči na:
PREGLED IZMJENA
SADRŽAJ
NAPOMENE

PREGLED IZMJENA I DOPUNA

	Naziv propisa	Datum	Link	Stupanje na snagu (SNS) / Primjena (PRM)
0	Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/1993)	15.12.1993.	x	SNS: 23.12.1993. PRM: od 1. siječnja 1995.
1	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima	9.4.1999.	x	SNS: 23.12.1993.

Napomene

OSNOVA DONOŠENJA PROPISA

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske

PRESTANAK VAŽENJA DRUGIH PROPISA

Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/1993)
SNS: 23.12.1993. - **PRM: od 1. siječnja 1995.**
Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o poduzećima ("Narodne novine", br. 53/91. i 58/93.),
2. poglavlje II. "Dionica" i druge odredbe Zakona o vrijednosnim papirima ("Narodne novine", br. 53/91.) koje se odnose na dionice, osim odredbe kojom se one proglašavaju vrijednosnim papirima,
3. Zakon o stranim ulaganjima ("Narodne novine", br. 53/91.),
4. članak 3. i članci 5. do 12. Zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju ("Narodne novine", br. 53/91.),
5. članci 95. do 98. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91. i 73/91.).

POVRATAK NA NASLOVNICU ⇨

POVRATAK NA VRH SADRŽAJA ⇨

SADRŽAJ

DIO PRVI	
ZAJEDNIČKE ODREDBE	
GLAVA I.	
OPĆE ODREDBE	
Odjeljak 1.	
TRGOVAC, TRGOVAČKA DRUŠTVA I TRGOVAC POJEDINAC	
Pojam trgovca	1.
Pojam trgovačkoga društva	2.
Trgovac pojedinac	3.
Odjeljak 2.	
PRAVNA OSOBNOST	
Pravna osobnost trgovačkoga društva	4.
Stjecanje prava i obveza	5.
Preddruštvo	6.
Podružnice	7.
Upis podružnice u sudski registar	8.
Odjeljak 3.	
ODGOVORNOST ZA OBVEZE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA	
Općenito	9.
Odgovornost članova trgovačkoga društva	10.
GLAVA II.	
TVRTKA	
Odjeljak 1.	
TVRTKA TRGOVAČKOGA DRUŠTVA	
Pojam	11.
Načelo istinitosti	12.
Sadržaj tvrtke	13.
Razlikovanje tvrtki	14.
Imena država i međunarodnih organizacija	15.
Osobna imena	16.
Tvrtka i promjene u trgovačkom društvu	17.
Tvrtka trgovačkoga društva u stečaju ili likvidaciji	18.
Skraćena tvrtka	19.
Jezik tvrtke	20.
Upotreba tvrtke	21.
Načelo jedinstvenosti	22.
Prijenos tvrtke	23.
Odjeljak 2.	
TVRTKA TRGOVCA POJEDINCA	
Sadržaj tvrtke	24.
Primjena odredaba o tvrtki trgovačkoga društva	25.
Odjeljak 3.	
TVRTKA PODRUŽNICE	
Sadržaj	26.
Primjena odredaba o tvrtki trgovačkoga društva	27.
Odjeljak 4.	
ZAŠTITA TVRTKE	
Načelo zakonitosti	28.
Načelo isključivosti	29.
Načelo prvenstva	30.
Zaštita prava imatelja ranije prijavljene tvrtke	31.

POVRATAK NA NASLOVNICU ⇨

POVRATAK NA VRH SADRŽAJA ⇨

POVRATAK NA VRH SADRŽAJA ⇨

GLAVA III.	
PREDMET POSLOVANJA I SJEDIŠTE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA	
Odjeljak 1.	
PREDMET POSLOVANJA	
Sloboda obavljanja djelatnosti	32.
Utvrđivanje predmeta poslovanja	33.
Upis predmeta poslovanja u sudski registar	34.
Učinak upisa predmeta poslovanja društva u sudski registar	35.
Djelatnost podružnice	36.
Odjeljak 2.	
SJEDIŠTE	
Sjedište trgovačkoga društva	37.
Promjena sjedišta	38.
Sjedište podružnice	39.
Sudska nadležnost	40.
GLAVA IV.	
ZASTUPANJE	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Zastupnici po zakonu	41.
Zastupnici po punomoći	42.
Punomoćnik po zaposlenju	43.
Odjeljak 2.	
PROKURA	
Pojam prokure	44.
Prokurist	45.
Pojedinačna i skupna prokura	46.
Opseg ovlasti iz prokure	47.
Ograničenje prokure	48.
Sklapanje ugovora sa samim sobom	49.
Potpis prokuriste	50.
Prijenos prokure	51.
Opoziv prokure	52.
Prokura trgovca pojedinca	53.
Upis prokure	54.
Odjeljak 3.	
TRGOVAČKA PUNOMOĆ	
Pojam trgovačke punomoći	55.
Ovlasti iz trgovačke punomoći	56.
Odjeljak 4.	
PUNOMOĆ TRGOVAČKOME PUTNIKU	
Tko može dati punomoć i oblik punomoći	57.
Ovlasti iz punomoći trgovačkome putniku	58.
GLAVA V.	
SUDSKI REGISTAR	
Predmet upisa	59.
Registar	60.
Način upisa	61.
Prijava za upis	62.
Potpisi	63.
Objava upisa	64.
Javnost registra	65.
Učinak upisa u registar	66.
Mjesna nadležnost	67.

DIO DRUGI	
DRUŠTVA	
GLAVA I.	
JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO	
Odjeljak 1.	
OSNIVANJE	
Pojam javnoga trgovačkoga društva	68.
Primjena propisa o ortaštvu	69.
Prijava za upis u sudski registar	70.
Odjeljak 2.	
PRAVNI ODNOSI **IZMEĐU ČLANOVA**	
Društveni ugovor	71.
Ulozi u društvu	72.
Naknada izdataka i štete	73.
Posljedice zakašnjenja	74.
Pozornost člana	75.
Zabrana konkurencije	76.
Posljedice nedopuštene konkurencije	77.
Vođenje poslova društva	78.
Način vođenja poslova	79.
Odstupanje od uputa. Obveza izvješćivanja	80.
OPSEG OVLASTI ZA VOĐENJE POSLOVA	
Prokura	81.
Oduzimanje ovlasti za vođenje poslova	82.
Otkazivanje ovlasti za vođenje poslova društva	83.
Pravo na obaviještenost	84.
Donošenje odluka	85.
Račun dobiti i gubitka	86.
Udio u dobiti i gubitku	87.
Zabrana smanjenja udjela u kapitalu društva	88.
Vraćanje zajmova	89.
Odjeljak 3.	
PRAVNI ODNOSI ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIMA	
Zabrana raspolaganja člana svojim udjelom	90.
Zastupanje društva	91.
Opseg ovlasti za zastupanje	92.
Oduzimanje ovlasti za zastupanje	93.
Osobna odgovornost članova	94.
Prigovor i prijeboj	95.
Odgovornost novoga člana	96.
Odjeljak 4.	
PRESTANAK DRUŠTVA I ISTUPANJE ČLANOVA IZ DRUŠTVA	
Razlozi prestanka	97.
Otkaz člana	98.
Prestanak na temelju odluke suda	99.
Društvo za vrijeme trajanja života člana. Prešutno nastavljanje društva	100.
Otkaz vjerovnika člana društva zbog potraživanja prema članu.	101.
Ovlast člana koji je u dobroj vjeri za vođenje poslova društva	102.
Smrt ili prestanak člana i stečaj člana	103.
Nastavljanje društva nakon istupanja člana	104.
Posljedice istupanja člana iz društva i odgovornost za obveze društva	105.

Sudjelovanje člana koji je istupio iz društva u poslovima koji nisu završeni	106.
Nastavljanje društva s nasljednicima	107.
Isključenje člana umjesto prestanka društva sudskim otkazom	108.
Istupanje člana umjesto prestanka društva zbog otkaza vjerovnika	109.
Preuzimanje poslova društva bez provođenja likvidacije	110.
Prijava za upis nastanka razloga za prestanak društva u sudski registar	111.
Nastavljanje društva nakon stečaja	112.
Odjeljak 5.	
LIKVIDACIJA	
Kada se pokreće postupak likvidacije	113.
Imenovanje likvidatora	114.
Opoziv likvidatora	115.
Prijava za upis likvidatora u sudski registar	116.
Poslovi likvidatora	117.
Skupno zastupanje	118.
Neograničenost ovlasti	119.
Vezanost likvidatora odlukama onih koji su ih imenovali	120.
Tvrtka i potpisivanje	121.
Financijska izvješća	122.
Vraćanje stvari	123.
Podjela imovine društva	124.
Podmirenje računa izmedu članova društva	125.
Međusobni odnosi i odnosi prema trećima	126.
Prijava za upis prestanka društva u sudski registar Čuvanje poslovnih knjiga	127.
Primjena odredaba o likvidaciji	128.
Odjeljak 6.	
ZASTARA	
Zastara potraživanja prema članovima	129.
Prekid zastare	130.
GLAVA II.	
KOMANDITNO DRUŠTVO	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Pojam komanditnog društva	131.
Primjena odredbi o javnom trgovačkom društvu	132.
Odjeljak 2.	
OSNIVANJE I UPIS U SUDSKI REGISTAR	
Ugovor o osnivanju društva	133.
Upis u sudski registar	134.
Odjeljak 3.	
PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA	
Slobodna ugovaranja	135.
Upravljanje društvom	136.
Pravo nadzora	137.
Zabrana konkurencije	138.
Predaja izvješća društva u sudski registar	138.a
Udio u dobiti i u gubitku	139.
Obračun udjela u dobiti i u gubitku	140.
Isplata dobiti	141.
Odjeljak 4.	

PRAVNI ODNOSI DRUŠTVA I ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIM OSOBAMA	
Zastupanje	142.
Odgovornost komanditora	143.
Odgovornost novoga člana društva	144.
Smanjenje uloga. Prijava za upis promjene uloga u sudski registar	145.
Vraćanje zajmova	146.
Smrt ili prestanak komanditora	147.
GLAVA III.	
TAJNO DRUŠTVO	
Pojam tajnoga društva	148.
Odnosi između poduzetnika i tajnoga člana	149.
Pravo nadzora tajnoga člana	150.
Dobit i gubitak	151.
Račun dobiti i gubitka	152.
Smrt tajnoga člana	153.
Slučajevi prestanka društva	154.
Otkaz ugovora	155.
Obračun i dovršetak započetih poslova	156.
Prava tajnoga člana u slučaju stečaja poduzetnika	157.
Pobijanje stečaja	158.
GLAVA IV.	
DIONIČKO DRUŠTVO	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Pojam dioničkoga društva	159.
Osnivači	160.
Temeljni kapital	161.
Najniži nominalni iznos temeljnoga kapitala	162.
Najniži nominalni iznos dionica	163.
Iznos za koji se izdaju dionice	164.
Odjeljak 2.	
DIONICE	
Dionice koje glase na ime	165.
Privremenice	166.
Redovne i povlaštene dionice	167.
Rodovi dionica	168.
Pravo glasa	169.
Sastojci dionice	170.
Dijelovi isprave o dionici	171.
Odluka o izdavanju dionica	172.
Odjeljak 3.	
OSNIVANJE	
Pododjeljak 1.	
Statut	
Usvajanje statuta	173.
Objava podataka i priopćenja društva	174.
Posebne pogodnosti i trošak osnivanja društva	175.
Ulaganje stvari i prava. Preuzimanje stvari i prava	176.
Pododjeljak 2.	
Simultano osnivanje društva	
Pojam	177.
Preuzimanje dionica	178.
Uplata dionica	179.
Imenovanje organa društva	180.

Izvješće o osnivanju	181.
Revizija osnivanja	182.
Opseg revizije osnivanja	183.
Nesuglasje između osnivača i revizora osnivanja	184.
Naknada i troškovi revizora osnivanja	185.
Osnivanje društva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja	185.a
Prijava za upis društva u sudski registar	186.
Sadržaj prijave	187.
Sadržaj prijave kada se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja	187.a
Ispitivanje prijave	188.
Sadržaj upisa	189.
Društvo s jednim dioničarom	189.a
Objava upisa	190.
Odgovornost osnivača	191.
Odgovornost drugih osoba	192.
Odgovornost članova uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora	193.
Zabranjeno izdavanje dionica	194.
Nastavak osnivanja društva	194.a
Pododjeljak 3.	
Sukcesivno osnivanje društva	
Pojam	195.
Javni poziv za upis dionica	196.
Upis i uplata dionica	197.
Upisnica	198.
Neuspjeli upis	199.
Nepravodobna plaćanja	200.
Raspoređivanje upisanih dionica	201.
Raspolaganje s uplatama	202.
Sazivanje osnivačke skupštine	203.
Posljedice neodržavanja osnivačke skupštine	204.
Podobnost skupštine da donosi odluke	205.
Tijek osnivačke skupštine	206.
Nadležnost osnivačke skupštine	207.
Glasovanje na osnivačkoj skupštini	208.
Ponovno ispitivanje izvješća o osnivanju	209.
Upis u sudski registar. Postupanje u ime društva prije upisa u sudski registar. Odgovornost u osnivanju	210.
Odjeljak 4.	
PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I DIONIČARA	
Načelo jednakog položaja dioničara	211.
Glavna obveza dioničara	212.
Posljedice nepravodobne uplate	213.
Isključenje dioničara zbog nepravodobne uplate dionica	214.
Plaćanje obveze prednika	215.
Zabrana oslobođenja od ispunjenja obveze dioničara	216.
Zabrana povrata plaćenog i plaćanja kamata na ulog te povrat zajma kojim se nadomješta kapital	217.
Dodatne obveze dioničara	218.
Zabrana upisa vlastitih dionica i preuzimanja dionica	219.
Upotreba dobiti	220.
Plaćanje predujma dividende iz dijela neto dobiti	221.
Zakonske rezerve i rezerve kapitala	222.
Rezerve za vlastite dionice, statutarne i ostale rezerve	222.a

Podjela dobiti	223.
Odgovornost dioničara koji su primili zabranjena plaćanja	224.
Plaćanje dodatnih činidbi	225.
Upis u registar dionica	226.
Prijenos dionica	227.
Više ovlaštenika na dionici	228.
Računanje vremena za koje imatelj ima dionicu	229.
Proglašenje isprave o dionici nevažećom po amortizacijskom postupku i od strane društva	230.
Zamjena oštećenih isprava o dionicama i privremenicama	231.
Novi kuponi dionice	232.
Stjecanje vlastitih dionica	233.
Ništetni poslovi	234.
Prava iz vlastitih dionica	235.
Otuđenje i povlačenje vlastitih dionica	236.
Stjecanje vlastitih dionica preko trećih	237.
Uzimanje vlastitih dionica u zalog	238.
Odjeljak 5.	
ORGANI DRUŠTVA	
Pododjeljak 1.	
Uprava	
Sastav uprave	239.
Vođenje poslova društva	240.
Zastupanje	241.
Ograničenje ovlasti za zastupanje i za vođenje poslova	242.
Priprema i provođenje odluka glavne skupštine	243.
Imenovanje i opoziv članova uprave	244.
Ostavka člana uprave	244.a
Imenovanje od strane suda	245.
Upis promjene u upravi u sudski registar	245.a
Sudjelovanje članova uprave u dobiti društva	246.
Načela za primanja članova uprave	247.
Zabrana konkurencije	248.
Davanje kredita članovima uprave i prokuristima	249.
Izvješća nadzornom odboru	250.
Godišnje izvješće o stanju društva	250.a
Konsolidirano godišnje izvješće društva	250.b
Dužnosti uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje	251.
Dužna pozornost i odgovornost članova uprave	252.
Zamjenici članova uprave	253.
Pododjeljak 2.	
Nadzorni odbor	
Broj članova nadzornog odbora	254.
Tko može biti član nadzornog odbora	255.
Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora	256.
Imenovanje članova nadzornog odbora od strane suda	257.
Mandat članova nadzornog odbora	258.
Opoziv članova nadzornog odbora	259.
Opoziv članova nadzornog odbora od strane suda	260.
Ostavka člana nadzornog odbora	260.a
Nespojivost članstva u upravi i u nadzornom odboru društva	261.
Upis u sudski registar i objava promjena u nadzornom	262.

odboru	
Nadležnost nadzornog odbora	263.
Način rada nadzornog odbora	264.
Sazivanje sjednica	265.
Sudjelovanje na sjednicama	266.
Odlučivanje u nadzornom odboru	267.
Zastupanje društva prema članovima uprave	268.
Nagrada za rad članova nadzornog odbora	269.
Ugovori sa članovima nadzornog odbora	270.
Davanje kredita članovima nadzornog odbora	271.
Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora	272.
Pododjeljak 2.a	
Upravni odbor	
Izbor ustroja društva	272.a
Sastav upravnog odbora	272.b
Izbor, imenovanje članova upravnog odbora, trajanje mandata i odnosi s društvom	272.c
Imenovanje članova upravnog odbora od strane suda	272.d
Opoziv članova upravnog odbora	272.e
Ostavka člana upravnog odbora	272.f
Upis u sudski registar i objava promjena u upravnom odboru i izvršnih direktora društva	272.g
Nadležnost upravnog odbora	272.h
Način rada upravnog odbora	272.i
Sazivanje sjednica, sudjelovanje na njima i odlučivanje u upravnom odboru	272.j
Dužna pozornost i odgovornost članova upravnog odbora	272.k
Izvršni direktori	272.l
Zastupanje	272.m
Potpisivanje izvršnih direktora	272.n
Imenovanje izvršnih direktora od strane suda	272.o
Pododjeljak 2. b	
Primjena kodeksa korporativnog upravljanja	
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	272.p
Pododjeljak 3.	
Iskorištavanje utjecaja u društvu	
Odgovornost za štetu	273.
Pododjeljak 3.a	
Postavljanje zahtjeva za naknadu Štete	
Obveza postavljanja zahtjeva	273.a
Pododjeljak 4.	
Glavna skupština	
1. odsjek: Nadležnost glavne skupštine	
Ostvarivanje prava dioničara	274.
Nadležnost glavne skupštine	275.
Razrješnica članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora	276.
2. odsjek: Sazivanje glavne skupštine	
Općenito	277.
Sazivanje glavne skupštine na zahtjev manjine	278.
Rok za sazivanje glavne skupštine	279.
Objava zahtjeva za dopunom dnevnog reda i prijedlozi odluka	280.
Objave na internetskoj stranici društva	280.a
Priopćenja za dioničare i članove nadzornog, odnosno upravnog odbora	281.

Prijedlozi dioničara	282.
Prijedlozi dioničara za izbore i imenovanja	283.
Priopćenja putem financijskih odnosno kreditnih institucija i udruženja dioničara	284.
3. odsjek: Zapisnik i pravo na obaviještenost	
Poslovnik i popis sudionika na glavnoj skupštini	285.
Zapisnik	286.
Pravo dioničara da budu obaviješteni	287.
Odluka suda o pravu dioničara da budu obaviješteni	288.
4. odsjek: Pravo glasa	
Kvorum	289.
Načelo obične većine	290.
Pravo glasa	291.
Ostvarenje prava glasa putem kreditnih institucija i osoba koje djeluju na odgovarajući način	292.
Isključenje prava glasa	293.
Glasovanje o prijedlozima dioničara za imenovanja	294.
5. odsjek: Posebne odluke	
Posebna skupština i odvojeno glasovanje	295.
6. odsjek: Povlaštene dionice bez prava glasa	
Pravo dioničara koji imaju povlaštene dionice	296.
Ukidanje ili ograničenje povlaštenosti	297.
7. odsjek: Posebna revizija	
Imenovanje posebnih revizora	298.
Prava posebnih revizora. Izvješće revizora	299.
Troškovi posebne revizije	300.
Odjeljak 5.a	
UTVRĐENJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	
Sastavljanje financijskih izvješća	300.a
Podnošenje financijskih izvješća nadzornom, odnosno upravnom odboru	300.b
Ispitivanje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora	300.c
Utvrđenje godišnjih financijskih izvješća od strane uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora	300.d
Utvrđenje godišnjih financijskih izvješća od strane glavne skupštine	300.e
Odjeljak 5.b	
PRIJENOS DIONICA MANJINSKIH DIONIČARA	
Prijenos dionica uz plaćanje otpremnine	300.f
Otpremnina u novcu	300.g
Priprema glavne skupštine	300.h
Provedba glavne skupštine	300.i
Upis odluke o prijenosu dionica u sudski registar	300.j
Sudsko ispitivanje primjerenosti otpremnine	300.k
Odjeljak 6.	
IZMJENA STATUTA	
Odluka glavne skupštine	301.
Suglasnost dioničara	302.
Upis izmjene statuta u sudski registar	303.
Odjeljak 7.	
POVEĆANJE TEMELJNOGA KAPITALA	
Pododjeljak 1.	
Povećanje temeljnoga kapitala ulozima	
Pretpostavke	304.

Povećanje kapitala ulozima u stvarima i u pravima	305.
Povećanje temeljnog kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije povećanja temeljnog kapitala	305.a
Prijava upisa odluke u sudski registar	306.
Upis novih dionica	307.
Pravo prvenstva pri upisu novih dionica	308.
Prijava za upis povećanja kapitala u sudski registar	309.
Od kada važi povećanje kapitala	310.
Objava da je povećan kapital	311.
Zabrana izdavanja dionica i privremenica	312.
Pododjeljak 2.	
Uvjetno povećanje temeljnoga kapitala	
Pretpostavke	313.
Valjanost odluke o uvjetnom povećanju kapitala	314.
Uvjetno povećanje kapitala ulaganjem stvari i prava	315.
Prijava za upis odluke u sudski registar	316.
Objava upisa	317.
Zabranjeno izdavanje dionica	318.
Izjava o ostvarivanju prava prvenstva upisa	319.
Izdavanje dionica	320.
Od kada važi povećanje kapitala	321.
Obavijest da su izdane dionice	322.
Pododjeljak 3.	
Odobreni temeljni kapital	
Pretpostavke	323.
Izdavanje novih dionica	324.
Uvjeti za izdavanje dionica	325.
Izdavanje dionica za uloge u stvarima i u pravima	326.
Ugovori o ulaganju stvari i prava prije upisa društva u sudski registar	327.
Pododjeljak 4.	
Povećanje temeljnoga kapitala iz sredstava društva	
Pretpostavke	328.
Podobnost rezervi iz dobiti i rezervi kapitala da se pretvore u temeljni kapital	329.
Financijska izvješća kao temelj za odluku	330.
Prijava za upis odluke u sudski registar	331.
Od kada važi povećanje kapitala	332.
Ovlaštenici iz povećanja kapitala	333.
Prava podjele	334.
Poziv dioničarima	335.
Vlastite dionice. Djelomično uplaćene dionice	336.
Čuvanje prava dioničara i trećih	337.
Početak sudjelovanja u dobiti	338.
Uvjetni kapital	339.
Zabrana izdavanja dionica i privremenica	340.
Pododjeljak 5.	
Zamjenjive obveznice i obveznice s promjenjivom kamatom	341.
Odjeljak 8.	
SMANJENJE TEMELJNOGA KAPITALA	
Pododjeljak 1.	
Redovno smanjenje temeljnoga kapitala	
Pretpostavke	342.
Prijava za upis odluke u sudski registar	343.
Od kada važi smanjenje kapitala	344.
Zaštita vjerovnika	345.

Oglašavanje isprava o dionicama nevažećima	346.
Prijava za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar	347.
Smanjenje temeljnoga kapitala ispod najnižeg iznosa temeljnoga kapitala	348.
Pododjeljak 2.	
Pojednostavnjeno smanjenje temeljnoga kapitala	
Pretpostavke	349.
Zabrane isplate dioničarima	350.
Isplata dobiti	351.
Pododjeljak 3.	
Smanjenje temeljnoga kapitala povlačenjem dionica	
Pretpostavke	352.
Od kada je smanjen temeljni kapital	353.
Prijava za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar	354.
Odjeljak 9.	
NIŠTETNOST I POBOJNOST ODLUKA GLAVNE SKUPŠTINE	
Razlozi ništetnosti	355.
Pozivanje na ništetnost	356.
Pravne posljedice ništetnosti	357.
Ništetnost izbora članova nadzornog, odnosno upravnog odbora	358.
Ništetnost odluke o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća	359.
Razlozi pobijanja	360.
Potvrda odluke koja se može pobijati	361.
Ovlaštenje za pobijanje	362.
Tužba za pobijanje	363.
Vrijednost predmeta spora	363.a
Privremene mjere	363.b
Učinak pobijanja	364.
Pobijanje odluke o upotrebi dobiti	365.
Pobijanje odluke o povećanju temeljnoga kapitala društva ulozima	366.
Upis u sudski registar odluke za koju se tužbom traži utvrđenje ništetnosti	366.a
Odjeljak 10.	
PRESTANAK	
Razlozi za prestanak društva	367.
Upis u sudski registar	368.
Potreba provođenja likvidacije	369.
Naznaka u tvrtki	370.
Likvidatori	371.
Prijava za upis likvidatora u sudski registar	372.
Pozivanje vjerovnika	373.
Dužnosti likvidatora	374.
Ovlast likvidatora za zastupanje	375.
Početna likvidacijska financijska izvješća	376.
Obustava likvidacije i provođenje stečaja	377.
Izvješće o provođenju likvidacije i prijedlog za diobu	378.
Zaštita vjerovnika	379.
Podjela imovine	380.
Naknade i nagrada likvidatorima	381.
Okončanje likvidacije	382.
Odgovornost likvidatora za štetu	383.
Nastavljanje društva	384.

Odjeljak 11.	
NIŠTETNOST DRUŠTVA	
Tužba za utvrđenje ništetnosti	384.a
Uklanjanje nedostatka u statutu	384.b
Učinak upisa ništetnosti u sudski registar	384.c
GLAVA V.	
DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	
Odjeljak 1.	
OSNIVANJE	
Pojam društva s ograničenom odgovornošću	385.
Osnivači	386.
Način osnivanja društva	387.
Sadržaj društvenoga ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva	388.
Temeljni kapital i temeljni ulozi	389.
Ulozi za preuzete poslovne udjele	390.
Dodatne činidbe	391.
Posebne pogodnosti	392.
Troškovi osnivanja	393.
Prijava za upis u sudski registar	394.
Ispitivanje prijave	395.
Upis u sudski registar. Objava upisa	396.
Odgovornost članova društva i članova uprave društva	397.
Odjeljak 2.	
PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I ČLANOVA	
Pododjeljak I.	
Ulozi u društvo	
Obveza uplate uloga u društvo	398.
Zatezne kamate	399.
Isključenje člana društva koji je u zakašnjenju	400.
Odgovornost prednika	401.
Prodaja udjela	402.
Odgovornost članova društva	403.
Odgovornost u stečaju	404.
Prisilni propisi	405.
Vraćanje uloga. Podjela dobiti	406.
Rezerve društva	406.a
Nedopuštena primanja	407.
Zajam kojim se nadomješta kapital	408.
Pododjeljak 2.	
Poslovni udjeli	
Određenje poslovnog udjela	409.
Knjiga poslovnih udjela	410.
Učinak upisa u knjigu poslovnih udjela	411.
Raspolaganje poslovnim udjelom	412.
Prijenos poslovnog udjela uz suglasnost društva	413.
Prijenos naslijeđenog poslovnog udjela	414.
Pravni položaj stjecatelja poslovnog udjela	415.
Prijenos dijela poslovnog udjela	416.
Više ovlaštenika na poslovnome udjelu	417.
Stjecanje i uzimanje u zalog vlastitih poslovnih udjela	418.
Povlačenje (amortizacija) poslovnog udjela	419.
Istupanje i isključenje člana iz društva	420.
Učinak istupanja ili isključenja člana iz društva	421.
Odjeljak 3.	

ORGANI DRUŠTVA	
Pododjeljak 1.	
Uprava	
Vođenje poslova društva	422.
Imenovanje članova uprave	423.
Opoziv članova uprave	424.
Ostavka člana uprave	424.a
Upis u sudski registar	425.
Zastupanje	426.
Ograničenje ovlasti za zastupanje	427.
Poslovne knjige i financijska izvješća	428.
Zabrana konkurencije	429.
Dužna pozornost i odgovornost članova uprave	430.
Davanje kredita članovima uprave i prokuristi	431.
Izvješća nadzornom odboru odnosno skupštini društva	431.a
Godišnje izvješće o stanju društva i konsolidirano godišnje izvješće društva	431.b
Dužnost uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje	431.c
Načela za primanja članova uprave	432.
Zamjenici članova uprave	433.
Propisi za članove uprave vrijede i za njihove zamjenike.	
Pododjeljak 2.	
Nadzorni odbor	
Obveznost nadzornog odbora	434.
Sastav nadzornog odbora	435.
Tko može biti član nadzornog odbora	436.
Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora	437.
Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora	438.
Primjena odredaba ovoga Zakona o dioničkome društvu	439.
Pododjeljak 3.	
Skupština	
Ostvarivanje prava članova društva	440.
Nadležnost skupštine	441.
Sazivanje skupštine	442.
Način i rok za sazivanje skupštine	443.
Podobnost skupštine da odlučuje	444.
Odlučivanje na skupštini	445.
Evidencija odluka skupštine	446.
Pravo na obaviještenost	447.
Ništetnost odluka skupštine	448.
Pobijanje odluka skupštine	449.
Pododjeljak 4.	
Zaštita prava manjine	
Imenovanje revizora od strane suda	450.
Ovlasti revizora	451.
Izvješće revizora	452.
Odštetni zahtjevi u korist društva	453.
Odjeljak 4.	
IZMJENA DRUŠTVENOG UGOVORA	
Pododjeljak 1.	
Opće odredbe	
Oblik izmjene	454.
Odlučivanje o izmjeni	455.

Upis u sudski registar. Objava upisa	456.
Pododjeljak 2.	
Povećanje temeljnoga kapitala	
Način povećanja temeljnoga kapitala	457.
Upis povećanja temeljnoga kapitala novim uplatama u sudski registar. Objava upisa	458.
Odobreni kapital	458.a
Upis povećanja odobrenog kapitala u sudski registar. Objava upisa	458.b
Povećanje temeljnoga kapitala pretvaranjem rezervi u temeljni kapital	459.
Upis povećanja temeljnoga kapitala iz sredstava rezervi u sudski registar	460.
Od kada važi povećanje temeljnoga kapitala	461.
Pododjeljak 3.	
Smanjenje temeljnoga kapitala	
Način smanjenja temeljnoga kapitala	462.
Prijava za upis nakane da se smanji temeljni kapital u sudski registar	463.
Prijava za upis izmjene društvenog ugovora u sudski registar	464.
Isplate članovima društva i oslobođenje od obveza	465.
Pojednostavnjeno smanjenje temeljnog kapitala	465.a
Korištenje iznosa smanjenja temeljnog kapitala	465.b
Iskaz temeljnog kapitala nakon smanjenja	465.c
Smanjenje uz istodobno povećanje temeljnog kapitala	465.d
Odjeljak 5.	
PRESTANAK	
Razlozi za prestanak	466.
Odluka članova o prestanku društva	467.
Prestanak na temelju presude suda	468.
Odgovornost članova uprave zbog učinjenih plaćanja nakon nastanka stečajnog razloga	469.
Prijava za upis u sudski registar	470.
Likvidatori	471.
Primjena odredaba ovoga Zakona o dioničkome društvu	472.
Odjeljak 6.	
Ništetnost društva	472.a
GLAVA VI.	
POVEZANA DRUŠTVA	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Vrste povezanih društava	473.
Društvo s većinskim udjelom i društvo s većinskim pravom odlučivanja u drugome društvu	474.
Ovisno i vladajuće društvo	475.
Koncern i koncernsko društvo	476.
Društva s uzajamnim udjelima	477.
Obveza obavještavanja	478.
Vanjski dioničari	478.a
Odjeljak 2.	
PODUZETNIČKI UGOVORI	
Pododjeljak 1.	
Vrste ugovora	
Ugovor o vođenju poslova društva. Ugovor o prijenosu dobiti	479.
Ostali poduzetnički ugovori	480.

Pododjeljak 2.	
Sklapanje, izmjena i prestanak ugovora	
Suglasnost skupštine	481.
Revizija poduzetničkog ugovora	481.a
Priprema i provođenje glavne skupštine odnosno skupštine društva	481.b
Upis u sudski registar. Stupanje ugovora na snagu	482.
Izmjena ugovora	483.
Otkaz ugovora	484.
Raskid ugovora	485.
Upis prestanka ugovora u sudski registar	486.
Pododjeljak 3.	
Osiguranje društva i vjerovnika	
Zakonske rezerve	487.
Najviši iznos prijenosa dobiti	488.
Preuzimanje gubitka	489.
Zaštita vjerovnika	490.
Pododjeljak 4.	
Osiguranje vanjskih dioničara	
Primjerena naknada	491.
Otpremnina	492.
Odjeljak 3.	
OVLASTI I ODGOVORNOST U SLUČAJU OVISNOSTI DRUŠTVA	
Pododjeljak 1.	
Ovlasti i odgovornost iz ugovora **o vođenju poslova** društva	
Pravo vođenja poslova društva	493.
Odgovornost zakonskih zastupnika vladajućega društva	494.
Odgovornost članova uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora ovisnoga društva	495.
Pododjeljak 2.	
Odgovornost kada nema ugovora o vođenju poslova društva	
Granice utjecaja	496.
Izvješće uprave, odnosno izvršnih direktora ovisnog društva o odnosima s povezanim društvima	497.
Ispitivanje od strane revizora	498.
Ispitivanje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora	499.
Posebno ispitivanje	500.
Odgovornost vladajućega društva i njegovih zakonskih zastupnika	501.
Odgovornost organa ovisnoga društva	502.
Odjeljak 4.	
PRIKLJUČENA DRUŠTVA	
Priključenje	503.
Priključenje odlukom većine	504.
Otpremnina dioničarima odnosno članovima priključenog društva	504.a
Zaštita vjerovnika	505.
Odgovornost glavnoga društva	506.
Ovlasti glavnoga društva i odgovornost članova uprave odnosno izvršnih direktora	507.
Zakonska rezerva. Prijenos dobiti. Preuzimanje gubitka	508.
Obavještavanje dioničara, odnosno članova glavnoga društva	509.

Prestanak priključenja	510.
Odjeljak 5.	
DRUŠTVA S UZAJAMNIM UDJELIMA	
Ograničenje prava	511.
GLAVA VII.	
PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA	
Odjeljak I.	
PRIPAJANJE I SPAJANJE DIONIČKIH DRUŠTAVA	
Pojam	512.
Pododjeljak 1.	
Pripajanje	
Priprema pripajanja	513.
Izvješće o pripajanju	514.
Revizija pripajanja	515.
Provjera pripajanja od strane nadzornog odnosno upravnog odbora	515.a
Odluke glavnih skupština	516.
Priprema i provođenje glavne skupštine	517.
Ugovor o pripajanju	518.
Povećanje temeljnoga kapitala društva radi toga da se provede pripajanje	519.
Primjena odredaba o nastavku osnivanja društva	519.a
Provođenje pripajanja	520.
Prijava za upis pripajanja u sudski registar	521.
Upis pripajanja	522.
Zaštita vjerovnika	523.
Zaštita imatelja posebnih prava	524.
Polazna vrijednost društva preuzimatelja	525.
Odgovornost za štetu članova organa pripojenoga društva	526.
Ostvarenje prava na naknadu štete	527.
Odgovornost za štetu članova organa društva preuzimatelja	528.
Ništetnost odluka o pripajanju	529.
Učinak pripajanja	530.
Pripajanje u posebnim slučajevima	531.
Sudsko ispitivanje omjera zamjene dionica	532.
Pododjeljak 2.	
Spajanje	533.
Odjeljak 2.	
PRIPAJANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA DRUŠTVU S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	534.
Odjeljak 3.	
PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA S **OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU**	
Pojam	535.
Pododjeljak 1.	
Pripajanje	
Odluka članova svakoga društva	536.
Ugovor o pripajanju	537.
Povećanje temeljnoga kapitala društva radi toga da se provede pripajanje	538.
Primjena odredaba o nastavku osnivanja društva	538.a
Provođenje pripajanja	539.
Prijava za upis pripajanja u sudski registar	540.
Upis pripajanja	541.
Zaštita vjerovnika	542.

Polazna vrijednost društva preuzimatelja	543.
Odgovornost za štetu članova organa pripojenoga društva	544.
Ostvarenje prava na naknadu štete	545.
Ništetnost odluke pripojenoga društva o pripajanju	546.
Sudsko ispitivanje omjera zamjene udjela	547.
Pododjeljak 2.	
Spajanje	548.
Odjeljak 4.	
PRIPAJANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM, ODGOVORNOŠĆU DIONIČKOME DRUŠTVU	549.
Odjeljak 4.a	
PREKOGRANIČNA PRIPAJANJA I SPAJANJA	
Pojam prekograničnog pripajanja i spajanja	549.a
Zajednički plan pripajanja	549.b
Objava zajedničkog plana pripajanja	549.c
Izvješće o pripajanju	549.d
Revizija pripajanja	549.e
Odluke skupština	549.f
Omjer zamjene dionica, odnosno udjela, doplate u novcu i posebna prava dioničara odnosno članova društva	549.g
Zaštita vjerovnika pripojenog društva	549.h
Prijava pripajanja u registar pripojenog društva s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj	549.i
Prijava pripajanja u registar društva preuzimatelja s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj	549.j
Učinak pripajanja	549.k
Odjeljak 5.	
PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA RAZLIČITIH PRAVNIH OBLIKA	550.
GLAVA VII.a	
PODJELA DRUŠTAVA KAPITALA	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Pojam	550.a
Odjeljak 2.	
PODJELA S OSNIVANJEM	
Plan podjele	550.b
Očuvanje kapitala, primjena propisa o osnivanju, odgovornost organa	550.c
Izvješće o podjeli	550.d
Revizija podjele	550.e
Izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora	550.f
Priprema i provođenje skupštine radi odlučivanja o podjeli	550.g
Odluka o podjeli	550.h
Posebne suglasnosti	550.i
Pravo na primjerenu otpremninu	550.j
Isključenje razloga za pobijanje, sudsko utvrđivanje iznosa otpremnine	550.k
Prijava za upis podjele u sudski registar	550.l
Upis podjele	550.m
Pravne posljedice upisa	550.n
Osiguranje vjerovnika	550.o
Pravo trećih osoba na obaviještenost	550.p
Odjeljak 3.	
PODJELA S PREUZIMANJEM	

Primjena propisa o podjeli s osnivanjem	550.r
GLAVA VIII.	
PRIJENOS IMOVINE	
Prijenos imovine na osobe javnoga prava	551.
Obveza prijenosa imovine društva	552.
GLAVA IX.	
PREOBLIKOVANJE DRUŠTAVA	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Pojam	553.
Vrijeme preoblikovanja	554.
Isključenje likvidacije	555.
Pravna osobnost i upis u registar	556.
Odjeljak 2.	
PREOBLIKOVANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU	
Pretpostavke	557.
Sadržaj odluke	558.
Zamjena dionica	559.
Upis u sudski registar	560.
Učinak upisa	561.
Posebna prava dioničara	562.
Zaštita vjerovnika	563.
Odjeljak 3.	
PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U DIONIČKO DRUŠTVO	
Pretpostavke	564.
Sadržaj odluke	565.
Ispitivanje osnivanja i odgovornost članova društva	566.
Zamjena udjela	567.
Upis u sudski registar	568.
Učinak upisa	569.
Posebna prava člana društva	570.
Odjeljak 4.	
PREOBLIKOVANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA U JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO I U KOMANDITNO DRUŠTVO	
Pretpostavke	571.
Sadržaj odluke i postupak preoblikovanja	572.
Upis u sudski registar	573.
Učinak upisa	574.-575.
Preoblikovanje dioničkoga društva u komanditno društvo	576.
Odjeljak 5.	
PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODG**OVORNOŠĆU U JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO I** U KOMANDITNO DRUŠTVO	
Odgovarajuća primjena odredbi o preoblikovanju dioničkoga društva	577.
Odjeljak 6.	
PREOBLIKOVANJE DRUŠTAVA OSOBA U DRUŠTVA KAPITALA	
Pretpostavke	578.
Sadržaj odluke i postupak preoblikovanja	579.
Upis u sudski registar	580.
Učinak upisa	581.
Preoblikovanje u društvo s ograničenom odgovornošću	582.

DIO TREĆI	
GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE	
Pojam	583.
Predmet poslovanja	584.-585.
Članovi udruženja	586.
Ugovor o osnivanju	587.
Prijava za upis u sudski registar	588.
Objava upisa	589.-590.
Postupanje u ime udruženja prije upisa u sudski registar	591.
Odgovornost članova udruženja za obveze	592.
Podjela dobiti i snošenje izdataka udruženja	593.
Ustupanje sudjelovanja u udruženju	594.
Primanje novoga člana	595.
Otkaz člana	596.
Isključenje člana	597.
Istupanje člana	598.
Prava i obveze člana koji je izašao iz udruženja	599.
Odgovornost člana koji je izašao iz udruženja	600.
Organi udruženja	601.
Odlučivanje	602.
Pravo na obavještavanje	603.
Vođenje poslova	604.
Zastupanje udruženja	605.
Dužna pozornost i odgovornost članova uprave	606.
Otvaranje stečajnog postupka	606.a
Prestanak udruženja odlukom članova	607.
Prestanak udruženja odlukom suda	608.
Likvidacija	609.-610.
DIO ČETVRTI	
INOZEMNA TRGOVAČKA DRUŠTVA I INOZEMNA ULAGANJA	
GLAVA I.	
INOZEMNA TRGOVAČKA DRUŠTVA I TRGOVAC POJEDINAC	
Odjeljak 1.	
OPĆE ODREDBE	
Pojam	611.
Poslovanje u Republici Hrvatskoj	612.
Odjeljak 2.	
PODRUŽNICE	
Osnivanje	613.
Objava upisa	614.
Više podružnica istog osnivača	615.
Djelovanje podružnice	616.
Vođenje poslovnih knjiga	617.
Prestanak podružnice	618.
GLAVA II.	
INOZEMNA ULAGANJA	
Inozemni ulagač	619.
Položaj inozemnog ulagača	620.
DIO PETI	

KAZNENE ODREDBE	
GLAVA I.	
UKIDANJE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA	
Pretpostavke	621.
Privremene mjere	622.
Upis u sudski registar	623.
GLAVA II.	
KAZNENA DJELA, PREKRŠAJI I KAZNE REGISTARSKOGA SUDA	
Odjeljak 1.	
KAZNENA DJELA	
Davanje netočnih podataka	624.
Netočno prikazivanje imovinskog stanja	625.
Povreda dužnosti u slučaju gubitka, prezaduženosti ili nesposobnosti za plaćanje	626.
Netočno izdavanje ili krivotvorenje potvrde o pravu iz dionica	627.
Povreda dužnosti da se dade izvješće	628.
Povreda dužnosti čuvanja tajne	629.
Odjeljak 2.	
PREKRŠAJI	
Prekršaji trgovačkih društava	630.
Prekršaji fizičkih osoba	631.
Odjeljak 3	
KAZNE REGISTARSKOG SUDA	632.
Odjeljak 4.	
PRIMJENA ODREDABA OVE GLAVE ZAKONA	
Gospodarsko interesno udruženje	633.
DIO ŠESTI	
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	
Nastavljanje pravnih osoba s radom	634.
Primjena Zakona o poduzećima	635.
Radnje i poljoprivredna gospodarstva pravne osobe	636.
Usklađivanje s odredbama ovoga Zakona	637.
Preoblikovanje komanditnoga društva na dionice u dioničko društvo	638.
Upotreba tvrtke	639.
Najniži nominalni iznos dionice i temeljnoga uloga	640.
Valuta nominalnog iznosa dionica	641.
Pravo glasa na temelju dionica	642.
Vlastite dionice dioničkoga društva	643.
Dijelovi poduzeća	644.
Prijave za upis u sudski registar podnesene registarskome sudu prije stupanja na snagu ovoga Zakona	645.
Prestanak važenja drugih propisa	646.
Prijenos propisa Europske unije	646.a
Stupanje na snagu ovoga Zakona	647.
TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA ("Narodne novine", broj 118/03)	319.-326.
TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA ("Narodne novine", broj 107/07)	170.-174.
TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	240.

DIO PRVI

ZAJEDNIČKE ODREDBE

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Odjeljak 1.

TRGOVAC, TRGOVAČKA DRUŠTVA I TRGOVAC POJEDINAC

Pojam trgovca

Članak 1.

(1) Trgovac je, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

(2) Osobe koje se bave slobodnim zanimanjima uređenim posebnim propisima smatraju se trgovcima u smislu ovoga zakona samo ako je to u tim propisima određeno.

(3) Individualni poljodjelci nisu trgovci u smislu ovoga Zakona.

Pojam trgovačkoga društva

Članak 2.

(1) Trgovačko društvo je pravna osoba čiji su osnivanje i ustroj određeni ovim Zakonom.

(2) Trgovačka društva jesu javno trgovačko društvo, komanditno društvo, dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću i gospodarsko interesno udruženje (dalje - trgovačka društva).

(3) Javno trgovačko društvo, komanditno društvo i gospodarsko interesno udruženje su društva osoba, a dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću su društva kapitala.

(4) Trgovačko društvo može se osnovati za obavljanje gospodarske ili bilo koje druge djelatnosti.

(5) Trgovačko društvo je trgovac, neovisno o tome obavlja li gospodarsku ili neku drugu djelatnost.

Trgovac pojedinac

Članak 3.

(1) Trgovac pojedinac je fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost u skladu s propisima o obrtu i upisana je u sudskom registru kao trgovac pojedinac. Fizička osoba koja posluje u skladu s propisima o obrtu može tražiti da se upiše u sudski registar kao trgovac pojedinac ako njen godišnji prihod prelazi svotu od 2 milijuna kuna, a dužna je zatražiti taj upis ako joj godišnji prihod prelazi svotu od 15 milijuna kuna.

(2) Svojstvo trgovca pojedinca stječe se upisom u sudski registar.

(3) Fizička osoba koja je po odredbama stavka 1. ovoga članka dužna zatražiti upis u sudski registar mora podnijeti prijavu za upis u sudski registar u roku od 60 dana nakon

podnošenja Financijskoj agenciji godišnjih financijskih izvješća u kojima je iskazan godišnji prihod iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Prijava za upis u sudski registar mora sadržavati tvrtku, sjedište i predmet poslovanja trgovca pojedinca, podatak o godišnjem prihodu iz stavka 1. ovoga članka te naziv registra i broj pod kojim je fizička osoba koja ima nakanu poslovati kao trgovac pojedinac u njemu upisana kao obrtnik.

(5) Prijavi iz stavka 4. ovoga članka prilažu se:

1. izvod iz registra navedenoga u stavku 4. ovoga članka i

2. godišnje financijsko izvješće podneseno Agenciji iz stavka 3. ovoga članka kojim se dokazuje da je ostvaren godišnji prihod iz stavka 1. ovoga članka.

(6) U sudski registar upisuju se tvrtka, sjedište i predmet poslovanja trgovca pojedinca.

(7) Ako po ovome Zakonu više ne postoji obveza da u sudskom registru bude upisan kao trgovac pojedinac, on može prijavom koju donese registarskome sudu tražiti da ga se briše iz toga registra. Trgovac pojedinac mora prijavi priložiti posljednje godišnje financijsko izvješće koje je podnio Agenciji iz stavka 3. ovoga članka. Registarski sud će po službenoj dužnosti brisati iz sudskog registra trgovca pojedinca za kojega dobije godišnje financijsko izvješće iz kojega proizlazi da više ne ispunjava uvjete za upis u sudski registar propisane u stavku 1. ovoga članka. Svojstvo trgovca pojedinca prestaje brisanjem iz sudskog registra.

(8) Na trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe prvoga dijela ovoga Zakona.

Odjeljak 2.

PRAVNA OSOBNOST

Pravna osobnost trgovačkoga društva

Članak 4.

Trgovačko društvo svojstvo pravne osobe stječe upisom u sudski registar. Trgovačko društvo gubi svojstvo pravne osobe brisanjem toga društva iz sudskog registra.

Stjecanje prava i obveza

Članak 5.

Trgovačko društvo može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, može biti vlasnikom pokretnih i nepokretnih stvari, te može tužiti i biti tuženo pred državnim ili izbranim sudom i sudjelovati u drugim postupcima.

Preddruštvo

Članak 6.

(1) Preddruštvo nastaje sklapanjem društvenog ugovora, odnosno usvajanjem statuta i preuzimanjem svih dionica od strane osnivača trgovačkog društva. Na odnos između osnivača prije upisa društva u sudski registar primjenjuju se društveni ugovor, odnosno statut.

(2) Prava stečena u ime trgovačkog društva prije njegova upisa u sudski registar su zajednička nepodijeljena imovina osnivača. Za obveze koje se preuzmu u ime trgovačkog društva prije njegova upisa u sudski registar, odgovaraju onaj tko ih je preuzeo u ime društva i osnivači. Preuzme li ih više osoba, one odgovaraju solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom.

(3) Upisom trgovačkoga društva u sudski registar osobe iz stavka 2. ovoga članka oslobađaju se odgovornosti koja je tamo propisana.

(4) Preuzmu li se ugovorom sklopljenim s vjerovnikom za trgovačko društvo obveze tako da ono nakon upisa u sudski registar stupi na mjesto dužnika, za takvo preuzimanje obveze nije potrebna suglasnost vjerovnika, ako se obveza preuzima u roku od tri mjeseca od upisa u sudski registar i ako društvo ili dužnik u tome roku to priopće vjerovniku.

(5) Ako se u ime trgovačkoga društva poduzmu poslovi prije nego što se ono upiše u sudski registar pa u vrijeme upisa društva u taj registar njegova imovina bude manja od onoga kako je to određeno u društvenom ugovoru, odnosno statutu ili u izjavi o osnivanju društva, osnivači su dužni u korist društva uplatiti iznos koji nedostaje.

(6) Upisom trgovačkoga društva u sudski registar preddruštvo prestaje. Prava stečena i obveze preuzete djelovanjem preddruštva u ime trgovačkoga društva prava su i obveze trgovačkoga društva.

Podružnice

Članak 7.

(1) Trgovac pojedinac i trgovačko društvo mogu izvan sjedišta imati podružnice u kojima obavljaju svoje djelatnosti.

(2) Podružnica se osniva odlukom koju donosi trgovac pojedinac ili nadležni organ trgovačkog društva u skladu s izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva. Odluku o osnivanju podružnice mora ovjeriti javni bilježnik.

(3) Podružnice nisu pravne osobe. Njihovim poslovanjem prava i obveze stječe društvo. Podružnica posluje pod svojom tvrtkom i mora pri tome navesti svoje sjedište i sjedište osnivača.

(4) U odluci o osnivanju podružnice navode se:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka i sjedište podružnice,

2. djelatnosti podružnice,

3. ime **i prezime**, odnosno imena **i prezimena**, osobni identifikacijski broj i prebivalište osoba u podružnici ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača.

(5) Podružnica prestaje:

1. ako osnivač donese odluku o prestanku podružnice,

2. ako osnivač prestane postojati ili ako trgovac pojedinac bude izbrisan iz trgovačkog registra.

(6) Nakon odluke iz točke 1., odnosno ispunjenja uvjeta iz točke 2. stavka 5. ovoga članka podružnica se briše iz trgovačkoga registra. Na brisanje podružnice iz sudskog registra na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o brisanju društva iz sudskog registra.

Upis podružnice u sudski registar

Članak 8.

(1) Podružnica se upisuje u **sudski registar** suda nadležnoga po mjestu sjedišta osnivača.

(2) Prijavu za upis podružnice u sudski registar osnivač podnosi sudu nadležnom po mjestu sjedišta osnivača. Tome sudu podnosi se i prijava za upis promjene upisa u sudskom registru.

(3) U prijavi za upis podružnice u sudski registar moraju se navesti:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka, sjedište i djelatnosti podružnice i

2. ime **i prezime**, odnosno imena **i prezimena**, osobni identifikacijski broj te prebivalište osoba ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača.

(4) Prijavi iz stavka 2. ovoga članka prilaže se odluka o osnivanju podružnice.

(5) U **sudski registar** iz stavka 1. ovoga članka upisuju se podaci iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i promjene tih podataka.

(6) Nakon upisa u sudski registar suda nadležnog po mjestu sjedišta osnivača, taj sud **po službenoj dužnosti dostavlja registarskom sudu sjedišta podružnice primjerak prijave za upis s prilozima, izvornik ili ovjereni primjerak rješenja o upisu na papiru ili elektroničkim putem u skladu s posebnim propisom** objavljuju se na način kako se objavljuju priopćenja trgovačkoga društva.

Odjeljak 3.

ODGOVORNOST ZA OBVEZE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA

Općenito

Članak 9.

(1) Trgovačko društvo odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom.

(2) Trgovac pojedinac odgovara za svoje obveze, uključujući i obveze nastale u obavljanju obrta prije upisa u sudski registar kao trgovca pojedinca osobno, cijelom svojom imovinom.

Odgovornost članova trgovačkoga društva

Članak 10.

(1) Članovi javnoga trgovačkoga društva i komplementari u komanditnome društvu odgovaraju za obveze društva osobno, solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom.

(2) Članovi društva s ograničenom odgovornošću, dioničari dioničkoga društva i komanditori u komanditnom društvu ne odgovaraju za obveze društva izuzev kada je to određeno ovim Zakonom.

(3) Onaj tko zloupotrebljava okolnost da kao član trgovačkoga društva ne odgovara za obveze društva ne može se pozvati na to da po zakonu ne odgovara za te obveze.

(4) Smatra se da je ispunjena pretpostavka za odgovornost člana društva iz stavka 3. ovoga članka naročito:

1. ako koristi društvo za to da bi postigao cilj koji mu je inače zabranjen,

2. ako koristi društvo da bi oštetio vjerovnike,

3. ako protivno zakonu upravlja imovinom društva kao da je to njegova imovina,

4. ako u svoju korist ili u korist neke druge osobe umanji imovinu društva, iako je znao ili morao znati da ono neće moći podmiriti svoje obveze.

GLAVA II.

TVRTKA

Odjeljak 1.

TVRTKA TRGOVAČKOGA DRUŠTVA

Pojam

Članak 11.

(1) Tvrtka je ime pod kojim trgovačko društvo posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu.

(2) Tvrtka trgovačkoga društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugoga trgovca upisane u sudski registar kod istoga registarskoga suda.

(3) Tvrtka trgovačkoga društva određuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.

(4) Tvrtka trgovačkoga društva mijenja se na način određen izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.

(5) Tvrtka trgovačkoga društva i sve njene promjene upisuju se u sudski registar.

(6) Prijavu za upis promjene tvrtke u sudski registar podnosi uprava trgovačkoga društva, odnosno članovi koji upravljaju društvom.

Načelo istinitosti

Članak 12.

Podaci sadržani u tvrtki moraju biti istiniti.

Sadržaj tvrtke

Članak 13.

(1) Tvrtka trgovačkoga društva mora uz naznaku kojom se pobliže obilježava ime društva sadržavati naznaku predmeta poslovanja društva.

(2) Uz sastojke navedene u stavku 1. ovoga članka,

1. tvrtka javnoga trgovačkog društva mora sadržavati riječi »javno trgovačko društvo« ili naznaku« j.t.d.«;

2. tvrtka komanditnoga društva mora sadržavati riječi »komanditno društvo« ili oznaku »k.d»;

3. tvrtka dioničkoga društva mora sadržavati riječi "dioničko društvo" ili oznaku "d.d.";

4. tvrtka društva s ograničenom odgovornošću mora sadržavati riječi "društvo s ograničenom odgovornošću" ili oznaku "d.o.o.";

5. tvrtka gospodarskoga interesnog udruženja mora sadržavati na početku ili na kraju riječi: »gospodarsko interesno udruženje« ili oznaku GIU.

(3) Ako je član u javnom trgovačkom društvu ili komplementar u komanditnom društvu neko društvo, u tvrtki se mora navesti tvrtka ili skraćena tvrtka tog društva.

Razlikovanje tvrtki

Članak 14.

(1) Sastojci tvrtke ne mogu biti takvi da stvaraju zabunu glede predmeta poslovanja trgovačkoga društva, utiska o identitetu ili povezanosti s drugim društvom, da vrijeđaju prava intelektualnog i industrijskog vlasništva ni druga prava drugih osoba.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, povezana društva u smislu odredaba članka 473. ovoga Zakona mogu u svojim tvrtkama upotrebljavati zajedničke sastojke.

(3) Ako je u tvrtki sadržano ime člana trgovačkoga društva koje je jednako ranije upisanoj tvrtki drugoga društva ili imenu druge osobe sadržanome u ranije upisanoj tvrtki drugoga društva, u tvrtku koja se kasnije upisuje moraju se unijeti dodaci kojima se osigurava da se te tvrtke jasno razlikuju.

Imena država i međunarodnih organizacija

Članak 15.

(1) Riječ "Hrvatska", te njene izvedenice, kao i zastava i grb Republike Hrvatske, uključivši i njihovo oponašanje, mogu se unijeti u tvrtku samo uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske ili državnog organa koga ona ovlasti.

(2) Tvrtka ne može sadržavati imena, grbove, zastave ni druge državne ambleme drugih država ili međunarodnih (međudržavnih) organizacija, niti službene znakove za kontrolu i garanciju kvalitete, a ne može ih se ni oponašati u heraldičkome smislu.

(3) Izuzetno od odredbe stavka 2. ovoga članka sastojci tvrtke koji se tamo navode mogu se unijeti u tvrtku uz dozvolu nadležnog organa odgovarajuće države ili međunarodne (međudržavne) organizacije, te u slučaju da su ti sastojci sadržani u tvrtki ili u imenu osnivača koji se unose u tvrtku trgovačkoga društva.

Osobna imena

Članak 16.

(1) U tvrtku se može unijeti ime ili dio imena neke osobe samo uz njen pristanak, a ako je ta osoba umrla, uz pristanak njenih nasljednika.

(2) U tvrtku se može unijeti ime ili dio imena neke povijesne ili druge znamenite osobe samo uz njen pristanak, a ako je ta osoba umrla samo ako ga se koristi na prikladan način uz pristanak nasljednika.

(3) Vrijeđa li trgovačko društvo svojim poslovanjem ili na koji drugi način čast i ugled osobe čije je ime uneseno u njegovu tvrtku, ta osoba, a ako je osoba umrla njeni nasljednici, imaju pravo tražiti brisanje njenog imena iz tvrtke društva.

Tvrtka i promjene u trgovačkom društvu

Članak 17.

(1) Trgovačko društvo nastavlja poslovati bez promjene tvrtke unatoč istupanju nekih članova iz društva ili pristupanju novih članova u društvo.

(2) Trgovačko društvo nastavlja poslovati bez promjene tvrtke i ako član društva čiji su ime ili tvrtka sadržani u tvrtki društva, promijeni svoje ime ili tvrtku.

(3) U slučaju istupa iz društva ili smrti člana društva čije je ime sadržano u tvrtki, trgovačko društvo može nastaviti poslovati pod istom tvrtkom, ako za to dade pristanak taj član društva, a ako je umro, njegovi nasljednici.

Tvrtka trgovačkoga društva u stečaju ili likvidaciji

Članak 18.

Tvrtki trgovačkoga društva koje je u stečaju ili u likvidaciji dodaje se oznaka "u stečaju" ili "u likvidaciji", te se tako upisuje u sudski registar.

Skraćena tvrtka

Članak 19.

(1) Trgovačko društvo može upotrebljavati i skraćenu tvrtku.

(2) Skraćena tvrtka mora sadržavati karakteristični dio tvrtke i naznaku oblika trgovačkoga društva.

(3) Skraćena tvrtka upisuje se u sudski registar.

Jezik tvrtke

Članak 20.

(1) Tvrtka trgovačkoga društva mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, a mogu se koristiti i arapski brojevi.

(2) Tvrtka trgovačkoga društva može sadržavati pojedine strane riječi ako one čine ime, odnosno tvrtku člana društva ili robni ili uslužni žig člana zaštićen u Republici Hrvatskoj, odnosno njegova društva registriranog u Republici Hrvatskoj, ili ako su uobičajene u hrvatskom jeziku, ili ako za njih nema odgovarajuće riječi u hrvatskom jeziku, ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

(3) Tvrtka se može upisati u sudski registar i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika.

Upotreba tvrtke

Članak 21.

(1) Tvrtku i skraćenu tvrtku trgovačko društvo je dužno upotrebljavati u obliku i sadržaju u kojemu je upisana u sudskom registru.

(2) Ako je uz tvrtku ili skraćenu tvrtku u sudski registar upisana i tvrtka ili skraćena tvrtka u prijevodu na strani jezik i pismo, tvrtku ili skraćenu tvrtku na stranom jeziku i pismu trgovačko društvo može upotrebljavati samo zajedno s tvrtkom na hrvatskom jeziku i latiničkom pismu.

(3) Tvrtka ili skraćena tvrtka mora se istaknuti na poslovnim prostorijama trgovačkoga društva.

(4) Na poslovnom papiru trgovca (pismima, računima i dr.) moraju se otisnuti njegova tvrtka, sjedište, sud kod kojega je upisan u trgovački registar i broj pod kojim je to učinjeno, tvrtka i sjedište pravnih osoba kod kojih se vode njegovi računi i brojevi tih računa. Isto vrijedi i za sadržaj internetske stranice društva.

(5) Na poslovnom papiru i internetskoj stranici društva kapitala moraju se uz podatke iz stavka 4. ovoga članka navesti:

1. iznos temeljnoga kapitala društva s naznakom je li u cijelosti uplaćen, a ako nije, s naznakom koji dio toga kapitala nije uplaćen i

2. ukupan broj izdanih dionica, a izdaje li društvo dionice s nominalnim iznosom ti ako se radi o poslovnom papiru dioničkog društva,

3. prezimena i najmanje jedno ime članova uprave društva, a kod dioničkog društva članova uprave, odnosno izvršnih direktora i predsjednika nadzornog odnosno upravnog odbora.

(6) Na poslovnom papiru javnoga trgovačkoga društva i komanditnoga društva moraju se otisnuti i imena svih članova trgovačkoga društva koji osobno odgovaraju za obveze društva. Na poslovnom papiru gospodarskoga interesnog udruženja mora se navesti i podatak o skupnoj ovlasti za zastupanje, ako su članovi uprave ovlašteni tako zastupati udruženje.

(7) Na dopisima koje upućuje osobama s kojima se nalazi u poslovnom odnosu ili s kojima je već započeo prijepisku, trgovac može upotrebljavati poslovni papir na kojemu su otisnuti samo njegova tvrtka ili skraćena tvrtka i sjedište.

(8) Narudžbe se smatraju poslovnim pismom u smislu stavka 4. ovoga članka. Na njih se ne primjenjuju odredbe prethodnoga stavka ovoga članka.

Načelo jedinstvenosti

Članak 22.

Svaki dio trgovačkoga društva mora poslovati pod istom tvrtkom, s time da joj se može dodati oznaka koja upućuje na to da se radi o dijelu društva.

Prijenos tvrtke

Članak 23.

(1) Tvrtka trgovačkoga društva može se prenijeti na drugoga samo zajedno s poduzećem ili s bitnim pretežnim dijelom poduzeća.

(2) Za prijenos tvrtke koja sadrži ime neke osobe potrebna je izričita suglasnost te osobe, a ako je umrla, suglasnost njenih nasljednika.

Odjeljak 2.

TVRTKA TRGOVCA POJEDINCA

Sadržaj tvrtke

Članak 24.

(1) Tvrtka trgovca pojedinca mora sadržavati njegovo ime i prezime.

(2) Tvrtka trgovca pojedinca mora sadržavati naznaku "t.p.".

Primjena odredaba o tvrtki trgovačkoga društva

Članak 25.

Na tvrtku trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o tvrtki trgovačkoga društva.

Odjeljak 3.

TVRTKA PODRUŽNICE

Sadržaj

Članak 26.

(1) Podružnica može poslovati pod svojom tvrtkom.

(2) Tvrtka podružnice mora sadržavati:

1. tvrtku ili skraćenu tvrtku trgovačkoga društva,
2. naznaku djelatnosti podružnice,
3. riječi iz kojih je vidljivo da se radi o podružnici.

Primjena odredaba o tvrtki trgovačkoga društva

Članak 27.

Na tvrtku podružnice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o tvrtki trgovačkoga društva.

Odjeljak 4.

ZAŠTITA TVRTKE

Načelo zakonitosti

Članak 28.

Sud će odbiti upis u sudski registar tvrtke koja nije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Načelo isključivosti

Članak 29.

(1) U isti sudski registar ne može se upisati tvrtka koja je jednaka ranije upisanoj tvrtki ili tvrtka koja se jasno ne razlikuje od ranije upisane tvrtke. Sud na to pazi po službenoj dužnosti.

(2) Ako je u sudskom registru u koji treba upisati tvrtku podružnice takva tvrtka već upisana, tvrtka podružnice mora sadržavati dodatak kojim se osigurava da se ona jasno razlikuje od već upisane tvrtke.

Načelo prvenstva

Članak 30.

(1) Ako se sudu radi upisa u sudski registar prijave iste tvrtke ili tvrtke koje se međusobno jasno ne razlikuju, sud će upisati onu tvrtku koja je ranije prijavljena.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1.ovoga članka, upisat će se kasnije prijavljena tvrtka ako podnositelj kasnije prijave dokaže da je u vrijeme podnošenja ranije prijave tu tvrtku, odnosno njene bitne sastojke upotrebljavao na tržištu kao oznaku svoga poduzeća ili kao robni ili uslužni znak za označavanje svojih proizvoda ili usluga te da je to činio prije podnositelja ranije prijave.

Zaštita prava imatelja ranije prijavljene tvrtke

Članak 31.

(1) Trgovac kome druga osoba upotrebom ili upisom iste ili slične tvrtke, koja je upisana u sudski registar istoga ili drugoga suda, vrijeđa njegova prava ili ugrožava njegov položaj u tržišnoj utakmici ili postoji opasnost da njegova prava i položaj u tržišnoj utakmici budu povrijeđeni, odnosno ugroženi ili se druga osoba upotrebom tvrtke nepovlasno koristi njegovim poslovnim ugledom ili ga prisvaja, može tužbom zahtijevati da druga osoba prestane upotrebljavati tu tvrtku, da se tvrtka te druge osobe izbriše iz sudskog registra, te da ju se obveže da nadoknadi štetu pričinjenu upotrebom tvrtke.

(2) Tužba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se sudu koji vodi sudski registar u koji je upisana tvrtka druge osobe, a može se podnijeti u roku od tri godine od upisa druge tvrtke u sudski registar.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka, trgovac može zaštitu svojih prava glede upotrebe i upisa tvrtke ostvarivati i na temelju propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, te drugih propisa o zaštiti intelektualnog i industrijskog vlasništva.

GLAVA III.

PREDMET POSLOVANJA I SJEDIŠTE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA

Odjeljak 1.

PREDMET POSLOVANJA

Sloboda obavljanja djelatnosti

Članak 32.

(1) Predmet poslovanja trgovačkoga društva može biti obavljanje svake dopuštene djelatnosti.

(2) Dopuštena je svaka djelatnost koja nije zakonom zabranjena ili nije suprotna moralu društva.

(3) Ako je zakonom propisano da trgovačko društvo može početi obavljati edjelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovoga poslovanja upisan u sudskom registru nakon što

registarskome sudu podnese odluku nadležnoga tijela kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanima za obavljanje te ili tih djelatnosti, ono ne smije početi obavljati takvu djelatnost prije nego što registarskom sudu podnese takvu odluku.

(4) Ako je zakonom za pojedine djelatnosti propisane da ih mogu obavljati samo određeni oblici trgovačkih društava, te da se pojedine djelatnosti mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugoga akta nadležnog tijela, takve djelatnosti mogu obavljati samo trgovačka društva za koja je to zakonom određeno, odnosno samo ako za to dobiju propisanu suglasnost, dozvolu ili drugi akt nadležnog tijela.

Utvrđivanje predmeta poslovanja

Članak 33.

Predmet poslovanja trgovačkoga društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva.

Upis predmeta poslovanja u sudski registar

Članak 34.

(1) Predmet poslovanja trgovačkoga društva upisuje se u sudski registar naznakom djelatnosti koje ga čine.

(2) Ako je za pojedine djelatnosti zakonom propisano da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta nadležnog tijela, upis te djelatnosti u sudski registar provest će se samo na temelju prethodne suglasnosti ili dozvole toga nadležnog tijela.

Učinak upisa predmeta poslovanja društva u sudski registar

Članak 35.

(1) Trgovačko društvo može obavljati djelatnosti upisane u sudskom registru.

(2) Osim djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, trgovačko društvo može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koja je upisana u sudski registar, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

(3) Valjani su pravni poslovi koje trgovačko društvo sklopi s trećim osobama izvan djelatnosti upisane u sudski registar, odnosno djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka.

Djelatnost podružnice

Članak 36.

Djelatnost podružnice u okviru predmeta poslovanja trgovačkoga društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva ili odlukom donesenom na temelju njih i upisuje se u sudski registar.

Odjeljak 2.

SJEDIŠTE

Sjedište trgovačkoga društva

Članak 37.

(1) Sjedište trgovačkoga društva je mjesto **u Republici Hrvatskoj** u kojemu je uprava društva i odakle se upravlja poslovima društva ili mjesto u kojemu društvo trajno obavlja svoju

djelatnost, a određeno je izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.

(2) Trgovačko društvo može imati samo jedno sjedište.

(3) Sjedište trgovačkoga društva upisuje se u sudski registar.

(4) Ako je uprava trgovačkoga društva u mjestu različitom od mjesta koje je kao sjedište društva upisano u sudski registar ili ako društvo trajno obavlja svoju djelatnost u mjestu različitom od mjesta koje je kao sjedište društva upisano u sudski registar, sjedištem se smatra mjesto upisano u sudskom registru, ali se treće osobe glede pravnih posljedica ovisnih o sjedištu društva mogu pozivati na mjesto u kojemu je uprava društva i odakle se upravlja poslovima društva ili na mjesto u kojemu društvo obavlja svoju djelatnost.

Promjena sjedišta

Članak 38.

(1) Trgovačko društvo može promijeniti sjedište na način određen izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom društva.

(2) Za prijenos sjedišta trgovačkoga društva u inozemstvo potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva financija.

(3) Na temelju prijave trgovačkoga društva promjena njegova sjedišta upisuje se u sudski registar.

Sjedište podružnice

Članak 39.

Sjedište podružnice je mjesto određeno odlukom osnivača podružnice.

Sudska nadležnost

Članak 40.

(1) Za rješavanje sporova između članova trgovačkoga društva međusobno te između članova društva i društva, koji se tiču položaja članova u društvu, upravljanja društvom i vođenja poslova društva, prava i obveza članova društva koje proizlaze iz njihovog položaja u društvu, nadležan je trgovački sud na čijem se području nalazi sjedište društva upisano u sudskom registru. Isti sud je nadležan i za rješavanje sporova između predsjednika i članova uprave, odnosno izvršnih direktora ili nadzornog, odnosno upravnog odbora društva i društva ili njegovih članova koji nastanu u svezi sa njihovim radom u društvu ili za društvo.

(2) U stvarima iz članka 114. stavka 2., članka 115., članka 137. stavka 2., članka 150. stavka 2., članka 182. stavka 3., članka 203. stavka 3., članka 204. stavka 3., članka 230. stavka 3., članka 245., članka 247. stavka 2., članka 257. i 260., članka 272.d, članka 273.a stavka 2. i 3., članka 278. stavka 3., članka 288., članka 298. stavka 2. i 5., članka 300. stavka 2., članka 300.h stavka 2., članka 300.k stavka 1, članka 330. stavka 2., članka 367. stavka 2., članka 368. stavka 2., članka 371. stavka 3. i 4. članka 375. stavka 3., članka 376. stavka 3., članka 381. stavka 1., članka 382. stavka 5. i 6., članka 413. stavka 1. članka 423. stavka 6., članka 424. stavka 2., članka 426. stavka 6., članka 450., članka 451. stavka 2., članka 452. stavka 4., članka 470. stavka 2., članka 471., članka 481.a stavka 1., 491., članka 492. stavka 4. članka 500., članka 504.a stavka 3., 515., članka 527. stavka 1. i 4., članka 532., stavka 1., članka 545. stavka 1. i 4., članka 547. stavka 1., članka 550.k stavka 2., članka 550p. stavka 2., članka 562. stavka 2. i članka 575. stavka 3. i članka 607. stavka 3. ovoga Zakona sud iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u izvanparničnom postupku*.

(3) U stvarima iz stavka 2. ovoga članka postupak je hitan. Rok za žalbu je osam dana. Sud drugoga stupnja dužan je odlučiti o žalbi u roku od trideset dana.

(4) Žalba protiv odluka suda donesenih u stvarima iz članka 114. stavka 2., članka 115. i članka 137. stavka 2., članka 182. stavka 3., članka 203. stavka 3., članka 245., članka 247. stavka 2., članka 257. i 260., članka 272.d, članka 273.a stavka 2. i 3., članka 278. stavka 3., članka 288., članka 298. stavka 2. i 5., članka 300. stavka 2., članka 300.h stavka 2., članka 330. stavka 2, članka 371. stavka 3. i 4., članka 375. stavka 3., članka 381 stavka 1., članka 382. stavka 5. i 6., članka 423. stavka 6., članka 424. stavka 2., članka 426. stavka 6, članka 450., članka 451. stavka 2., članka 452. stavka 4. i članka 471., članka 481.a stavka 1., članka 515., 527. i 545. ovoga Zakona ne zadržava izvršenje.

GLAVA IV.

ZASTUPANJE

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Zastupnici po zakonu

Članak 41.

(1) Ovlast za zastupanje trgovačkoga društva po zakonu imaju osobe koje su za pojedini oblik toga društva određene odredbama ovoga Zakona.

(2) Osobe koje zastupaju trgovačko društvo u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka, te ograničenja njihovih ovlasti ako djeluju prema trećim osobama, upisuju se u sudski registar.

(3) Na zastupnike društva iz stavka 1. ovoga članka odnosi se ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona.

Zastupnici po punomoći

Članak 42.

(1) Zastupnik trgovačkoga društva iz članka 41. ovoga Zakona može dati punomoć drugoj osobi.

(2) Punomoć se može dati u granicama ovlasti zastupnika koje su upisane u sudskom registru.

(3) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, punomoć iz stavka 1. ovoga članka daje se sukladno odredbama propisa kojima se uređuju obvezni odnosi.

(4) Ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona odnosi se i na punomoćnike iz ovoga članka.

Punomoćnik po zaposlenju

Članak 43.

(1) Osoba čija je dužnost da kao radnik trgovačkoga društva obavlja poslove koji po redovitom tijeku stvari uključuju i sklapanje određenih ugovora, odnosno poduzimanje određenih pravnih radnji, ovlaštena je da kao punomoćnik društva sklapa i te ugovore i poduzima te pravne radnje u granicama poslova koje obavlja.

(2) Ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona odnosi se i na punomoćnike po zaposlenju.

Odjeljak 2.

PROKURA

Pojam prokure

Članak 44.

(1) Prokura je trgovačka punomoć čiji su sadržaj i opseg ovlasti određeni ovim Zakonom.

(2) Prokuru može dati samo pravna i fizička osoba koja je trgovac u smislu ovoga Zakona.

(3) Prokura se daje na način predviđen izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva.

(4) Prokura se daje u pisanom obliku.

Prokurist

Članak 45.

(1) Prokura se može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi, bez obzira na dužnost koju obnaša i poslove koje obavlja, izuzev ako što drugo nije predviđeno izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva.

(2) Prokura se ne može dati pravnoj osobi.

Pojedinačna i skupna prokura

Članak 46.

(1) Prokura se može dati jednoj ili više osoba.

(2) Ako je prokura dana dvjema ili više osoba bez naznake da se radi o skupnoj prokuri, svaka od tih osoba je prokurist koji samostalno zastupa trgovačko društvo u granicama ovlasti utvrđenih ovim Zakonom.

(3) Prokura dana dvjema ili više osoba smatrat će se skupnom prokurom samo ako je tako izričito naznačeno u prokuri.

(4) Izjave volje ili pravne radnje koje učine skupni prokuristi proizvode pravne učinke samo ako ih učine svi skupni prokuristi zajedno. Bit će valjane izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od skupnih prokurista uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih skupnih prokurista.

(5) Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristi ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima.

(6) Znanje o pravno odlučnim činjenicama ili krivnja jednog skupnog prokuriste proizvodi pravne učinke za vlastodavca, bez obzira na znanje ili krivnju ostalih skupnih prokurista.

Opseg ovlasti iz prokure

Članak 47.

(1) Prokurist može sklapati sve ugovore i poduzimati sve pravne radnje u ime i za račun trgovačkoga društva i zastupati ga u postupcima pred upravnim i drugim državnim organima, ustanovama s javnopravnim ovlastima, te državnim i izbranim sudovima.

(2) Prokurist ne može bez posebne ovlasti otuđiti ni opteretiti nekretnine trgovačkoga društva i ne može davati izjave ni poduzimati pravne radnje kojima se započinje stečajni postupak ili drugi postupak koji dovodi do prestanka društva. Prokurist ne može davati punomoć za sklapanje poslova drugim osobama.

Ograničenje prokure

Članak 48.

(1) Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim Zakonom nema učinka prema trećim osobama, bez obzira na to je li treća osoba za njih znala ili morala znati.

(2) Ograničenje prokure na poslovanje jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim osobama samo ako je upisano u sudskom registru.

Sklapanje ugovora sa samim sobom

Članak 49.

Prokurist ne može bez posebne ovlasti trgovačkoga društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Potpis prokuriste

Članak 50.

Prokurist potpisuje trgovačko društvo svojim imenom i prezimenom, uz naznaku iz koje je vidljiv njegov položaj prokuriste ili uz oznaku "p.p.".

Prijenos prokure

Članak 51.

(1) Prokura nije prenosiva na drugu osobu.

(2) Nema pravnoga učinka odredba o prokuri ili izjava trgovačkoga društva kojom se prokurist ovlašćuje na prijenos prokure, kao ni izjava društva kojom se prijenos prokure odobrava prethodno ili naknadno.

Opoziv prokure

Članak 52.

(1) Prokura se može u svako vrijeme opozvati, bez obzira na sadržaj ugovora ili drugoga pravnoga posla na temelju kojega je dana.

(2) **Ništetna** je odredba ugovora kojom se trgovačko društvo odriče prava da opozove prokuru, kao i odredba kojom se pravo na opoziv prokure vezuje uz rok ili uz uvjet.

(3) Odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka ne isključuju se niti se umanjuju prava prokuriste predviđena ugovorom na temelju kojega je dana prokura za slučaj opoziva prokure.

Prokura trgovca pojedinca

Članak 53.

(1) Trgovac pojedinac daje prokuru osobno i ovlast davanja prokure ne može prenijeti na drugu osobu.

(2) Prokura koju je dao trgovac pojedinac ne prestaje u slučaju smrti vlastodavca niti ako je vlastodavcu oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost.

(3) U svemu ostalome na prokuru trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prokuri trgovačkoga društva.

Upis prokure

Članak 54.

(1) Davanje prokure i njezin opoziv upisuju se u sudski registar. Prijavi za upis u sudski registar prilažu se odluka o davanju prokure, odnosno odluka kojom se ona opoziva.

(2) U sudski registar upisuju se ime i prezime prokuriste i njegov osobni identifikacijski broj, a ograničenje iz članka 48. stavka 2. ovoga Zakona upisuje se u sudske registre za trgovačko društvo i za podružnicu.

(3) Prema trećim osobama koje nisu znale niti morale znati da je prokura opozvana opoziv prokure djeluje od dana upisa opoziva u sudski registar.

Odjeljak 3.

TRGOVAČKA PUNOMOĆ

Pojam trgovačke punomoći

Članak 55.

(1) Trgovački punomoćnik je radnik u trgovačkom društvu ili druga osoba koju trgovac ovlasti da vodi cijelo ili dio njegovog poduzeća.

(2) Trgovačka punomoć daje se u pisanom obliku.

Ovlasti iz trgovačke punomoći

Članak 56.

(1) Trgovački punomoćnik ovlašten je sklapati sve ugovore i poduzimati sve pravne radnje koje su u prometu uobičajene pri vođenju poduzeća ili dijela poduzeća na koje se odnosi njegova punomoć ili koje su za to potrebne.

(2) Trgovački punomoćnik ne može bez posebne ovlasti otuđiti ni opteretiti nekretnine svoga vlastodavca, mjenično niti čekovno ga obvezati, preuzeti obveze iz jamstva, uzeti za njega zajam, nagoditi se niti voditi spor.

(3) Ograničenja ovlasti trgovačkog punomoćnika, osim onih navedenih u prethodnome stavku ovoga članka, nemaju učinka prema trećim osobama koje za njih nisu znale niti su morale znati.

(4) Ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona odnosi se i na trgovačkog punomoćnika.

(5) Bez izričitog ovlaštenja vlastodavca trgovački punomoćnik ne može ovlasti iz punomoći prenijeti na drugu osobu.

Odjeljak 4.

PUNOMOĆ TRGOVAČKOME PUTNIKU

Tko može dati punomoć i oblik punomoći

Članak 57.

(1) Trgovac može svome radniku ili drugoj osobi dati punomoć kao trgovačkome putniku.

(2) Punomoć trgovačkome putniku mora se dati u pisanom obliku.

Ovlasti iz punomoći trgovačkome putniku

Članak 58.

(1) Trgovački putnik ovlašten je u ime i za račun vlastodavca sklapati ugovore o prodaji vlastodavčeve robe, isporučivati robu, naplaćivati cijenu iz tih ugovora, te primati izjave od kupaca glede robe koja je predmet ugovora što ga je trgovački putnik sklopio za vlastodavca.

(2) Trgovački putnik ovlašten je u ime i za račun vlastodavca davati izjave i poduzimati druge pravne radnje radi očuvanja vlastodavčevih prava iz ugovora što ga je sklopio u njegovo ime i za njegov račun.

(3) Ograničenje ovlasti trgovačkoga putnika nema učinka prema trećoj osobi koja za to nije znala niti morala znati.

(4) Trgovački putnik ne može bez posebne ovlasti prodavati robu uz plaćanje na poček ili u obrocima.

(5) Ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona odnosi se i na trgovačkoga putnika.

GLAVA V.

SUDSKI REGISTAR

Predmet upisa

Članak 59.

U sudski registar upisuju se trgovci i svi podaci određeni zakonom te promjene tih podataka.

Registar

Članak 60.

(1) Registar vode trgovački sudovi.

(2) Ustroj i vođenje registra te postupak u registarskim stvarima uređeni su zakonom.

Način upisa

Članak 61.

(1) Upis u sudski registar obavlja se na temelju odluke registarskog suca.

(2) Upis u sudski registar obavlja se na temelju prijave za upis, a po službenoj dužnosti samo kada je to predviđeno zakonom.

Prijava za upis

Članak 62.

(1) Prijava za upis u sudski registar ili **podnesak kojim** se traži da se pohrane potpisi osoba ovlaštenih za zastupanje **podnose** se u obliku javno ovjerene isprave **ili na drugi zakonom propisani način**. Prijava se ne mora javno ovjeriti ako se njome dostavljaju samo imena predsjednika i članova nadzornog, odnosno upravnog odbora, imena, odnosno tvrtke članova društva s ograničenom odgovornošću i podaci o njihovim temeljnim ulozima i uplatama. Takvu prijavu potpisuju osobe koje su po ovome Zakonu ovlaštene podnijeti prijavu za upis u sudski registar.

(2) Isprave na koje se prijava poziva podnose se uz prijavu u izvorniku, ovjerenoj preslici, odnosno prijepisu, ili u drugom zakonom propisanom obliku.

(3) Prijavu podnosi trgovac pojedinac osobno ili njegov prokurist, a može je podnijeti i drugi punomoćnik koji se za to iskaže javno ovjerenom punomoći.

(4) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, prijave za upise trgovačkoga društva podnose za javno trgovačko društvo svi njegovi članovi, za komanditno društvo svi komplementari, za dioničko društvo svi članovi uprave i predsjednik nadzornog odbora a za društvo s ograničenom odgovornošću svi članovi uprave, a ako ono ima nadzorni odbor i predsjednik toga odbora.

(5) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, prijava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od dana kada se ispune pretpostavke za upis koje su propisane ovim Zakonom.

Potpisi

Članak 63.

U sudski registar pohranjuju se potpisi trgovca pojedinca, osoba ovlašlenih za zastupanje trgovačkoga društva u smislu odredbe članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ili na temelju odluke kojom se određuju osobe s tim ovlastima u podružnici, potpisi svih prokurista i likvidatora.

Objava upisa

Članak 64.

(1) Upis u sudski registar trgovački sud objavljuje u »Narodnim novinama«.

(2) Smatra se da je upis obavljen istekom dana kad izađu »Narodne novine« u kojima je objavljen.

Javnost registra

Članak 65.

(1) Svaka osoba može u radno vrijeme suda i u prisutnosti ovlaštenog djelatnika suda obaviti uvid u podatke upisane u registru, u isprave na temelju kojih je obavljen upis te u isprave pohranjene u registru, osim isprava glede kojih je zakonom isključena primjena načela javnosti registra.

(2) Svaka osoba može dobiti ovjereni prijepis ili fotokopiju podataka iz registra i isprava na temelju kojih je obavljen upis, kao i potvrde o stanju upisa za određenoga trgovca.

(3) Sud ne smije od osobe koja traži uvid u registar i isprave, odnosno ovjereni prijepis ili fotokopiju podataka iz registra i isprava zahtijevati da navede razlog ili svrhu radi koje to traži.

Učinak upisa u registar

Članak 66.

(1) Nitko se ne može pozivati na to da mu nisu poznati podaci upisani u sudskom registru koji su objavljeni na način propisan ovim Zakonom ili aktima trgovačkoga društva.

(2) Treći se mogu pozivati na isprave i podatke koji nisu objavljeni, osim ako se za njihov učinak zahtijeva da ih se objavi.

(3) Svaka osoba može se pozvati na stanje upisa u registru glede pravno odlučnih podataka i činjenica koji se sukladno ovome i drugim zakonima upisuju u sudski registar, osim one osobe kojoj se dokaže da joj je bilo poznato da se stvarno stanje glede tih podataka razlikuje od stanja upisa u registru. U pogledu radnji poduzetih prije šesnaestog dana nakon dana objave upisa trećoj se osobi ne mogu suprotstaviti upisani podaci ni isprave iz objave ako dokaže da za njih nije mogla znati.

(4) Osoba koja je u dobroj vjeri ne može trpjeti štetu zbog toga što se glede pravno odlučnih podataka i činjenica pouzdala u stanje upisa u sudskom registru.

(5) Ako su podatak ili činjenica koji se upisuju u sudski registar netočno objavljeni, treći se može pozvati na ono što je objavljeno, osim ako je znao da objavljeni podatak ili činjenica ne odgovaraju onome što je upisano u sudskom registru.

(6) Za pravni promet koji se ostvaruje preko podružnice mjerodavni su podaci o njoj upisani u sudskom registru u kojem je ona upisana i koje objavi registarski sud.

Mjesna nadležnost

Članak 67.

Prijava za upis u sudski registar podnosi se trgovačkom sudu nadležnom po mjestu sjedišta trgovca.

DIO DRUGI

DRUŠTVA

GLAVA I.

JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO

Odjeljak 1.

OSNIVANJE

Pojam javnoga trgovačkoga društva

Članak 68.

(1) Javno trgovačko društvo je trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba zbog trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, a svaki član društva odgovara vjerovnicima društva neograničeno solidarno cijelom svojom imovinom.

(2) Član društva može biti svaka fizička ili pravna osoba.

Primjena propisa o ortaštvu

Članak 69.

Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, na javno trgovačko društvo primjenjuju se propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u ortaštvu.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 70.

(1) Prijava za upis u sudski registar mora sadržavati tvrtku, sjedište, **adresa** i predmet poslovanja društva, ime i prezime, osobni identifikacijski broj i prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište svakoga člana društva te imena **i prezimena** osoba ovlaštenih da zastupaju društvo i njihove ovlasti.

(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilaže se ugovor o osnivanju društva (društveni ugovor).

(3) U sudski registar upisuju se pored podataka iz stavka 1. ovoga članka i promjene društvenog ugovora, tvrtke i sjedišta, predmeta poslovanja društva, stupanje novoga člana u društvo, prestanak članstva u društvu te promjene ovlasti za zastupanje društva.

Odjeljak 2.

PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA

Društveni ugovor

Članak 71.

(1) Pravni odnosi između članova društva uređuju se društvenim ugovorom.

(2) Odredbe ovoga odjeljka Zakona primjenjuju se utoliko, ukoliko članovi svoje odnose u društvu drugačije ne urede društvenim ugovorom.

Ulozi u društvu

Članak 72.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, članovi društva moraju unijeti jednake uloge.

(2) Član može u društvo uložiti novac, stvari, prava, rad i druge usluge ili dobra. Vrijednost nenovčanog uloga članovi sporazumno određuju u novcu.

(3) Član društva nije dužan povisiti prvobitno dogovoreni ulog, niti ga dopuniti ako se on smanji zbog gubitka društva.

Naknada izdataka i štete

Članak 73.

(1) Ako član društva učini za društvo troškove za koje se prema okolnostima može uzeti da su potrebni, ili ako neposredno zbog obavljanja poslova društva, ili zbog opasnosti koja je s time povezana, pretrpi štetu, društvo mu je dužno to nadoknaditi.

(2) Na iznos novca kojega je dužno platiti članu na temelju odredbe stavka 1. ovoga članka, društvo mora platiti i kamate od dana kada su mu nastali izdaci, odnosno od kada mu je pričinjena šteta pa sve dok mu se oni ne nadoknade.

(3) Član društva može na ime troškova koji su potrebni za obavljanje poslova društva zahtijevati da mu društvo plati predujam.

(4) Član mora društvu bez odgađanja prenijeti sve koristi koje primi od trećih osoba za vođenje poslova društva i koje ima od vođenja poslova za društvo.

Posljedice zakašnjenja

Članak 74.

(1) Član koji pravodobno ne uplati novčani ulog ili koji novac primljen za društvo ne preda na vrijeme društvu ili koji za sebe neopravdano uzme novac društva ili zakasni s unosom drugih uloga, dužan je društvu platiti zakonske zatezne kamate, ako društvenim ugovorom nisu ugovorene više kamate, od dana kada je morao uplatiti ili unijeti ulog, kada je morao predati novac ili kada je neopravdano uzeo novac.

(2) Društvo može postaviti zahtjev za naknadu veće štete.

Pozornost člana

Članak 75.

U ispunjenju svojih obveza član društva je dužan postupati s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika.

Zabrana konkurencije

Članak 76.

(1) Član društva ne smije bez izričitog pristanka ostalih članova voditi poslove koji ulaze u predmet poslovanja društva, niti u nekom drugom trgovačkom društvu sudjelovati kao član koji osobno odgovara.

(2) Smatra se da je dan pristanak za sudjelovanje u nekome drugome društvu, ako je ostalim članovima pri stupanju toga člana u društvo bilo poznato da je on član drugoga društva u

kojemu osobno odgovara, a nije mu članstvo u društvu bilo izričito uvjetovano s time da u drugome društvu napusti sudjelovanje kao član koji osobno odgovara.

Posljedice nedopuštene konkurencije

Članak 77.

(1) Povrijedi li član društva obvezu propisanu u članku 76. stavku 1. ovoga Zakona, društvo može od njega zahtijevati naknadu štete.

(2) Umjesto naknade štete iz stavka 1. ovoga članka, društvo može zahtijevati od člana da on poslove koje je vodio u vlastito ime prizna kao poslove sklopljene za račun društva, odnosno da društvu preda sve što je primio od poslova koje je obavio za tuđi račun, ili da mu ustupi pravo na ono što bi trebao primiti iz takvoga posla.

(3) O ostvarivanju prava društva iz ovoga članka odlučuju ostali članovi društva. Zahtjevi društva zastaruju za tri mjeseca od dana kada su ostali članovi društva saznali za povredu obveze iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona. Bez obzira na to saznanje zahtjevi zastaruju u roku od pet godina od dana učinjene povrede.

(4) Ovim odredbama ne dira se u pravo ostalih članova društva da zahtijevaju prestanak društva.

Vođenje poslova društva

Članak 78.

(1) Svaki član društva ima pravo i obvezu da vodi poslove društva.

(2) Ako je društvenim ugovorom vođenje poslova prenijeto na jednoga ili na više određenih članova društva, ostali članovi društva su od toga isključeni.

Način vođenja poslova

Članak 79.

(1) Ako su svi članovi društva ili više njih ovlašteni voditi poslove društva, svaki je od njih ovlašten da ih sam vodi. Ako se neki od članova društva koji su ovlašteni voditi poslove društva usprotivi poduzimanju neke radnje, ta se radnja ne može poduzeti.

(2) Ako je društvenim ugovorom određeno da članovi društva koji su ovlašteni voditi poslove društva to mogu činiti samo skupno, za poduzimanje svakoga posla potrebna je, osim ako bi postojala opasnost od odgađanja, suglasnost svih ovlaštenih članova.

Odstupanje od uputa. Obveza izvješćivanja

Članak 80.

(1) Društvenim ugovorom može se predvijeti da se članovi društva koji su ovlašteni voditi poslove društva moraju pridržavati uputa koje daju ostali članovi društva.

(2) Kada postoji obveza iz stavka 1. ovoga članka, član društva može odstupiti od dobivenih uputa, ako s obzirom na okolnosti smatra da one nisu opravdane. U tom slučaju mora o tome izvijestiti ostale članove društva i pričekati njihovu odluku. Član može postupiti i bez obzira na primljene upute ako bi bilo štetno da se odgađa s poslom dok ostali članovi ne donesu odluku i ako smatra da bi oni odobrili njegovo postupanje, kada bi im stvarno stanje bilo poznato.

(3) Član koji je ovlašten voditi poslove društva dužan je društvu dati potrebne obavijesti, a kada se to od njega zatraži, izvijestiti o stanju poslova i položiti račun o svome radu.

Opseg ovlasti za vođenje poslova

Prokura

Članak 81.

(1) Ovlast za vođenje poslova obuhvaća sve radnje koje se redovno poduzimaju u poslovanju društva.

(2) Za poduzimanje radnji koje prelaze okvir redovnog poslovanja potrebna je suglasnost svih članova.

(3) Za davanje prokure potrebna je suglasnost svih članova ovlaštenih da vode poslove društva, osim ako bi postojala opasnost od odgađanja. Prokuru može opozvati svaki član društva koji ju je ovlašten podijeliti sam ili zajedno s drugim članovima.

Oduzimanje ovlasti za vođenje poslova

Članak 82.

Ako za to postoji važan razlog, po tužbi ostalih članova društva, sud će članu društva oduzeti ovlast za vođenje poslova društva. Takav razlog postoji naročito u slučaju grube povrede obveze ili nesposobnosti člana da redovno vodi poslove društva.

Otkazivanje ovlasti za vođenje poslova društva

Članak 83.

(1) Član se može odreći ovlasti za vođenje poslova društva, ako za to postoji važan razlog. On se ne može unaprijed odreći toga prava.

(2) Član se može odreći ovlasti za vođenje poslova društva samo tako da za to dade otkazni rok koji ostalim članovima omogućava da poduzmu sve ono što je potrebno za daljnje vođenje poslova, osim ako postoji opravdani razlog za to da se toga ovlaštenja odrekne i prije isteka takvog roka.

(3) Odrekne li se član ovlasti za vođenje poslova društva bez opravdanog razloga, dužan je društvu nadoknaditi štetu koja mu uslijed toga nastane.

Pravo na obaviještenost

Članak 84.

(1) Svaki se član može, pa i kada je isključen od vođenja poslova društva, osobno obavijestiti o poslovima društva, pregledati knjige i obaviti uvid u dokumentaciju, te za sebe sastaviti godišnja financijska izvješća.

(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se isključiti ni ograničiti, ako postoji razlog za pretpostavku da se poslovi društva ne vode pošteno ni uredno.

Donošenje odluka

Članak 85.

(1) Za donošenje odluka društva potrebna je suglasnost svih članova ovlaštenih da sudjeluju u odlučivanju.

(2) Ako je društvenim ugovorom utvrđeno da se odluke donose većinom glasova, u sumnji se većina računa prema broju članova.

Račun dobiti i gubitka

Članak 86.

(1) Krajem svake poslovne godine utvrđuje se račun dobiti i gubitka. Na temelju toga računa svakome se članu izračunava njegov udio u dobiti ili u gubitku, srazmjerno njegovome udjelu u društvu.

(2) Društvo u kojem nijedan član nije fizička osoba dužno je godišnja financijska izvješća zajedno s izvješćem o stanju društva, bez odgađanja nakon što ih prihvate članovi društva, te izvješćem revizora, kada je revidiranje godišnjih financijskih izvješća propisano zakonom ili određeno društvenim ugovorom, predati u sudski registar radi upisa predaje i objave tog upisa.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka društvo koje je prema računovodstvenim propisima mali poduzetnik nije dužno izraditi izvješće o stanju društva.

Udio u dobiti i gubitku

Članak 87.

(1) Jedna trećina dobiti tekuće godine dijeli se na članove društva tako da svakome od njih pripadne dio koji odgovara njegovome udjelu u kapitalu društva.

(2) Pri izračunavanju udjela u dobiti koji članu pripada po odredbi iz stavka l. ovoga članka, ulozi koje je član tijekom poslovne godine unio u društvo računaju se u srazmjeru s vremenom koje je proteklo od uplate. Ako je član u poslovnoj godini smanjio svoj udio u kapitalu, uračunava se tako smanjeni udio u srazmjeru s vremenom koje je proteklo od učinjenoga smanjenja.

(3) Dio dobiti tekuće godine koji prelazi udjele u dobiti izračunate po odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka, kao i gubitak u toku poslovne godine, dijele se na članove društva na jednake dijelove.

(4) Ako društveni ugovor sadržava odredbu koja se razlikuje od odredbe iz stavka 3. ovoga članka, ali se njome uređuje samo udio u dobiti ili samo udio u gubitku, u sumnji se smatra da ona vrijedi i za dobit i za gubitak.

Zabrana smanjenja udjela u kapitalu društva

Članak 88.

Član društva ne može bez suglasnosti ostalih članova smanjiti svoj udio u kapitalu društva.

Vraćanje zajmova

Članak 89.

Na društvo u kojemu nijedan član nije fizička osoba na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 408. ovoga Zakona tako da ono što se odnosi na člana društva s ograničenom odgovornošću vrijedi za člana javnoga trgovačkoga društva. To ne vrijedi, ako je neki od članova društva javno trgovačko društvo ili komanditno društvo u kojima je fizička osoba član koji osobno odgovara za obveze društva.

Odjeljak 3.

PRAVNI ODNOSI ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIMA

Zabrana raspolaganja člana svojim udjelom

Članak 90.

Član društva ne može bez suglasnosti ostalih članova raspolagati svojim udjelom u društvu.

Zastupanje društva

Članak 91.

(1) Svaki član je ovlašten zastupati društvo, ako društvenim ugovorom nije isključen od zastupanja.

(2) Društvenim ugovorom može se odrediti da svi članovi ili više njih mogu zastupati društvo samo skupno. Članovi ovlašteni za skupno zastupanje mogu ovlastiti pojedine između sebe da u ime društva poduzimaju određene poslove ili određene vrste poslova. Za izjavu volje trećih prema društvu dovoljno je da je ona izjavljena jednome od članova ovlaštenih da skupno zastupaju društvo.

(3) Društvenim ugovorom može se odrediti da su članovi društva, kada više njih ne djeluje skupno, ovlašteni zastupati društvo samo zajedno s prokuristom. U tom slučaju na odgovarajući se način primjenjuju odredbe druge i treće rečenice stavka 2. ovoga članka.

Opseg ovlasti za zastupanje

Članak 92.

(1) Član društva može sklapati pravne poslove i poduzimati pravne radnje pred sudom i izvan njega s time da može otuđiti i opteretiti nekretnine te dati i opozvati prokuru.

(2) Ograničenje ovlasti za zastupanje ne djeluje prema trećima. To napose vrijedi ako se ovlast ograničava samo na određene poslove ili vrste poslova, a ako se treba ostvariti samo pod određenim okolnostima, za određeno vrijeme ili na određenome mjestu.

Oduzimanje ovlasti za zastupanje

Članak 93.

Po tužbi ostalih članova sud će članu društva oduzeti ovlast za zastupanje ako za to postoji važan razlog. Važnim razlogom naročito se smatra teška povreda obveza ili nesposobnost člana da uredno zastupa društvo.

Osobna odgovornost članova

Članak 94.

(1) Za obveze društva svaki član odgovara vjerovnicima cijelom svojom imovinom i solidarno s ostalim članovima društva.

(2) Sporazum članova društva glede njihove odgovornosti za obveze društva koji je suprotan odredbi iz stavka 1. ovoga članka nema učinka prema trećima.

Prigovor i prijeboj

Članak 95.

(1) Ako vjerovnik društva zahtijeva od člana da mu ispuni obvezu društva, član društva mu može staviti prigovore koje može istaći društvo i svoje osobne prigovore.

(2) Član društva može odbiti da vjerovniku ispuni obvezu, ako društvo ima pravo pobijati valjanost pravnoga posla iz kojega proizlazi obveza čije ispunjenje vjerovnik traži.

(3) Član ima pravo iz prethodnoga stavka ovoga članka i onda ako se vjerovnikovo potraživanje može podmiriti prijebojem s dospjelim potraživanjem društva.

Odgovornost novoga člana

Članak 96.

(1) Tko pristupi već postojećem društvu odgovara kao i ostali članovi prema odredbama članka 94. i 95. ovoga Zakona za obveze društva nastale prije njegovoga pristupanja društvu.

(2) Drugačiji sporazum članova društva glede njihove odgovornosti nema učinka prema trećima.

Odjeljak 4.

PRESTANAK DRUŠTVA I ISTUPANJE ČLANOVA IZ DRUŠTVA

Razlozi prestanka

Članak 97.

Razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena za koje je osnovano,

2. odluka članova društva,

3. pravomoćna odluka suda kojom se utvrđuje da je upis društva u sudski registar bio nezakonit,

4. stečaj društva,

5. smrt, odnosno prestanak nekoga od članova društva, ako što drugo ne proizlazi iz društvenog ugovora,

6. ostvarivanje stečaja nad nekim od članova društva,

7. otkaz nekoga od članova društva ili njegovoga vjerovnika,

8. pravomoćna odluka suda.

Otkaz člana

Članak 98.

(1) Ako je društvo osnovano na neodređeno vrijeme svaki član društva može otkazati društveni ugovor samo s posljednjim danom poslovne godine uz otkazni rok od najmanje šest mjeseci koji mora isteći do toga dana.

(2) **Ništetan** je svaki sporazum kojim se isključuje pravo člana društva da otkaže ugovor ili kojime mu se otežava to pravo.

Prestanak na temelju odluke suda

Članak 99.

(1) Po tužbi nekoga od članova društva sud će ako za to postoji važan razlog, donijeti odluku da društvo prestane prije isteka vremena za koje je osnovano, odnosno, ako vrijeme njegovog trajanja nije određeno, da ono prestane i bez otkaza.

(2) Važan razlog naročito postoji ako koji od drugih članova društva s nakanom ili grubom nepažnjom povrijedi neku svoju bitnu obvezu ili ako ispunjenje takve obveze ili svrhe društva postane nemoguće ili se ta svrha već postigne.

(3) **Ništatan** je sporazum kojim se isključuje ili protivno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka ograničava pravo člana da tužbom zahtijeva prestanak društva.

(4) Tužba se mora podići protiv svih ostalih članova društva isključivo kod suda iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona.

Društvo za vrijeme trajanja života člana. Prešutno nastavljanje društva

Članak 100.

Na društvo koje se osnuje tako da traje za vrijeme trajanja života nekoga od članova ili na određeno vrijeme pa prešutno nastavi s radom, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 98. i 99. ovoga Zakona.

Otkaz vjerovnika člana društva zbog potraživanja prema članu.

Članak 101.

Vjerovnik člana društva koji u posljednjih šest mjeseci bezuspješno pokuša provesti ovrhu nad pokretnom imovinom člana društva i na temelju ovršne isprave zaplijeni njegov udio u društvu i prenese zahtjev za isplatom onoga što bi članu pripalo iz društva nakon što ono prestane, može otkazati društveni ugovor šest mjeseci prije kraja poslovne godine, bez obzira na to je li društvo osnovano na određeno ili na neodređeno vrijeme. Vjerovnik može od društva zahtijevati samo ono što bi članu pripalo nakon prestanka društva.

Ovlast člana koji je u dobroj vjeri za vođenje poslova društva

Članak 102.

Ako društvo ne prestane otkazom nego na neki drugi način, član društva je ovlašten voditi poslove društva sve dok ne sazna ili dok ne bi morao saznati da je društvo prestalo.

Smrt ili prestanak člana i stečaj člana

Članak 103.

(1) Kada društvo prestane zbog smrti nekoga od članova, njegov nasljednik mora ostale članove bez odgađanja izvijestiti o smrti člana i, ako postoji opasnost zbog odgađanja, mora nastaviti s poslovima ostavitelja sve dotle dok ostali članovi zajedno s njime ne odrede nešto drugo. Ostali članovi dužni su na isti način privremeno nastaviti s obavljanjem poslova koji su im povjereni. U tome smislu smatra se da društvo i dalje postoji.

(2) Odredbe druge i treće rečenice stavka 1.ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i u slučaju prestanka društva zbog otvaranja stečaja nad članom društva.

Nastavljanje društva nakon istupanja člana

Članak 104.

Kada je društvenim ugovorom određeno da će se u slučaju ako član otkaže taj ugovor ili umre ili se nad njime otvori stečaj, društvo nastaviti s ostalim članovima, iz društva istupa član kod kojega nastupe takve okolnosti u vrijeme kada bi, da nema odredaba društvenoga ugovora, društvo prestalo.

Posljedice istupanja člana iz društva i odgovornost za obveze društva

Članak 105.

(1) Udio člana koji istupa iz društva prirasta ostalim članovima.

(2) Predmeti koje je član koji istupi iz društva dao društvu na uporabu moraju mu se vratiti. Član ne može tražiti naknadu štete za slučajno uništenje, oštećenje ili smanjenje vrijednosti tih predmeta.

(3) Članu koji je istupio iz društva isplaćuje se u novcu ono što bi on primio na temelju obračuna koji bi se napravio kada bi u vrijeme njegova istupanja društvo prestalo postojati. Vrijednost imovine društva utvrđuje se, ako je to potrebno, službenom procjenom.

(4) Ako vrijednost imovine društva nije dostatna za to da se pokriju dugovi društva i udjeli članova u kapitalu društva, član koji je istupio iz društva mora društvu platiti dio nepokrivenog iznosa, srazmjerno njegovom sudjelovanju u gubitku društva.

(5) Član koji je istupio iz društva odgovara vjerovnicima za obveze društva nastale do upisa njegova istupanja iz društva u sudski registar.

Sudjelovanje člana koji je istupio iz društva u poslovima koji nisu završeni

Članak 106.

(1) Član koji je istupio iz društva sudjeluje u dobiti i u gubitku iz poslova koji u vrijeme njegova istupanja još nisu bili završeni. Društvo je ovlašteno završiti poslove onako kako smatra da je to najprimjerenije.

(2) Član koji je istupio iz društva može na kraju svake poslovne godine zahtijevati da se napravi obračun o poslovima završenim u toj godini, da mu se isplati ono što mu iz toga pripada i da ga se izvijesti o stanju poslova koji još nisu završeni.

Nastavljanje društva s nasljednicima

Članak 107.

(1) Ako je društvenim ugovorom utvrđeno da će se društvo u slučaju smrti člana nastaviti s njegovim nasljednicima svaki nasljednik može svoje sudjelovanje u društvu uvjetovati time da mu se na temelju dotadašnjeg udjela u dobiti prizna položaj komanditora i dio uloga ostavitelja koji mu pripada prizna kao njegov komanditni ulog u društvu.

(2) Ako ostali članovi ne prihvate prijedlog nasljednika iz stavka 1. ovog članka, on može zahtijevati da istupi iz društva bez obveze da za to dade otkazni rok.

(3) Nasljednici mogu prava navedena u stavku 1. i 2. ovoga članka ostvariti u roku od tri mjeseca od dana pravomoćnosti odluke o nasljeđivanju. Ako nasljednik nije poslovno sposoban, a nije mu imenovan zakonski zastupnik, taj rok počinje teći od kada mu se postavi zastupnik, odnosno od kada stekne poslovnu sposobnost.

(4) Ako u roku iz stavka 3. ovoga članka nasljednik istupi iz društva, ili u tome roku društvo prestane ili nasljednik stekne svojstvo komanditora, odgovara za do tada nastale obveze društva samo po propisima građanskoga prava o odgovornosti nasljednika za dugove ostavitelja.

(5) Primjenu stavka 1. do 4. ovoga članka ne može se isključiti društvenim ugovorom. U slučaju da nasljednik svoj ostanak u društvu uvjetuje s time da mu se prizna položaj komanditora, njegov se udio u dobiti može odrediti drugačije od onoga kako je to bilo uređeno s ostaviteljem.

Isključenje člana umjesto prestanka društva sudskim otkazom

Članak 108.

(1) Nastupi li kod člana neka od okolnosti zbog koje bi ostali članovi društva po odredbama članka 99. ovoga Zakona imali pravo tužbom zahtijevati da društvo prestane, sud će po tužbi tih članova donijeti odluku da se član isključi iz društva.

(2) Za podjelu imovine između društva i isključenoga člana odlučno je stanje imovine društva u vrijeme podizanja tužbe kojom se traži da se član isključi iz društva.

Istupanje člana umjesto prestanka društva zbog otkaza vjerovnika

Članak 109.

(1) Posluži li se vjerovnik člana društva pravom iz članka 101. ovoga Zakona, ostali članovi mogu, na temelju njihove prethodne odluke, izjaviti vjerovniku da društvo između tih članova ostaje. U tom slučaju sa završetkom poslovne godine član dužnik istupa iz društva.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i u slučaju kada se nad članom društva otvori stečaj s time da se izjava iz stavka 1. ovoga članka daje stečajnom upravitelju, a stečajni dužnik s danom otvaranja stečajnog postupka istupa iz društva.

Preuzimanje poslova društva bez provođenja likvidacije

Članak 110.

(1) Ako se društvo sastoji od samo dva člana, pa u osobi jednoga od njih nastupi razlog za isključenje, zbog kojega bi, kada bi društvo imalo veći broj članova bilo dopušteno njegovo isključenje iz društva, sud može drugoga člana po njegovoj tužbi ovlastiti da preuzme poslove društva s aktivom i pasivom bez da se provede likvidacija društva.

(2) Posluži li se vjerovnik jednoga od dva člana svojim pravom iz članka 101. ovoga Zakona, ili se nad jednim od dva člana otvori stečaj, drugi član ima pravo da bez provođenja likvidacije preuzme društvo na način kako je to određeno u stavku 1. ovoga članka.

(3) Za obračun i diobu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe kojima se uređuje istupanje člana iz društva.

(4) Prijavu sudu za upis prestanka članstva u društvu može podnijeti svaka od osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Prijava za upis nastanka razloga za prestanak društva u sudski registar

Članak 111.

(1) Sudu se podnosi prijava za upis nastanka razloga za prestanak društva u sudski registar, osim ako ono prestaje zbog toga što se nad njime provodi stečajni postupak.

(2) Isto vrijedi za istupanje i isključenje člana iz društva. U tim slučajevima prijavu mogu podnijeti svi ostali članovi u društvu.

(3) Ima li smrt člana za posljedicu prestanak društva ili istupanje iz društva, prijavu se može podnijeti sudu a da u tome ne sudjeluju nasljednici koje su u podnošenju prijave spriječile posebne zapreke.

(4) Prestane li društvo odlukom suda, prijavu iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti svaki član društva.

Nastavljanje društva nakon stečaja

Članak 112.

(1) Kada društvo prestaje stečajem nad njime, ali se **nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi stečajnog plana donese rješenje o zaključenju stečajnog postupka** ili se na zahtjev stečajnog dužnika stečaj obustavi, članovi mogu odlučiti da nastave društvo.

(2) Sudu se mora podnijeti prijava za upis nastavljanja društva u sudski registar.

Odjeljak 5.

LIKVIDACIJA

Kada se pokreće postupak likvidacije

Članak 113.

(1) Nakon nastanka razloga za prestanak društva provodi se likvidacija ako članovi ne dogovore drugačiji način obračuna i podjele ili se nad društvom ne otvori stečaj.

(2) Ako društvo prestane zbog otkaza kojega izjavi vjerovnik nekoga od članova ili zbog toga što je nad nekim od članova društva otvoren stečaj, likvidacija se ne mora provesti samo ako se s time suglasi vjerovnik ili stečajni upravitelj.

Imenovanje likvidatora

Članak 114.

(1) Likvidaciju provode svi članovi društva kao likvidatori, ako odlukom članova ili društvenim ugovorom nije određeno da je provedu pojedini članovi društva ili druge osobe. Više nasljednika jednoga člana društva moraju imenovati zajedničkog zastupnika.

(2) Na prijedlog neke od tih osoba likvidatore može zbog važnih razloga imenovati sud na čijem je području sjedište društva. Sud može imenovati likvidatorima osobe koje nisu članovi društva. Sudionikom u imenovanju likvidatora smatra se osim članova društva i vjerovnik koji je zbog potraživanja prema nekome od članova otkazao društveni ugovor.

(3) Ako je nad nekim od članova društva otvoren stečaj, na mjesto toga člana stupa stečajni upravitelj.

Opoziv likvidatora

Članak 115.

Likvidatori se opozivaju jednoglasnom odlukom osoba iz članka 114. stavka 2. i 3. ovoga Zakona. Iz važnih razloga likvidatore može na prijedlog nekoga od sudionika opozvati i sud.

Prijava za upis likvidatora u sudski registar

Članak 116.

(1) Zajedno s prijavom iz članka 111. stavka 1. ovoga Zakona sudu se podnosi prijava za upis likvidatora u sudski registar. To vrijedi za svaku promjenu likvidatora ili njihovih ovlaštenja za zastupanje. U slučaju smrti člana društva upis se može obaviti a da nasljednici ne sudjeluju u podnošenju prijave sudu, pod pretpostavkom da su u tome bili spriječeni posebnim zaprekama.

(2) Upis likvidatora koje imenuje sud i upis sudskog opoziva likvidatora provode se po službenoj dužnosti.

Poslovi likvidatora

Članak 117.

Likvidatori moraju završiti tekuće poslove, naplatiti potraživanja društva, unovčiti preostalu imovinu i podmiriti vjerovnike. Radi dovršenja poslova koji su u tijeku oni mogu sklapati i nove poslove. U granicama svog poslovnog djelovanja likvidatori zastupaju društvo.

Skupno zastupanje

Članak 118.

(1) Postoji li više likvidatora, oni radnje koje se tiču likvidacije obavljaju skupno, ako se ne odredi da ih mogu poduzeti pojedinačno. Takva se odluka mora upisati u sudski registar.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka nije zapreka za to da likvidatori ovlaste nekoga između njih da obavi određene poslove ili određene vrste poslova.

(3) Za izjavu volje koja se upravlja društvu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 91. stavka 2. ovoga Zakona.

Neograničenost ovlasti

Članak 119.

Ograničenje ovlasti likvidatora bez pravnog je učinka prema trećima.

Vezanost likvidatora odlukama onih koji su ih imenovali

Članak 120.

Likvidatori, bez obzira na to tko ih je imenovao, moraju postupati po odlukama koje glede vođenja poslova društva jednoglasno donesu osobe iz članka 114. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

Tvrtka i potpisivanje

Članak 121.

Likvidatori se moraju potpisivati tako da uz tvrtku društva navedu naznaku "u likvidaciji".

Financijska izvješća

Članak 122.

Likvidatori moraju sastaviti financijska izvješća na početku i po završetku likvidacije.

Vraćanje stvari

Članak 123.

Članovima se moraju vratiti svari koje su oni dali društvu na korištenje. Članovi ne mogu zahtijevati naknadu štete za slučajnu propast, oštećenje ili smanjenje vrijednosti stvari.

Podjela imovine društva

Članak 124.

(1) Nakon što se podmire dugovi društva, likvidatori moraju preostalu imovinu podijeliti članovima srazmjerno njihovim udjelima u kapitalu društva što se utvrđuje na temelju konačnih financijskih izvješća.

(2) Za vrijeme trajanja likvidacije, ako nije potreban za podmirenje vjerovnika, novac se može privremeno podijeliti. Moraju se zadržati iznosi koji su potrebni za pokriće još nedospjelih ili spornih obveza, kao i za osiguranje iznosa koji pripadaju članovima za konačnu podjelu.

(3) Ako medu članovima društva dođe do spora oko podjele imovine društva, likvidatori će odgoditi diobu sve dok se spor ne okonča.

Podmirenje računa izmedu članova društva

Članak 125.

Ako imovina društva nije dostatna za to da se pokriju obveze društva i isplate udjeli u kapitalu društva, članovi društva moraju nadoknaditi manjak u srazmjeru u kojemu su dužni pokriti gubitak društva. Ako se od nekoga člana ne može naplatiti iznos koji bi on morao platiti, ostali članovi moraju snositi manjak u navedenom srazmjeru.

Međusobni odnosi i odnosi prema trećima

Članak 126.

Do okončanja likvidacije u pogledu pravnih odnosa između dotadašnjih članova i društva prema trećima primjenjuju se odredbe drugoga i trećega odjeljka ove glave Zakona ako iz odredaba ovoga odjeljka ili iz svrhe likvidacije ne proizlazi što drugo.

Prijava za upis prestanka društva u sudski registar

Čuvanje poslovnih knjiga

Članak 127.

(1) Po okončanju likvidacije likvidatori moraju podnijeti prijavu sudu za upis brisanja društva iz sudskog registra. Društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra.

(2) Poslovne knjige i dokumentaciju društva likvidatori će predati na čuvanje sudu na čijem području se nalazi sjedište društva.

(3) Članovi i njihovi nasljednici imaju pravo uvida u poslovne knjige i u dokumentaciju društva i mogu se njima koristiti.

Primjena odredaba o likvidaciji

Članak 128.

Ako članovi umjesto likvidacije ugovore neki drugi način obračuna i podjele imovine društva, sve dok se imovina ne podijeli, u odnosu prema trećima na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga odjeljka Zakona.

Odjeljak 6.

ZASTARA

Zastara potraživanja prema članovima

Članak 129.

(1) Zahtjevi prema članu društva s naslova odgovornosti za obveze zastaruju za pet godina od prestanka društva ili od izlaska člana iz društva, ako tražbina prema društvu ne zastaruje u kraćem roku.

(2) Zastara počinje teći prvoga narednoga dana od dana u kojemu su prestanak društva ili prestanak članstva u društvu upisani u sudski registar.

(3) Ako vjerovnikova tražbina prema društvu dospijeva nakon upisa iz stavka 2. ovoga članka, zastara počinje teći od dana dospjelosti.

Prekid zastare

Članak 130.

Prekid zastare prema društvu koje je prestalo djeluje i prema članovima društva koji su to bili u času prestanka društva.

GLAVA II.

KOMANDITNO DRUŠTVO

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam komanditnog društva

Članak 131.

Komanditno društvo je trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom od kojih najmanje jedna odgovara za obveze društva solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva samo do iznosa određenog imovinskog uloga u društvo (komanditor).

Primjena odredbi o javnom trgovačkom društvu

Članak 132.

Ako odredbama ove glave nije drugačije određeno, na komanditno društvo primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje javno trgovačko društvo.

Odjeljak 2.

OSNIVANJE I UPIS U SUDSKI REGISTAR

Ugovor o osnivanju društva

Članak 133.

Društvo se osniva ugovorom (društveni ugovor). Društvenim ugovorom moraju se odrediti član ili članovi društva koji imaju položaj komplementara kao i član ili članovi društva koji imaju položaj komanditora.

Upis u sudski registar

Članak 134.

(1) Osim podataka koji se upisuju za javno trgovačko društvo, u sudski registar upisuju se i podaci o komanditorima i visini uloga svakoga od njih.

(2) Prilikom objave upisa društva objavljuje se samo broj komanditora, a ne i njihova imena i ulozi u društvo.

Odjeljak 3.

PRAVNI ODNOSI IZMEĐU ČLANOVA

Slobodna ugovaranja

Članak 135.

(1) Svi odnosi između članova društva uređuju se društvenim ugovorom.

(2) Odredbe iz ovoga odjeljka Zakona primjenjuju se samo ako društvenim ugovorom nije što drugo određeno, osim ako iz pojedine odredbe ne proizlazi drugačije

Upravljanje društvom

Članak 136.

(1) Društvom upravljaju komplementari. Komanditori nisu ovlašteni upravljati poslovima društva

(2) Komanditor se ne može usprotiviti odlukama ni postupcima komplementara, osim odlukama i postupcima koji se odnose ili se poduzimaju izvan granica redovnog poslovanja društva.

Pravo nadzora

Članak 137.

(1) Komanditor ima pravo zahtijevali da mu se predaju prijepis ili fotokopija godišnjih financijskih izvješća društva radi povjere njihove ispravnosti, te da mu se u tu svrhu dozvoli uvid u poslovne knjige društva.

(2) Kada postoji opravdani razlog, sud će na zahtjev komanditora u svako doba naložiti društvu da komanditoru i izvan slučaja iz stavka 1. ovoga članka priopći financijska izvješća društva u pisanom obliku, te da mu dade druga razjašnjenja i omogući uvid u poslovne knjige društva i u druge isprave.

(3) Komanditor nema posebnih prava koja pripadaju članu društva iz članka 84. ovoga Zakona.

Zabrana konkurencije

Članak 138.

Odredbe članka 76. i 77. ovoga Zakona ne odnose se na komanditore.

Predaja izvješća društva u sudski registar

Članak 138.a

Odredba članka 86. stavka 2. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuje i na komanditno društvo u kome nijedan komplementar nije fizička osoba.

Udio u dobiti i u gubitku

Članak 139.

(1) Odredbe članka 87. ovoga Zakona primjenjuju se i na komanditore.

(2) Dobit tekuće godine pripisuje se komanditorovom ulogu u kapital društva sve dok on ne dosegne iznos koji se društvenim ugovorom obvezao uplatiti kao svoj ulog.

(3) U snošenju gubitka nastalog poslovanjem društva komanditor sudjeluje samo do visine svoga udjela u kapitalu društva, a i s neuplaćenim dijelom iznosa koji se društvenim ugovorom obvezao uplatiti kao svoj ulog.

Obračun udjela u dobiti i u gubitku

Članak 140.

(1) Članovi društva sudjeluju u dobiti prema odredbama članka 87. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Ako društvenim ugovorom nije što drugo ugovoreno, udio svakoga člana društva u dijelu dobiti koji prelazi opseg iz članka 87. stavka 1. ovoga Zakona, kao i udio u snošenju gubitka, utvrđuje se u omjeru udjela koji odgovara konkretnim okolnostima.

Isplata dobiti

Članak 141.

(1) Udio u dobiti isplaćuje se komanditoru u roku određenom u društvenom ugovoru ili odlukom komplementara, ako taj rok nije određen ugovorom.

(2) Kada o roku za isplatu dobiti odlučuju komplementari, taj rok za komanditore ne može biti dulji od 60 dana računajući od dana usvajanja finanacijskih izvješća društva.

(3) Komanditor nema pravo na isplatu udjela u dobiti sve dok mu je na temelju sudjelovanja u snošenju gubitka društva udio u kapitalu društva smanjen ispod iznosa koji se ugovorom o osnivanju društva obvezao uplatiti kao svoj ulog.

(4) Ako društvo kasnije u poslovanju iskaže gubitak, komanditor nije dužan vratiti dobit koja mu je ranije bila isplaćena.

Odjeljak 4.

PRAVNI ODNOSI DRUŠTVA I ČLANOVA DRUŠTVA PREMA TREĆIM OSOBAMA

Zastupanje

Članak 142.

(1) Komanditor nije ovlašten zastupati društvo.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka komanditoru se može odlukom svih komplementara dati prokura i trgovačka punomoć.

Odgovornost komanditora

Članak 143.

(1) Komanditor ne odgovara za obveze društva ako je u cjelini uplatio ulog na koji se obvezao društvenim ugovorom.

(2) Ako komanditor ne uplati u cjelini ulog na koji se obvezao društvenim ugovorom, odgovara vjerovnicima društva neposredno i solidarno s ostalim članovima društva do visine ugovorenoga uloga umanjenoga za uplaćeni dio.

(3) U odnosu prema vjerovnicima društva mjerodavan je iznos komanditorovog uloga koji je upisan u sudskom registru, osim ako se na uobičajeni način ne objavi ili društvo vjerovnicima na drugi način ne priopći da je taj ulog veći.

(4) Odredba ugovora između članova društva kojom se komanditor oslobađa obveze uplate svoga uloga ili mu se ta obveza odlaže nema učinka prema vjerovnicima društva.

(5) Ako se komanditoru isplati njegov ulog, to prema vjerovnicima društva djeluje kao da ulog nije uplaćen. Isto vrijedi i onda kada komanditor sudjeluje u podjeli dobiti za vrijeme dok je njegov uplaćeni udio u kapitalu društva zbog gubitka smanjen.

(6) Komanditor nije dužan vratiti iznose koje je na temelju usvojenih godišnjih financijskih izvješća primio u dobroj vjeri kao udio u dobiti društva.

(7) U odnosu prema vjerovnicima društva u kojemu nijedan od komplementara nije fizička osoba, smatra se da komanditor nije uplatio ulog na koji se obvezao društvenim ugovorom, ako društvo u komplementarima drži udjele. To ne vrijedi u slučaju ako je komplementar javno trgovačko društvo ili komanditno duštvo u kojima je član koji osobno odgovara za obveze društva fizička osoba.

Odgovornost novoga člana društva

Članak 144.

Osoba koja u svojstvu komanditora kasnije postane članom komanditnog društva, odgovara u skladu s odredbama članka 143. ovoga Zakona i za one obveze koje je društvo preuzelo prije njenog pristupa društvu.

Smanjenje uloga. Prijava za upis promjene uloga u sudski registar

Članak 145.

(1) Prema vjerovnicima društva bez učinka je smanjenje uloga komanditora sve dok se to ne upiše u sudski registar. Smanjenje ne djeluje prema vjerovnicima društva čija su potraživanja već bila nastala u vrijeme upisa smanjenja uloga u sudski registar.

(2) Svi članovi društva moraju sudu podnijeti prijavu za upis povećanja i smanjenja uloga u sudski registar. Na objavu upisa primjenjuje se odredba članka 134. stavak 2. ovoga Zakona.

Vraćanje zajmova

Članak 146.

U društvu u kojemu nijedan od komplementara nije fizička osoba na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 408. ovoga Zakona tako da ono što se odnosi na člana društva s ograničenom odgovornošću vrijedi za članove komanditnog društva koji osobno odgovaraju i za komanditore. To se ne primjenjuje ako su članovi društva koji osobno odgovaraju javno trgovačko društvo ili komanditno društvo kod kojih je član koji osobno odgovara fizička osoba.

Smrt ili prestanak komanditora

Članak 147.

Smrt ili prestanak komanditora koji je pravna osoba ne dovodi do prestanka društva.

GLAVA III.

TAJNO DRUŠTVO

Pojam tajnoga društva

Članak 148.

(1) Tajno društvo nastaje ugovorom kojim jedna osoba (tajni član) ulaže neku imovinsku vrijednost u poduzeće druge osobe (poduzetnika), te na temelju toga uloga stječe pravo sudjelovanja u dobiti i u gubitku poduzetnika.

(2) Ulog tajnoga člana ulazi u imovinu poduzetnika. Ulog tajnoga člana može se sastojati u novcu, stvarima i pravima čija se vrijednost može izraziti u novcu.

(3) Tajno društvo nije pravna osoba i nema tvrtku. U tvrtku poduzetnika ne mogu se unijeti ime ni tvrtka tajnoga člana.

(4) Poduzetnik nastupa u pravnom prometu i isključivi je nositelj svih prava i obveza.

Odnosi između poduzetnika i tajnoga člana

Članak 149.

(1) Odnosi između poduzetnika i tajnoga člana uređuju se ugovorom.

(2) Na odnose između poduzetnika i tajnoga člana društva primjenjuju se propisi kojima se uređuju obvezni odnosi o ortaštvu samo ako ti odnosi nisu uređeni ugovorom i odredbama ove glave.

Pravo nadzora tajnoga člana

Članak 150.

(1) Tajni član ima pravo zahtijevati da mu se preda prijepis godišnjih financijskih izvješća radi provjere njihove ispravnosti, da mu se u tu svrhu dozvoli uvid u poslovne knjige i dadu potrebna razjašnjenja.

(2) Kada za to postoji opravdani razlog, sud će na zahtjev tajnoga člana u svako doba naložiti poduzetniku da tajnome članu priopći financijska izvješća društva u pisanom obliku, te da mu dade druga razjašnjenja i omogući uvid u poslovne knjige društva i u druge isprave.

(3) Tajni član nema posebnih prava koja članu društva pripadaju na temelju članka 84. ovoga Zakona.

(4) Prava tajnoga člana iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne mogu se ugovorom isključiti ni ograničiti.

Dobit i gubitak

Članak 151.

(1) Udio tajnoga člana u dobiti i u gubitku iskazanom poslovanjem poduzetnikovog poduzeća određuje se ugovorom.

(2) Ako udio tajnoga člana u dobiti i u gubitku nije određen ugovorom, smatrat će se da je ugovoren udio koji je primjeren konkretnim okolnostima.

(3) Ugovorom o tajnome društvu može se isključiti obveza tajnoga člana da snosi gubitak iskazan poslovanjem poduzetnikovog poduzeća. Ugovorom se može isključiti pravo tajnoga člana na udio u dobiti.

(4) Ako nije što drugo ugovoreno, tajni član istim udjelom sudjeluje i u gubitku i u dobiti ostvarenoj poslovanjem poduzetnikovog poduzeća.

Račun dobiti i gubitka

Članak 152.

(1) Na kraju poslovne godine utvrđuje se dobit ili gubitak poduzetnikovog poduzeća, te se tajnome članu isplaćuje njegov udio u dobiti.

(2) Tajni član sudjeluje u gubitku poduzetnikovog poduzeća samo do iznosa uplaćenoga uloga, odnosno do visine uloga koji se obvezao uplatiti na temelju ugovora o tajnome društvu. Za iznos gubitka iskazanoga poslovanjem poduzetnikovog poduzeća smanjuje se ulog tajnoga člana.

(3) U slučaju gubitka iskazanoga u poslovanju poduzetnikovog poduzeća, tajni član nije dužan vratiti dobit koja mu je ranije bila isplaćena, ali će se njegov udio u dobiti pripisati njegovome ulogu ako je taj zbog gubitka bio smanjen, i to sve dok se ne dosegne iznos koji se tajni član obvezao uplatiti kao ulog u tajno društvo.

(4) Ako nije drugačije ugovoreno, iznosi obračunate dobiti koje tajni član nije naplatio ne povećavaju njegov ulog preko iznosa koji se obvezao uplatiti na temelju ugovora o tajnome društvu.

Smrt tajnoga člana

Članak 153.

Smrt tajnoga člana ne dovodi do prestanka društva.

Slučajevi prestanka društva

Članak 154.

(1) Razlozi za prestanak društva jesu:

1. protek vremena na koji je sklopljen ugovor o tajnome društvu,

2. ostvarivanje cilja zbog kojega je sklopljen ugovor o tajnome društvu ili ako ostvarivanje toga cilja postane nemoguće, bez obzira na to je li ugovor sklopljen na određeno ili na neodređeno vrijeme,

3. smrt ili prestanak poduzetnika koji je pravna osoba,

4. ako poduzetnik prestane obavljati gospodarsku djelatnost,

5. otvaranje stečajnog postupka nad poduzetnikom ili nad tajnim članom. (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka do prestanka tajnoga društva dolazi po sili zakona, izuzev ako je što drugo predviđeno ugovorom.

Otkaz ugovora

Članak 155.

(1) Na otkaz ugovora o tajnome društvu primjenjuju se odredbe članka 98., 100. i 101. ovoga Zakona.

(2) Svaki član društva može bez otkaznoga roka otkazati ugovor o tajnome društvu i kada je on sklopljen na određeno vrijeme, ako za to postoji važan razlog. **Ništetna** je odredba ugovora kojom se isključuje ovo pravo članova društva.

Obračun i dovršetak započetih poslova

Članak 156.

(1) U slučaju prestanka društva poduzetnik i tajni član sastavit će obračun, te će poduzetnik tajnome članu isplatiti njegov ulog zajedno s pripadajućom a još neisplaćenom dobiti.

(2) Ako ulog tajnoga člana nije bio uplaćen u cjelini, ili ako je bio smanjen zbog gubitka, tajnome članu isplatit će se dobit u dijelu u kojemu prelazi iznos uloga na koji se tajni član obvezao ugovorom o tajnome društvu.

(3) Ulog i udio u dobiti tajnome članu isplaćuju se u novcu, izuzev ako ugovorom o tajnome društvu nije što drugo određeno.

(4) Poslovi koji nisu bili dovršeni u času prestanka društva, dovršit će se u skladu s ugovorom o tajnome društvu i odredbama ove glave.

Prava tajnoga člana u slučaju stečaja poduzetnika

Članak 157.

(1) U slučaju stečaja poduzetnika, tajni član društva ima glede prava na povrat svoga uloga položaj stečajnog vjerovnika, ali samo u odnosu na onaj dio uloga koji prelazi iznos njegovoga udjela u gubitku.

(2) Tajni član dužan je u stečajnu masu uplatiti ulog na koji se obvezao ugovorom, ali samo u dijelu u kojemu ga već nije uplatio i u dijelu u kojemu sudjeluje u snošenju gubitka iskazanoga poduzetnikovog poduzeća.

Pobijanje stečaja

Članak 158.

Brisan.

GLAVA IV.

DIONIČKO DRUŠTVO

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam dioničkoga društva

Članak 159.

(1) Dioničko društvo je trgovačko društvo u kojemu članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnome kapitalu podijeljenom na dionice.

(2) Dioničko društvo može imati i samo jednog dioničara.

(3) Dioničari ne odgovaraju za obveze društva.

Osnivači

Članak 160.

(1) Osnivači društva su dioničari koji usvoje statut. Kod sukcesivnog osnivanja osnivači su i dioničari čiji ulozi nisu u novcu, iako ne sudjeluju u usvajanju statuta.

(2) Statut društva mora usvojiti najmanje jedna osoba.

Temeljni kapital

Članak 161.

Temeljni kapital i dionice, osim onih bez nominalnog iznosa moraju glasiti na nominalne iznose izražene u kunama.

Najniži nominalni iznos temeljnoga kapitala

Članak 162.

Najniži iznos temeljnog kapitala je 200.000,00 kuna.

Najniži nominalni iznos dionica

Članak 163.

(1) Društvo može izdati dionice s nominalnim iznosom ili dionice bez tog iznosa.

(2) Nominalni iznos dionice ne može biti manji od 10,00 kuna.

(3) **Ništetna** je dionica čiji je nominalni iznos manji od onoga iz stavka 2. ovoga članka. Izdavatelji takvih dionica solidarno odgovaraju imateljima za štetu koja im je pričinjena izdavanjem dionica.

(4) Nominalni iznosi dionica koji su veći od nominalnog iznosa iz stavka 2. ovoga članka moraju glasiti na iznose koji su višekratnici iznos od 10,00 kuna.

(5) Dionice bez nominalnog iznosa sudjeluju u temeljnom kapitalu društva u jednakome dijelu. Iznos temeljnog kapitala koji otpada na jednu dionicu ne može biti manji od onoga iz stavka 2. ovoga članka. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe stavka 3. ovoga članka.

(6) Udio u temeljnom kapitalu određuje se kod dionica s nominalnim iznosom odnosom njihova nominalnog iznosa i nominalnog iznosa tog kapitala, a kod dionica bez nominalnog iznosa brojem dionica.

(7) Dionica je nedjeljiva.

Iznos za koji se izdaju dionice

Članak 164.

(1) Dionice se ne mogu izdati za iznos koji je manji od najnižeg iznosa temeljnoga kapitala iz članka 162. ovog Zakona.

(2) Dionice se ne mogu izdati za iznos koji je niži od nominalnog iznosa, odnosno iznosa temeljnog kapitala koji otpada na pojedinu dionicu bez nominalnog iznosa.

(3) Dopušteno je izdavanje dionica za viši iznos, do dijela temeljnog kapitala koji na njih otpada.

Odjeljak 2.

DIONICE

Dionice koje glase na ime

Članak 165.

(1) Dionice mogu glasiti na ime.

(2) Ako se dionica izdaje prije uplate punog iznosa za koji se izdaje, iznos djelomične uplate mora se naznačiti na ispravi o dionici, a ako se dionica izdaje kao nematerijalizirani vrijednosni papir, upisati na račun vrijednosnih papira u kompjutorskom sustavu zakonom ovlaštene pravne osobe na kome je dionica elektronički zapisana.

(3) U statutu društva može se odrediti da se dioničaru na njegov zahtjev dionica koja glasi na ime zamijeni za dionicu koja glasi na donositelja ili dionica koja glasi na donositelja za dionicu koja glasi na ime.

Privremenice

Članak 166.

(1) Dioničarima se prije potpune uplate dionica mogu izdati potvrde o udjelima (privremenice).

(2) Privremenice moraju glasiti na ime.

(3) Na privremenice primjenjuju se odredbe članka 163. ovoga Zakona.

Redovne i povlaštene dionice

Članak 167.

(1) Po sadržaju prava koja daju dionice mogu biti redovne i povlaštene.

(2) Redovne dionice su dionice koje imatelju daju:

1. pravo glasa u glavnoj skupštini društva,

2. pravo na isplatu dijela dobiti društva (dividenda),

3. pravo na isplatu dijela ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase društva.

(3) Povlaštene dionice su dionice koje imatelju daju neka povlaštena prava, npr. pravo na dividendu u unaprijed utvrđenom novčanom iznosu ili u postotku od nominalnog iznosa dionice, pravo prvenstva pri isplati dividende, isplati ostatka likvidacijske, odnosno stečajne mase i druga prava u skladu sa zakonom i statutom društva.

(4) Povlaštena dionica može biti kumulativna i participativna.

(5) Kumulativna povlaštena dionica daje imatelju dionice, u skladu s odlukom o izdavanju dionica, pravo naplate kumuliranih neisplaćenih dividendi prije isplate dividendi imateljima redovnih dionica.

(6) Participativna povlaštena dionica daje imatelju dionice, u skladu s odlukom o izdavanju dionica, pravo da pored određene dividende naplati i dividendu koja pripada imateljima redovnih dionica.

Rodovi dionica

Članak 168.

Dionice koje daju ista prava čine rod dionica.

Pravo glasa

Članak 169.

(1) Svaka dionica daje pravo glasa u skupštini društva.

(2) Bez prava glasa mogu se izdati samo povlaštene dionice. Ukupni iznos temeljnog kapitala koji se odnosi na takve dionice ne može preći polovinu iznosa temeljnoga kapitala društva.

(3) Zabranjeno je izdavanje dionica koje za isti iznos temeljnog kapitala koji se na njih odnosi daju različito pravo glasa u skupštini društva.

Sastojci dionice

Članak 170.

(1) Dionica koja nije izdana u nematerijaliziranom obliku mora imati sljedeće sastojke:

1. oznaku da je dionica i njezin nominalni iznos,
2. oznaku roda dionice,
3. tvrtku i sjedište izdavatelja dionice,
4. tvrtku, odnosno ime **i prezime** osobe na koju glasi dionica,
5. datum izdavanja i broj dionice,
6. faksimil potpisa statutom ovlaštenih osoba izdavatelja dionice.

(2) Dionice izdane u nematerijaliziranom obliku ne sadrže broj ni sastojak iz točke 6. stavka 1. ovoga članka.

Dijelovi isprave o dionici

Članak 171.

(1) Isprava o dionici sastoji se od tri dijela.

(2) Prvi dio, plašt dionice, mora sadržavati sve sastojke iz stavka 1. prethodnoga članka ovoga Zakona.

(3) Drugi dio isprave o dionici je kuponski arak za naplatu dividendi. Svaki kupon za naplatu dividende mora sadržavati ove sastojke:

1. redni broj kupona za naplatu dividende,
2. broj dionice na koju se kupon odnosi na temelju koje se isplaćuje dividenda,
3. tvrtku izdavatelja dionice,
4. faksimil potpisa statutom ovlaštenih osoba izdavatelja dionice.

(4) Treći dio dionice je talon s kojim imatelj dionice ostvaruje pravo na nove kuponske arke ako su iskorišteni svi kuponi za isplatu dividende. Talon mora sadržavati broj dionice na koju se odnosi.

Odluka o izdavanju dionica

Članak 172.

(1) Odluku o izdavanju dionica donose glavna skupština ili osnivači društva, u skladu sa statutom.

(2) Odlukom o izdavanju dionica utvrđuju se:

1. tvrtka izdavatelja dionica,

2. ukupni iznos na koji se izdaju dionice i broj dionica,

3. nominalni iznosi dionica, ako se izdaju dionice s nominalnim iznosom,

4. oznaka da dionice glase na ime,

5. izdaju li se uz izdavanje isprava o dionici ili kao nematerijalirani vrijednosni papiri,

6. vrijeme upisa dionica,

7. način upisa dionica,

8. kod koga se, u kojem roku i na koji način uplaćuju dionice,

9. u kojemu se roku vraćaju uplaćena sredstva ako se odustane od izdavanja dionica,

10. rod dionica,

11. redoslijed ostvarenja prvenstva iz povlaštenih dionica ako se one izdaju u više serija.

(3) Pod uvjetima koji su propisani posebnim zakonom, statutom društva može se određuje da društvo izdaje isprave o dionicama ili dionice u nematerijaliziranom obliku.

Odjeljak 3.

OSNIVANJE

Pododjeljak 1.

Statut

Usvajanje statuta

Članak 173.

(1) Izjave osnivača o usvajanju statuta daju se u ispravi koja se sastavlja kod javnog bilježnika. Punomoćnici moraju imati punomoć ovjerenu od javnog bilježnika.

(2) U ispravi iz stavka 1. ovog članka moraju se navesti:

1. osnivači i njihova prebivališta,

2. ako društvo izdaje dionice s nominalnim iznosima ti iznosi, u protivnom broj dionica, iznos za koji se izdaju i, ako se izdaju dionice više rodova, rod dionica koje preuzima svaki dioničar,

3. uplaćeni iznos temeljnoga kapitala,

4. izjava osnivača da prihvaćaju statut,

(3) Statut društva mora sadržavati odredbe o:

1. tvrtki i sjedištu društva,

2. predmetu poslovanja,

3 iznosu temeljnoga kapitala,

4. podjeli temeljog kapitala na dionice s nominalnim iznosima ili na one bez tog iznosa, kod dionica s nominalnim iznosima o tim iznosima i ukupnom broju dionica svakog nominalnog iznosa a kod dionica bez tog iznosa samo o njihovom broju, ako se izdaju dionice više rodova, rodu dionica i broju dionica svakoga roda,

5. tome da se izdaju dionice koje glase na ime,

6. tome ima li društvo upravu i nadzorni, odnosno upravni odbor ili upravni odbor te ovisno o tome broju članova uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora, odnosno upravnog odbora i izvršnih direktora,

7. načinu i obliku objave priopćenja društva,

8. vremenu trajanja i prestanku društva.

(4) Statut može sadržavati odredbe koje odstupaju od odredbi ovoga Zakona samo kada je to u zakonu izričito određeno. Ako to nije izričito isključeno ovim Zakonom, statutom se mogu urediti i druga pitanja pored onih navedenih u stavku 3. ovoga članka. Odredbe statuta donesene protivno spomenutim ograničenjima su **ništetne**.

Objava podataka i priopćenja društva

Članak 174.

(1) Ako je zakonom ili statutom određeno da se objavljuju podaci i priopćenja društva, oni se objavljuju u "Narodnim novinama" Republike Hrvatske.

(2) Statutom se može odrediti da se podaci i priopćenja društva objavljuju i u drugim javnim glasilima uključujući elektroničke informacijske medije.

Posebne pogodnosti i trošak osnivanja društva

Članak 175.

(1) Posebna pogodnost koja se daje pojedinome dioničaru ili trećoj osobi mora se navesti u statutu uz navođenje osobe kojoj je dana.

(2) U statutu moraju se posebno navesti troškovi i naknade u svezi osnivanja društva ako ih ono nadoknađuje dioničarima ili trećim osobama.

(3) Ako posebne pogodnosti, troškovi i naknade iz stavka 1. i 2. ovoga članka nisu navedeni u statutu društva, prema društvu su bez učinka ugovori i pravne radnje kojima se daju takve pogodnosti te isplaćuju troškovi i naknade. Izmjenom statuta nakon što se društvo upiše u sudski registar ne može se postići učinak da takvi ugovori i radnje djeluju prema društvu.

(4) Odredbe o posebnim pogodnostima, troškovima i naknadama mogu se u statutu promijeniti tek po proteku pet godina od upisa društva u sudski registar.

Ulaganje stvari i prava. Preuzimanje stvari i prava

Članak 176.

(1) Ako dioničari uplaćuju uloge tako da nominalni iznos za koji se dionice izdaju ne uplaćuju u novcu (ulaganje stvari i prava), ili ako društvo preuzima postojeće ili buduće stvari ili imovinska prava (preuzimanje stvari i prava), u statutu se moraju utvrditi stvar ili imovinsko pravo koje se ulaže ili preuzima, osoba od koje društvo stječe stvar ili pravo i ukupan iznos dionica te njihove pojedinačne nominalne iznose, odnosno broj dionica bez nominalnog iznosa koje treba dati za ulaganje ili naknada koju treba dati za preuzimanje stvari ili prava. Ako društvo treba preuzeti stvar ili imovinsko pravo za koje se plaća naknada što je treba priračunati ulogu dioničara, to se smatra ulaganjem stvari, odnosno prava.

(2) Uložiti ili preuzeti mogu se samo stvari ili imovinska prava kojima se može utvrditi gospodarska vrijednost. Obveza da se pružaju usluge ne može biti predmetom ulaganja ni preuzimanja stvari, odnosno prava.

(3) Prema društvu bez učinka su ugovori o ulaganju i o preuzimanju stvari, odnosno prava i pravne radnje kojima se oni ostvaruju ako nisu utvrđeni u statutu društva u smislu odredbi stavka

1. ovoga članka. Ako je društvo upisano u trgovački registar, ugovori i radnje koji nemaju učinka prema društvu ne utječu na valjanost statuta. Ako sporazum o ulaganju stvari, odnosno prava nije valjan, dioničar je dužan uplatiti u novcu nominalni iznos dionice ili viši iznos za koji se dionica izdaje.

(4) Nakon što se društvo upiše u trgovački registar ne može se izmjenom statuta otkloniti nevaljanost ugovora, odnosno pravnih radnji iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Na promjenu odredbi o statutu o ulaganju i o preuzimanju stvari, odnosno prava primjenjuje se odredba članka 175. stavka 4. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2.

Simultano osnivanje društva

Pojam

Članak 177.

(1) Osnivači osnivaju društvo preuzimanjem svih dionica društva, usvajanjem i potpisivanjem statuta te izjavom da osnivaju dioničko društvo.

(2) Društvo je osnovano kada ga se upiše u sudski registar.

Preuzimanje dionica

Članak 178.

(1) Osnivači preuzimaju dionice izjavom danom kod javnog bilježnika da osnivaju društvo i da preuzimaju obvezu uplate dionica.

(2) Izjava svakog osnivača iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati nominalni iznos dionica koje preuzima a ako preuzima dionice bez tog iznosa samo njihov broj, iznos za koji se izdaju, rod dionica ako se one izdaju u više rodova te kada će se i kako uplatiti.

Uplata dionica

Članak 179.

(1) Dionice se uplaćuju novcem, ulaganjem stvari ili prava.

(2) Dionice se uplaćuju u novcu zakonom određenim sredstvom plaćanja na račun dioničkog društva kod **kreditne** institucije u Republici Hrvatskoj.

(3) Prije upisa društva u trgovački registar mora se, ako se ulozi uplaćuju u novcu, uplatiti najmanje četvrtinu najnižeg iznosa te dionice za koji se ona može izdati, bez obzira na to je li riječ o dionici u nematerijaliziranom obliku ili dionici za koju se izdaje isprava o dionici, a ako se dionica izdaje za viši iznos od tog iznosa i cijeli iznos koji prelazi taj iznos.

(4) Ako se dionica uplaćuje dijelom u novcu, a dijelom ulogom stvari, odnosno prava, prije upisa društva u trgovački registar mora se u potpunosti uplatiti i onaj dio koji se ne uplaćuje ulaganjem stvari ili prava.

(5) Prije upisa društva u trgovački registar ulog u stvarima i u pravima mora se unijeti u cjelini. Ako se ulaganje stvari i prava sastoji u preuzimanju obveze da se društvu prenese neka stvar, ta se činidba mora ispuniti u roku od pet godina od upisa društva u trgovački registar. Na stvari i na pravu koji se unose kao ulog ne može se za potraživanje koje se ne odnosi na predmet unosa ostvarivati pravo zadržanja. To se na odgovarajući način primjenjuje i na uplate u gotovini. Vrijednost stvari, odnosno prava koje se ulaže mora odgovarati iznosu za koji se dionica izdaje.

Imenovanje organa društva

Članak 180.

(1) Osnivači moraju u ispravi ovjerenoj od javnog bilježnika imenovati prvi nadzorni, odnosno upravni odbor društva i revizora za prvu ili za preostali dio prve poslovne godine.

(2) Na sastav i imenovanje nadzornog, odnosno upravnog odbora ne primjenjuju se propisi o imenovanju članova toga odbora od strane zaposlenih.

(3) Članova prvog nadzornog, odnosno upravnog odbora može se imenovati najdulje za vrijeme do održavanja prve glavne skupštine društva koja odlučuje o njihovu radu u prvoj poslovnoj godini, odnosno u dijelu poslovne godine za koji su bili imenovani.

(4) Nadzorni, odnosno upravni odbor imenuje članove prve uprave odnosno izvršne direktore.

Izvješće o osnivanju

Članak 181.

(1) Osnivači moraju podnijeti pisano izvješće o provedenom osnivanju.

(2) U izvješću o osnivanju treba navesti bitne okolnosti o kojima ovisi primjerenost činidbi za ulaganje stvari, odnosno prava i za njihovo preuzimanje. Pri tome moraju se navesti :

1. pravni poslovi s kojima društvo namjerava steći ulog u stvarima, odnosno u pravima,

2. troškovi nabave ili izrade u posljednje dvije godine za dobra koja se ulažu,

3. ako je u društvo uloženo poduzeće, njegov prihod u posljednje dvije godine s pozivom na godišnja financijska izvješća toga poduzeća,

4. da li su i u kojem opsegu pri osnivanju bile preuzete dionice za račun članova uprave ili nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora ili upravnog odbora

5. da li je i na koji način neki član uprave ili nadzornog odbora, odnosno izvršni direktor ili član upravnog odbora dobio posebnu pogodnost ili je za pripremu osnivanja dobio obeštećenje ili naknadu.

Revizija osnivanja

Članak 182.

(1) Članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora moraju provjeriti provedeno osnivanje.

(2) Pored toga jedan ili više revizora (revizori osnivanja) moraju obaviti reviziju:

1. ako je neki član uprave ili nadzornog odbora, odnosno izvršni direktor ili član upravnog odbora ujedno i osnivač društva,

2. ako su u osnivanju preuzete dionice za račun nekoga člana upave ili nadzornog odbora, odnosno izvršnog direktora ili člana upravnog odbora,

3. ako je neki član upave ili nadzornog odbora, odnosno izvršni direktor ili član upravnog odbora u osnivanju dobio posebnu pogodnost ili je za osnivanje, odnosno za pripremu osnivanja dobio obeštećenje ili naknadu,

4. ako je osnivanje društva bilo ulaganjem ili preuzimanjem stvari, odnosno prava, **u kojem slučaju se za procjenu vrijednosti stvari odnosno prava koristi nalazom neovisnog stalnog sudskog procjenitelja odgovarajuće struke.**

(3) Revizore osnivanja imenuje sud.

(4) Uvjeti za imenovanje revizora osnivanja uređuju se posebnim propisom.

Opseg revizije osnivanja

Članak 183.

(1) Revizija koju obavljaju članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora kao i revizija koju obavljaju revizori osnivanja odnosi se na to:

1. jesu li točni i potpuni podaci osnivača o preuzimanju dionica, o ulaganju u temeljni kapital i o utvrđenjima iz članka 175. i 176. ovoga Zakona,

2. odgovara li vrijednost ulaganja i preuzimanja stvari i prava iznosu temeljnog kapitala koji otpada na dionice koje za to treba dati odnosno vrijednosti činidbi koje za to treba ispuniti.

(2) O obavljenoj reviziji mora se sastaviti pisano izvješće u kojemu se moraju navesti okolnosti iz prethodnoga stavka ovoga članka. U izvješću mora se opisati predmet svakoga uloga u stvari i u pravu ili preuzimanja stvari i prava i koje su metode procjene primijenjene za to da bi se utvrdila njihova vrijednost. **U izvješću se ne moraju navesti ti podaci kao ni podaci iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ako se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari, odnosno prava kada nije potrebna revizija osnivanja.**

(3) Izvješće iz prethodnoga stavka ovoga članka dostavlja se sudu i upravi društva. Svatko ima kod suda pravo uvida u podneseno izvješće.

Nesuglasje između osnivača i revizora osnivanja

Članak 184.

(1) Revizori osnivanja mogu zatražiti od osnivača da im dadu objašnjenja i pruže dokaze koji su potrebni za to da bi se obavila revizija.

(2) O nesuglasju između osnivača i revizora osnivanja o opsegu objašnjenja i dokaza koje trebaju dati osnivači, odlučuje registarski sud. Odluka suda ne može se pobijati. Ako osnivači ne postupe po odluci suda, revizori osnivanja neće podnijeti izvješće.

Naknada i troškovi revizora osnivanja

Članak 185.

(1) Revizori osnivanja imaju pravo da im se nadoknade troškovi i plati primjerena nagrada za njihov rad. Nadoknadu troškova i nagradu za rad revizora određuje registarski sud.

(2) Nadoknada troškova i nagrada za rad revizora plaćaju se na teret društva.

Osnivanje društva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja

Članak 185.a

(1) Društvo se može osnovati ulaganjem ili preuzimanjem stvari, odnosno prava a da se ne obavi revizija osnivanja ako se to čini kada u društvo treba unijeti:

1. vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca ako se njihova vrijednost odredi kao ponderirana prosječna cijena uz koju se njima trguje na jednom ili više uređenih tržišta u posljednja tri mjeseca prije dana njihova stvarnog unošenja u društvo,

2. druge stvari i prava ako njihovu vrijednost procijeni neovisan stalni sudski procjenitelj odgovarajuće struke prema općepriznatim načelima vrednovanja uz priloženi elaborat o procjeni u kome je naveden dan na koji se odnosi procjena koji nije stariji od šest mjeseci prije dana stvarnog unošenja stvari, odnosno prava u društvo.

(2) Stavak 1. ovoga članka neće se primijeniti ako su na ponderiranu prosječnu cijenu vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca znatno utjecale izvanredne okolnosti ili ako se mora uzeti da je u elaboratu o procjeni utvrđena vrijednost stvari, odnosno prava na dan njihova stvarnog unošenja u društvo na temelju novih okolnosti koje su kasnije postale poznate bila znatno niža od one koju je utvrdio procjenitelj.

Prijava za upis društva u sudski registar

Članak 186.

Prijavu za upis društva u sudski registar podnose svi članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno svi izvršni direktori i članovi upravnog odbora.

Sadržaj prijave

Članak 187.

(1) U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti:

1. tvrtka, sjedište, **adresa društva u Republici Hrvatskoj** i predmet poslovanja društva,

2. iznos za koji su izdane dionice,

3. ukupni iznos uplate za izdane dionice i u čemu su one uplaćene,

4 izjava članova uprave odnosno izvršnih direktora da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 239. stavka 2. ovoga Zakona,

5. članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora društva te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski brojevi,

6. ima li društvo jednog dioničara za fizičku osobu ime i prezime, **osobni identifikacijski broj,** prebivalište, a za strance broj **i oznaku osobne identifikacijske isprave** i državu koja ju je izdala, a za pravnu osobu tvrtka ili naziv i matični broj subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi.

(2) Prijavi iz prethodnoga stavka ovoga članka prilažu se:

1. statut društva i isprave na temelju kojih je statut usvojen te isprave na temelju kojih su osnivači preuzeli dionice,

2. ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulaže, odnosno preuzima stvar ili pravo, ugovori kojima se to utvrđuje i provodi,

3. dokaz o uplaćenom iznosu, unosu stvari i prava i o tome da društvo može s njima slobodno raspolagati (dokaz o uplaćenom iznosu izdaje ovlaštena **kreditna** institucija),

4. obračun troškova osnivanja u kojemu se iskazuju pojedine stavke i ukupnost troškova,

5. isprave o imenovanju uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora,

6. izvješća o osnivanju i o reviziji osnivanja s dokumentacijom koja im je priložena,

7. ako se za odredbu o predmetu poslovanja društva ili za neku drugu odredbu statuta zahtijeva suglasnost, dozvola ili drugi akt državnog organa ili neke institucije, akt toga organa ili institucije.

(3) Priložene isprave čuvaju se u sudu u izvorniku ili u ovjerenome prijepisu ili fotokopijama.

Sadržaj prijave kada se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja

Članak 187.a

(1) Osniva li se društvo ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja, u prijavi za upis društva u sudski registar mora se navesti i da se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava bez revizije osnivanja. U njoj se mora opisati predmet svakog ulaganja ili preuzimanja stvari, odnosno prava. Prijava mora sadržavati izjavu da vrijednost stvari, odnosno prava koja se ulažu ili preuzimaju odgovaraju najnižem iznosu za koji se izdaju dionice koje se za to daju ili vrijednosti onoga što se za to daje.

Mora se navesti vrijednost stvari, odnosno prava, osoba koja je obavila procjenu i metoda po kojoj je to učinjeno.

(2) Podnositelji prijave moraju u njoj izjaviti da im nisu bile poznate niti su im sada poznate izvanredne okolnosti koje su mogle utjecati na iznos ponderirane prosječne cijene vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca za posljednja tri mjeseca prije dana njihova stvarnog unošenja u društvo ili okolnosti koje bi ukazivale na to da je vrijednost stvari, odnosno prava na dan njegova unošenja u društvo na temelju novih okolnosti ili okolnosti koje su naknadno saznali bila znatno niža od vrijednosti koju je utvrdio neovisni stalni sudski procjenitelj odgovarajuće struke.

(3) Prijavi se prilažu i:

1. isprave kojima se dokazuje kako je utvrđena prosječna ponderirana cijena vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca koje se ulažu u društvo za posljednja tri mjeseca trgovanja njima na uređenom tržištu prije dana stvarnog unošenja u društvo,

2. elaborat o procjeni kojim je utvrđena vrijednost stvari, odnosno prava koje se ulaže u društvo.

Ispitivanje prijave

Članak 188.

(1) Sud je dužan ispitati je li društvo uredno osnovano i sadržava li prijava zakonom propisani sadržaj te jesu li joj priložene propisane isprave.

(2) Sud će odbiti upis društva u sudski registar ako revizori osnivanja izjave ili ako je očigledno da izvješće o osnivanju ili izvješće o reviziji osnivanja što su ga podnijeli članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora nisu točni, nisu potpuni ili nisu u skladu s propisima. Isto vrijedi i kada revizori osnivanja izjave ili je sud mišljenja da je vrijednost predmeta ulaganja stvari, odnosno prava ili preuzimanja stvari odnosno prava **znatno** manja od iznosa temeljnog kapitala koji otpada na dionice koje se za to daju odnosno od vrijednosti protučinidbe.

(3) Ako je u prijavi navedeno da se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari, odnosno prava bez revizije osnivanja, sud će u pogledu vrijednosti stvari, odnosno prava isključivo ispitati jesu li ispunjene pretpostavke iz čl. 187.a ovoga Zakona. Sud može odbiti upis samo ako je očito da je vrijednost stvari, odnosno prava znatno precijenjena.

(4) Sud će odbiti upis društva u sudski registar ako statut:

1. ne sadrži odredbe sukladno članku 173. stavku 3. ovoga Zakona i drugog zakona kojim se propisuje njegov obvezni sadržaj,

2. sadrži odredbe protivne propisima koji isključivo ili pretežno služe zaštiti vjerovnika društva ili su inače doneseni u javnom interesu ili

3. sadrži odredbe koje ga čine **ništetnim**.

Sadržaj upisa

Članak 189.

U sudski registar upisuju se:

1. tvrtka društva,

2. sjedište društva,

3. predmet poslovanja društva.

4. visina temeljnog, odnosno odobrenog kapitala,

5. dan kada je usvojen statut,

6. imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora i njihovi jedinstveni matični brojevi gradana te prebivalište,

7. trajanje društva,

8. ovlaštenja članova uprave za zastupanje.

9. podaci iz članka 187. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ako je društvo osnovao jedan osnivač,

10. drugi podaci propisani posebnim zakonom.

Društvo s jednim dioničarom

Članak 189.a

(1) Stekne li nakon osnivanja društva jedan dioničar sve dionice društva ili ih uz njega drži još i društvo, u sudski se registar moraju upisati podaci iz članka 189. točke 9. ovoga Zakona.

(2) Ako nakon toga dionice stekne još neki dioničar, osim kada se po ovome Zakonu smatra da je riječ o stjecanju vlastitih dionica društva, dotadašnji se jedini dioničar briše iz sudskog registra.

Objava upisa

Članak 190.

(1) Osim sadržaja upisa objavljuju se:

1. podaci iz članka 173. stavka 3., članka 175. stavka l. i 2. i članka 176. ovoga Zakona,

2. iznos za koji su izdane dionice,

3. ime i prezime, odnosno tvrtka, prebivalište, odnosno sjedište, a ako se radi o fizičkoj osobi i osobni identifikacijski broj osnivača.

(2) Istovremeno se objavljuje da se kod suda mogu razgledati isprave koje su priložene prijavi za upis, tj. izvješća o reviziji članova uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora te revizora osnivanja.

Odgovornost osnivača

Članak 191.

(1) Osnivači solidarno odgovaraju društvu za štetu koja mu je pričinjena zbog netočnosti ili nepotpunosti podataka što su ih dali u svezi osnivanja društva. Oni isto tako odgovaraju i za to da uprava, odnosno izvršni direktori društva mogu slobodno raspolagati s iznosima uplaćenim za dionice društva. Neovisno od obveze da nadoknade drugu štetu osnivači moraju društvu platiti iznose koji nisu uplaćeni i obeštetiti ga za izdatke koji nisu prihvaćeni kao troškovi osnivanja.

(2) Ako osnivači s nakanom ili s grubom nepažnjom oštete društvo ulogom u stvarima, odnosno u pravima, preuzimanjem stvari, odnosno prava ili troškovima osnivanja, solidarno su obvezni da mu nadoknade tako pričinjenu štetu.

(3) Za štetu ne odgovara osnivač koji nije znao za činjenice na temelju kojih je nastala odgovornost za štetu niti bi primjenom pozornosti urednog i savjesnog gospodarstvenika za njih morao znati.

(4) Nastane li društvu šteta zbog toga što dioničar nije sposoban za plaćanje ili nije sposoban uložiti stvar odnosno pravo, društvu solidarno odgovaraju za štetu oni osnivači koji su prihvatili sudjelovanje dioničara za kojega su znali da nije sposoban za plaćanje niti za to da ispuni preuzetu činidbu.

(5) Uz osnivače na isti način odgovaraju i osobe za čiji su račun osnivači preuzeli dionice. One se kod toga ne mogu pozivati na to da im nisu bile poznate okolnosti koje su znali ili morali znati osnivači što su djelovali za njihov račun.

(6) Društvo se može odreći zahtjeva za naknadu štete ili o njemu sklopiti nagodbu tek po proteku tri godine od nastanka zahtjeva ali samo onda ako se s time suglasi glavna skupština društva i ako tome ne prigovori manjina koja raspolaže dionicama koje predstavljaju najmanje desetinu temeljnoga kapitala društva a prigovor se unese u zapisnik sa skupštine. To vremensko ograničenje ne vrijedi ako je onaj tko je odgovoran za naknadu štete nesposoban za plaćanje i ako, da bi otklonio otvaranje stečaja, sklopi nagodbu sa svojim vjerovnicima.

Odgovornost drugih osoba

Članak 192.

Pored osnivača i osoba za čiji su račun oni preuzeli dionice društvu solidarno odgovara za štetu i onaj:

1. tko je pri primitku plaćanja, koja protivno propisima nisu prihvaćena kao troškovi osnivanja, znao ili je prema okolnostima morao znati da se radi o nakanjenoj utaji ili tko je svjesno sudjelovao u utaji,

2. tko je svjesno sudjelovao u nanošenju štete društvu s nakanom ili s grubom nepažnjom ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava,

3. tko prije upisa društva u sudski registar ili u prve dvije godine nakon tog upisa javno objavi da će dionice staviti u promet, ako je znao ili je s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika morao znati za netočnost ili za nepotpunost podataka koji su dani u svrhu osnivanja društva ili za štetu pričinjenu društvu ulaganjem ili preuzimanjem stvari i prava.

Odgovornost članova uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnih direktora i članova upravnog odbora

Članak 193.

Članovi uprave i nadzornog odbora, odnosno izvršni direktori i članovi upravnog odbora solidarno odgovaraju društvu za štetu koja mu je pričinjena time što su pri osnivanju povrijedili svoje obveze. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 191. stavka 6. ovoga Zakona.

Zabranjeno izdavanje dionica

Članak 194.

Prije upisa društva u sudski registar ne mogu se prenositi prava sudjelovanja u društvu ni izdavati dionice niti privremenice. Dionice i privremenice izdane prije toga su **ništetne**. Izdavatelji takvih dionica i privremenica solidarno odgovaraju imateljima za štetu koja im je pričinjena njihovim izdavanjem.

Nastavak osnivanja društva

Članak 194.a

(1) Ugovori koje društvo u prve dvije godine nakon što se upiše u sudski registar sklopi s osnivačima ili s dioničarima na čije dionice otpada više od desetine iznosa temeljnog kapitala društva kojima društvo stječe stvari i prava za **naknadu** jednaku ili višu od iznosa desetine tog kapitala valjani su ako ih odobri glavna skupština i kada ih se upiše u sudski registar. Pravne radnje koje društvo poduzme u ispunjenju takvih ugovora nemaju pravni učinak dok glavna skupština ne odobri ugovor i dok ga se ne upiše u sudski registar.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mora biti sklopljen u pisanom obliku, ako zakonom nije propisano da ga se mora sklopiti u obliku javnobilježničke isprave. Društvo mora omogućiti svakom dioničaru uvid u takav ugovor u poslovnim prostorijama u sjedištu društva i na njegov zahtjev bez odgađanja besplatno dati njegovu presliku, **osim ako je od sazivanja glavne skupštine pa do njezina zaključenja ugovor dostupan na internetskoj stranici društva.**

(3) Prije odlučivanja na glavnoj skupštini o davanju odobrenja na ugovor, uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** iznijeti razloge sklapanja ugovora i obrazložiti odredbe ugovora te podnijeti dioničarima pisano izvješće o tom ugovoru i u njemu iznijeti svrhu u koju se stječe stvar ili pravo. Na to se izvješće na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 181. stavka 2. ovoga Zakona. Prije donošenja odluke glavnoj skupštini mora se podnijeti izvješće revizora osnivanja koji su pregledali ugovor i stvar, odnosno pravo koje se njime treba steći, **osim ako pod pretpostavkama iz članka 185.a ovoga Zakona revizija osnivanja nije potrebna.** Na to se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 182., 183. i 184. ovoga Zakona.

(4) Odluka kojom se odobrava ugovor valjana je ako je za nju glasovalo toliko članova glavne skupštine koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini na dan donošenja odluke, a ako se odluka donosi u roku od godine dana od dana upisa društva u sudski registar, najmanje tri četvrtine od ukupnog temeljnog kapitala društva. Statutom se može odrediti veća većina i ispunjavanje posebnih uvjeta. Ovjerovljena preslika ugovora prilog je i sastavni dio zapisnika.

(5) Nakon što glavna skupština odobri ugovor, uprava, **odnosno izvršni direktori i predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju** podnijeti prijavu za njegov upis u sudski registar. Prijavi se mora priložiti:

1. ugovor u originalu ili u preslici koju ovjeri javni bilježnik,

2. primjerak zapisnika s glavne skupštine sastavljen i potpisan od strane javnog bilježnika i

3. izvješća iz stavka 3. ovoga članka **a kada po odredbama članka 185.a ovoga Zakona revizija osnivanja nije potrebna, isprave iz članka 187.a stavka 3. Zakona.**

(6) Sud može odbiti upis ugovora u sudski registar, osim iz razloga zbog kojih i inače može odbiti upis, ako revizor osnivanja, ili je to očigledno, izjavi da je izvješće uprave, **odnosno izvršnih direktora** nepotpuno, sadrži pogrešne podatke ili je protivno propisima ili je za stvar ili pravo koje treba steći ugovorena neprimjereno velika naknada. **Navodi li se u prijavi da se društvo osniva ulaganjem ili preuzimanjem stvari, odnosno prava bez revizije osnivanja, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 188. stavka 3. ovoga Zakona.**

(7) U sudski se registar upisuju:

1. datum sklapanja ugovora i datum održavanja glavne skupštine koja ga je odobrila,

2. stvar ili pravo koji se stječu na temelju ugovora i

3. **naknada** koja se za to **daje**.

(8) U objavi upisa mora se navesti datum sklapanja ugovora i datum kada ga je odobrila glavna skupština, stvar ili pravo koji se na temelju njega stječu, osoba od koje ih društvo stječe i naknada koja se za to **daje**.

(9) Odredbe stavka 1. do 8. ovoga članka ne odnose se na ugovore kojima se stvari ili prava stječu u okviru tekućeg poslovanja društva, u ovršnom postupku ili na **uređenom tržištu**.

Pododjeljak 3.

Sukcesivno osnivanje društva

Pojam

Članak 195.

(1) Društvo se može osnovati tako da osnivači usvoje statut, preuzmu dio dionica i upute javni poziv (prospekt) za upis dionica pa se one upisuju na temelju toga poziva.

(2) Društvo je osnovano kada ga se upiše u sudski registar.

Javni poziv za upis dionica

Članak 196.

(1) Javni poziv za upis dionica (prospekt) mora sadržavati :

1. tvrtku, sjedište i predmet poslovanja društva koje se osniva,

2. iznos temeljnoga kapitala društva,

3. broj i, ako se izdaju dionice više rodova, rodove dionica koje se nude za upis, njihov nominalni iznos, ako se izdaju dionice s nominalnim iznosom, u protivnom njihov broj i iznos za koji se izdaju te broj i rod dionica koje su preuzete bez javnog poziva za upis dionica,

4. dan kada je usvojen statut,

5. ime **i prezime**, odnosno tvrtku, prebivalište, odnosno sjedište, a za fizičke osobe i osobni identifikacijski broj osnivača,

6. mjesto gdje se upisuju dionice s napomenom da se tamo mogu razgledati statut, izvješće o osnivanju i izvješće o reviziji,

7. vrijeme početka i kraja upisa,

8. dan kada prestaje obveza upisnika ako se do tada društvo ne prijavi za upis u sudski registar,

9. iznos koji treba uplatiti za upisane dionice prije upisa društva u trgovački registar i posljedice ako se to pravodobno ne učini,

10. podatke o posebnim pogodnostima, ulozima u stvarima i u pravima, preuzimanju stvari, troškovima osnivanja, posebnim plaćanjima i naknadama,

11. način sazivanja osnivačke skupštine,

12. najveći iznos troškova osnivanja koji idu na teret društva.

(2) **Ništetan** je javni poziv koji ne sadržava sve podatke iz stavka 1. ovoga članka ili koji ograničava obvezu upisnika osim ograničenja iz stavka 1. točke 8. ovoga članka. Upisnik se ne može pozivati na to da ga upis ne obvezuje ili da je **ništetan**, ako je društvo upisano u sudski registar, a on je glasovao na osnivačkoj skupštini ili je kasnije kao dioničar ostvarivao pravo u društvu ili ispunjavao obvezu prema društvu. Prema društvu nema učinka ograničenje koje nije sadržano u javnom pozivu za upis dionica.

Upis i uplata dionica

Članak 197.

(1) Dionice se upisuju i uplaćuju sredstvima plaćanja i kod **kreditne** institucije te na način kako je to određeno u članku 179. ovoga Zakona.

(2) Na izvješće o provedenom osnivanju i na reviziju osnivanja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 181. do 185. ovoga Zakona.

(3) **Kreditna** institucija kod koje se obavlja upis dionica mora zainteresiranim osobama omogućiti da razgledaju statut, izvješće o osnivanju i izvješće o reviziji.

Upisnica

Članak 198.

(1) Upisnik mora potpisati tri primjerka izjave o upisu dionica (upisnica). Jedan primjerak upisnice predaje se upisniku a dva su namijenjena za potrebe društva. Ako se dionica upisuje preko punomoćnika, upisnicama koje ostaju društvu treba priložiti i punomoć.

(2) Upisnica mora sadržavati:

1. broj i rod upisanih dionica, njihov nominalni iznos, ako se izdaju dionice s nominalnim iznosom, u protivnom njihov broj i iznos za koji se upisuju,

2. izjavu upisnika kojom se obvezuje da će uplatiti dionice pod uvjetima određenim u javnom pozivu za upis dionica,

3. iznos novca koji upisnik uplaćuje pri upisu dionica,

4. izjavu upisnika da je upoznat sa statutom, izvješćem o osnivanju i izvješćem o reviziji te da je suglasan sa statutom društva i s osnivanjem društva,

5. ime **i prezime** odnosno tvrtku upisnika, odnosno ime **i prezime** njegova punomoćnika, njegovo prebivalište, odnosno sjedište a za fizičku osobu i osobni identifikacijski broj te njihov potpis,

6. potpis ovlaštene osobe u **kreditnoj** instituciji kod koje su dionice upisane i obavljeno plaćanje te potvrdu o uplati.

(3) **Ništetna** je upisnica koja nema sve podatke iz prethodnoga stavka ovoga članka i kojom se protivno zakonu ograničava obveza upisnika.

Neuspjeli upis

Članak 199.

(1) Rok za upis dionica ne može biti dulji od tri mjeseca računajući od dana određenoga za početak roka za upis.

(2) Ako u roku iz prethodnoga stavka ovoga članka nisu upisane i u skladu s prospektom uplaćene sve dionice, osnivači mogu u roku od 15 dana po proteku toga roka sami upisati ili preuzeti dionice koje nisu upisane.

(3) Ako osnivači u roku iz prethodnoga stavka ovoga članka ponuđene dionice ne preuzmu ili ih ne upišu i ne uplate u skladu s prospektom, smatra se da osnivanje nije uspjelo, a osnivači moraju u narednih 15 dana novim oglasom pozvati upisnike da podignu uplaćene iznose.

(4) Osobe koje su dale ulog u stvarima ili pravima ili su preuzele dionice a da ih nisu upisale na temelju prospekta mora se upozoriti da preuzmu ono što su uplatile ili uložile u društvo čije osnivanje nije uspjelo.

Nepravodobna plaćanja

Članak 200.

(1) Ako se neko od plaćanja koja dospijevaju prije upisa društva u sudski registar ne obavi na vrijeme, osnivači mogu preuzimanje ili upis dionica proglasiti nevaljanim a dionice mogu preuzeti oni sami ili netko treći.

(2) Uplate ranijih upisnika ili preuzimatelja dionica pripadaju društvu.

Raspoređivanje upisanih dionica

Članak 201.

(1) Ako upis dionica uspije, osnivači moraju u roku od 15 dana po proteku roka za upis dionica koji je određen prospektom rasporediti dionice upisnicima. Ne smiju ih rasporediti onim upisnicima za koje neki od osnivača zna da nisu sposobni za plaćanje.

(2) U slučaju iz članka 199. stavka 2. ovoga Zakona dionice treba rasporediti u roku od mjesec dana po proteku roka koji je bio u prospektu naznačen za upis dionica.

(3) Svaki upisnik dionica ima kod **kreditne** institucije koja je provodila upis pravo uvida u popis iz kojega je vidljivo koliko je dionica i kojeg roda bilo upisano i koliko ih je raspoređeno pojedinom upisniku. U popisu mora se upisnicima kojima nije raspoređena nijedna dionica ili im nisu raspoređene sve dionice koje su upisali dati naputak da podigne previše uplaćene iznose.

Raspolaganje s uplatama

Članak 202.

Uprava, odnosno izvršni direktori mogu raspolagati s uplatama za dionice nakon što se društvo upiše u sudski registar. Na teret temeljnoga kapitala društva ne mogu se plaćati posebne naknade, povrati plaćanja i nagrade. Osnivači ne mogu raspolagati s uplatama za dionice.

Sazivanje osnivačke skupštine

Članak 203.

(1) Osnivačka skupština mora se održati najkasnije dva mjeseca po proteku roka za upis dionica koji je bio određen u prospektu. Osnivači društva sazivaju osnivačku skupštinu oglasom koji se mora objaviti na isti način kao što je bio objavljen i prospekt, ali tako da između zadnje objave oglasa i skupštine protekne najmanje 15 dana.

(2) U roku iz prethodnoga stavka ovoga članka mora se upisnicima kojima su raspoređene dionice omogućiti da u **kreditnoj** instituciji gdje su ih upisali i na nekome drugome mjestu koje odrede osnivači razgledaju statut, izvješća osnivača i revizora, upisnice, izvješće osnivača o troškovima osnivanja, popis o rasporedu dionica te popis osoba koje su preuzele dionice bez upisa na temelju prospekta te koliko je svaka od tih osoba preuzela dionica pojedinog roda.

(3) Sud može na zahtjev osnivača iz opravdanih razloga za mjesec dana produljiti rok za održavanje glavne skupštine.

(4) Ako o osnivačkoj skupštini nema posebnih odredbi, na nju se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o glavnoj skupštini društva.

Posljedice neodržavanja osnivačke skupštine

Članak 204.

(1) Ako se pravodobno ne održi osnivačka skupština, smatra se da osnivanje društva nije uspjelo.

(2) U roku od 15 dana po proteku roka za održavanje osnivačke skupštine osnivači moraju oglasom objavljenim na isti način kao i prvi prospekt pozvati upisnike dionica da podignu svoje uplate.

(3) Ako osnivači ne postupe u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka, oglas će o trošku osnivača na prijedlog nekog od upisnika dionica objaviti sud.

Podobnost skupštine da donosi odluke

Članak 205.

(1) Osnivačka skupština mora se održati u sjedištu društva, ako u prospektu za to nije bilo određeno neko drugo mjesto.

(2) Na osnivačkoj skupštini mora biti zastupljena većina svih dionica, a ako se dionice izdaju u više rodova, tada i većina dionica svakoga roda.

(3) Osnivačku skupštinu otvara javni bilježnik kojega na skupštinu moraju pozvati osnivači. Javni bilježnik mora sastaviti popis prisutnih upisnika i preuzimatelja dionica, odnosno njihovih zastupnika i utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za održavanje skupštine iz prethodnoga stavka ovoga članka.

(4) Ako osnivačka skupština nije podobna da donosi odluke, jer nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, a nije ni produljen rok za održavanje skupštine u skladu s odredbom članka 203. stavka 3. ovoga zakona, osnivači mogu, na način kako su to učinili i za skupštinu koja nije bila podobna za odlučivanje, u roku od 15 dana ponovno sazvati skupštinu s time da između sazivanja skupštine i dana njezina održavanja ne može proteći manje od osam ni više od petnaest dana.

(5) Ako osnivači ponovno ne sazovu skupštinu ili je sazovu ali ona ne bude podobna za odlučivanje, smatra se da osnivanje društva nije uspjelo.

Tijek osnivačke skupštine

Članak 206.

(1) Nakon otvaranja skupština izabire predsjednika i dva brojača glasova. Nakon toga čitaju se izvješće o osnivanju i izvješće o reviziji. Prilozi navedenim izvješćima čitaju se samo ako to zatraže dioničari koji imaju najmanje deset posto (10%) od svih glasova prisutnih ili zastupanih dioničara na skupštini.

(2) Zapisnik o radu skupštine vodi javni bilježnik. Zapisnik osim njega potpisuju predsjednik skupštine, brojači glasova i osnivači društva.

Nadležnost osnivačke skupštine

Članak 207.

Osnivačka skupština:

1. utvrđuje jesu li upisane, odnosno preuzete i raspoređene sve dionice, jesu li uneseni svi ulozi koji su se po ovome Zakonu i po statutu društva morali unijeti do održavanja osnivačke skupštine te hoće li s onim što je uneseno društvo moći slobodno raspolagati nakon što ga se upiše u sudski registar,

2. utvrđuje iznos troškova osnivanja koji idu na teret društva,

3. izabire one organe društva koje po zakonu i statutu bira glavna skupština.

Glasovanje na osnivačkoj skupštini

Članak 208.

(1) Na osnivačkoj skupštini svaka dionica daje pravo na jedan glas.

(2) O utvrđenjima iz stavka 1. točke 1. prethodnoga članka ovoga Zakona koja se odnose na uloge u stvarima i pravima mora se glasovati odvojeno za svaki ulog u stvari ili u pravu. Osnivači i upisnici, odnosno preuzimatelji dionica na temelju uloga u stvari ili u pravu nemaju pravo glasa. Osnivači nemaju pravo glasa kada se glasuje o utvrđenju iz stavka 1. točke 2. prethodnoga članka ovoga Zakona.

(3) Na osnivačkoj skupštini odlučuje se većinom glasova iz dionica zastupljenih na skupštini koje nisu izuzete od glasovanja.

(4) Za izmjenu odredaba statuta navedenih u članku 173. stavku 3. ovoga Zakona potrebna je suglasnost svih upisnika i preuzimatelja dionica. Za promjenu ostalih odredbi statuta potrebno je da su na skupštini prisutni ili zastupljeni upisnici i preuzimatelji dionica čiji glasovi predstavljaju najmanje dvije trećine temeljnoga kapitala društva. Odluka se donosi jednoglasno.

Ponovno ispitivanje izvješća o osnivanju

Članak 209.

(1) Ako skupština ne usvoji prijedlog da se ponovno ispita izvješće o osnivanju društva, izvješće se mora ispitati kada to prije nego što se izaberu organi društva zatraže upisnici i preuzimatelji dionica koji predstavljaju petinu svih dionica koje su bile uplaćene samo u novcu.

(2) Upisnici i preuzimatelji dionica koji su ih uplatili samo u novcu izabiru tri povjerenika. Jednoga od njih imaju pravo posebnim glasovanjem izabrati upisnici i preuzimatelji dionica koji su zahtijevali da se ponovno ispita izvješće o osnivanju ali to ne isključuje njihovo sudjelovanje u glasovanju za izbor preostalih povjerenika.

(3) Nakon što se izaberu povjerenici osnivačka skupština prekida s radom za sedam dana i bez slanja posebnog poziva određuje vrijeme ponovne skupštine.

(4) Povjerenici podnose skupštini pisano izvješće. Ako većina povjerenika ocijeni da je vrijednost uloga u stvarima i u pravima manja od dvije trećine prvotno iskazane vrijednosti, osnivačka skupština mora odlučiti o tome hoće li se društvo osnovati.

(5) U glasovanju iz prethodnoga stavka ovoga članka ne sudjeluju osnivači ni upisnici i preuzimatelji dionica od kojih društvo treba da preuzme uloge u stvarima ili u pravima. Oni ne mogu sudjelovati u glasovanju ni kao zastupnici u ime drugih. Od glasovanja se isključuju samo one osobe kojih se tiče ponovno ispitivanje izvješća osnivača.

(6) Ako se u glasovanju ne postigne većina, osnivanje društva nije uspjelo, osim ako osnivači ili druge osobe na skupštini ne preuzmu sve dionice onih koji su glasovali protiv toga da se društvo osnuje i izjavili da ne žele biti dioničari. Preuzimatelji dionica istodobno moraju kod nadležnog javnog bilježnika uplatiti sve dospjele uplate i ispuniti, odnosno potpisati upisnice.

(7) Ako na temelju izvješća povjerenika ne bude potrebno da se glasuje o osnivanju društva, troškove ponovnog ispitivanja izvješća osnivača solidarno snose oni koji su zahtijevali ponovno ispitivanje. U svakom drugom slučaju spomenute troškove snose osnivači.

Upis u sudski registar. Postupanje u ime društva prije upisa u sudski registar. Odgovornost u osnivanju

Članak 210.

(1) Na upis osnivanja društva u sudski registar na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 186. do 190. ovoga Zakona.

(2) Na odgovornost za štetu pričinjenu u osnivanju društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 191. do 194. ovoga Zakona.

(3) Na postupanje u ime društva prije nego što se ono upiše u sudski registar primjenjuje se odredba članka 6. ovoga Zakona.

Odjeljak 4.

PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I DIONIČARA

Načelo jednakog položaja dioničara

Članak 211.

Pod jednakim uvjetima dioničari imaju jednaki položaj u društvu.

Glavna obveza dioničara

Članak 212.

Obveza dioničara je da na račun društva uplate iznos za koji su dionice izdane ili da mu prenesu stvar ili pravo ako uplaćuju dionicu ulaganjem stvari ili prava.

Posljedice nepravodobne uplate

Članak 213.

(1) Dioničari su dužni uplatiti dionice na poziv uprave. Ako u statutu nije drugačije odredeno, dioničare treba u glasilu društva pozvati da uplate dionice.

(2) Dioničari koji dionice ne uplate na vrijeme dužni su od dospjelosti obveze do njezinog podmirenja platiti društvu zatezne kamate po stopi određenoj zakonom, ako statutom za to nije propisana viša stopa.

(3) Za nepravodobnu uplatu dionice prenošenjem društvu stvari i prava kako je to propisano u drugoj rečenici stavka 5. članka 179. ovoga Zakona, statutom se može predvidjeti i plaćanje ugovorne kazne.

Isključenje dioničara zbog nepravodobne uplate dionica

Članak 214.

(1) Dioničarima koji pravodobno ne uplate iznos koji se od njih traži da uplate može se preporučenim pismom dati naknadni rok s prijetnjom da će im se po bezuspješnom proteku toga roka oduzeti dionice i ono što su već uplatili. Davanje naknadnog roka treba objaviti u glasilu društva.

(2) Dioničarima koji usprkos tome ne uplate iznos koji se od njih traži javnom se objavom u korist društva oduzimaju dionice i ono što su do tada uplatili. U objavi moraju se točno navesti dionice koje se oduzimaju u korist društva.

(3) Umjesto starih isprava o dionicama koje su oduzete izdaju se nove u kojima se naznačuju uplaćeni iznosi i iznosi koje još treba uplatiti. Isključeni dioničar odgovara društvu za iznos koji nije plaćen ako mu kasnije taj iznos ne bi bio uplaćen na način kako je to propisano u članku 215. ovoga Zakona.

Plaćanje obveze prednika

Članak 215.

(1) Svaki prednik isključenog dioničara koji je upisan u registru dionica odgovara društvu za plaćanje zaostalog iznosa uplate ako se plaćanje ne može ostvariti od njegovih sljednika. O pozivu za uplatu upućenom ranijem dioničaru društvo mora obavijestiti njegova neposrednog prednika. Smatra se da se plaćanje ne može ostvariti ako ono ne uslijedi u roku od mjesec dana od kada je postavljen zahtjev za plaćanjem i od kada je o tome obaviješten prednik isključenog dioničara. Kada se plati preostali dio uplate, izdat će se nova isprava o dionicama.

(2) Svaki prednik je u obvezi da plati samo one iznose koje je društvo tražilo da se uplate u roku od dvije godine od dana kada je zatražen prijenos dionice u registru dionica.

(3) Ako se plaćanje zaostalog iznosa ne može ostvariti od prednika, društvo mora dionicu odmah prodati na **uređenom tržištu** ili na drugi uobičajeni način.

Zabrana oslobođenja od ispunjenja obveze dioničara

Članak 216.

(1) Dioničare ni njihove prednike ne može se osloboditi plaćanja obveze iz članka 212. i 215. ovoga Zakona. Nije dopušten prijeboj s potraživanjem društva na temelju odredbi članka 212. i 215. ovoga Zakona.

(2) Dioničare se može osloboditi od obveze plaćanja uloga u slučaju redovnog smanjenja temeljnog kapitala društva ili smanjenja toga kapitala povlačenjem dionica do iznosa za koji je kapital smanjen.

Zabrana povrata plaćenog i plaćanja kamata na ulog te povrat zajma kojim se nadomješta kapital

Članak 217.

(1) Dioničarima se ne smiju vratiti uplaćeni ulozi. Vraćanjem uplaćenog uloga ne smatra se plaćanje cijene kod **dopuštenog** stjecanja vlastitih dionica

(2) Dioničarima se ne mogu obećati ni platiti kamate na ono što su uložili u društvo.

(3) Na povrat zajma kojim se nadomješta kapital društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 408. ovoga Zakona ako je zajam dao dioničar čije se dionice odnose na najmanje četvrtinu temeljnog kapitala društva a ono bez tog zajma u svom poslovanju ne bi moglo iskazati dobit.

Dodatne obveze dioničara

Članak 218.

(1) Ako je za prijenos dionice potrebna suglasnost društva, statutom se dioničarima može propisati obveza da su pored uplate u temeljni kapital društva dužni uz naplatu ili bez naplate ispuniti činidbe koje nisu u novcu. Obveze dioničara i njihov opseg moraju se naznačiti u dionicama i u privremenicama.

(2) U statutu se može propisati ugovorna kazna za slučaj da se dodatne obveze ne ispune ili da se ne ispune onako kako je to određeno.

Zabrana upisa vlastitih dionica i preuzimanja dionica

Članak 219.

(1) Društvo ne smije upisati vlastite dionice.

(2) Ovisno društvo ne smije preuzimati dionice vladajućega društva, društvo u kojemu postoji većinski udio ne smije preuzimati dionice društva koje ima taj većinski udio kao osnivač ni upisom dionica pri osnivanju niti prilikom povećanja i uvjetnog povećanja temeljnog kapitala društva. Preuzimanje dionica suprotno ovim odredbama je valjano.

(3) Tko pri osnivanju ili povećanju temeljnoga kapitala preuzme dionicu za račun društva, ovisnoga društva ili društva u kome postoji većinski udio ne može se pozivati na to da ih nije preuzeo za svoj račun. On jamči za to da će se uplatiti puni ulog bez obzira na sporazume s društvom, ovisnim društvom ili društvom u kome postoji većinski udio. Ne pripadaju mu prava iz dionice sve dok je ne preuzme za svoj račun.

(4) Ako se pri povećanju temeljnoga kapitala društva upišu dionice suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka, za punu uplatu dionica jamče svi članovi uprave **odnosno izvršni direktori**, osim ako dokažu da nisu krivi.

Upotreba dobiti

Članak 220.

(1) Neto dobit ostvarenu u poslovnoj godini društvo je dužno najprije uporabiti za namjene redom kako su navedene:

1. za pokriće gubitka prenesenog iz ranijih godina,

2. za unos u zakonske rezerve,

3. za unos u rezerve za vlastite dionice, ako ih je društvo steklo ili ih namjerava steći,

4. za unos u statutarne rezerve, ako ih društvo ima.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** pri sastavljanju godišnjih financijskih izvješća poštivati odredbe prethodnog stavka ovoga članka.

(3) Uprava i nadzorni, odnosno **izvršni direktori i** upravni odbor mogu nakon što utvrde godišnja financijska izvješća uporabiti iznos neto dobiti, koji ostane nakon što je ona korištena za namjene iz stavka 1. ovoga članka, za unos u ostale rezerve iz dobiti ali ne više od polovine tog iznosa. Statutom ih se može ovlastiti da za to koriste više ili manje od polovine tog iznosa. Statutom dana ovlast upravi i nadzornom, odnosno upravnom odboru da na spomenuti način raspolažu s više od polovine iznosa neto dobiti koji ostane nakon njene upotrebe za namjene iz stavka 1. ovoga članka vrijedi samo dok ostale rezerve iz dobiti ne dosegnu visinu koja je jednaka polovini temeljnog kapitala društva pa oni ne mogu u njih rasporediti iznos dijela neto dobiti ako spomenute rezerve prelaze visinu polovine tog kapitala ili bi se to dogodilo kada bi se u njih rasporedio dio neto dobiti tekuće godine.

(4) Ako godišnja financijska izvješća u skladu sa Zakonom utvrdi glavna skupština, može pritom odlučiti da neto dobit koja ostane nakon što ju se uporabi u skladu sa stavkom 1. ovoga članka rasporedi u ostale rezerve iz dobiti, ali za tu namjenu ne može uporabiti više od polovine neto dobiti koja ostane nakon njene uporabe za namjene iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Odlukom o uporabi dobiti glavna skupština može odlučiti da se u ostale rezerve iz dobiti rasporedi i dodatni iznos onima iz stavka 3. i 4. ovoga članka. Odredi li se statutom da se dobit može uporabiti osim za unos u druge rezerve iz dobiti iz stavka 1. ovoga članka i za podjelu dioničarima i za druge namjene (primjerice za isplate zaposlenima, članovima uprave ili nadzornog, odnosno **izvršnim direktorima i članovima** upravnog odbora), glavna skupština može odlučiti da ju se uporabi i za te druge namjene.

(6) Dioničari imaju pravo da im se podijeli dobit osim ako je odlukom glavne skupštine u skladu sa zakonom ili sa statutom određeno da se dobit uporabi za namjene iz stavka 5. ovoga članka ili da se ne dijeli dioničarima prenesena dobit.

(7) Osim ako se smanjuje temeljni kapital društva, dioničarima se ne smije isplatiti dividenda ako je u godišnjim financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu neto aktiva manja od iznosa temeljnog kapitala uvećanog za iznos rezervi koje se po zakonu ili statutu ne smiju isplatiti dioničarima ili bi postala manjom takvom isplatom. Pritom se uzima u obzir iznos temeljnog kapitala umanjen za iznos koji nije uplaćen, ako taj neuplaćeni dio nije iskazan u aktivnoj strani **izvještaja o financijskom položaju.** Iznos koji se isplaćuje dioničarima ne smije biti veći od iznosa dobiti iskazane u godišnjim financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu uvećanog za **zadržanu** dobit iz ranijih godina i sredstava rezervi koje se mogu koristiti za isplate dioničarima, umanjen za gubitke iz ranijih poslovnih godina te iznose koji su po zakonu ili statutu bili uneseni u rezerve društva.

(8) Prije prestanka društva dioničarima se može podijeliti samo dobit koja proizlazi iz računa dobiti i gubitka **i dio zadržane dobiti kada u skladu s propisima ne proizlazi iz tog računa.**

(9) Statutom se može predvidjeti da glavna skupština može donijeti odluku o isplati dobiti dioničarima u stvarima.

Plaćanje predujma dividende iz dijela neto dobiti

Članak 221.

(1) Statutom se može ovlastiti upravu, **odnosno izvršne direktore** da po proteku poslovne godine iz predvidivoga dijela neto dobiti **isplate** dioničarima predujam na ime dividende.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori mogu** isplatiti predujam samo onda ako privremeni račun dobiti i gubitka za proteklu poslovnu godinu pokazuje dobit. Na ime predujma može se isplatiti najviše polovinu iznosa umanjenog za iznose koji se po zakonu i statutu moraju unijeti u rezerve društva. Uz to isplata predujma ne može preći iznos polovine prošlogodišnje dobiti.

(3) Za plaćanje predujma potrebna je suglasnost nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Zakonske rezerve i rezerve kapitala

Članak 222.

(1) Društvo je dužno u zakonske rezerve unositi dvadeseti dio dobiti tekuće godine umanjene za iznos gubitka i prethodne godine sve dok te rezerve zajedno s rezervama kapitala (vezane rezerve) ne dosegnu visinu od pet posto (5 %) temeljnoga kapitala društva ili statutom određen veći dio toga kapitala.

(2) Društvo unosi u rezerve kapitala:

1. dio uplaćenog iznosa za koji se izdaju dionice koji prelazi nominalni iznos dionica a ako su izdane dionice bez nominalnog iznosa onaj iznos koji prelazi knjigovodstveno iskazani iznos temeljnog kapitala što se odnosi na dionice,

2. dio iznosa uplaćenog društvu za stjecanje zamjenjivih obveznica ili obveznica s opcijom kupnje dionica koji prelazi nominalni iznos izdanih obveznica,

3. iznose drugih dodatnih uplata dioničara u vlastiti kapital društva.

4. iznos za koji je pojednostavnjeno smanjen temeljni kapital da bi se sredstva unijela u rezerve kapitala.

(3) Zakonske rezerve i rezerve kapitala koje ne prelaze iznos iz **stavka 1**ovoga članka mogu se upotrijebiti:

1. za pokrivanje gubitka iz tekuće godine, ako se on ne pokrije iz dobiti prethodne godine niti se to može učiniti korištenjem drugih rezervi,

2. za pokrivanje gubitka iz prethodne godine, ako se on ne pokrije iz dobiti tekuće godine niti se to može učiniti korištenjem drugih rezervi.

(4) Dio zakonskih rezervi i rezervi kapitala koji prelazi iznos iz stavka 1. ovoga članka može se upotrijebiti:

1. za pokrivanje gubitka iz tekuće godine, ako se to ne može učiniti iz dobiti iz prethodne godine,

2. za pokrivanje gubitka iz prethodne godine, ako se to ne učini iz dobiti tekuće godine,

3. za povećanje temeljnoga kapitala iz sredstava društva.

Zakonske rezerve i rezerve kapitala ne mogu se koristiti za svrhe navedene u točki 1. i 2. ovoga stavka, ako se istovremeno rezerve društva koriste za isplatu dividende.

Rezerve za vlastite dionice, statutarne i ostale rezerve

Članak 222.a

(1) U rezerve iz dobiti smiju se unositi samo iznosi koji proizlaze iz neto dobiti poslovne godine ili iz prenesene dobiti iz ranijih godina.

(2) Ako je društvo u poslovnoj godini steklo vlastite dionice, mora u rezerve za te dionice u toj godini unijeti i iskazati iznose koji odgovaraju iznosima plaćenim za stjecanje vlastitih dionica. U te se rezerve mogu unositi i iznosi iz statutarnih rezervi, ako je statutom određeno da ih se može koristiti za tu namjenu, kao i iznosi iz drugih rezervi iz dobiti koji prelaze iznose prenesenog gubitka koje nije bilo moguće pokriti iz neto dobiti poslovne godine. Rezerve za vlastite dionice smiju se

ukinuti samo ako se te dionice otuđe ili povuku ili ih smanjiti za iznos za koji one prelaze iznos niže iskazane vrijednosti vlastitih dionica.

(3) Predvidi li se statutom da društvo ima statutarne rezerve, statutom se mora odrediti:

1. visina tih rezervi u apsolutnom iznosu ili dijelom temeljnog kapitala ili ukupnoga vlastitog kapitala društva,

2. dio iznosa neto dobiti, umanjen za iznos korišten za pokriće prenesenog gubitka, iznos unesen u zakonske rezerve i iznos unesen u rezerve za vlastite dionice ako ih društvo ima, koji se u pojedinoj poslovnoj godini namjenjuje za stvaranje statutarnih rezervi,

3. namjene za koje se mogu koristiti te rezerve.

(4) Statutarne rezerve mogu se koristiti samo za namjene određene statutom.

(5) Ostale rezerve društvo može koristiti u bilo koju svrhu ako nisu korištene za svrhu iz stavka 2. ovoga članka i ako se statutom drukčije ne odredi.

Podjela dobiti

Članak 223.

(1) Udjeli dioničara u dobiti određuju se prema temeljnom kapitalu društva koji otpada na njihove dionice.

(2) Ako ulozi u temeljni kapital nisu plaćeni u cjelini ili nisu uplaćeni za sve dionice u istome omjeru, dioničari sudjeluju u podjeli dobiti u omjeru onoga što su uplatili. Ulozi učinjeni u tijeku poslovne godine uzimaju se u obzir prema vremenu koje je proteklo od uplate.

(3) Statutom se može odrediti i drugačiji način podjele dobiti.

(4) Ne odredi li glavna skupština odlukom o upotrebi dobiti dan kada dioničari stječu tražbine za isplatu dividende određene tom odlukom, koji ne smije biti kasniji od 30. dana nakon dana donošenja odluke, dioničari stječu prema društvu tražbine na isplatu dividende istekom dana kada je zaključena glavna skupština na kojoj je odluka donesena. Stjecanjem od strane dioničara, tražbine za isplatu dividende odvajaju se od dionica ostvarenjem prava iz kojih su nastale. U odluci o isplati dividende može se odrediti dan dospijeća tih tražbina koji ne može biti po isteku roka od 30 dana od dana kada su ih dioničari stekli. Ne odredi li glavna skupština dan dospijeća tražbina, one dospijevaju istekom 30. dana od dana kada su stečene.

Odgovornost dioničara koji su primili zabranjena plaćanja

Članak 224.

(1) Dioničari moraju društvu vratiti isplate koje protivno ovome Zakonu prime od društva. Ako iznose prime kao dividendu, obveza povratka postoji samo onda ako im društvo dokaže da su znali ili da su morali znati da nisu imali pravo primiti isplatu.

(2) Zahtjev kojega ima društvo mogu postaviti i njegovi vjerovnici, ako ih ono ne može podmiriti. Ako je nad društvom otvoren stečajni postupak, za vrijeme trajanja toga postupka stečajni upravitelj ostvaruje protiv dioničara pravo vjerovnika društva.

(3) Zahtjevi na temelju ovih propisa zastaruju za pet godina od primitka plaćanja.

Plaćanje dodatnih činidbi

Članak 225.

Za dodatne činidbe na koje su na temelju statuta dioničari obvezni prema društvu, pored ulaganja u temeljni kapital društva, može im se platiti naknada koja ne prelazi vrijednost usluge, bez obzira na to je li u računu dobiti i gubitka iskazana dobit.

Upis u registar dionica

Članak 226.

(1) Dionice se upisuju u registar dionica društva s oznakom imena **i prezimena**, prebivališta, odnosno tvrtke i sjedišta imatelja dionica, ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako je riječ o dionicama s nominalnim iznosima njihov broj i nominalni iznos.

(2) U odnosu prema društvu vrijedi kao dioničar samo onaj tko je upisan u registru dionica. Ako je društvo izdalo dionice **kao vrijednosne papire** u nematerijaliziranom obliku, mjerodavno je stanje na računu dioničara kojeg za dionice društva vodi zakonom ovlaštena pravna osoba.

(3) Kada se prenosi dionica, brisanje ranijeg dioničara i upis novoga provodi se u registru na temelju zahtjeva kome se mora pridonijeti dokaz o tome da je dionica prenesena. **Kreditne, odnosno financijske** institucije koje skrbe o dionicama dužne su uz naknadu za to potrebnih troškova dati društvu sve potrebne podatke za vođenje registra dionica.

(4) Ako je netko po mišljenju društva neopravdano upisan u knjizi dionica kao dioničar, društvo može brisati upis samo onda ako je prije toga o tome obavijestio dioničara i dalo mu primjereni rok za prigovor. Ako dioničar prigovori nakanjenome brisanju u roku koji mu je dan, ne može ga se brisati iz knjige dionica.

(5) Ovi propisi na odgovarajući se način primjenjuju i na privremenice.

(6) Svaki dioničar ima pravo zahtijevati od društva da ga izvijesti o podacima u registru dionica koji se na njega odnose i o tome tko su imatelji i kojih dionica u društvu. Društvo smije podatke iz registra upotrebljavati samo u ostvarenju svojih zadataka u odnosu na dioničare. Podatke se u ostale svrhe može koristiti ako se dioničar tome ne usprotivi. Dioničare se mora na primjereni način obavijestiti o pravu da se tome mogu usprotiviti.

Prijenos dionica

Članak 227.

(1) Dionice, osim onih koje se izdane u nematerijaliziranom obliku prenose se i indosamentom. Glede oblika indosamenta, pravne legitimacije imatelja i njegove obveze za predaju dionice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o mjenici. Dionice izdane u nematerijaliziranom obliku prenose se na način određen zakonom kojim se uređuju nematerijalizirani vrijednosni papiri.

(2) Statutom društva može se odrediti da je za prijenos dionice, koja nije izdana **kao vrijednosni papir** u nematerijaliziranom obliku potrebna suglasnost društva. Suglasnost **daju uprava, odnosno izvršni direktori**. Statutom se može odrediti da o davanju suglasnosti odlučuju nadzorni, odnosno upravni odbor ili glavna skupština društva. U statutu se mogu odrediti razlozi zbog kojih se može odbiti davanje suglasnosti za prijenos dionice. Ako u statutu nisu određeni spomenuti razlozi, davanje suglasnosti za prijenos dionice može se odbiti samo kada je to u interesu društva, a naročito kada bi se s obzirom na strukturu dioničara njenim prijenosom moglo ugroziti ostvarenje cilja društva ili njegovu gospodarsku opstojnost. Statutom se ne mogu odrediti stroži razlozi za odbijanje suglasnosti za prijenos dionice.

(3) Društvo može od osobe koja treba steći dionicu zahtijevati da se izjasni stječe li je u svoje ime i za svoj račun ili za račun nekoga drugog. Davanje suglasnosti za prijenos dionice može se odbiti, ako se stjecatelj o tome odbije izjasniti ili izjavi da dionice stječe za tuđi račun. Stječe li se dionica nasljeđivanjem, sveopćim sljedništvom pravne osobe ili prodajom u ovršnom ili stečajnom postupku, društvo može odbiti davanje suglasnosti za prijenos iz nekog od navedenih razloga samo ako stjecatelju ponudi da će je otkupiti po tržišnoj vrijednosti. Ako stjecatelj dionice u roku od mjesec dana od dana primitka ponude ne izjavi društvu da ju odbija, smatra se da je ponudu prihvatio.

(4) Dok ne dobije suglasnost za prijenos dionice njen stjecatelj ne može u društvu ostvarivati članska prava, a ako je dionica stečena nasljeđivanjem, sveopćim sljedništvom pravne osobe ili prodajom u ovršnom ili stečajnom postupku, stjecatelj ne može ostvarivati upravljačka prava u društvu. Ako društvo u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva ne odluči o davanju suglasnosti ili je odbije dati iz razloga koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka, smatra se da je suglasnost dana.

(5) Pri prijenosu dionice indosamentom društvo je dužno ispitati neprekinuti slijed indosamenata ali ne i potpise.

(6) Ovi propisi na odgovarajući se način primjenjuju i na privremenice.

Više ovlaštenika na dionici

Članak 228.

(1) Ako na dionici ima više ovlaštenika, oni mogu prava iz dionice ostvarivati samo preko zajedničkog zastupnika.

(2) Za obveze iz dionice svi ovlaštenici odgovaraju kao solidarni dužnici.

(3) Ako društvo treba dioničaru izjaviti volju a ovlaštenici na dionici ne odrede zajedničkog zastupnika, dovoljno je da je volja očitovana jednome ovlašteniku.

Računanje vremena za koje imatelj ima dionicu

Članak 229.

Ako ostvarivanjem prava iz dionice ovisi o tome da je dioničar određeno vrijeme bio imatelj dionice, s njegovim se spomenutim pravom na dionicu izjednačuje zahtjev za prijenos što ga on ima prema **kreditnoj, odnosno** financijskoj instituciji. Dioničaru se uračunava vrijeme za koje je imatelj dionice bio njegov pravni prednik ako je dionicu stekao bez naplate od svog povjerenika, kao sveopći pravni sljednik ili podjelom zajednice.

Proglašenje isprave o dionici nevažećom po amortizacijskom postupku i od strane društva

Članak 230.

(1) Ako se isprava o dionici ili privremenici izgubi ili uništi, može se po propisima o amortizaciji vrijednosnih papira proglasiti nevažećom.

(2) Glase li kuponi za isplatu dividende na donositelja, proglašavanjem isprave o dionici ili privremenici nevažećima utrnjuje i zahtjev iz kupona koji još nisu dospjeli za naplatu.

(3) Ako sadržaj isprave o dionici zbog promjene pravnih odnosa postane netočan, društvo je uz odobrenje suda može proglasiti nevažećom. Odnosi li se netočnost na izmjenu nominalnog iznosa dionice, ona se može proglasiti nevažećom samo onda ako se nominalni iznos smanjuje zato da bi se smanjio temeljni kapital društva. Dionica se ne može proglasiti nevažećom samo zbog toga što je oznaka dioničara postala netočnom.

(4) U pozivu da se izruči isprava o dionici mora se iznijeti da se ona proglašava nevažećom i uputiti na odobrenje suda. Do proglašenja isprave o dionici nevažećom može doći samo onda ako je poziv bio objavljen na način kako se to po odredbi članka 214 stavka 1. ovoga Zakona određuje za davanje naknadnoga roka. Proglašenje isprave o dionici nevažećom provodi se objavljivanjem u glasilu društva. U objavi dionica se proglašava nevažećom tako da se uz objave jasno vidi koja se dionica proglašava nevažećom.

(5) Umjesto isprave o dionici koja je proglašena nevažećom treba izdati novu i uručiti je ovlašteniku ili dati u pohranu. O uručenju ili pohrani mora se obavijestiti sud.

Zamjena oštećenih isprava o dionicama i privremenicama

Članak 231.

Ako je isprava o dionici, odnosno privremenici tako oštećena da više nije podobna za promet ali su prepoznatljivi njezin bitan sadržaj i oznake raspoznavanja, ovlaštenik može tražiti od društva da mu dade novu ispravu uz izručenje one koja je oštećena. Ovlaštenik mora predujmiti i snositi troškove izdavanja nove isprave.

Novi kuponi dionice

Članak 232.

Novi kuponski arak može se izručiti zakonitom imatelju samo na temelju predočenoga talona dionice.

Stjecanje vlastitih dionica

Članak 233.

(1) Društvo može stjecati vlastite dionice na temelju ovlasti glavne skupštine za njihovo stjecanje koja vrijedi najviše **5 godina** i određuje uvjete pod kojima se one mogu stjecati, naročito najveći broj dionica koje ono treba steći, vrijeme za koje je dana ovlast za stjecanje dionica i, ako se dionice stječu naplatnim putem, najveću i najmanju vrijednost onoga što društvo za to daje. Društvo ne smije stjecati vlastite dionice da bi njima trgovalo.

Pri svakom stjecanju dionica uprava, **odnosno izvršni direktori** društva **moraju** utvrditi da su za to ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom.

(2) Pri stjecanju dionica iz stavka 1. ovoga članka i njihovu raspolaganju mora se primijeniti odredba članka 211. ovoga Zakona. Pri stjecanju i raspolaganju dionicama na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 308. stavka 3. i 4. ovoga Zakona. Smatra se da je tako postupljeno ako se dionice stječu, odnosno ako se s njima raspolaže na organiziranom tržištu. Za drukčije stjecanje i raspolaganje dionicama potrebna je odluka glavne skupštine. Glavna skupština može ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da povuče vlastite dionice uz smanjenje temeljnog kapitala društva a da za to nije potrebna njezina posebna odluka.

(3) Društvo može stjecati vlastite dionice i bez za to dobivene ovlasti glavne skupštine:

1. ako je to potrebno da bi se od društva otklonila teška šteta koja neposredno predstoji,

2. ako dionice treba ponuditi da ih steknu zaposleni u društvu ili u nekome od društava koje je s njime povezano s time da ih u roku od godinu dana od dana stjecanja mora prenijeti tim osobama,

3. ako se dionice stječu zato da bi se po odredbama ovoga Zakona obeštetilo dioničare društva ili manjinske dioničare o njemu ovisnih društava,

4. ako je stjecanje nenaplatno ili ako stjecanjem **kreditna, odnosno financijska** institucija kupuje dionice komisiono,

5. ako ih stječe od dioničara zbog toga što nije u potpunosti uplatio iznos za koji su izdane,

6. na temelju univerzalnoga pravnog sljedništva,

7. na temelju odluke glavne skupštine o povlačenju dionica po propisima o smanjenju temeljnog kapitala društva,

8. nadmetanjem provedenim od strane suda da bi društvo namirilo neku svoju tražbinu prema dioničaru.

(4) Na dionice stečene na način propisan stavkom 1. ovoga članka te u svrhe navedene u stavku 3. točkama 1. do 3., 5. i 8. ovoga članka zajedno s vlastitim dionicama koje društvo već ima ne smije otpasti više od deset posto (10%) temeljnog kapitala društva. Takvo je stjecanje nadalje dopušteno samo onda ako društvo stvori propisane rezerve za te dionice tako da neto aktiva

društva iskazana u financijskim izvješćima za posljednju poslovnu godinu zbog stjecanja dionica ne postane manja od iznosa temeljnog kapitala i rezervi koje po zakonu ili po statutu ono mora imati a koje se ne smiju koristiti za isplate dioničarima. U tu svrhu treba iznos temeljnog kapitala računski umanjiti za iznos za koji taj kapital još nije uplaćen ako taj iznos nije iskazan na aktivnoj strani **izvještaja o financijskom položaju**. U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka te stavka 3. točki 1., 2., 4. i 8. stjecanje dionica je dopušteno samo onda ako su za njih u cjelini uplaćeni iznosi za koje se izdaju.

(5) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka te stavka 3. točke 1. uprava društva mora izvijestiti prvu sljedeću glavnu skupštinu društva o razlozima i svrsi stjecanja dionica, njihovu broju i udjelu u temeljnom kapitalu te o protuvrijednosti onoga što je društvo dalo za te dionice.

(6) Stjecanje dionica protivno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka je valjano a obveznopravni posao o prijenosu dionica je **ništetan**.

Ništetni poslovi

Članak 234.

(1) **Ništatan** je pravni posao kojim društvo nekome daje predujam, zajam ili osiguranje radi stjecanja dionica toga društva. To se ne odnosi na tekuće pravne poslove **kreditnih, odnosno financijskih** institucija, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno niti na davanje predujma ili zajma ni na pružanje osiguranja da bi dionice stekli zaposleni u društvu ili u društvu koje je s njime povezano. Pravni je posao **ništatan** i u tim slučajevima, ako društvo ne bi pri stjecanju vlastitih dionica moglo stvoriti propisane rezerve za te dionice da se ne bi smanjila neto aktiva ispod razine propisane u članku 233. stavku 4. ovoga Zakona.

(2) **Ništetan** je i pravni posao između dioničkoga društva i druge osobe kojim se ta osoba ovlašćuje ili obvezuje da stekne dionice dioničkoga društva za račun toga društva, ovisnoga društva ili društva u kojemu dioničko društvo ima većinski udio, ako bi stjecanje dionica od strane dioničkoga društva bilo protivno članku 233. stavku 1., 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Kad je društvu dopušteno da nekome dade predujam, zajam ili osiguranje za stjecanje vlastitih dionica, pa i pri povećanju temeljnog kapitala društva mora to učiniti pod ovim uvjetima:

1. dionice se moraju steći po fair tržnim uvjetima posebno u pogledu onoga što društvo za to dobiva uključujući tu kamate na dani zajam, osiguranja koja se daju za otplatu zajma i povrat predujma s time da se prethodno ispita kreditna sposobnost treće ili trećih osoba koje sudjeluju u tome poslu za što sve odgovara uprava društva,

2. uprava, **odnosno izvršni direktori** društva **moraju** za sklapanje tog posla dobiti prethodnu suglasnost glavne skupštine odlukom donesenom glasovima koji predstavljaju najmanje dvije trećine temeljnog kapitala društva zastupljenog na glavnoj skupštini pri donošenju odluke s time da mora prije donošenja odluke glavnoj skupštini podnijeti pisano izvješće i u njemu navesti razloge za sklapanje takvog posla, interes društva da u njega uđe, uvjete pod kojima se posao treba sklopiti, rizike kojima se izlaže društvo s obzirom na njegovu likvidnost i solventnost i cijenu po kojoj treća osoba treba steći dionice koje se izvješće mora dostaviti i registarskom sudu radi objave da je i kada je predano sudu,

3. iznos financijske pomoći koja se tako daje trećoj osobi ili trećim osobama ne smije ni u kom času dovesti do toga da se iznos neto aktive društva smanji ispod razine iz članka 233. stavka 4. ovoga Zakona uzevši pritom u obzir smanjenja neto aktive do kojih je došlo prethodnim stjecanjem vlastitih dionica društva neposredno ili preko drugih osoba a društvo mora u **izvještaju o financijskom položaju** među obvezama iskazati rezerve koje se ne mogu koristiti za isplate dioničarima u ukupnom iznosu na izloženi način dane financijske pomoći trećim osobama.

(4) Pravni posao iz stavka 1. ovoga članka kojim se pomaže da dionice društva steknu članovi uprave, odnosno izvršni direktori i članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora društva, pa i pri povećanju temeljnog kapitala društva, ili društvo koje se u odnosu na društvo o čijim je

dionicama riječ smatra vladajućim društvom ili to čine treće osobe u svoje ime a za njihov račun je **ništetan** ako nije u najboljem interesu društva.

Prava iz vlastitih dionica

Članak 235.

Prava iz vlastitih dionica miruju.

Otuđenje i povlačenje vlastitih dionica

Članak 236.

(1) Ako društvo protivno odredbama članka 233. stavku 1., 3. i 4. ovoga Zakona stekne vlastite dionice, mora ih otuđiti u roku od godinu dana.

(2) Ako temeljni kapital društva koji otpada na dionice koje društvo na dopušteni način stekne po odredbama članka 233. stavka 1., 3. i 4. ovoga Zakona i još ih drži prelazi deset posto (10%) tog kapitala, društvo mora u roku od tri godine nakon stjecanja dionica otuđiti onaj dio dionica koji prelazi taj postotak.

(3) Ako se vlastite dionice ne otuđe u rokovima propisanim u stavku 1. i 2. ovoga članka, društvo ih mora povući.

Stjecanje vlastitih dionica preko trećih

Članak 237.

Onaj tko djeluje u vlastito ime ali za račun dioničkoga društva može steći ili imati dionice toga društva samo onda ako bi to po odredbama članka 233. stavka 1. i 3. točke 1. do 6. i 8. i stavka 4. ovoga Zakona bilo dopušteno i tome društvu. Isto vrijedi i kada dionice dioničkoga društva stječe ili drži ovisno društvo ili društvo u kome dioničko društvo ima većinski udio ili kada ih stječe ili drži treća osoba koja djeluje u vlastito ime ali za račun ovisnoga društva ili društva. u kojemu dioničko društvo ima većinski udio. U izračunavanju ukupnog iznosa temeljnog kapitala koji otpada na dionice po odredbama članka 233. stavka 4. i članka 236. stavka 2. ovoga Zakona te se dionice smatraju dionicama dioničkoga društva. U ostalome na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 233. stavka 5. i članka 234. do 236. ovoga Zakona. Treća osoba ili društvo moraju dioničkome društvu na njegov zahtjev prodati dionice. Dioničko društvo mora platiti protuvrijednost dionica.

Uzimanje vlastitih dionica u zalog

Članak 238.

(1) Sa stjecanjem vlastitih dionica po odredbama članka 233. stavka 1. i 3., i članka 237. ovoga Zakona izjednačuje se uzimanje vlastitih dionica u zalog. **Kreditna, odnosno financijska** institucija, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno može u okviru tekućih poslova uzimati u zalog vlastite dionice do ukupnog iznosa temeljnog kapitala iz članka 233. stavka 4. ovoga Zakona. Na odgovarajući način primjenjuje se odredba članka 234. ovoga Zakona.

(2) Postupanje protivno stavku 1. ovoga članka ima za posljedicu da uzimanje u zalog vlastitih dionica nije valjano ako za njih nije u cjelini uplaćen iznos za koji su izdane.

Odjeljak 5.

ORGANI DRUŠTVA

Pododjeljak 1.

Uprava

Sastav uprave

Članak 239.

(1) Uprava se sastoji od jedne ili više osoba (direktori) čiji se broj određuje statutom. Ako se uprava sastoji od više osoba, jedna se od njih mora imenovati za predsjednika.

(2) Članom uprave može biti svaka fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna. U statutu se mogu odrediti uvjeti za imenovanje članova uprave. Članom uprave ne može biti osoba:

1. koja je kažnjena za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakonika Republike Hrvatske i to za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude kojom je osuđena, s time da se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ili

2. protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za vrijeme dok traje ta zabrana.

Vođenje poslova društva

Članak 240.

(1) Uprava vodi poslove društva na vlastitu odgovornost.

(2) Ako se uprava sastoji od više osoba, članovi uprave ovlašteni su da poslove vode samo zajedno. Statutom se može odrediti i drugačiji način vođenja poslova, ali se ne može odrediti da se u slučaju različitih mišljenja članova uprave smatra da je donesena odluka za koju se odlučila manjina. Ako su glasovi pri odlučivanju jednako podijeljeni, a statutom se za taj slučaj drugačije ne odredi, odlučujući je glas predsjednika uprave.

(3) Uprava može donijeti poslovnik o svome radu, ako njegovo donošenje nije po statutu u nadležnosti nadzornog odbora ili ako ga i bez određivanja takve nadležnosti taj organ ne donese. Pitanja koja se inače uređuju poslovnikom mogu se urediti statutom. Odluka uprave o poslovniku mora se donijeti jednoglasno.

Zastupanje

Članak 241.

(1) Uprava zastupa društvo. U tome je ovlaštena poduzimati sve pravne radnje zastupanja u poslovima, pred sudom i drugim organima vlasti.

(2) Ako se uprava sastoji od više osoba, a statutom se drugačije ne odredi, članovi uprave ovlašteni su zastupati društvo samo skupno. Za očitovanje volje prema društvu dovoljno je da je ona očitovana prema jednome članu uprave.

(3) Statutom se može odrediti da su za zastupanje ovlašteni pojedini članovi uprave sami ili zajedno s prokuristom. Ako je na to ovlašten statutom, takvu odluku može donijeti i nadzorni odbor.

(4) Članovi uprave potpisuju se u ime društva pri čemu moraju navesti tvrtku društva i svojstvo članova uprave.

(5) Ako društvo ima samo jednog dioničara, ili kad uz njega dionice društva drži i društvo, pravni poslovi između njega i društva u kojima on zastupa društvo mogu se sklapati pod pretpostavkom iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona, pa i kada nije jedini član uprave, ali ih se mora sklopiti u pisanom obliku ili se o tome mora sastaviti isprava s tekstom onoga što je dogovoreno.

Ograničenje ovlasti za zastupanje i za vođenje poslova

Članak 242.

(1) Ovlast uprave da zastupa društvo ne može se ograničiti.

(2) Članovi uprave moraju se u odnosu na društvo u vođenju poslova držati ograničenja koja su im u okviru propisa postavljena statutom, odlukama nadzornog odbora i glavne skupštine te poslovnikom o radu uprave.

Priprema i provođenje odluka glavne skupštine

Članak 243.

Uprava je dužna da:

1. na zahtjev glavne skupštine pripremi odluke i opće akte čije je donošenje u nadležnosti glavne skupštine,

2. pripremi ugovore koji se mogu sklopiti samo uz suglasnost glavne skupštine,

3. izvršava odluke koje glavna skupština donese u okviru svoje nadležnosti.

Imenovanje i opoziv članova uprave

Članak 244.

(1) Članove uprave i predsjednika imenuje nadzorni odbor društva najviše na vrijeme od pet godina s time da ih može ponovno imenovati. Nije li u odluci o imenovanju što drugo rečeno, mandat predsjedniku i članu uprave počinje s danom donošenja odluke o imenovanju bez obzira na upis u sudskom registru. Ponovno imenovanje predsjednika i članova uprave nije moguće ranije od godinu dana prije isteka njihova mandata.

(2) Nadzorni odbor može opozvati svoju odluku o imenovanju člana uprave ili njezina predsjednika kada za to postoji važan razlog. Važnim razlogom naročito se smatra gruba povreda dužnosti, nesposobnost za uredno obavljanje poslova društva ili izglasavanje nepovjerenja u glavnoj skupštini društva, osim ako je to učinjeno zbog očito neutemeljenih razloga. Opoziv je valjan dok se njegova nevaljanost ne utvrdi sudskom odlukom. Opozivom člana ili predsjednika uprave ne dira se u odredbe ugovora kojega su oni sklopili s društvom.

Ostavka člana uprave

Članak 244.a

(1) Predsjednik i član uprave mogu dati ostavku neovisno o zahtjevu za naknadu štete koji društvo zbog toga može imati prema njima iz ugovora kojeg su sklopili s društvom. Za prestanak članstva u upravi nije potrebna odluka nadzornog, odnosno upravnog odbora. Ne proizlazi li iz izjave kojom je ostavka dana što drugo, ona djeluje, ako za nju postoji važan razlog, od dana kada je izjavljena društvu, u protivnom tek po proteku 14 dana od tog dana.

(2) Ostavka iz stavka 1. ovoga članka izjavljuje se u pisanom obliku nadzornom, odnosno upravnom odboru društva. O ostavci se mora odmah obavijestiti ostale članove uprave.

(3) Dana ostavka može se povući samo uz suglasnost nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Imenovanje od strane suda

Članak 245.

(1) ako neki član uprave nije imenovan, u hitnom će ga slučaju na zahtjev zainteresirane osobe imenovati sud.

(2) Tako imenovana osoba ostaje članom uprave sve dok se u skladu sa statutom ne imenuje član uprave na čije mjesto je on imenovan.

(3) Član uprave kojega imenuje sud ima pravo na na doknadu troškova koje ima u obavljanju toga posla i na nagradu za rad. Ako se tako imenovani član uprave i društvo ne mogu o tome sporazumjeti. o nadoknadi troškova i o plaćanju nagrade odlučuje sud.

Upis promjene u upravi u sudski registar

Članak 245.a

(1) Nakon svake promjene u svom sastavu kao i promjene ovlasti za zastupanje mora se bez odgađanja podnijeti prijavu registarskom sudu radi upisa te promjene u sudski registar.

(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka moraju se priložiti odluke nadzornog odbora o opozivu imenovanja i imenovanju članova uprave, odnosno ostavka člana uprave u izvorniku ili u javno ovjerenoj preslici i javno ovjereni potpisi novih članova uprave, te podaci o datumu imenovanja, ostavke ili opoziva člana uprave.

(3) Novi članovi uprave moraju u prijavi dati izjave iz članka 187. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Sudjelovanje članova uprave u dobiti društva

Članak 246.

(1) Članovima uprave društva može se za njihov rad dati pravo da sudjeluju u dobiti društva.

(2) Ako se članovima uprave daje pravo da sudjeluju u dobiti tekuće godine, njihov se udio obračunava prema toj dobiti umanjenoj za nepokriveni gubitak iz prethodnih godina i za iznose koji se po zakonu i statutu iz dobiti tekuće godine unose u rezerve društva. Drugačije određenje sudjelovanja članova uprave u dobiti društva **ništetno** je.

Načela za primanja članova uprave

Članak 247.

(1) Pri određivanju ukupnih primitaka pojedinoga člana uprave (plaće, sudjelovanja u dobiti, nadoknadi izdataka, plaćanju premija osiguranja, provizija i svih ostalih davanja) nadzorni odbor mora brinuti o tome da ukupni iznosi primanja budu u primjerenome odnosu posla koji obavlja član uprave i stanja društva.

(2) Ako se nakon što se članovima uprave odrede primanja tako **znatno** pogoršaju prilike društva da bi dalje isplaćivanje primanja iz stavka 1. ovoga članka za društvo značilo tešku nepravdu, nadzorni odbor, a u slučaju iz članka 245. stavka 3. ovoga Zakona na zahtjev toga odbora sud, ovlašten je da ih primjereno smanji. Smanjenje primanja neme utjecaja na ostale dijelove ugovora člana uprave s društvom. Član uprave ima pravo na raskid ugovora s krajem narednog tromjesečja s time da je otkazni rok za to šest tjedana.

Zabrana konkurencije

Članak 248.

(1) Član uprave ne može bez suglasnosti nadzornog odbora za svoj ni za tuđi račun obavljati poslove koji ulaze u predmet poslovanja društva, ne može biti član uprave ni nadzornog odbora u drugome društvu koje se bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva, a ne može ni u prostorijama društva obavljati poslove za svoj niti za tuđi račun. Bez te suglasnosti član uprave ne može biti ni član trgovačkoga društva koji osobno odgovara za obveze toga društva, ako se ono bavi poslovima iz predmeta poslovanja društva.

(2) Ako član uprave postupi protivno zabrani iz prethodnoga stavka ovoga članka, društvo može od njega tražiti da mu nadoknadi time pričinjenu štetu. Umjesto toga društvo može tražiti od

člana uprave da dopusti da se poslovi koje je sklopio za svoj račun smatraju poslovima sklopljenim za račun društva a da iz poslova koje je sklopio za tuđi račun prenese društvu ono što je za to primio, odnosno da mu ustupi zahtjev za naplatu onoga što bi trebalo da primi.

(3) Zahtjevi društva iz prethodnoga stavka ovoga članka zastaruju u roku od tri mjeseca od kada su ostali članovi uprave i članovi nadzornoga odbora saznali za radnju povodom koje se može tražiti nadoknada štete. Zahtjevi zastaruju u svakom slučaju, bez obzira na saznanje za radnju, u roku od pet godina od kada je radnja učinjena.

Davanje kredita članovima uprave i prokuristima

Članak 249.

(1) Društvo može dati kredit članovima uprave, prokuristima i članovima njihovih užih obitelji samo na temelju odluke nadzornoga odbora. Odluka se može odnositi samo na određene ugovore o kreditu ili vrste kredita a ugovor o kreditu mora se sklopiti najkasnije tri mjeseca od dana donošenja odluke kojom se kredit odobrava. U odluci moraju se odrediti kamate i otplata kredita. Kreditom se smatraju i druge pravne radnje koje se u gospodarskome smislu mogu s njime izjednačiti. To ne vrijedi za kredite koji ne prelaze visinu mjesečne plaće člana uprave.

(2) Odredbe prethodnoga stavka ovoga članka primjenjuju se i na davanje kredita vladajućega društva takvim osobama u ovisnome društvu i članovima njihovih užih obitelji te na davanje kredita ovisnoga društva takvim osobama u vladajućemu društvu i članovima njihovih užih obitelji. U tim slučajevima odluku o davanju kredita daje nadzorni odbor vladajućega društva.

(3) Dade li se kredit protivno odredbama iz stavka 1. i 2. ovoga članka, mora ga se, bez obzira na odredbe ugovora, odmah vratiti, osim ako nadzorni odbor naknadno ne donese odluku kojom odobrava davanje kredita.

Izvješća nadzornom odboru

Članak 250.

(1) Uprava mora izvješćivati nadzorni, odnosno upravni odbor o:

1. poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to,

2. rentabilnosti poslovanja društva a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala,

3. tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva,

4. poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva.

(2) Kod vladajućeg društva u koncernu izvješće obuhvaća i društva koncerna.

(3) Nadzorni, odnosno upravni odbor može zahtijevati od uprave da ga izvješćuje i o drugim pitanjima koja su od značaja za poslovanje i stanje društva.

(4) Uprava podnosi izvješće o poslovnoj politici najmanje jednom godišnje, ako izmjena stanja ili nova pitanja ne nalažu da se o tome izvijesti bez odgađanja, izvješće o rentabilnosti društva i o upotrebi kapitala na sjednici nadzornog, odnosno upravnog odbora na kojoj se raspravlja o godišnjim financijskim izvješćima, izvješće o tijeku poslova i o stanju društva najmanje tromjesečno a izvješće o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva pravodobno kako bi nadzorni, odnosno upravni odbor mogao o njima zauzeti stav.

(5) Izvješća se moraju sastaviti savjesno i istinito. Ona moraju biti pravodobna i u pravilu u pisanom obliku.

(6) Nadzorni, odnosno upravni odbor može u svako doba tražiti od uprave da ga izvijesti o pitanjima koja su povezana s poslovanjem društva i koja značajnije utječu na položaj društva ili se razumno može očekivati da bi na to mogla utjecati. On može zahtijevati podnošenje izvješća o

prilikama društva, pravnim i poslovnim odnosima s povezanim društvima. I svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora može zahtijevati da uprava podnese spomenuto izvješće nadzornom, odnosno upravnom odboru. **Uprava je dužna odboru podnijeti zahtijevano izvješće.**

(7) Svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora ima pravo zahtijevati da mu se izvješće dade na uvid. Ako nadzorni, odnosno upravni odbor drukčije ne odluči, svaki njegov član ima pravo da mu se na njegov zahtjev dade pisani primjerak izvješća. Zaključi li tako nadzorni, odnosno upravni odbor, izvješće treba dati na uvid i članovima komisije nadzornog, odnosno upravnog odbora u skladu s tim zaključkom. Predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora je dužan izvijestiti članove odbora o izvješću uprave najkasnije na prvoj sjednici odbora koja se održi po primitku tog izvješća.

Godišnje izvješće o stanju društva

Članak 250.a

(1) Uprava društva dužna je jednom godišnje u pisanom obliku podnijeti glavnoj skupštini izvješće o stanju društva. **Obvezu izrade i podnošenja tog izvješća nema društvo koje je prema računovodstvenim propisima mali poduzetnik. Statutom se može odrediti da je uprava i u tom slučaju dužna izraditi i podnijeti to izvješće.**

(2) U godišnjem izvješću o stanju društva mora se korektno prikazati najmanje razvitak i rezultat poslovanja društva te financijsko stanje u kome se ono nalazi uz opis glavnih rizika i nesigurnosti kojima je izloženo. To mora biti uravnotežen prikaz i potpuna analiza razvoja i rezultata poslovanja te položaja društva u skladu s opsegom i složenošću njegova poslovanja. U mjeri u kojoj je to potrebno za razumijevanje razvoja, rezultata poslovanja i financijskog položaja društva analiza mora uključiti financijske, a ako je to potrebno, i druge pokazatelje koji se odnose na pojedine poslove uključujući i obavijesti o zaštiti okoliša i o radnicima. Kada je to potrebno, u analizi se mora dodatno objasniti iznose navedene u godišnjim financijskim izvješćima.

(3) U izvješću moraju se prikazati i:

a) svi važniji poslovni događaji koji su se pojavili nakon proteka poslovne godine,

b) očekivani razvoj društva u budućnosti,

c) djelovanje društva na području istraživanja i razvoja,

d) obavijesti o stjecanju vlastitih dionica društva,

e) postojanje podružnica društva,

f) podaci o upotrebi financijskih instrumenata te podaci važni za prosudbu stanja imovine društva, njegovih obveza, financijskog položaja, dobiti i gubitka, ciljeva upravljanja financijskim rizicima i politikama uključujući i politiku poduzimanja mjera zaštite od gubitka u pojedinim važnijim vrstama predviđenih poslova koji se posebno računovodstveno iskazuju kao i izloženost društva cjenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku tijeka gotovine.

(4) Sastavni dio izvješća društva dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira je i izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz članka 272.p ovoga Zakona.

(5) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora biti dostupno javnosti.

Konsolidirano godišnje izvješće društva

Članak 250.b

(1) Uprava vladajućeg društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, ovisna društva kojega imaju sjedište u toj zemlji ili izvan nje, mora glavnoj skupštini podnijeti pisano konsolidirano godišnje izvješće društva ako su jedno ili više o njemu ovisnih društava društva kapitala.

(2) U konsolidiranom godišnjem izvješću društva mora se korektno prikazati najmanje razvitak i rezultat poslovanja te financijsko stanje društava uključenih u konsolidaciju uzetih kao cjelina uz opis glavnih rizika i nesigurnosti kojima su izložena. To mora biti uravnotežen prikaz i potpuna analiza razvoja, rezultata poslovanja i financijskog položaja društava uključenih u

konsolidaciju uzetih kao cjelina u skladu s opsegom i složenošću njihova poslovanja. U mjeri u kojoj je to potrebno za razumijevanje razvoja, rezultata poslovanja i financijskog položaja društava analiza mora uključiti financijske, a ako je to potrebno, i druge pokazatelje koji se odnose na pojedine poslove uključujući i obavijesti o zaštiti okoliša i o radnicima. Kada je to potrebno, u analizi se mora dodatno objasniti iznose navedene u konsolidiranim godišnjim financijskim izvješćima.

(3) U odnosu na ta društva u izvješću se moraju prikazati i:

a) svi važniji poslovni događaji koji su se pojavili nakon proteka poslovne godine,

b) očekivani razvoj tih društava u budućnosti uzetih kao cjelina,

c) djelovanje tih društava uzetih kao cjelina na području istraživanja i razvoja,

d) broj i nominalni iznos, a ako su izdane dionice bez nominalnog iznosa knjigovodstvena vrijednost svih dionica vladajućeg društva koje drži ono samo, o njemu ovisna društva ili osoba koja djeluje u svoje ime a za račun tih društava,

e) za sva društva obuhvaćena konsolidacijom podatke o upotrebi financijskih instrumenata te podatke važne za prosudbu stanja njihove imovine, njihovih obveza, financijskog položaja, dobiti i gubitka, ciljeva upravljanja financijskim rizicima i politikama uključujući i politiku poduzimanja mjera zaštite od gubitka u pojedinim važnijim vrstama predviđenih poslova koji se posebno računovodstveno iskazuju kao i njihovu izloženost cjenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku tijeka gotovine,

f) opis glavnih obilježja unutarnjeg nadzora povezanih društava i sustava upravljanja rizicima u odnosu na postupak pripremanja i izrade konsolidiranih financijskih izvješća kada se s vrijednosnim papirima nekog društva trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira; ako se konsolidirano godišnje izvješće društva i godišnje izvješće o stanju društva podnose kao jedinstveno, taj se podatak mora uključiti u dio izvješća koji sadržava izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

(4) Kada se podnošenje konsolidiranog godišnjeg izvješća društva zahtijeva uz podnošenje godišnjeg izvješća o stanju društva, ta se dva izvješća mogu podnijeti kao jedno izvješće. U izradi takvog izvješća veći se naglasak može staviti na ono što je značajno za društva uključena u konsolidaciju uzeta kao cjelina.

(5) U pogledu izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 272.p ovoga Zakona.

(6) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora biti dostupno javnosti.

Dužnosti uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje

Članak 251.

(1) Ako se kod izrade godišnjih ili drugih financijskih izvješća ili inače ustanovi da u društvu postoji gubitak u visini polovine temeljnoga kapitala društva, uprava mora odmah sazvati glavnu skupštinu društva i o tome je izvijestiti.

(2) Ako je društvo nesposobno za plaćanje ili prezaduženo, uprava mora bez odgađanja a najkasnije tri tjedna po nastanku razloga kojega poseban zakon određuje kao razlog za pokretanje stečajnog postupka zatražiti da se otvori taj postupak.

(3) Nakon što nastane nesposobnost za plaćanje, odnosno nakon što dođe do prezaduženosti uprava ne smije obavljati plaćanja. To ne vrijedi za plaćanja koja se i nakon toga obave s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika.

Dužna pozornost i odgovornost članova uprave

Članak 252.

(1) Članovi uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva. Član uprave ne postupa protivno obvezi o načinu

vođenja poslova društva ako pri donošenju poduzetničke odluke smije na temelju primjerenih informacija razumno pretpostaviti da djeluje za dobrobit društva.

(2) Članovi uprave koji povrijede svoje obveze odgovaraju za štetu društvu kao solidarni dužnici. U slučaju spora članovi uprave moraju dokazati da su primijenili pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika.

(3) Članovi uprave naročito su odgovorni za štetu ako suprotno ovome Zakonu:

1. vrate dioničarima ono što su uložili u društvo,

2 isplate dioničarima kamate ili dividendu,

3. upišu, steknu, uzmu u zalog ili povuku vlastite dionice društva ili nekoga drugoga društva,

4. izdaju dionice prije nego što se za njih u cjelini uplati iznos za koji su izdane,

5. razdijele imovinu društva,

6. obave plaćanja nakon što nastupi nesposobnost društva za plaćanje, odnosno nakon što dođe do prezaduženosti društva,

7. dadu naknadu članovima nadzornog odbora,

8. dadu kredit,

9. kod uvjetnog povećanja kapitala izdaju dionice suprotno svrsi ili prije nego što se one u cjelini uplate.

(4) Obveza naknade štete ne postoji ako se radnja članova uprave temelji na odluci glavne skupštine. Odobrenje radnje od strane nadzornog odbora ne isključuje odgovornost. Društvo se može odreći zahtjeva za naknadu štete ili o njemu sklopiti nagodbu tek po proteku tri godine od nastanka zahtjeva ali samo onda ako se s time suglasi glavna skupština i ako tome ne prigovori manjina koja raspolaže dionicama koje predstavljaju najmanje desetinu temeljnog kapitala društva i prigovor se ne unese u zapisnik sa skupštine. To vremensko ograničenje ne vrijedi ako je onaj tko je odgovoran za naknadu štete nesposoban za plaćanje i ako, da bi otklonio otvaranje stečaja, sklopi nagodbu sa svojim vjerovnicima ili se pak obveza naknade štete uredi stečajnim planom.

(5) Zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici društva ako ne mogu svoja potraživanja podmiriti od društva. To vrijedi u slučajevima osim onih iz stavka 3. ovoga članka samo onda ako član uprave grubo povrijedi dužnost da primijeni pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika. U odnosu na vjerovnike društva obveza da se nadoknadi šteta ne može se otkloniti tako da se društvo odrekne zahtjeva ili da o zahtjevu sklopi nagodbu niti time što se radnja temeljila na odluci glavne skupštine. Ako je nad društvom otvoren stečajni postupak, za vrijeme trajanja tog postupka pravo vjerovnika društva protiv članova uprave ostvaruje stečajni upravitelj.

(6) Zahtjevi iz prethodnih stavaka ovoga članka zastaruju za pet godina.

Zamjenici članova uprave

Članak 253.

Propisi za članove uprave vrijede i za njihove zamjenike.

Pododjeljak 2.

Nadzorni odbor

Broj članova nadzornog odbora

Članak 254.

(1) Nadzorni odbor ima najmanje tri člana. Statutom se može odrediti i veći broj članova nadzornog odbora s time da njihov broj mora biti neparan.

(2) Najveći broj članova nadzornog odbora iznosi kod društva s temeljnim kapitalom:

- do 12.000.000,00 kuna, 9 članova,

- do 80.000.000,00 kuna, 15 članova,

- preko 80.000.000,00 kuna, 21 član.

Tko može biti član nadzornog odbora

Članak 255.

(1) Članom nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna. Statutom se mogu odrediti uvjeti koje mora ispuniti osoba da bi bila imenovana u nadzorni odbor.

(2) Članom nadzornog odbora ne može biti:

1. član uprave društva,

2. član nadzornog, odnosno upravnog odbora u deset društava,

3. član uprave, odnosno izvršni direktor društva koje je ovisno u odnosu na dioničko društvo,

4. član uprave, odnosno izvršni direktor drugog društva kapitala u čijem se nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi član uprave društva,

5. osoba koja ne ispunjava uvjete iz članka 239 stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Statutom se mogu propisati posebni uvjeti za članove nadzornog odbora koje bira glavna skupština osim za članove koje bira na temelju prijedloga sukladno posebnom zakonu.

Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora

Članak 256.

(1) Članove nadzornog odbora bira glavna skupština društva.

(2) Statutom se može predvidjeti da određeni dioničari imenuju određeni broj članova nadzornog odbora. Kada je tako propisano posebnim zakonom, u statutu se određuje broj članova nadzornog odbora koje **imenuju** zaposleni.

(3) Pravo imenovanja članova nadzornog odbora mogu imati samo određeni dioničari ili svakodobni imatelji određenih dionica. Imateljima određenih dionica može se statutom dati pravo da imenuju članove nadzornog odbora ako je za prijenos tih dionica potrebna suglasnost društva. Takve dionice ne čine poseban rod dionica. Dioničari mogu u nadzorni odbor imenovati najviše jednu trećinu članova odbora.

(4) Ne mogu se izabrati zamjenici članova nadzornog odbora.

Imenovanje članova nadzornog odbora od strane suda

Članak 257.

Ako u nadzornom odboru nedostaje broj članova potreban za to da bi se u njemu mogle donositi odluke, članove koji za to nedostaju imenovat će sud na zahtjev uprave nekoga člana nadzornog odbora ili dioničara. Uprava je dužna uputiti zahtjev sudu bez odgađanja, osim ako se ne očekuje da će se broj članova nadzornog odbora na vrijeme popuniti do naredne sjednice toga odbora.

Mandat članova nadzornog odbora

Članak 258.

Članovi nadzornog odbora biraju se, odnosno imenuju najviše na četiri godine i mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani. Nije li u odluci o izboru odnosno u izjavi o imenovanju što drugo rečeno, mandat članu nadzornog, odnosno upravnog odbora počinje s danom donošenja te odluke odnosno davanja izjave bez obzira na upis u sudskom registru.

Opoziv članova nadzornog odbora

Članak 259.

(1) Glavna skupština može opozvati člana nadzornog odbora i prije isteka mandata za koji je izabran. Za odluku o tome potrebna je većina od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(2) Imenovanoga člana nadzornog odbora može u svako doba opozvati onaj tko ga je imenovao i zamijeniti ga drugom osobom. Ako više nisu ispunjene pretpostavke za imenovanje člana nadzornog odbora koje su određene statutom, glavna skupština može imenovanoga člana opozvati običnom većinom glasova.

Opoziv članova nadzornog odbora od strane suda

Članak 260.

Sud će na zahtjev nadzornog odbora ili dioničara koji imaju dionice na koje otpada najamanje jedna desetina temeljnog kapitala društva ili najmanje 8.000.000,00 kuna tog kapitala opozvati člana toga odbora ako za to postoji važan razlog. O postavljanju zahtjeva nadzorni odbor odlučuje običnom većinom glasova. Ako se radi o članu koji je imenovan u nadzorni odbor, zahtjev sudu mogu postaviti i dioničari koji imaju dionice na koje otpada najamanje jedna desetina temeljnog kapitala društva ili najmanje 8.000.000,00 kuna tog kapitala.

Ostavka člana nadzornog odbora

Članak 260.a

(1) Predsjednik i član nadzornog, odnosno upravnog odbora mogu dati ostavku. Za prestanak članstva u nadzornom, odnosno upravnom odboru nije potrebna odluka glavne skupštine.

(2) Ostavka se u pisanom obliku izjavljuje društvu i, ako iz nje ne proizlazi što drugo, djeluje od dana kada je dana. Uprava društva je dužna o tome odmah izvijestiti sve članove nadzornog, odnosno upravnog odbora.

(3) Dana ostavka **izabranog člana nadzornog odbora** može se povući samo uz suglasnost glavne skupštine, **a dana ostavka imenovanog člana nadzornog odbora, samo uz suglasnost onoga koji ga je imenovao.**

Nespojivost članstva u upravi i u nadzornom odboru društva

Članak 261.

(1) Član nadzornog odbora ne može biti istovremeno i član uprave, trajni zamjenik člana uprave, prokurist ni punomoćnik društva.

(2) Nadzorni odbor može najviše za vrijeme koje unaprijed odredi, ali ne više od godinu dana, neke svoje članove imenovati za zamjenike članova uprave koji nedostaju ili koji nisu u mogućnosti obavljati svoju funkciju. Nadzorni odbor tako može ponovno imenovati svoje iste članove s time da njihov mandat ne traje ukupno više od godinu dana. Za vrijeme dok obavlja

posao u upravi društva član nadzornog odbora ne može obavljati funkciju člana nadzornog odbora. Za tako imenovane zamjenike člana uprave ne vrijedi zabrana iz članka 248. ovoga Zakona.

Upis u sudski registar i objava promjena u nadzornom odboru

Članak 262.

(1) Uprava i predsjednik nadzornog odbora moraju svaku promjenu u sastavu nadzornog odbora bez odgađanja objaviti onako kako se objavljuju priopćenja društva i u propisanom roku podnijeti registarskom sudu prijavu za upis promjene u sudski registar.

(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka moraju se priložiti odluka o opozivu člana nadzornog odbora, odnosno njegova ostavka i odluka o izboru, odnosno izjava o imenovanju novog člana u izvorniku ili u javno ovjerenoj preslici te izjava novog člana kojom prihvaća izbor, odnosno imenovanje u izvorniku ili u javno ovjerenoj preslici, te podaci o datumu imenovanja odnosno izbora, ostavke ili opoziva.

Nadležnost nadzornog odbora

Članak 263.

(1) Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva.

(2) Nadzorni odbor može pregledavti i ispitivati poslovne knjige i dokumentaciju društva, blagajnu, vrijednosne papire i druge stvari. U tu svrhu odbor može koristiti pojedine svoje članove ili stručnjake. Nadzorni odbor daje nalog revizoru za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća društva i koncerna.

(3) Nadzorni odbor podnosi glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru iz stavka 1. ovoga članka. U izvješću dužan je posebno navesti djeluje li društvo u skladu sa zakonom i aktima društva te odlukama glavne skupštine, jesu li godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama društva i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje društva te stav koji ima o prijedlogu uprave glede upotrebe dobiti i pokrića gubitka u društvu. Članovi koji se ne slažu s nekim dijelom izvješća ili s izvješćem u cjelini dužni su u pisanom obliku dostaviti glavnoj skupštini svoje primjedbe.

(4) Nadzorni odbor može sazvati glavnu skupštinu društva. On to mora učiniti kada je to potrebno radi dobrobiti društva. Odluku o tome nadzorni odbor donosi običnom većinom glasova.

(5) Vođenje poslova društva ne može se prenijeti na nadzorni odbor. Statutom ili odlukom nadzornog odbora može se odrediti da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu suglasnost toga odbora. Odbije li nadzorni odbor dati suglasnost, uprava može zatražiti od glavne skupštine da ona dade potrebnu suglasnost. Glavna skupština donosi odluku o davanju suglasnosti s većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

Način rada nadzornog odbora

Članak 264.

(1) Nadzorni odbor iz reda svojih članova izabire predsjednika i najmanje jednog njegovog zamjenika. Uprava mora podnijeti prijavu registarskom sudu za upis izabranih osoba u sudski registar. Zamjenik predsjednika ima prava i obveze predsjednika samo onda ako je ovaj spriječen u obavljanju svoje funkcije.

(2) O sjednici nadzornog odbora vodi se zapisnik kojega potpisuje predsjednik odnosno potpredsjednik koji je vodio sjednicu. U zapisniku se moraju navesti mjesto i vrijeme održavanja sjednice, dnevni red, bitan sadržaj vođene rasprave i donesene odluke. Svakome članu nadzornog odbora mora se na njegov zahtjev zapisnik dati na uvid. Postupanje protivno spomenutim

obvezama nadzornog, odnosno upravnog odbora nema za posljedicu da su na sjednici donesene odluke bez učinka.

(3) Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihova provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti nadzornog odbora. Komisije su dužne o svome radu redovito izvještavati nadzorni odbor.

Sazivanje sjednica

Članak 265.

(1) Svaki član nadzornog odbora ili uprave može uz navođenje razloga i svrhe zatražiti da predsjednik sazove sjednicu odbora. Sjednica se mora održati unutar roka od 15 dana od kada je sazvana.

(2) Ako se ne udovolji tom traženju, član nadzornog odbora ili uprava mogu sazvati sjednicu nadzornog odbora uz navođenje razloga sazivanja i dnevnog reda sjednice.

(3) Sjednice nadzornog odbora treba u pravilu sazivati jednom tromjesečno, a mora ih se sazvati najmanje jednom polugodišnje.

Sudjelovanje na sjednicama

Članak 266.

(1) Sjednicama nadzornog odbora ne mogu prisustvovati osobe koje nisu njegovi članovi ili članovi uprave društva. Na sjednicu se mogu pozvati izvjestitelji i savjetnici za pojedina pitanja o kojima se odlučuje.

(2) Članovi nadzornog odbora mogu prisustvovati sjednicama svake komisije toga odbora, iako nisu njezini članovi, ako predsjednik komisije ne odredi drugačije.

(3) Statutom se može odrediti da u radu sjednice nadzornog odbora umjesto spriječenoga člana toga odbora prisustvuje i osoba koja nije član odbora ako od spriječenoga člana odbora dobije za to pisanu punomoć.

Odlučivanje u nadzornom odboru

Članak 267.

(1) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, nadzorni odbor može donositi odluke ako su za to ispunjeni uvjeti određeni statutom. Nema li u statutu o tome odredbi, nadzorni odbor može donositi odluke ako najmanje polovina od propisanoga broja njegovih članova sudjeluje u odlučivanju, ali ne manje od tri. Nadzorni odbor može valjano odlučivati i ako nije izabran zakonom ili statutom propisani broj njegovih članova, ako ih je izabrano najmanje onoliko koliko je potrebno da bi na temelju zakona ili statuta mogao valjano odlučivati.

(2) Ako statutom nije drugačije određeno, odluke nadzornog odbora donose se većinom od danih glasova.

(3) Odsutni članovi nadzornog odbora mogu sudjelovati u donošenju odluka tako da svoj glas dadu pisanim putem. Glas se pisanim putem može dati putem drugog člana nadzornog odbora ili osobe iz članka 266. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Glas u nadzornom odboru odnosno njegovoj komisiji može se dati pismom, telefonom, telegrafom, telefaksom i korištenjem drugih za to podobnih tehničkih sredstava, ako se tome ne usprotivi nijedan član nadzornog odbora odnosno komisije, ako poslovnikom o njihovu radu nije drukčije određeno.

Zastupanje društva prema članovima uprave

Članak 268.

Nadzorni odbor zastupa društvo prema članovima uprave.

Nagrada za rad članova nadzornog odbora

Članak 269.

(1) Članovima nadzornog odbora može se za njihov rad platiti naknada koja se može odrediti i sudjelovanjem člana odbora u dobiti društva. Naknada se određuje statutom a može ju odobriti i glavna skupština društva. Naknada mora biti primjerena poslovima koje obavlja član odbora i stanju društva. Ako je naknada određena statutom, glavna skupština može običnom većinom glasova donijeti odluku o izmjeni statuta kojom se ta naknada smajuje.

(2) Članovima prvog nadzornog odbora naknadu za rad može odobriti samo glavna skupština i to istodobno s odlučivanjem o davanju razrješnice članovima tog odbora.

Ugovori sa članovima nadzornog odbora

Članak 270.

(1) Za sve ugovore koje član nadzornog odbora sklapa s društvom izvan obavljanja poslova člana toga odbora potrebna je suglasnost nadzornog odbora.

(2) Član nadzornog odbora koji sklopi ugovor s društvom, a da za to ne dobije suglasnost toga odbora, dužan je društvu vratiti sve ono što je na temelju toga od njega primio, osim ako nadzorni odbor kasnije ne dade suglasnost za takav ugovor.

Davanje kredita članovima nadzornog odbora

Članak 271.

(1) Društvo može davati kredite članovima nadzornog odbora i članovima njihove uže obitelji samo uz odobrenje toga odbora. Odobrenje se može dati samo za određene kreditne poslove ili za određene vrste tih poslova s time da se ugovor mora sklopiti najkasnije tri mjeseca od dana donošenja odluke nadzornog odbora kojom se posao odobrava. U odobrenju moraju se odrediti kamate i otplata kredita. Kreditom se smatraju i druge pravne radnje koje se u gospodarskom smislu mogu s njime izjednačiti.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i kada vladajuće društvo daje kredit članovima nadzornog odbora ovisnoga društva ili članovima njihovih užih obitelji te kada ovisno društvo daje kredit članovima nadzornoga odbora vladajućega društva ili članovima njihovih užih obitelji. U navedenim slučajevima davanje kredita odobrava nadzorni odbor vladajućega društva.

(3) Dade li se kredit protivno odredbama iz stavka 1. i 2. ovoga članka, mora ga se, bez obzira na odredbe ugovora, odmah vratiti, osim ako nadzorni odbor naknadno ne donese odluku kojom odobrava davanje kredita.

Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora

Članak 272.

(1) Članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora dužni su djelovati u interesu društva.Na dužnost postupanja članova nadzornog odbora u obavljanju poslova odbora s dužnom pozornošću i na njihovu odgovornost na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 252., **273. i 273.a** ovoga Zakona. Članovi nadzornog odbora su posebno obvezni čuvati kao poslovnu tajnu sve ono što saznaju iz povjerljivih izvješća i danih savjeta u društvu.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na izvješća i akte kojima se daju savjeti, ako su označeni kao poslovna tajna.

Pododjeljak 2.a

UPRAVNI ODBOR

Izbor ustroja društva

Članak 272.a

Statutom se može odrediti da društvo umjesto uprave i nadzornog odbora ima upravni odbor.

Sastav upravnog odbora

Članak 272.b

(1) Upravni odbor sastoji se od najmanje tri člana. Statutom se može odrediti da upravni odbor ima više članova. Kad je zakonom određeno da u nadzornom, odnosno upravnom odboru mora biti predstavnik radnika, to vrijedi i za predstavnika radnika u upravnom odboru. Za određenje broja članova upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 254. ovoga Zakona.

(2) U pogledu svojstava osoba koje mogu biti izabrane za članove upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 255. ovoga Zakona s time da se pod tamo spomenutim **organima** društva smatra i upravni odbor.

Izbor, imenovanje članova upravnog odbora, trajanje mandata i odnosi s društvom

Članak 272.c

(1) Na izbor i imenovanje članova upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 256. ovoga Zakona.

(2) Članovi upravnog odbora biraju se, odnosno imenuju na vrijeme određeno statutom ali najviše na šest godina i mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani. Na odgovarajući se način primjenjuje odredba druge rečenice članka 258. ovoga Zakona.

(3) Na nagradu za rad članova upravnog odbora, ugovore koje oni sklapaju s društvom i na davanje kredita od strane društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 269. do 271. ovoga Zakona.

Imenovanje članova upravnog odbora od strane suda

Članak 272.d

(1) Na imenovanje članova upravnog odbora od strane suda na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 257. ovoga Zakona s time da prijedlog sudu može staviti svaki član upravnog odbora ili dioničar, a dužni su ga staviti izvršni direktori društva. Ako je u upravnom odboru predstavnik radnika ili u njemu mora biti, prijedlog može staviti i radničko vijeće.

(2) Ima li upravni odbor za vrijeme dulje od tri mjeseca manje članova od broja predviđenog zakonom ili statutom društva, sud će na prijedlog neke od osoba iz prethodnoga stavka ovoga članka imenovati članove odbora koji nedostaju. U hitnom slučaju sud će to na prijedlog neke od spomenutih osoba učiniti i prije isteka tog roka.

(3) Članu upravnog odbora kojeg je imenovao sud istječe mandat početkom trajanja mandata člana izabranog odnosno imenovanog u skladu sa statutom društva umjesto člana koji je nedostajao.

(4) Član upravnog odbora kojeg je imenovao sud ima pravo na naknadu troškova koje ima u vezi s obavljanjem posla, a ako članovi upravnog odbora primaju nagradu za svoj rad, i na tu nagradu. Na prijedlog člana o kojemu je riječ sud će odrediti visinu naknade i nagrade. Na temelju odluke suda može se provoditi ovrha.

Opoziv članova upravnog odbora

Članak 272.e

Na opoziv članova upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 259. i 260. ovoga Zakona.

Ostavka člana upravnog odbora

Članak 272.f

Na ostavku člana upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 260.a ovoga Zakona.

Upis u sudski registar i objava promjena u upravnom odboru i izvršnih direktora društva

Članak 272.g

(1) Na upis u sudski registar i objavu promjena u upravnom odboru društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 262. ovoga Zakona s time da prijavu za upis podnose i promjene objavljuju svi izvršni direktori i predsjednik upravnog odbora.

(2) Na upis promjene izvršnih direktora društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 245.a ovoga Zakona s time da prijavu za upis podnose svi izvršni direktori i predsjednik upravnog odbora društva.

Nadležnost upravnog odbora

Članak 272.h

(1) Upravni odbor vodi društvo, postavlja osnove za obavljanje predmeta poslovanja, nadzire vođenje poslova društva i zastupa društvo prema izvršnim direktorima društva. Kada upravni odbor zastupa društvo prema nekome od izvršnih direktora u tome ne može sudjelovati nitko od izvršnih direktora društva.

(2) Upravni odbor dužan je sazvati glavnu skupštinu kada je to potrebno radi dobrobiti društva. O tome donosi odluku običnom većinom glasova. Upravni odbor može obavljanje pojedinih radnji u vezi s pripremom i vođenjem glavne skupštine povjeriti izvršnim direktorima.

(3) Upravni odbor brine se o tome da se uredno vode poslovne knjige društva. Dužan je poduzimati mjere prikladne za sustavni nadzor nad vođenjem poslova društva kako bi se pravodobno otkrile okolnosti koje dovode u opasnost društvo i njegovo poslovanje. Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 250.a, 250.b i 263. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Za obveze upravnog odbora u vezi s gubitkom društva, nesposobnošću društva za plaćanje i prezaduženošću na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 251. ovoga Zakona.

(5) Na sastavljanje i utvrđivanje godišnjih financijskih izvješća na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 300.a do 300.e ovoga Zakona s time da ono što je tamo predviđeno za upravu društva vrijedi za izvršne direktore, a što je predviđeno za nadzorni, odnosno upravni odbor vrijedi za upravni odbor. Statutom se može odrediti da godišnja financijska izvješća utvrđuje glavna skupština.

Način rada upravnog odbora

Članak 272.i

(1) Članovi upravnog odbora, na način određen statutom, biraju između sebe predsjednika i najmanje jednog zamjenika predsjednika. Za predsjednika i prvog zamjenika predsjednika upravnog odbora ne može biti izabrana osoba koja je istodobno izvršni direktor u društvu.

(2) Upravni odbor može donijeti poslovnik o radu. Statutom se mogu urediti pojedina pitanja rada upravnog odbora i to ga obvezuje.

(3) Na vođenje zapisnika sa sjednica upravnog odbora i na pravo članova odbora u vezi s time na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 264. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Na imenovanje komisija upravnog odbora i njihove ovlasti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 264. stavka 3. ovoga Zakona.

Sazivanje sjednica, sudjelovanje na njima i odlučivanje u upravnom odboru

Članak 272.j

(1) Na sazivanje sjednica upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 265. ovoga Zakona.

(2) Na sudjelovanje na sjednicama upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 266. ovoga Zakona.

(3) Na odlučivanje u upravnom odboru na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 267. ovoga Zakona.

(4) Članovi upravnog odbora koji su i izvršni direktori u društvu ne sudjeluju u odlučivanju o imenovanju i opozivu imenovanja izvršnih direktora, njihovoj odgovornosti i odnosima s društvom. Članove upravnog odbora koji su izvršni direktori ne uzima se u obzir pri određivanju kvoruma ni većina potrebnih za donošenje odluka u tim stvarima.

Dužna pozornost i odgovornost članova upravnog odbora

Članak 272.k

Na dužnu pozornost i odgovornost članova upravnog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 272. ovoga Zakona.

Izvršni direktori

Članak 272.l

(1) Upravni odbor imenuje jednog ili više izvršnih direktora na mandatno razdoblje određeno u skladu sa statutom, ali ne dulje od šest godina. Ako ih imenuje više, jednog od njih mora imenovati glavnim izvršnim direktorom. Na odgovarajući način primjenjuje se odredba druge rečenice članka 244. stavka 1. ovoga Zakona. Dozvoljeno je imenovanje zamjenika izvršnih direktora za što vrijedi ono što i za zamjenike članova uprave. Izvršnim direktorima mogu se imenovati i članovi upravnog odbora ali samo tako da većina članova upravnog odbora budu neizvršni direktori. Imenovanje izvršnih direktora mora se prijaviti za upis u sudski registar. Ako se izvršnim direktorima imenuju osobe koje nisu članovi upravnog odbora, moraju ispunjavati uvjete iz članka 239. stavka 2. ovoga Zakona. Statutom se mogu propisati i druga svojstva osoba koje se imenuje izvršnim direktorima i pobliže urediti način imenovanja od strane upravnog odbora.

(2) Izvršni direktori vode poslove društva. Ako je imenovano više izvršnih direktora, oni su ovlašteni voditi poslove društva samo zajedno. Statutom ili poslovnikom o radu izvršnih direktora kojeg donese upravni odbor može se odrediti i drukčiji način vođenja poslova. Ovlasti koje su zakonom dane upravnom odboru ne mogu se prenositi na izvršne direktore. Izvršni direktori obvezni su registarskom sudu podnositi prijave za upis u sudski registar i podnositi odgovarajuće isprave kako je to ovim Zakonom propisano za članove uprave društva.

(3) Za vođenje poslova društva i u povezanim društvima od strane izvršnih direktora, njihove ovlasti, obveze i odgovornost u vezi s time vrijedi ono što je ovim Zakonom propisano za upravu društva, ako odredbama o izvršnim direktorima nije određeno što drugo. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 242. ovoga Zakona.

(4) Ako iz izrađenih godišnjih ili periodičnih financijskih izvješća ili iz slobodne procjene izvršnih direktora proizlazi da društvo ima gubitak u visini polovine iznosa temeljnog kapitala, o tome moraju bez odgađanja izvijestiti predsjednika upravnog odbora. Isto vrijedi i za slučaj da društvo postane nesposobno za plaćanje ili prezaduženo.

(5) Ima li društvo više izvršnih direktora, oni mogu donijeti poslovnik o svom radu osim ako to statutom nije stavljeno u nadležnost upravnog odbora ili ga taj organ donese. Statutom se mogu za izvršne direktore urediti neka pitanja koja se inače uređuju poslovnikom, što ih tada obvezuje. Izvršni direktori usvajaju poslovnik o radu samo jednoglasno donesenom odlukom.

(6) Ako se statutom ne odredi što drugo, upravni odbor može svojom odlukom u svako doba opozvati imenovanje izvršnih direktora. Time se ne dira u ugovor što su ga izvršni direktori sklopili s društvom.

(7) Ne odredi li se statutom ili poslovnikom o radu što drugo, izvršni direktori su dužni izvješćivati upravni odbor u skladu s odredbama članka 250. i pripremiti izvješća iz članka 250.a i 250.b ovoga Zakona.

(8) Na izvršne direktore na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 244.a, 247. do 249. ovoga Zakona.

(9) Na dužnu pozornost i odgovornost izvršnih direktora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 252., 273. i 273.a ovoga Zakona.

(10) Propisi o izvršnim direktorima primjenjuju se i na njihove zamjenike.

Zastupanje

Članak 272.m

(1) Društvo zastupaju izvršni direktori na što se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 241. i 242. ovoga Zakona.

(2) Upravni odbor zastupa društvo prema izvršnim direktorima.

Potpisivanje izvršnih direktora

Članak 272.n

Izvršni direktori potpisuju se u ime društva pri čemu moraju navesti tvrtku društva uz dodatak »izvršni direktor«.

Imenovanje izvršnih direktora od strane suda

Članak 272.o

Na imenovanje izvršnih direktora od strane suda na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 245. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2. b

PRIMJENA KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Članak 272.p

(1) Nadzorni, odnosno upravni odbor društva dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu dužni su osigurati da uprava, odnosno izvršni direktori društva u posebnom odjeljku godišnjeg izvješća o stanju društva navedu najmanje:

a) podatke o kodeksu korporativnog upravljanja koji ga obvezuje i/ili o kodeksu korporativnog upravljanja koje društvo dobrovoljno primjenjuje i/ili o praksi korporativnog upravljanja koju primjenjuje izvan onoga što se traži propisima te podatke o tome gdje su objavljeni odgovarajući kodeksi korporativnog upravljanja odnosno praksa korporativnog upravljanja koju primjenjuje,

b) odstupa li društvo od kodeksa korporativnog upravljanja navedenih pod a) i objašnjenja u kojem to dijelu čini te razloge tog odstupanja,

c) opis osnovnih obilježja provođenja unutarnjeg nadzora u društvu i upravljanja rizicima u odnosu na financijsko izvještavanje,

d) podatke o značajnim neposrednim i posrednim imateljima dionica u društvu, uključujući posredno držanje dionica u piramidalnim strukturama i uzajamnim udjelima, imateljima vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole i opisom tih prava, ograničenjima prava glasa kao što su ograničenja prava glasa na određeni postotak ili broj glasova, vremenska ograničenja za ostvarenje prava glasa ili slučajevi u kojima su u suradnji s društvom financijska prava iz vrijednosnih papira odvojena od držanja tih papira, pravilima o imenovanju i opozivu imenovanja članova uprave odnosno izvršnih direktora odnosno nadzornog, odnosno upravnog odbora i izmjeni statuta, o ovlastima članova uprave, odnosno izvršnih direktora, odnosno, nadzornog, odnosno upravnog odbora posebice o ovlastima da izdaju dionice društva ili stječu vlastite dionice,

e) podatke o sastavu i djelovanju uprave, odnosno izvršnih direktora i nadzornog, odnosno upravnog odbora i njihovih pomoćnih tijela.

Pododjeljak 3.

Iskorištavanje utjecaja u društvu

Odgovornost za štetu

Članak 273.

(1) Tko s nakanom koristeći svoj utjecaj u društvu navede člana uprave, **odnosno izvršnog direktora ili člana** nadzornog, odnosno upravnog odbora, prokuristu ili punomoćnika da poduzmu nešto na štetu društva ili njegovih dioničara, odgovara društvu za štetu koja mu time bude pričinjena. Ta osoba odgovara za štetu i dioničarima, ako im je ona nastala, neovisno o šteti koja je pričinjena društvu.

(2) Pored osobe iz prethodnoga stavka ovoga članka, za štetu odgovaraju kao solidarni dužnici i članovi uprave, **odnosno izvršni direktori i članovi** nadzornog odbora ako povrijede svoje dužnosti. U slučaju spora članovi uprave, **odnosno izvršni direktori i članovi** nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju dokazati da su u obavljanju svojih dužnosti postupali uredno i savjesno. Nema obveze članova uprave, **odnosno izvršnih direktora i članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora da nadoknade štetu, ako su djelovali u skladu sa zakonitom odlukom glavne skupštine. Odobrenje radnje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora ne isključuje obvezu da se nadoknadi šteta.

(3) Pored osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka za štetu odgovara kao solidarni dužnik i onaj tko je imao koristi od štetne radnje ako je s nakanom u tome sudjelovao.

(4) Zahtjev za naknadu štete mogu postaviti i vjerovnici društva ako ne mogu svoje tražbine podmiriti od društva. U odnosu na vjerovnike društva ne može se obveza da se nadoknadi šteta otkloniti time da se društvo odrekne zahtjeva ili da o zahtjevu sklopi nagodbu niti time da se radnja temeljila na odluci glavne skupštine. Ako je nad društvom otvoren stečaj, za vrijeme trajanja stečajnog postupka pravo vjerovnika društva ostvaruje stečajni upravitelj.

(5) Zahtjevi iz prethodnih stavaka ovoga članka zastaruju u roku od pet godina.

(6) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se ako su članovi uprave ili nadzornog, odnosno upravnog odbora, prokurist ili punomoćnik navedeni na štetnu radnju:

1. korištenjem ovlasti za vođenje društva na temelju ugovora kojim se vođenje poslova povjerava vladajućem društvu ili

2. korištenjem ovlasti društva kojemu se dioničko društvo priključilo tako da ono vodi poslove dioničkoga društva.

Pododjeljak 3.a

Postavljanje zahtjeva za naknadu Štete

Obveza postavljanja zahtjeva

Članak 273.a

(1) Društvo mora postaviti samo zahtjev za naknadu štete protiv osoba iz članka 191., 252. i 273. ovoga Zakona ako tako odluči glavna skupština običnom većinom glasova ili ako to zatraže dioničari čije dionice predstavljaju najmanje deseti dio temeljnog kapitala pod uvjetom da su dioničari društva najmanje tri mjeseca prije zaključenja glavne skupštine na kojoj to zahtijevaju. Zahtjev se može postaviti u roku od šest mjeseci od dana održavanja glavne skupštine.

(2) Za zastupanje društva u tome glavna skupština može imenovati posebne zastupnike društva. Ako glavna skupština odluči, odnosno spomenuta manjina dioničara zatraži postavljanje zahtjeva onako kako je to određeno u stavku 1. ovoga članka, sud iz članka 40. ovoga Zakona može na prijedlog spomenute manjine dioničara ili dioničara koji imaju dionice koje se odnose na temeljni kapital u iznosu od najmanje 8.000.000,00 kuna imenovati druge zastupnike društva ako smatra da bi to bilo korisno za ostvarenje zahtjeva društva. Udovolji li sud zahtjevu, troškove tog postupka snosi društvo. Društvo je dužno imenovanim zastupnicima platiti naknadu za njihov rad i nadoknaditi troškove koje imaju u vezi sa zastupanjem. Visinu naknade i iznos troškova koje treba nadoknaditi određuje sud.

(3) Ako društvo ne postavi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka u roku koji je tamo naveden, sud iz članka 40. ovoga Zakona će na prijedlog dioničara čije dionice predstavljaju iznos od najmanje dvadesetog dijela temeljnog kapitala društva ili najmanje njegov iznos od 4.000.000,00 kuna imenovati posebne zastupnike, postoje li činjenice koje opravdavaju osnovanu sumnju da je društvu nepoštenim djelovanjem ili grubom povredom zakona ili statuta nanesena šteta. Zastupnici koje imenuje sud dužni su postaviti zahtjev za naknadu štete u ime društva ako svojom stručnom prosudbom ocijene da postoje izgledi za uspjeh u sporu.

(4) Zahtijeva li manjina dioničara iz prethodnih stavaka ovoga članka da se postavi zahtjev prema osobama navedenim u stavku 1. ovoga članka pa društvo ne uspije sa svojim zahtjevom ili uspije samo djelomično, dioničari koji su zahtijevali da se postavi zahtjev dužni su društvu solidarno nadoknaditi time pričinjene troškove u mjeri u kojoj su oni veći od onoga što je dobiveno u sporu. Ako tužba društva bude odbačena ili tužbeni zahtjev odbijen, dioničari koji su zahtijevali postavljanje zahtjeva dužni su društvu nadoknaditi sve troškove spora, troškove suda oko imenovanja zastupnika te troškove i naknadu isplaćenu za rad zastupnika.

Pododjeljak 4.

Glavna skupština

Odsjek: Nadležnost glavne skupštine

Ostvarivanje prava dioničara

Članak 274.

(1) Ako zakonom nije drugačije određeno, dioničari u stvarima društva svoja prava ostvaruju na glavnoj skupštini. Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da elektroničkom komunikacijom ostvaruju sva ili samo neka prava u cijelosti ili djelomično i kada osobno ni putem punomoćnika na njoj ne sudjeluju u mjestu gdje se održava.

(2) Statutom se može predvidjeti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da omogući dioničarima da smiju svoje glasove dati pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije kada ne sudjeluju na glavnoj skupštini.

(3) Članovi uprave, odnosno izvršni direktori i članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju sudjelovati u radu glavne skupštine. Statutom se mogu odrediti slučajevi u kojima članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora smiju sudjelovati u radu glavne skupštine putem prijenosa zvuka i slike.

(4) Statutom ili poslovnikom o radu glavne skupštine može se dopustiti ili ovlastiti upravu, odnosno upravni odbor da dopusti da se rad glavne skupštine smije prenositi zvukom i slikom.

(5) Upotreba elektroničke komunikacije za potrebe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dopuštena je samo ako su ispunjeni ovi uvjeti:

1. da se komuniciranje obavlja u stvarnom vremenu održavanja glavne skupštine,

2. da je osigurano obostrano komuniciranje kojim se omogućuje dioničarima da se u stvarno vrijeme njezina održavanja obraćaju glavnoj skupštini s mjesta koje nije mjesto na kome se održava,

3. da je dioničarima omogućeno glasovanje za vrijeme ili prije održavanja glavne skupštine a da za to nije potrebno njihovo sudjelovanje u radu glave skupštine u mjestu na kome se održava putem punomoćnika,

4. da je osigurana identifikacija dioničara, sigurnost elektroničkog komuniciranja i nepromjenljivost očitovanja volje izjavljene elektroničkim komuniciranjem, osim kad je to zakonom dopušteno.

Nadležnost glavne skupštine

Članak 275.

(1) Glavna skupština odlučuje u pitanjima koja su izričto određena zakonom i statutom društva, a osobito o:

1. izboru i razrješenju članova nadzornog, odnosno upravnog odbora, osim ako ih se ne imenuje u taj odbor.

2. upotrebi dobiti,

3. davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora,

4. imenovanju revizora društva.

5. izmjenama statuta,

6. povećanju i smanjenju temeljnoga kapitala društva.

7. imenovanju revizora za ispitivanje radnji obavljenih u osnivanju društva ili radnji vođenja poslova društva i utvđivanju naknade za njegov rad

8. uvrštenju dionica društva na uređeno tržište radi trgovanja i o povlačenju dionica s tog uvrštenja,

9. prestanku društva.

(2) O pitanjima vođenja poslova društva glavna skupština može odlučivati samo onda ako to od nje zatraži uprava, **odnosno izvršni direktori** društva.

(3) Odluke iz stavka 1. točke 2. i 6. ovoga članka glavna skupština može donijeti tek nakon što joj nadzorni, odnosno upravni odbor podnese izvješće iz članka 263. stavka 3. ovoga Zakona.

Razrješnica članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 276.

(1) Glavna skupština odlučuje o davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora jednom godišnje kada su joj predočena godišnja financijska izvješća. O

davanju razrješnice pojedinome članu glasuje se odvojeno, ako tako odluči glavna skupština ili ako to zatraže dioničari čiji udjeli zajedno čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala društva.

(2) Davanjem razrješnice glavna skupština odobrava kako su članovi uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora vodili društvo. To nema značaj odricanja od zahtjeva za naknadom štete s naslova odgovornosti koji se može postaviti prema osobama kojima je dana razrješnica.

(3) Rasprava o davanju razrješnice mora se voditi zajedno s raspravom o upotrebi dobiti. Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** podastrijeti glavnoj skupštini godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi** i izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Odsjek: Sazivanje glavne skupštine

Općenito

Članak 277.

(1) Glavnu skupštinu mora se sazvati u slučajevima određenim zakonom i statutom kao i uvijek onda kada to zahtijevaju interesi društva. Uprava, odnosno izvršni direktori dužni su sazvati glavnu skupštinu bez odgađanja nakon što dobiju izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora o godišnjim financijskim izvješćima, izvješću o stanju društva i prijedlogu odluke o upotrebi dobiti, a kod društva majke koncerna i o godišnjim financijskim izvješćima koncerna te izvješću o stanju koncerna. Glavna skupština se mora održati u prvih osam mjeseci poslovne godine.

(2) Glavnu skupštinu saziva uprava koja o tome odlučuje običnom većinom glasova. Za donošenje odluke o sazivanju glavne skupštine ovlaštene su osobe koje su sudskom registru upisane kao članovi uprave. To se na odgovarajući način primjenjuje i na izvršne direktore kad sazivaju glavnu skupštinu. Pri tome se ne dira u pravo ostalih osoba koje su po zakonu i statutu ovlaštene sazvati glavnu skupštinu.

(3) Odluka o sazivanju glavne skupštine mora sadržavati tvrtku i sjedište društva, vrijeme i mjesto održavanja glavne skupštine. U odluci o sazivanju glavne skupštine mora se navesti dnevni red. U pozivu se mora navesti sadržaj odluke o sazivanju glavne skupštine i uvjete koji se moraju ispuniti za sudjelovanje u glavnoj skupštini te za korištenje pravom glasa. Od dana objave poziva za glavnu skupštinu u poslovnim prostorijama u sjedištu društva moraju se izložiti za razgledanje dioničarima godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, ako ga je društvo dužno izraditi, izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora i prijedlog odluke o upotrebi dobiti, kada su predmet razmatranja i/ili odlučivanja na glavnoj skupštini. Na zahtjev svakog dioničara mora mu se staviti na raspolaganje preslika spomenutih isprava. To vrijedi i u pogledu glavne skupštine društva majke u koncernu za godišnja financijska izvješća koncerna, izvješće o stanju koncerna i izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora.

(4) Trguje li se dionicama društva na uređenom tržištu, uprava, odnosno izvršni direktori, a ako glavnu skupštinu saziva nadzorni, odnosno upravni odbor, tada taj odbor mora u pozivu navesti i:

1. pretpostavke za sudjelovanje na glavnoj skupštini i korištenje pravom glasa kao i prema okolnostima dan do kada se društvu mora podnijeti dokaz iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona,

2. postupak glasovanja putem punomoćnika s upućivanjem na formulare koje treba koristiti za davanje punomoći za glasovanje i na način kako se dokaz o imenovanju punomoćnika može elektroničkim putem dostaviti društvu i postupak glasovanja pisanim putem ili putem elektroničke komunikacije ako se statutom za to predviđa odgovarajući oblik korištenja pravom glasa,

3. prava dioničara iz članka 278. stavka 2., članka 282. stavka 1., članka 283. i članka 287. stavka 1. ovoga Zakona pri čemu se podaci mogu ograničiti samo na rokove za korištenje pravima

ako se u pogledu ostaloga upućuje na daljnja objašnjenja koja su dostupna na internetskoj stranici društva,

4. internetsku stranicu društva na kojoj su dostupne obavijesti iz članka 280.a ovoga Zakona.

(5) Ako u statutu nije drugačije određeno, glavna skupština se održava u sjedištu društva. Ako su dionice društva uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, glavna skupština se, ako statutom nije drugačije određeno, može održati i u sjedištu burze.

(6) Poziv na glavnu skupštinu mora se objaviti u glasilu društva. Ako su dioničari društvu poimenično poznati, glavnu se skupštinu može sazvati preporučenim pismom pri čemu se dan odašiljanja pisma smatra danom objave poziva.

(7) Uz poziv za glavnu skupštinu objavljuje se i prijedlog odluka koje na njoj treba donijeti.

(8) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja koja nisu izdala samo dionice koje glase na ime i nisu poziv za glavnu skupštinu poslala neposredno dioničarima u skladu s odredbom stavka 6. ovoga članka, moraju poziv najkasnije u vrijeme njegove objave dostaviti medijima za koje se polazi od toga da mogu obavijest prenijeti na cijelo područje Europske unije.

(9) Ako na glavnoj skupštini sudjeluju ili su zastupljeni svi dioničari, ona može donositi valjane odluke i kada se ne postupi po odredbama Zakona o njezinom sazivanju, ako se nijedan dioničar ne usprotivi donošenju odluka.

Sazivanje glavne skupštine na zahtjev manjine

Članak 278.

(1) Glavnu skupštinu mora se sazvati ako to u pisanom obliku zatraže dioničari koji zajedno imaju udjele u visini od dvadesetoga dijela temeljnoga kapitala društva i navedu svrhu i razlog sazivanja te skupštine. Zahtjev treba uputiti upravi. Statutom se može odrediti da to pravo imaju i dioničari koji zajedno imaju udjele koji su manji od onih propisanih u ovome stavku.

(2) Dioničari iz stavka 1. ovoga članka mogu na isti način zahtijevati i da se neki predmet stavi na dnevni red glavne skupštine i da to objavi. Uz svaki novi predmet na dnevnom redu mora se dati obrazloženje i prijedlog odluke. Zahtjev za stavljanje nekog predmeta na dnevni red društvo mora primiti najmanje 24 dana prije održavanja skupštine a društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja najmanje 30 dana prije održavanja skupštine. U taj se rok ne uračunava dan prispijeća zahtjeva društvu.

(3) Ne udovolji li se njihovu zahtjevu, sud može ovlastiti dioničare koji su postavili zahtjev da sami sazovu glavnu skupštinu, odnosno da objave predmet odlučivanja na toj skupštini. Sud može istovremeno imenovati predsjednika glavne skupštine. U pozivu se mora naznačiti da se glavna skupština saziva po ovlasti suda uz navođenje odluke kojom se ovlast daje.

(4) Troškove sazivanja i održavanja glavne skupštine snosi društvo kao i sudske troškove ako sud udovolji zahtjevu dioničara za sazivanje glavne skupštine.

Rok za sazivanje glavne skupštine

Članak 279.

(1) Glavnu skupštinu mora se sazvati najmanje mjesec dana prije dana njezina održavanja. U taj se rok ne uračunava dan objave poziva.

(2) Statutom se sudjelovanje na glavnoj skupštini ili korištenje pravom glasa može uvjetovati s time da dioničari unaprijed prijave svoje sudjelovanje na glavnoj skupštini. Prijava mora prispjeti društvu na za to u pozivu navedenu adresu najkasnije šest dana prije održavanja glavne skupštine, ako se za to statutom ne predvidi neki kalendarskim danima određen kraći rok. U taj se

rok ne uračunava dan prispijeća prijave društvu. Najkraći rok za sazivanje glavne skupštine iz stavka 1. ovoga članka produljuje se za dane određene za prijavu sudjelovanja ili za korištenje pravom glasa na glavnoj skupštini.

(3) Za imatelje dionica koje glase na donositelja statutom se može odrediti kako se mora dokazati pravo sudjelovanja na skupštini ili pravo glasa. U tom slučaju na odgovarajući se način primjenjuje što je u stavku 2. ovoga članka propisano za produljenje roka za sazivanje glavne skupštine. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređenom tržištu radi trgovanja za to je dovoljan poseban dokaz u pisanom obliku o posjedovanju udjela putem institucije koja vodi pohranu vrijednosnih papira. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja dokaz se mora odnositi na početak 21. dana prije održavanja skupštine i mora prispjeti društvu na adresu za to navedenu u pozivu najmanje šest dana prije dana održavanja skupštine, ako za to statutom nije predviđen neki kalendarskim danima određen kraći rok. U taj se rok ne uračunava dan prispijeća prijave društvu. U odnosu prema društvu za sudjelovanje na skupštini ili za korištenje pravom glasa vrijedi kao dioničar samo onaj tko je o tome društvu podnio potreban dokaz.

(4) U rokove i datume koji se računaju unatrag od dana održavanja glavne skupštine ne uračunava se dan kada počinje njezino održavanje. Ti se rokovi zbog nedjelje, subote ili praznika ne prebacuju na radni dan koji prethodi ili slijedi nekom takvom danu. Na računanje rokova ne primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima o računanju vremena. U društvima dionice kojih nisu uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja statutom se može predvidjeti i drukčije računanje rokova.

Objava zahtjeva za dopunom dnevnog reda i prijedlozi odluka

Članak 280.

(1) Ako su dioničari iz članka 278. stavka 1. ovoga Zakona zatražili dopunu dnevnoga reda, to se mora objaviti zajedno s pozivom na glavnu skupštinu ili na drugi način bez odgode nakon što taj prijedlog prispije društvu. Pritom se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 277. stavka 6. ovoga Zakona. Za društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja na odgovarajući se način primjenjuje i odredba članka 277. stavka 8. ovoga Zakona. Objava i dostava medijima radi prijenosa obavijesti moraju se učiniti na isti način kao i u pogledu poziva na glavnu skupštinu.

(2) Ako glavna skupština treba odlučiti o izmjeni statuta ili o sklapanju ugovora koji je valjan samo ako glavna skupština na njega dade suglasnost, moraju se objaviti prijedlog izmjena statuta, odnosno bitni sadržaj ugovora.

(3) Za svaku točku o kojoj treba da odlučuje glavna skupština uprava i nadzorni, odnosno upravni odbor moraju, a ako se radi o izboru članova nadzornog, odnosno upravnog odbora i revizora samo nadzorni, odnosno upravni odbor, navesti u objavi dnevnoga rada i prijedloge odluka što ih treba donijeti. To ne vrijedi ako je predmet odlučivanja uvršten u dnevni red na zahtjev manjinskih dioničara. Prijedlog za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora i imenovanje revizora mora sadržavati njihova imena i prezimena, zanimanje i prebivalište, a kada je riječ o revizoru pravnoj osobi njenu tvrtku i sjedište. Kada se u nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi i predstavnik radnika, za donošenje odluke tog odbora o stavljanju prijedloga za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora potrebna je većina glasova članova koje su u nadzorni, odnosno upravni odbor izabrali ili imenovali dioničari.

(4) Na glavnoj skupštini ne može se odlučivati o točkama dnevnoga reda koje nisu valjano objavljene.

Objave na internetskoj stranici društva

Članak 280.a

(1) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja dužna su odmah nakon sazivanja glavne skupštine poduzeti sve da na njihovim internetskim stranicama budu dostupni:

1. sadržaj poziva na glavnu skupštinu,

2. objašnjenje ako glavna skupština ne treba donijeti odluku o nekoj točki dnevnog reda,

3. sva dokumentacija koju treba podastrijeti glavnoj skupštini,

4. ukupan broj dionica i prava glasa u vrijeme sazivanja glavne skupštine uključujući odvojene podatke u pogledu svakog roda dionica,

5. prema okolnostima, formulare koji se moraju upotrijebiti u glasovanju putem punomoćnika ili glasovanjem pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, ako ih se neposredno ne dostavlja dioničarima.

(2) Ako formulari iz stavka 1. točke 5. ovoga članka iz tehničkih razloga ne mogu biti dostupni na internetskoj stranici društva, na njoj se mora navesti kako ih se može pribaviti. U tom slučaju društvo je dužno poslati ih poštom na trošak društva svakom dioničaru koji to zatraži.

(3) Svaki zahtjev dioničara iz članka 278. stavka 2. ovoga Zakona koji prispije društvu nakon što je sazvana glavna skupština mora se odmah po prispijeću učiniti dostupnim dioničarima na način iz stavka 1. ovoga članka.

Priopćenja za dioničare i članove nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 281.

(1) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju najmanje 21 dan prije održavanja glavne skupštine priopćiti poziv na skupštinu kreditnim odnosno financijskim institucijama i udrugama dioničara koje su se na posljednjoj glavnoj skupštini koristili pravom glasa u ime dioničara ili su zatražili da im se poziv priopći. U taj rok ne uračunava se dan kad je dano priopćenje. Ako je izmijenjen dnevni red glavne skupštine u skladu s odredbom članka 278. stavka 2. ovoga Zakona, društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja dužna su priopćiti izmijenjeni dnevni red glavne skupštine. U priopćenju se mora navesti mogućnost da dioničari glasuju na glavnoj skupštini putem punomoćnika i putem udruge dioničara. Kod društava dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu u prijedlogu za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju se navesti i podaci o njihovu članstvu u nadzornim, odnosno upravnim odborima drugih društava te drugim nadzornim tijelima u zemlji i u inozemstvu.

(2) Isto priopćenje uprava, odnosno izvršni direktori moraju dati dioničarima koji to zatraže ili koji su početkom 14. dana prije održavanja skupštine upisani u registru dionica kao dioničari društva. Statutom se može odrediti da se način priopćavanja ograničava na priopćenje dano elektroničkom komunikacijom.

(3) Svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora može zatražiti da mu uprava, odnosno izvršni direktori pošalju priopćenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Svakom članu nadzornog, odnosno upravnog odbora i svakom dioničaru moraju se na njegov zahtjev priopćiti odluke glavne skupštine.

Prijedlozi dioničara

Članak 282.

(1) Prijedlozi dioničara s navođenjem njihova imena i prezimena, obrazloženja i eventualnog stava uprave, odnosno izvršnih direktora moraju biti dostupni osobama navedenim u članku 281. stavku 1. do 3. ovoga Zakona pod tamo navedenim pretpostavkama, ako dioničar najmanje 14 dana prije dana održavanja glavne skupštine

dostavi društvu na adresu za to navedenu u pozivu svoj protuprijedlog prijedlogu odluke koji je dala uprava, odnosno izvršni direktori i/ili nadzorni, odnosno upravni odbor o nekoj određenoj točki dnevnog reda s obrazloženjem. Dan prispijeća prijedloga društvu ne uračunava se u taj rok. U društvima dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja prijedlog mora biti dostupan na internetskoj stranici društva. Tu se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 281. stavka 3. ovoga Zakona. Ako se dioničar ne koristi spomenutim pravom, to nema za posljedicu gubitak prava na stavljanje protuprijedloga na glavnoj skupštini društva.

(2) Protuprijedlog i obrazloženje ne moraju se priopćiti:

1. ako bi se objavom počinilo kazneno djelo ili prekršaj,

2. ako bi protuprijedlog doveo do odluke glavne skupštine koja bi bila protivna zakonu ili statutu,

3. ako obrazloženje protuprijedloga u bitnim pitanjima sadržava očito pogrešne podatke ili podatke koji mogu zavesti dioničare,

4. ako je protuprijedlog dioničara, utemeljen na istome činjeničnome stanju, bio već priopćen glavnoj skupštini,

5. ako je isti protuprijedlog dioničara s bitno istim obrazloženjem u posljednjih pet godina najmanje dva puta bio priopćen glavnoj skupštini i za njega su se izjasnili dioničari čije dionice čine manje od dvadesetine temeljnoga kapitala društva,

6. ako je vidljivo da dioničar neće sudjelovati u glavnoj skupštini niti će ga itko na njoj zastupati,

7. ako u posljednje dvije godine na dvije glavne skupštine dioničar nije sam ni preko zastupnika stavio neki protuprijedlog kojega je priopćio.

(3) Obrazloženje ne treba učiniti dostupnima, ako sadržava ukupno više od 5.000 znakova.

(4) Postavi li više dioničara protuprijedloge o istome pitanju, uprava ih može povezati zajedno s obrazloženjima.

Prijedlozi dioničara za izbore i imenovanja

Članak 283.

Na stavljanje prijedloga dioničara o izboru članova nadzornog, odnosno upravnog odbora ili o imenovanju revizora društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe prethodnoga članka ovoga Zakona. Prijedlog ne mora biti obrazložen. **Uprava odnosno izvršni direktori ne trebaju prijedlog učiniti dostupnim dioničarima ako on ne sadrži podatke koji se moraju objaviti uz prijedlog za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora i imenovanje revizora a kod društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja podatke o članstvima osoba predloženih za izbor u nadzornim, odnosno upravnim odborima drugih društava i drugih nadzornih tijela u zemlji i u inozemstvu.**

Priopćenja putem financijskih odnosno kreditnih institucija i udruženja dioničara

Članak 284.

(1) Ima li financijska, odnosno kreditna institucija na početku 21. dana prije dana održavanja glavne skupštine u pohrani dionice koje glase na donositelja ili je u pogledu dionica koje glase na ime i koje joj ne pripadaju upisana u registru dionica, dužna je priopćenja iz članka 281. stavka 1. ovoga Zakona bez odgađanja proslijediti dioničarima.

Statutom društva može se odrediti da se to čini samo elektroničkim putem u kom se slučaju financijsku, odnosno kreditnu instituciju ne može s tim u vezi na nekoj drugoj osnovi obvezati na što drugo.

(2) Odgovornost financijske odnosno kreditne institucije za štetu pričinjenu dioničarima zbog povrede obveza iz stavka 1. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

Odsjek: Zapisnik i pravo na obaviještenost

Poslovnik i popis sudionika na glavnoj skupštini

Članak 285.

(1) Glavna skupština može većinom glasova koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini pri odlučivanju donijeti poslovnik o svom radu i u njemu odrediti pravila za pripremu i provođenje glavne skupštine. Na glavnoj skupštini mora se sastaviti popis svih prisutnih i zastupanih dioničara te njihovih zastupnika uz navođenje imena, prezimena i prebivališta kao i kod dionica s nominalnim iznosom tog iznosa za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broja zastupljenih dionica i uz navođenje njezina roda.

(2) Popis treba napraviti na temelju predočenih isprava o dionicama, potvrda o dionicama, vjerodostojne isprave koju izda ovlaštena institucija u čijem su **računalnom** sustavu na računu zabilježene dionice koje mu pripadaju, odnosno na temelju punomoći za zastupanje dioničara na glavnoj skupštini.

(3) Ako su skrbniku ili udruzi dioničara dane punomoći za glasovanje na glavnoj skupštini i njihovi punomoćnici glasuju u ime onoga koga se to tiče, treba posebno navesti kodd dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa broj i rodove dionica glede kojih im je dano pravo da glasuju na glavnoj skupštini. Ne moraju se navesti imena dioničara koji su dali punomoć za glasovanje.

(4) Onaj koga dioničar ovlasti da u vlastito ime glasuje na temelju dionica koje mu ne pripadaju, mora radi unošenja u popis posebno navesti kod dionica s nominalnim iznosom taj iznos za svaku od njih a kod dionica bez spomenutog iznosa dionica. To vrijedi i za dionice za koje je ovlaštenik dioničar koji je upisan u knjizi dionica.

(5) Popis treba ostaviti na uvid svim sudionicima glavne skupštine prije prvoga glasovanja. Potpisuje ga predsjednik glavne skupštine. Svakome se dioničaru mora u roku od dvije godine od održavanja glavne skupštine omogućiti uvid u popis sudionika na toj skupštini.

Zapisnik

Članak 286.

(1) Svaka odluka glavne skupštine mora se navesti u zapisniku kojega sastavlja javni bilježnik.

(2) U zapisniku se navode mjesto i vrijeme održavanja glavne skupštine, ime i prezime javnog bilježnika te način i rezultat glasovanja i utvrđenje predsjednika o donesenim odlukama. **U društvima dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja utvrđenje o donesenim odlukama obuhvaća za svaku odluku i:**

1. broj dionica na temelju kojih su dani valjani glasovi,

2. udio temeljnog kapitala društva koji otpada na dionice na temelju kojih su dani valjani glasovi,

3. broj glasova danih za pojedinu odluku, glasova danih protiv i prema okolnostima broj glasova koji bi otpao na one koji su se suzdržali od glasovanja.

(3) Zapisniku treba priložiti popis sudionika na glavnoj skupštini i dokaz o sazivanju glavne skupštine. Dokaze o sazivanju glavne skupštine ne treba priložiti, ako su uz navođenje njihova sadržaja navedeni u zapisniku.

(4) Zapisnik potpisuje javni bilježnik. Nije potrebno da se navedu svjedoci.

(5) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** bez odgađanja po održanoj glavnoj skupštini dostaviti registarskome sudu javno ovjereni primjerak zapisnika s prilozima.

(6) Društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja moraju u roku od sedam dana nakon što je održana glavna skupština rezultate glasovanja iz stavka 2. ovoga članka objaviti na svojim internetskim stranicama.

Pravo dioničara da budu obaviješteni

Članak 287.

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** na glavnoj skupštini dati svakome dioničaru na njegov zahtjev obavještenja o poslovima društva, ako je to potrebno za prosudbu pitanja koja su na dnevnome redu. Obveza davanja obavještenja odnosi se i na pravne i poslovne odnose društva s povezanim društvima. Ako je društvo kroz poslovnu godinu steklo vlastite dionice, uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** u izvješću o stanju društva, **a ako društvo nema obvezu izrade tog izvješća, u bilješkama uz financijska izvješća**, navesti razloge stjecanja, broj i nominalni iznos stečenih dionica, a ako je društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa njihov broj i iznos temeljnog kapitala koji na njih otpada, stekne li ih pak naplatnim putem i ono što je za to dalo, vlastite dionice koje je otuđilo i takve dionice koje još drži. Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva majke u koncernu **dužni su** skupštini tog društva kojoj se podnose godišnja financijska izvješća koncerna i izvješće o stanju koncerna dati obavještenja i o stanju društava koncerna.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori mogu** uskratiti davanje obavijesti samo:

1. ako bi ono prema razumnoj gospodarskoj prosudbi moglo štetiti društvu ili s njime povezanome društvu,

2. o **poreznim** davanjima ili o visini pojedinih od njih,

3. o razlici između vrijednosti s kojom su pojedini predmeti navedeni u poslovnim knjigama društva i njihove više vrijednosti, osim ako glavna skupština utvrdi godišnja financijska izvješća,

4. o metodama izrade financijskih izvješća društva i procjene vrijednosti imovine, prihoda i rashoda ako je navođenje tih metoda u prilogu spomenutih izvješća dovoljno za to da se dobije prava slika imovinskog i financijskog stanja te stanja dobiti društva,

5. ako bi davanjem obavijesti uprava učinila neku kažnjivu radnju,

6. ako je obavijest dostupna na internetskoj stranici društva najmanje sedam dana prije prvog dana održavanja glavne skupštine i za vrijeme njezina održavanja.

(3) Ako je nekome dioničaru zbog njegova svojstva dioničara dana obavijest izvan glavne skupštine, ona se na glavnoj skupštini mora dati svakome dioničaru društva na njegov zahtjev pa i onda kada nije potrebna za prosudbu pitanja koja su na dnevnome redu.

(4) Ako je dioničaru uskraćena obavijest, on može tražiti da se njegovo pitanje i razlog zbog kojega mu je bio uskraćen odgovor navedu u zapisniku o radu glavne skupštine.

(5) U statutu društva ili u poslovniku o radu glavne skupštine može se ovlastiti predsjednika glavne skupštine da vremenski primjereno ograniči ostvarivanje prava dioničara na postavljanje pitanja i za raspravljanje i to podrobnije urediti. Tu ovlast ima predsjednik glavne skupštine i ako to nije propisano statutom, odnosno poslovnikom o radu glavne skupštine kada ograničenje smatra potrebnim za uredan rad i primjereno trajanje glavne skupštine.

Odluka suda o pravu dioničara da budu obaviješteni

Članak 288.

(1) Sud iz članka 40. ovoga Zakona kao isključivo nadležan odlučuje o zahtjevu dioničara o tome mora li uprava, **odnosno izvršni direktori** dati obavještenja. **O naknadi troškova postupka sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni.**

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može postaviti svaki dioničar kome nije dano zatraženo obavještenje, a ako je o točki dnevnoga reda na koju se obavještenje odnosi na glavnoj skupštini donesena odluka, i svaki dioničar koji je prisustvovao skupštini i u zapisnik izjavio svoje protivljenje donesenoj odluci. Zahtjev se mora podići u roku 15 dana od dana kada je održana glavna skupština na kojoj je odbijeno da se dade obavještenje.

(3) Udovolji li sud zahtjevu, obavijest se daje i izvan glavne skupštine.

Odsjek: Pravo glasa

Kvorum

Članak 289.

(1) Statutom se može odrediti da je za donošenje odluka potrebna određena zastupljenost dioničara na glavnoj skupštini.

(2) Pri sazivanju glavne skupštine mora se odrediti kada će se održati naredna glavna skupština, ako na onoj koja je sazvana ne bude kvoruma koji je određen statutom. Ako statutom nije drugačije određeno, tako održana glavna skupština može valjano odlučivati bez obzira na broj dioničara koji su na njoj zastupljeni.

Načelo obične većine

Članak 290.

Na glavnoj skupštini odluke se donose većinom danih glasova (obična većina), ako se zakonom ili statutom ne odredi da je za to potrebna neka veća većina ili se zahtijeva i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

Pravo glasa

Članak 291.

(1) Pravo glasa ostvaruje se prema nominalnim iznosima dionica, a na temelju dionica bez nominalnog iznosa prema njhovom broju. Statutom se pravo glasa može ograničiti tako da pojedini dioničar ne može imati više od određenoga najvećega broja glasova ili postotka od svih glasova. Statutom se može odrediti da se dionicama koje pripadaju nekome dioničaru smatraju i dionice koje netko drugi drži za njegov račun. Ako je dioničar trgovačko društvo, statutom se može odrediti da se dionicama koje mu pripadaju smatraju i dionice društva koje je o njemu ovisno, društva koje je u odnosu na njega vladajuće, društva koje je s njime povezano u obliku koncerna ili dionice koje netko treći drži za račun tih društava. Ne mogu se postaviti ograničenja koja bi se odnosila samo na pojedine dioničare. Spomenuta ograničenja nisu dopuštena u pogledu dionica društva s kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira. Ona se ne uzimaju u obzir ni pri donošenju odluka za koje je zakonom ili statutom propisano da se donose nekom većinom koja se određuje po temeljnom kapitalu društva.

(2) Pravo glasa stječe se potpunom uplatom uloga. Statutom se može odrediti da se pravo glasa stječe već kada se za dionicu uplati zakonom ili statutom određeni najniži iznos uloga. Za dionicu za koju se uplati spomenuti najniži iznos uloga, stječe se pravo na jedan glas. Kod većih uloga omjer stečenih prava glasa ravna se prema veličini onoga što je uplaćeno.

(3) Ako se statutom ne odredi da se pravo glasa stječe prije potpune uplate uloga a nijedna dionica još nije u cjelini uplaćena, omjer prava glasa određuje se prema visini uplaćenih uloga. Pri tome uplata najnižeg uloga daje pravo na jedan glas. U slučajevima iz prethodnog i ovog stavka

dijelovi glasova uzimaju u obzir samo onda, ako za dioničara koji ima pravo glasa daju pune glasove.

(4) Statut ne može sadržavati odredbe iz stavka 2. i 3. ovoga članka koje bi se odnosile na pojedine dioničare ili na pojedine rodove dionica.

(5) Zalaganjem dionice dioničar ne gubi pravo glasa.

(6) Dioničar može pravo glasa u glavnoj skupštini ostvariti i preko punomoćnika. Opunomoći li dioničar više od jedne osobe, društvo može odbiti prihvatiti jednu ili više tako danih punomoći. Za davanje punomoći, njezin opoziv i dokazivanje da je dana u odnosu na društvo potreban je pisani oblik, ako statutom za to nije predviđen drukčiji oblik. Kod društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja za prijenos dokaza o tome da je dana punomoć moguća je elektronička komunikacija. Punomoć treba predati društvu i ono je zadržava na čuvanju najmanje tri godine.

(7) Način glasovanja određuje se statutom.

Ostvarenje prava glasa putem kreditnih institucija i osoba koje djeluju na odgovarajući način

Članak 292.

(1) Kreditna, odnosno financijska institucija smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje joj ne pripadaju i u pogledu kojih nije kao njihov imatelj upisana u registru dionica samo ako je za to opunomoćena. Punomoć se može dati samo jednoj određenoj kreditnoj, odnosno financijskoj instituciji koja je mora čuvati tako da se može ispitati. Očitovanje volje kojim se daje punomoć mora biti potpuno i smije biti povezano samo s očitovanjima volje koja se odnose na korištenje pravom glasa. Ne dade li dioničar izričite upute o glasovanju, opća punomoć može dati ovlast kreditnoj odnosno financijskoj instituciji da koristi pravo glasa samo onako kako je to navedeno u prijedlozima te institucije kako će glasovati (stavci 2. i 3.) ili prijedlozima uprave, odnosno izvršnih direktora, nadzornog, odnosno upravnog odbora društva a ako se ti prijedlozi međusobno razlikuju, onako kako je navedeno u prijedlogu nadzornog, odnosno upravnog odbora (stavak 4). Ponudi li kreditna, odnosno financijska institucija da će glasovati za neki od navedenih prijedloga, mora istodobno ponuditi i da će podloge potrebne za glasovanje do opoziva proslijediti u mjeri u kojoj se pretpostavlja da je to potrebno udruzi dioničara ili nekom drugom tko će zastupati dioničara u korištenju pravom glasa po njegovu izboru. Kreditna, odnosno financijska institucija je dužna godišnje jasno upozoriti dioničara na mogućnost svakodobnog opoziva punomoći i promjene opunomoćenika. Dioničaru se mora putem formulara olakšati davanje uputa za glasovanje o odlukama iz pojedinih točaka dnevnog reda, davanje i opoziv opće punomoći i davanje naloga te njihovu izmjenu.

(2) Kreditna, odnosno financijska institucija koja želi na temelju dobivene punomoći koristiti pravo glasa u skladu s vlastitim istaknutim prijedlozima mora dioničaru te prijedloge u pogledu odluka iz pojedinih točaka dnevnog reda pravodobno učiniti dostupnima. Kod tih prijedloga ona se mora voditi interesima dioničara i poduzeti sve organizacijske pripreme da na to ne utječu njezini interesi iz drugih poslovnih područja. Mora imenovati jednog člana poslovodstva da nadzire pridržavanje tih obveza kao i uredno korištenje pravom glasa i dokumentaciju o tome. Zajedno s prijedlozima koje postavlja kreditna, odnosno financijska institucija mora uputiti na to da će pravo glasa koristiti u skladu sa svojim istaknutim prijedlozima, ako dioničar pravodobno za to ne dade neku drugu uputu. Ako je član uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik kreditne, odnosno financijske institucije član nadzornog, odnosno upravnog odbora društva ili član njegove uprave, odnosno izvršni direktor ili suradnik društva i obrnuto, kreditna, odnosno financijska institucija mora na to uputiti. Isto to vrijedi i ako kreditna odnosno financijska institucija ima udio u društvu koji po zakonu mora prijaviti nadležnom nadzornom tijelu ili je s društvom u konzorciju koji je u vrijeme posljednjih pet godina preuzeo posljednju emisiju vrijednosnih papira društva.

(3) Ako dioničar nije dao upute kreditnoj, odnosno financijskoj instituciji za korištenje pravom glasa, ona ga je dužna koristiti u skladu s onim što je predložila, osim ako prema okolnostima smije zaključiti da bi dioničar kad bi znao za stanje stvari odobrio takvo glasovanje. Odstupi li kreditna, odnosno financijska institucija pri glasovanju od upute koju je dobila od dioničara ili, ako te upute nije bilo, od prijedloga što ga je sama bila objavila, mora o tome izvijestiti dioničara i navesti razloge za taj svoj postupak. Na vlastitoj glavnoj skupštini opunomoćena kreditna, odnosno financijska institucija smije koristiti pravo glasa na temelju punomoći samo ako je dioničar dao izričitu uputu za glasovanje o odlukama o svakoj točki dnevnog reda. Isto to vrijedi i za glasovanje na skupštini društva u kome kreditna, odnosno financijska institucija neposredno ili posredno sudjeluje u temeljnom kapitalu s više od 20%.

(4) Kreditna, odnosno financijska institucija koja na glavnoj skupštini želi koristiti pravo glasa na temelju punomoći prema prijedlozima organa društva, mora dioničarima te prijedloge učiniti dostupnima, ako to već nije učinjeno na neki drugi način.

(5) Ako to dopušta punomoć koju je dao dioničar, kreditna, odnosno financijska institucija smije u postupanju na temelju nje dati punomoć za zastupanje osobama koje nisu njezini zaposlenici. Ako se u punomoći drukčije ne određuje, kreditna, odnosno financijska institucija koristi pravo glasa u ime onoga koga se to tiče. Ako je u društvu dopušteno glasovanje pisanim putem ili elektroničkom komunikacijom, opunomoćena se kreditna, odnosno financijska institucija pri glasovanju smije time koristiti. Kao dokaz ovlasti za glasovanje prema društvu kod društava dionice kojih su uvrštene na tržište radi trgovanja dovoljno je podnošenje dokaza iz članka 279. stavka 3. ovoga Zakona. U ostalome moraju se ispuniti zahtjevi koji su u statutu društva propisani za korištenje pravom glasa.

(6) Kreditna, odnosno financijska institucija smije ostvarivati pravo glasa na temelju dionica koje glase na ime i koje joj ne pripadaju ali su u registru dionica upisane na njezino ime samo na temelju ovlasti koju za to dobije. Na davanje te ovlasti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 1. do 5. ovoga članka.

(7) Na učinak danog glasa ne utječe postupanje protivno odredbama prethodnih stavaka osim protivno odredbi stavka 1. rečenice 1. ovoga članka.

(8) Odredbe stavka 1. do 7. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na udruge dioničara i osobe koje se na temelju posla koji obavljaju nude dioničarima da će za njih ostvarivati pravo glasa na glavnoj skupštini društva. To ne vrijedi za one koji žele ostvarivati pravo glasa za dioničara ako su njegovi zakonski zastupnici, bračni ili izvanbračni drugovi ili su s njime u krvnom ili tazbinskom srodstvu do četvrtog stupnja srodstva.

(9) Obveza kreditne odnosno financijske institucije da nadoknadi štetu nastalu zbog povrede odredbi iz stavka 1. do. 6. ovoga članka ne može se unaprijed isključiti ni ograničiti.

Isključenje prava glasa

Članak 293.

(1) Nitko ne može ostvarivati pravo glasa za sebe ni za nekoga drugoga kada se odlučuje o tome da li da mu se dade razrješnica, o njegovu oslobođenju od neke obveze ili o ostvarenju zahtjeva kojega društvo ima prema njemu. Za dionice iz kojih dioničar na taj način ne može ostvarivati pravo glasa, to za njega ne mogu učiniti ni druge osobe.

(2) **Ništatan** je ugovor kojim se dioničar obvezuje da će glasovati po uputama društva, uprave ili nadzornog, odnosno upravnog odbora društva ili po uputama ovisnoga društva. **Ništatan** je i ugovor s kojim se dioničar obvezuje da će glasovati za svaki prijedlog uprave ili nadzornog, odnosno upravnog odbora društva.

Glasovanje o prijedlozima dioničara za imenovanja

Članak 294.

Ako dioničar u skladu s odredbom članka 283. ovoga Zakona stavi prijedlog za izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora i na glavnoj skupštini zatraži da se oni izaberu, o njegovu se prijedlogu mora odlučiti prije odlučivanja o prijedlogu nadzornog, odnosno upravnog odbora, ako to traže dioničari koji imaju dionice na koje otpada najmanje desetina temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini.

Odsjek: Posebne odluke

Posebna skupština i odvojeno glasovanje

Članak 295.

(1) U ovome Zakonu ili u statutu propisane posebne odluke određenih dioničara donose se na posebnoj skupštini samo tih dioničara ili odvojenim glasovanjem na glavnoj skupštini društva, ako zakon ne određuje što drugo. Na sazivanje posebne skupštine samo tih dioničara, na njihovo sudjelovanje na njoj kao i na pravo obavještavanja dioničara primjenjuju se propisi o glavnoj skupštini društva, a na donošenje posebnih odluka na odgovarajući se način primjenjuju propisi o donošenju odluka na glavnoj skupštini društva.

(2) Sazivanje posebne skupštine samo dioničara koji imaju pravo glasovati za posebnu odluku ili objavljivanje dnevnoga reda takve skupštine mogu zahtijevati oni dioničari koji imaju spomenuto pravo glasa čiji udjeli s kojima mogu sudjelovati u donošenju odluka zajedno čine najmanje deseti dio svih udjela na temelju kojih se može glasovati na takvoj skupštini.

Odsjek: Povlaštene dionice bez prava glasa

Pravo dioničara koji imaju povlaštene dionice

Članak 296.

(1) Povlaštene dionice daju dioničaru sva prava iz dionica koje imaju i drugi dioničari, ali se može odrediti da one ne daju pravo glasa u glavnoj skupštini društva (povlaštene dionice bez prava glasa).

(2) Ako se povlaštenim dioničarima bez prava glasa u jednoj godini ne isplati ili im se samo djelomično isplati povlašteni iznos na ime dobiti pa im se to ni ne nadoknadi u narednoj godini pored punog iznosa koji treba da prime za tu godinu, oni stječu pravo glasa u glavnoj skupštini društva i imaju ga sve dok im se ne isplate zaostaci. U tom slučaju povlaštene se dionice uzimaju u obzir pri izračunavanju veličine sudjelovanja u temeljnome kapitalu koja se traži po zakonu ili po statutu društva.

Ukidanje ili ograničenje povlaštenosti

Članak 297.

(1) Za odluku kojom se ukida ili ograničava povlaštenost potrebna je suglasnost povlaštenih dioničara.

(2) Za izdavanje povlaštenih dionica te dionica koje su s njima izjednačene potrebna je suglasnost povlaštenih dioničara. Suglasnost nije potrebna ako je pri davanju povlaštenosti ili, isključi li se kasnije pravo glasa, pri tome isključenju bilo izričito predviđeno izdavanje takvih dionica. Povlaštenim dioničarima ne može se oduzeti pravo da stječu dionice koje se tako izdaju.

(3) Povlašteni dioničari daju suglasnost iz stavka 1. ovoga članka odlukom koja se donosi na posebnoj skupštini tih dioničara ili posebnim glasovanjem na glavnoj skupštini društva. Za donošenje odluke potrebna je većina od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Statutom se ne

može odrediti da je za to potrebna veća većina niti se može zahtijevati ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(4) Ukine li se povlaštenost dionica, one postaju dionice s pravom glasa.

Odsjek: Posebna revizija

Imenovanje posebnih revizora

Članak 298.

(1) Radi ispitivanja radnji koje su provedene u osnivanju društva, ispitivanja vođenja poslova društva te mjera poduzetih za povećanje ili smanjenje temeljnoga kapitala društva, glavna skupština može običnom većinom glasova imenovati posebne revizore društva. U glasovanju o imenovanju posebnih revizora ne može u svoje ni u tuđe ime sudjelovati član uprave, odnosno nadzornog, odnosno upravnog odbora, ako se ispitivanje revizora odnosi na ocjenu rada nekoga člana tih organa ili je u vezi s pokretanjem sudskog spora između društva i nekoga od tih osoba. Član uprave, **odnosno izvršni direktor** i **član** nadzornog, odnosno upravnog odbora ne može tada ostvarivati pravo glasa ni putem neke druge osobe.

(2) Odbije li glavna skupština imenovati posebne revizore, učinit će to sud na prijedlog dioničara koji zajedno imaju dionice koje čine najmanje dvadeseti dio temeljnoga kapitala društva, ako postoji opravdana sumnja u to da su pri osnivanju društva učinjene nepravilnosti ili da su grubo povrijeđeni zakon, odnosno statut. Podnositelji prijedloga moraju pohraniti u društvu, kod javnog bilježnika ili kod financijske institucije koja se bavi čuvanjem vrijednosnih papira isprave o dionicama, ako ih je društvo izdalo za vrijeme dok se ne odluči o njihovu prijedlogu i učiniti vjerodostojnim da su najmanje tri mjeseca prije održavanja glavne skupštine bili dioničari društva.

(3) Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka mora se podnijeti sudu u roku od 15 dana od dana održavanja glavne skupštine na kojoj je odbijen prijedlog da se imenuju posebni revizori.

(4) Za posebnog revizora može se imenovati samo osoba koja ispunjava uvjete za ovlaštenog revizora i bavi se tim poslom.

Prava posebnih revizora. Izvješće revizora

Članak 299.

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** dopustiti posebnim revizorima da pregledaju poslovne knjige i dokumentaciju te sve ono što čini imovinu društva.

(2) Posebni revizori mogu tražiti od članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i nadzornog, odnosno upravnog odbora sva objašnjenja i **članova** dokaze koji su potrebni za njihov rad.

(3) Prava iz stavka 1. i 2. ovoga članka posebni revizori imaju i u odnosu na povezana društva.

(4) O svome nalazu posebni revizori moraju podnijeti pisano izvješće. Revizori ga moraju potpisati i bez odgađanja predati upravi društva i trgovačkom registru kod kojega je društvo upisano. Na zahtjev svakog dioničara uprava mu mora dati primjerak izvješća. Uprava, **odnosno izvršni direktor moraju** izvješće podnijeti nadzornom, odnosno upravnom odboru i staviti ga na dnevni red naredne glavne skupštine.

Troškovi posebne revizije

Članak 300.

(1) Posebni revizori društva imaju pravo na naknadu izdataka i na primjerenu nagradu za svoj rad.

(2) Imenuje li sud revizore, on određuje i naknadu troškova te primjerenu nagradu koji im pripadaju.

(3) Troškove revizije snosi društvo. Podnositelj prijedloga za imenovanje posebnih revizora dužan je društvu nadoknaditi plaćene sudske troškove i troškove posebne revizije ako je namjerno ili s grubom nepažnjom iznesenim tvrdnjama ishodio da se obavi posebna revizija, a izvješće revizora je pozitivno.

Odjeljak 5.a

UTVRĐENJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Sastavljanje financijskih izvješća

Članak 300.a

Financijska izvješća sastavlja uprava, **odnosno izvršni direktori** u skladu s propisima o računovodstvu.

Podnošenje financijskih izvješća nadzornom, odnosno upravnom odboru

Članak 300.b

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori dužni su** podnijeti nadzornom, odnosno upravnom odboru godišnja financijska izvješća i izvješće o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi** bez odgađanja od kada ih **sastave**. To vrijedi i za društvo majku u koncernu u pogledu godišnjih financijskih izvješća koncerna i izvješća o stanju koncerna.

(2) Istodobno s podnošenjem godišnjih financijskih izvješća uprava, **odnosno izvršni direktori dužni su** nadzornom, odnosno upravnom odboru predočiti i prijedlog odluke o upotrebi dobiti koji želi predložiti glavnoj skupštini za donošenje (podjelu dioničarima, unos u rezerve, **zadržanu** dobit).

(3) Svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora ima pravo pregledati financijska izvješća, izvješće o stanju društva i izvješće revizora. Treba ih dostaviti svakom članu nadzornog, odnosno upravnog odbora, a ako taj odbor tako odluči i članovima njegovih komisija.

Ispitivanje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 300.c

(1) Nadzorni, odnosno upravni odbor mora ispitati godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi** i prijedlog odluke o upotrebi dobiti. U koncernu nadzorni, odnosno upravni odbor društva majke dužan je ispitati i financijska izvješća na razini koncerna i izvješće o stanju koncerna. Ako godišnja financijska izvješća ispituje revizor, dužan je sudjelovati u radu sjednice nadzornog, odnosno upravnog odbora i njegove komisije na kojoj se ona ispituju, izvijestiti o svom izvješću i dati objašnjenja koja se od njega traže.

(2) Nadzorni, odnosno upravni odbor mora u pisanom obliku izvijestiti glavnu skupštinu o rezultatima ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka. U tom izvješću mora navesti na koji je način i u kojem opsegu u toku poslovne godine ispitao vođenje poslova društva. U društvima **dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja** u spomenutom se izvješću mora navesti i koje komisije ima nadzorni, odnosno upravni odbor te koliko je sjednica tog odbora održano kao i broj održanih sjednica svake komisije. Nadzorni, odnosno upravni odbor mora zauzeti stav i o izvješću revizora. U izvješću se mora navesti ima li nadzorni, odnosno upravni odbor primjedaba na podnesena mu izvješća i daje li suglasnost na godišnja financijska izvješća koja mu je podnijela uprava, **odnosno izvršni direktori**. Odredbe rečenica 3. i 4. ovoga stavka na odgovarajući se način primjenjuju i na ispitivanje financijskih izvješća društva majke u koncernu.

(3) Nadzorni, odnosno upravni odbor je dužan svoje izvješće dostaviti upravi, **odnosno izvršnim direktorima** u roku od mjesec dana nakon što su mu podnesena sva izvješća koja treba ispitati. Ne postupi li tako, uprava, **odnosno izvršni direktori, dužni su mu** dati dodatni rok za dostavljanje spomenutog izvješća koji ne može biti dulji od mjesec dana. Ne dostavi li nadzorni, odnosno upravni odbor svoje izvješće ni u tom roku, smatra se da nije dao suglasnost na izvješća uprave, **odnosno izvršnih direktora**, što vrijedi i kada je riječ o godišnjim financijskim izvješćima društva majke u koncernu.

Utvrđenje godišnjih financijskih izvješća od strane uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 300.d

(1) Dade li nadzorni, odnosno upravni odbor suglasnost na godišnja financijska izvješća, time su ih utvrdili uprava i nadzorni, odnosno **izvršni direktori** i upravni odbor, ako oni ne odluče da se utvrđenje tih izvješća prepusti glavnoj skupštini. Odluke uprave i nadzornog, **odnosno izvršnih direktora i** upravnog odbora o tome moraju se navesti u izvješću nadzornog, odnosno upravnog odbora glavnoj skupštini i moraju mu se priložiti.

(2) Nakon što uprava i nadzorni, odnosno upravni odbor, odnosno **izvršni direktori i** upravni odbor ili glavna skupština utvrde godišnja financijska izvješća društva i konsolidirana financijska izvješća kada su obvezna, uprava, odnosno izvršni direktori društva dužni su ih, zajedno s godišnjim izvješćem o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi i** konsolidiranim godišnjim izvješćem društva te izvješćem revizora bez odgađanja predati u sudski registar radi upisa predaje i objave tog upisa.

Utvrđenje godišnjih financijskih izvješća od strane glavne skupštine

Članak 300.e

(1) Glavna skupština utvrđuje godišnja financijska izvješća kada joj uprava i nadzorni, odnosno **izvršni direktori i** upravni odbor prepuste da to učini ili kada nadzorni, odnosno upravni odbor ne dade suglasnost na spomenuta izvješća koja joj podnese uprava, **odnosno izvršni direktori**. Isto vrijedi i kada je riječ o godišnjim financijskim izvješćima društva majke u koncernu.

(2) Pri utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća primjenjuju se propisi kojima se uređuje sastavljanje tih izvješća. Glavna skupština smije pri utvrđenju godišnjih financijskih izvješća rasporediti u rezerve društva samo iznose koje u njih treba unijeti po zakonu i statutu.

(3) Izmijeni li glavna skupština godišnje financijsko izvješće koje je ispitao revizor, njena odluka o utvrđenju tog izvješća i odluka o upotrebi dobiti imaju pravni učinak tek nakon što ih ispita revizor i o tome podnese izvješće bez rezerve. Te su odluke **ništetne** ako revizor ne podnese izvješće bez rezerve u roku od dva tjedna od dana njihova donošenja.

Odjeljak 5.b

PRIJENOS DIONICA MANJINSKIH DIONIČARA

Prijenos dionica uz plaćanje otpremnine

Članak 300.f

(1) Glavna skupština može na zahtjev dioničara koji ima dionice koje se odnose na najmanje 95 % temeljnog kapitala društva (glavnog dioničara) donijeti odluku na temelju koje mu se prenose dionice manjinskih dioničara uz plaćanje tim dioničarima primjerene otpremnine u novcu.

(2) Za utvrđenje ima li glavni dioničar dionice koje se odnose na najmanje 95 % temeljnog kapitala društva primjenjuje se odredba članka 474. stavka 2. i 4. ovoga Zakona.

Otpremnina u novcu

Članak 300.g

(1) Glavni dioničar određuje iznos otpremnine u novcu koji treba isplatiti manjinskim dioničarima i pritom mora uzeti u obzir prilike društva u vrijeme donošenja odluke glavne skupštine. Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva mu **moraju** pritom dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju i pružiti potrebna obavještenja.

(2) Na iznos otpremnine obračunava se kamata u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke uvećane za **pet postotnih** poena za vrijeme od upisa odluke glavne skupštine o prijenosu dionica u sudski registar pa do isplate manjinskim dioničarima. Time se ne isključuje odgovornost za eventualnu drugu štetu.

(3) Prije nego što uprava društva sazove glavnu skupštinu glavni dioničar joj je dužan predati izjavu banke kojom ona solidarno jamči da će glavni dioničar manjinskim dioničarima isplatiti otpremninu uvećanu za pripadajuće kamate bez odgađanja po upisu odluke glavne skupštine o prijenosu dionica u sudski registar.

Priprema glavne skupštine

Članak 300.h

(1) U objavi dnevnog reda glavne skupštine koja odlučuje o prijenosu dionica moraju se navesti:

1. tvrtka i sjedište glavnog dioničara, a ako je to fizička osoba, njeno ime, prezime i prebivalište,

2. iznos otpremnine koju je odredio glavni dioničar.

(2) Glavni dioničar mora glavnoj skupštini podnijeti pisano izvješće i u njemu iznijeti pretpostavke za prijenos dionica te obrazložiti primjerenost otpremnine koju mora isplatiti u novcu. Primjerenost otpremnine moraju ispitati jedan ili više vještaka koje na zahtjev glavnog dioničara imenuje sud iz članka 40. ovoga Zakona. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 481.a ovoga Zakona.

(3) Od dana sazivanja glavne skupštine u poslovnim prostorijama u sjedištu društva moraju se radi slobodnog uvida dioničarima izložiti:

1. prijedlog odluke glavne skupštine o prijenosu dionica,

2. godišnja financijska izvješća za tri posljednje godine, a ako je društvo dužno izraditi izvješće o stanju društva, i ta izvješća za isto razdoblje,

3. izvješće glavnog dioničara iz stavka 2. ovoga članka,

4. izvješće vještaka iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Svakome se dioničaru na njegov zahtjev mora besplatno i bez odgađanja dati preslike akata iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Društvo nema obveze iz stavka 3. i 4. ovoga članka ako su isprave iz stavka 3. ovoga članka bile isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici društva.

Provedba glavne skupštine

Članak 300.i

Na glavnoj skupštini moraju se **učiniti dostupnim** akti iz članka 300.h stavka 3. ovoga Zakona. Glavnom dioničaru se može omogućiti da na početku raspravljanja usmeno obrazloži prijedlog odluke o prijenosu dionica i primjerenost visine otpremnine koju za to treba platiti.

Upis odluke o prijenosu dionica u sudski registar

Članak 300.j

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva **moraju** podnijeti prijavu registarskom sudu za upis odluke glavne skupštine o prijenosu dionica u sudski registar. Prijavi se mora priložiti zapisnik s glavne skupštine u kome se navodi odluka o prijenosu dionica i prilozi toj odluci u izvorniku ili u javno ovjerenoj preslici.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori** u prijavi **daju** izjavu da odluka glavne skupštine nije pobijana u roku u kome se to moglo učiniti ili da je podignuta tužba za pobijanje pravomoćno odbijena.

(3) Upisom odluke o prijenosu dionica u sudski registar sve dionice manjinskih dioničara prenose se glavnom dioničaru. Ako su za te dionice izdane isprave, u njih se do prijenosa isprava glavnom dioničaru upisuje zahtjev manjinskih dioničara za isplatom otpremnine.

(4) Stječe li upisom odluke glavne skupštine o prijenosu dionica sve dionice društva jedan dioničar, zajedno s prijavom za upis odluke glavne skupštine o prijenosu dionica podnosi se i prijava za upis podataka iz članka 189.a. ovoga Zakona.

Sudsko ispitivanje primjerenosti otpremnine

Članak 300.k

(1) Odluka o prijenosu dionica ne može se pobijati tužbom zbog toga što iznos otpremnine koji je odredio glavni dioničar nije primjeren. Ako iznos otpremnine nije primjeren, odredit će ga na zahtjev manjinskog dioničara sud iz članka 40. ovoga Zakona. Isto vrijedi i ako glavni dioničar ne ponudi iznos otpremnine u novcu ili to ne učini onako kako bi to trebao učiniti, a tužba kojom se pobija donesena odluka nije podignuta ili se to ne učini u za to propisanom roku, ona bude povučena ili pravomoćno odbijena.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može se postaviti sudu samo u roku od dva mjeseca od dana od kada se po odredbama članka 64. ovoga Zakona smatra da je objavljen upis odluke o prijenosu dionica u sudski registar.

(3) Više postupaka koji se vode sud će spojiti. Odredi li sud da iznos otpremnine koji je odredio glavni dioničar nije primjeren i da ju je glavni dioničar dužan platiti u većem iznosu, ili da je glavni dioničar dužan platiti otpremninu koju odredi ako je glavni dioničar nije ponudio ili to nije učinio onako kako je to trebao učiniti, naložit će glavnom dioničaru da dioničarima koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.

(4) Odluka suda o visini otpremnine iz stavka 3. ovoga članka djeluje prema svim manjinskim dioničarima neovisno o tome jesu li sudjelovali u postupku u kojemu je određena.

Odjeljak 6.

IZMJENA STATUTA

Odluka glavne skupštine

Članak 301.

(1) Statut se može izmijeniti odlukom glavne skupštine. Glavna skupština može ovlastiti nadzorni, odnosno upravni odbor da izmijeni statut samo ako se radi o usklađivanju njegova teksta.

(2) Za odluku glavne skupštine o izmjeni statuta potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri odlučivanju o statutu. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(3) Ako bi izmjenom statuta došlo do promjene dotadašnjeg odnosa među rodovima dionica na štetu nekoga roda dionica, za donošenje odluke potrebna je suglasnost dioničara onoga roda dionica na čiju se štetu treba izmijeniti statut. Ti dioničari daju suglasnost u obliku posebne odluke iz članka 295. ovoga Zakona.

Suglasnost dioničara

Članak 302.

(1) Odluka kojom se dioničarima stavljaju dodatne obveze može se donijeti samo uz suglasnost svih dioničara na koje se to odnosi.

(2) Isto vrijedi i za odluku kojom je za prijenos dionica i privremenica potrebna suglasnost društva.

Upis izmjene statuta u sudski registar

Članak 303.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijava za upis svake izmjene statuta u sudski registar. Prijavi se mora priložiti potpuni tekst statuta, koji je ovjeren od strane javnog bilježnika. Javni bilježnik mora potvrditi da izmijenjene odredbe statuta i odluka o izmjeni te neizmijenjene odredbe statuta koji se nalazi kod registarskoga suda u potpunosti odgovaraju tekstu statuta koji se prilaže prijavi. Ako je za izmjenu statuta potrebno odobrenje državnog organa, prijavi se mora priložiti i to odobrenje.

(2) Ako se izmjena ne odnosi na podatke iz članka 189. ovoga Zakona, pri **predlaganju upisa** je dovoljno pozivanje na isprave koje se nalaze u sudu. Odnosi li se izmjena na podatke čiji se sadržaj mora objaviti, mora se objaviti i ta promjena.

(3) Izmjena statuta je valjana tek od njezina upisa u sudski registar.

Odjeljak 7.

POVEĆANJE TEMELJNOGA KAPITALA

Pododjeljak 1.

Povećanje temeljnoga kapitala ulozima

Pretpostavke

Članak 304.

(1) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala društva ulozima donosi se glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna i drugačija većina s time da ne može biti manja od većine glasova koji predstavljaju dvije trećine temeljnog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini pri donošenju odluke, ali se za izdavanje povlaštenih dionica bez prava glasa može odrediti samo veća većina glasova zastupljenoga kapitala na glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Njime se može tražiti i ispunjenje dodatnih pretpostavki. Povećanje temeljnoga kapitala

društva ulozima moguće je samo izdavanjem novih dionica. U društvu koje je izdalo dionice bez nominalnog iznosa mora se povećati ukupan broj tih dionica u omjeru povećanja temeljnog kapitala i temeljnog kapitala prije povećanja.

(2) Ako su izdane dionice više rodova, za odluku glavne skupštine o povećanju temeljnoga kapitala društva potrebna je suglasnost dioničara svakoga roda dionica koje daju pravo glasa. Dioničari svakoga roda dionica donose o tome posebnu odluku na način propisan u stavku 1. ovoga članka.

(3) Ako se nove dionice izdaju za veći iznos od dijela temeljnog kapitala koji na njih otpada, u odluci o povećanju temeljnoga kapitala društva mora se odrediti iznos ispod kojega se dionice neće izdati.

(4) Ne može se povećati temeljni kapital društva dok se ne uplate svi dotadašnji ulozi, osim ako on nije uplaćen u samo neznatnome dijelu.

Povećanje kapitala ulozima u stvarima i u pravima

Članak 305.

(1) Ako se ulažu stvari i prava (članak 176. stavak 1. i 2.), u odluci o povećanju temeljnoga kapitala društva moraju se navesti predmet ili pravo koje društvo stječe ulaganjem, osoba od koje ih društvo stječe i nominalni iznos dionica koje se stječu takvim ulaganjem. Odluka o tome može se donijeti samo ako su ulaganje stvari i prava te navedena utvrđenja bili izričito i uredno objavljeni, a ako se izdaju dionice bez nominalnog iznosa, samo njihov broj.

(2) Ne navedu li se utvrđenja iz prethodnoga stavka ovoga članka, prema društvu su bez učinka ugovori o unosu stvari i prava te pravne radnje učinjene da bi se oni ispunili. Upiše li se u sudski registar da je povećan temeljni kapital društva, nepostupanje na način iz stavka 1. ovoga članka ne utječe na valjanost toga povećanja. Dioničar mora uplatiti iznos za koji su dionice izdane.

(3) Povećanje kapitala ulozima u stvarima i u pravima moraju pregledati jedan ili više revizora. Za to se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 182. stavka 3. i 4, članka 183. i članka 184. ovoga Zakona. Sud će odbiti upis u registar ako je vrijednost uloga u stvarima i u pravima znatno manja od temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to daju.

Povećanje temeljnog kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije povećanja temeljnog kapitala

Članak 305.a

(1) Pri povećanju temeljnog kapitala ulaganjem stvari, odnosno prava nije potrebna revizija povećanja temeljnog kapitala ako su za to ispunjene pretpostavke iz članka 185.a ovoga Zakona. Ako se revizija ne provodi, primjenjuju se odredbe ovoga članka Zakona.

(2) Uprava, odnosno izvršni direktori moraju u glasilu društva objaviti datum odluke o povećanju temeljnog kapitala i podatke iz članka 187.a stavaka 1. ovoga Zakona. U sudski se registar ne može upisati da je temeljni kapital povećan prije isteka četiri tjedna od spomenute objave.

(3) Ako su ispunjene pretpostavke iz članka 185.a stavka 2. ovoga Zakona, sud će na zahtjev dioničara koji su u vrijeme donošenja odluke o povećanju temeljnog kapitala zajedno imali dionice na koje se odnosi najmanje pet posto temeljnog kapitala i još ih drže na dan podnošenja zahtjeva imenovati jednoga ili više revizora. Zahtjev treba postaviti do dana upisa u sudski registar da je temeljni kapital povećan. Prije donošenja odluke sud će saslušati članove uprave, odnosno izvršne direktore društva. Ovdje se primjenjuju odredbe članka 40. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(4) U daljnjem postupku na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 183. i 184. ovoga Zakona.

Prijava upisa odluke u sudski registar

Članak 306.

(1) Odluka o povećanju temeljnog kapitala mora se podnijeti sudu radi upisa u sudski registar. Tome treba priložiti izvješće revizora iz stavka 3. članka 305.a ovoga Zakona. Ako se u društvo ulaže stvar, odnosno pravo a nema obveze da se provede revizija povećanja temeljnog kapitala i ako je unaprijed objavljen datum odluke o povećanju kapitala (članak 305.a stavak 3.), podnositelji prijave moraju u njoj samo izjaviti da im nije poznato da bi nakon objave odluke o povećanju temeljnog kapitala nastupile okolnosti iz članka 185.a stavka 2. ovoga Zakona.

(2) U prijavi moraju se navesti ulozi u dotadašnji temeljni kapital koji još nisu uplaćeni i zašto se ne može postići da se oni uplate.

(3) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka treba priložiti izvješće revizora iz članka 305. stavka 3. ili isprave iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Sud će odbiti upis odluke u registar ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to daju.

Upis novih dionica

Članak 307.

(1) Nove dionice upisuju se pisanom izjavom (upisnicom) iz koje mora biti vidljivo sudjelovanje upisnika s dionicama navedenim po broju, njihovim nominalnim iznosima pri izdavanju dionica bez nominalnog iznosa njihovim brojem, a ako se radi o dionicama u više rodova i rodu dionica. Ona mora sadržavati:

1. dan kada je donesena odluka o povećanju kapitala,

2. iznos za koji se dionice izdaju, iznos utvrđenih uplata te opseg dodatnih obveza,

3. utvrđenja učinjena glede povećanja kapitala unosom stvari i prava, a ako se izdaju dionice više rodova, ukupan iznos temeljnog kapitala koji otpada na dionice svakoga roda,

4. vrijeme kada upis prestaje obvezivati ako se do tada ne upiše u sudski registar da je provedeno povećanje kapitala.

(2) **Ništetne** su upisnice koje ne sadržavaju te navode ili sadržavaju ograničenja osim onoga iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

(3) Upisnik koji je na temelju upisnice ostvarivao prava kao dioničar ili ispunjavao obveze ne može se pozvati na **ništetnost** ili na neobveznost upisnice, ako je u sudskom registru upisano da je provedeno povećanje temeljnoga kapitala društva.

(4) Ograničenje koje nije sadržano u upisnici ne djeluje prema društvu.

(5) Stavci 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima u kojima se primjenjuju propisi posebnog zakona kojim se uređuje izdavanje vrijednosnih papira.

Pravo prvenstva pri upisu novih dionica

Članak 308.

(1) Svakome dioničaru koji to zatraži mora se dati pravo da upiše onaj dio novih dionica koji odgovara njegovom udjelu u dotadašnjem temeljnom kapitala društva. Za ostvarenje prava prvenstva pri upisu mora se odrediti rok od najmanje 14 dana.

(2) Prava na upis novih dionica mogu se nekome dati samo pod uvjetom da su očuvana prava dioničara na upis.

(3) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** u glasilu društva objaviti iznos za koji se dionice izdaju ili osnove za njegovo određivanje i rok iz stavka 1. ovoga članka. Ako su navedene samo osnove za određenje spomenutog iznosa, mora se najkasnije tri dana prije isteka roka za upis dionica u glasilu društva i putem elektronskog informativnog medija objaviti iznos za koji se dionice izdaju.

(4) Pravo prvenstva pri upisu dionica može se odlukom o povećanju temeljnoga kapitala isključiti u cjelini ili djelomično. Takva se odluka donosi uz ispunjenje pretpostavki koje se zakonom ili statutom traže za donošenje odluke o povećanju temeljnoga kapitala, glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine glasova temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju te odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(5) Odluka kojom se to pravo u potpunosti ili djelomično isključuje može se donijeti samo onda ako je isključenje bilo izričito i uredno objavljeno. Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** podnijeti glavnoj skupštini **učiniti dostupnim** izvješće o razlogu za djelomično ili potpuno isključenje prava prvenstva pri upisu dionica. U izvješću mora se obrazložiti predloženi iznos za koji se nakanjuju izdati dionice.

(6) Isključenjem prava prvenstva pri upisu dionica ne smatra se kada po odluci glavne skupštine nove dionice treba preuzeti **kreditna, odnosno financijska** institucija uz obvezu da ih ponudi dioničarima. Uprava, odnosno **izvršni direktori moraju** u glasilu društva objaviti ponudu **kreditne, odnosno financijske** institucije uz navođenje onoga što se mora platiti za dionice i rok za prihvat ponude. Isto vrijedi ako netko drugi stavi ponudu da će preuzeti dionice i ponuditi ih dioničarima na upis.

Prijava za upis povećanja kapitala u sudski registar

Članak 309.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis provedenoga povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar.

(2) Na prijavu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 179. stavka 3. i 5. te članka 187. stavka 1. i stavka 2. točke 3**. i članka 187.a** ovoga Zakona.

(3) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka treba priložiti:

1. popis upisnika potpisan od strane uprave u kojemu su navedene dionice svakoga upisnika i na temelju toga učinjene uplate, a u slučajevima iz članka 307. stavka 5. ovoga Zakona primjerak obavijesti poslane Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga o broju i postotku upisanih i uplaćenih dionica te osobama koje su uplatile i koje iznose za te dionice i potvrdu banke u kojoj društvo ima račun za tekuće poslovanje o položenim uplaćenim sredstvima na posebnom računu,

2. ako je kapital povećan ulozima u stvarima i u pravima, ugovore koji su temelj za utvrđenja iz članka 305. ovoga Zakona ili za njihovo provođenje te izvješće o reviziji takvoga ulaganja,

3. obračun troškova koji će za društvo nastati izdavanjem novih dionica,

4. ako je za povećanje kapitala potrebno odobrenje državnog organa i to odobrenje.

(4) Prijedlog i upis povećanja temeljnoga kapitala društva može se povezati s prijavom i upisom odluke o povećanju toga kapitala.

(5) Priložene isprave čuvaju se u sudu u izvorniku, u javno ovjerenome prijepisu ili fotokopiji.

Od kada važi povećanje kapitala

Članak 310.

Temeljni kapital društva je povećan s danom upisa povećanja toga kapitala u sudskom registru.

Objava da je povećan kapital

Članak 311.

U objavi upisa da je povećan temeljni kapital društva mora se pored sadržaja upisa navesti iznos za koji se dionice izdaju a kod povećanja kapitala ulogom stvari i prava za to predviđena utvrđenja i upućivanje na izvješće revizora o takvom ulaganju (članak 305. stavak 3.). **Ako se ne provodi revizija povećanja temeljnog kapitala, u objavi se upućuje na isprave iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona.**Objava je moguća i upućivanjem na isprave koje su predane sudu.

Zabrana izdavanja dionica i privremenica

Članak 312.

Prije upisa povećanja kapitala u sudski registar ne mogu se prenositi prava iz novih udjela, izdavati dionice ni privremenice. **Ništetne** su dionice i privremenice koje bi se izdale prije toga. Za štetu koja bi takvim izdavanjem bila pričinjena njihovim imateljima odgovaraju izdatnici kao solidarni dužnici.

Pododjeljak 2.

Uvjetno povećanje temeljnoga kapitala

Pretpostavke

Članak 313.

(1) Glavna skupština društva može donijeti odluku o povećanju temeljnoga kapitala društva koje će se provesti samo u mjeri potrebnoj da se ostvari pravo na stjecanje dionica iz stavka 2. ovoga članka Zakona (uvjetno povećanje kapitala).

(2) Odluka o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva može se donijeti samo radi:

1. ostvarivanja prava vjerovnika društva na zamjenu zamjenjivih obveznica u dionice i prava prvenstva pri upisu novih dionica društva,

2. pripreme za pripajanje više društava,

3. ostvarenja prava na dionice zaposlenika i članova uprave, odnosno izvršnih direktora društva ili nekog s njim povezanog društva na temelju odluke glavne skupštine,

4. davanja dionica vladajućeg društva dioničarima odnosno članovima ovisnoga društva prema članku 492. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva ili ugovor o prijenosu dobiti ili dionica glavnoga društva dioničarima odnosno članovima priključenog društva prema članku 504.a stavku 2. ovoga Zakona.

(3) Nominalni iznos uvjetnoga kapitala ne smije prijeći polovinu, a u slučaju iz stavka 2. i 3. članka deseti dio temeljnoga kapitala društva u vrijeme donošenja odluke o uvjetnom povećanju kapitala društva. Na odgovarajući način primjenjuje se članak 304. stavak 1. rečenica 5. ovoga Zakona.

(4) **Ništetna** je odluka glavne skupštine koja je suprotna odluci o uvjetnom povećanju kapitala društva.

(5) Odredbe o prvenstvenom pravu upisa novih dionica na odgovarajući se način primjenjuju i na zamjenjive obveznice.

Valjanost odluke o uvjetnom povećanju kapitala

Članak 314.

(1) Za donošenje odluke o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može sa zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki. Ovdje se primjenjuju odredbe članka 304. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) U odluci se moraju utvrditi:

1. svrha uvjetnog povećanja kapitala,

2. osobe koje se mogu koristiti pravom prvenstva pri upisu dionica,

3. **iznos za koji se izdaju dionice ili osnove na temelju kojih se taj iznos izračunava s time da je kod uvjetnog povećanja temeljnog kapitala u svrhu navedenu u članku 313. stavku 2. točki 1. ovoga Zakona dovoljno da se u odluci o povećanju temeljnog kapitala ili u s njom povezanoj odluci iz članka 341. ovoga Zakona odredi najniži iznos povećanja temeljnog kapitala ili osnove za utvrđenje iznosa za koji se izdaju dionice ili najniži iznos za koji ih se izdaje,**

4. kod odluke iz članka 313. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona i raspodjela prava ovlaštenika na zaposlenike i članove uprava, cilj koji se time želi postići, vrijeme za koje se ovlaštenici mogu koristiti tim pravom kao i vrijeme za koje će ih se čekati da bi ga prvi put koristili (najmanje dvije godine).

Uvjetno povećanje kapitala ulaganjem stvari i prava

Članak 315.

(1) Ulažu li se stvari ili prava, u odluci o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva moraju se utvrditi predmet uloga, osoba od koje društvo stječe taj predmet i nominalni iznos kod dionica bez nominalnog iznosa broj dionica koje se stječu takvim ulaganjem. Ulaganjem stvari i prava ne smatra se davanje obveznice u zamjenu za dionice s prvenstvenim pravom upisa dionica. Odluka se može donijeti samo ako je unošenje stvari i prava bilo izričito i uredno objavljeno.

(2) Ako se u odluci ne utvrdi ono što je propisano u prethodnome stavku ovoga članka, prema društvu su bez učinka ugovori o ulaganju stvari i prava i pravne radnje za njihovo provođenje. Ako su izdane dionice s pravom prvenstva pri upisu dionica, takvo nedjelovanje prema društvu ne utječe na valjanost uvjetnog povećanja kapitala. Dioničar je dužan uplatiti iznos za koji se dionice izdaju.

(3) Odredbe prethodnih stavaka ne primjenjuju se na uvjetno povećanje temeljnoga kapitala društva iz razloga navedenog u članku 313. stavku 2. točki 3. ovoga Zakona.

(4) Kod izdavanja dionica uz ulaganje u društvo stvari i prava reviziju povećanja temeljnog kapitala mora obaviti jedan ili više revizora. U pogledu toga na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 182. stavka 3. i 4., članka 183. i članka 184. ovoga Zakona. Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 305. i 305.a ovoga Zakona. Umjesto datuma odluke o povećanju temeljnog kapitala uprava, odnosno izvršni direktori društva mogu odluku o izdavanju novih dionica uz ulaganje u društvo stvari i prava i podatke iz članka 187.a stavka 1. i 2. ovoga Zakona objaviti u glasilu društva.

Prijava za upis odluke u sudski registar

Članak 316.

(1) registarskome sudu mora se podnijeti prijava za upis odluke o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva u sudski registar. **Ovdje se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 306. stavka 2. ovoga Zakona**.

(2) Prijavi za upis treba priložiti:

1. ako je kapital povećan ulozima u stvarima i u pravima, ugovore koji su temelj za utvrđenja iz članka 314. ovoga Zakona ili za njihovo provođenje i izvješće o reviziji takvoga ulaganja (članak 315. stavak 4.) **ili isprave iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona,**

2. obračun troškova koji će za društvo nastati izdavanjem novih dionica,

3. ako je za povećanje kapitala potrebno odobrenje državnog organa i to odobrenje.

(3) Ako se ne provodi revizija povećanja temeljnog kapitala, za prijavu za upis u sudski registar da je provedeno povećanje temeljnog kapitala na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe članka 306. stavka 1. rečenice 3. i stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Priložene isprave čuvaju se u sudu u originalu, u ovjerenome prijepisu ili fotokopiji.

(5) Sud će odbiti upis odluke u registar ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to daju. Ako se povećanje temeljnog kapitala ulaganjem stvari i prava provodi bez revizije povećanja temeljnog kapitala, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 188. stavka 3. ovoga Zakona.

Objava upisa

Članak 317.

U objavi upisa u sudski registar odluke o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva moraju se osim sadržaja upisa navesti utvrđenja iz članka 314 stavka 2. te ako se radi o ulaganju stvari i prava utvrđenja propisana u članku 315. ovoga Zakona i upućivanje na izvješće revizora o takvom ulaganju (članak 315. stavak 4.). Za utvrđenja iz odredbi članka 315. ovoga Zakona dovoljno je da se uputi na isprave koje su predane sudu.

Zabranjeno izdavanje dionica

Članak 318.

Dionice se ne mogu izdati prije nego što se odluka o uvjetnom povećanju temeljnoga kapitala društva ne upiše u sudski registar. Prije toga ne nastaje zahtjev ovlaštenika za upis dionica. **Ništetne** su dionice koje se izdaju prije toga. Za štetu koja nastane takvim izdavanjem dionica njihovim imateljima odgovaraju izdatnici kao solidarni dužnici.

Izjava o ostvarivanju prava prvenstva upisa

Članak 319.

(1) Pravo upisa ostvaruje se pisanim očitovanjem. Izjava se daje u dva primjerka. U izjavi moraju se navesti broj dionica koje se upisuju, njihov nominalni iznos kod dionica bez nominalnog iznosa njihov broj, a ako se izdaju dionice više rodova i rod dionica, utvrđenja navedena u članku 314. stavku 2. ovoga Zakona te utvrđenja propisana u članku 315. ovoga Zakona ako se unose stvari i prava kao i dan kada je donesena odluka o uvjetnom povećanju kapitala.

(2) Izjava o prvenstvenom pravu upisa ima učinak izjave o upisu dionica. **Ništetne** su izjave čiji sadržaj ne odgovara onome što je propisano u stavku 1. ovoga članka ili koji sadržava ograničenja obveze onoga tko izjavu daje.

(3) Ako se bez obzira na **ništetnost** izjave o prvenstvu prava upisa izdaju dionice, onaj tko daje očitovanje ne može se pozvati na **ništetnost** izjave ako je na temelju nje ostvarivao prava kao dioničar i ispunjavao obveze dioničara.

(4) Prema društvu ne djeluju ograničenja koja nisu sadržana u izjavi o prvenstvu prava upisa.

Izdavanje dionica

Članak 320.

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori mogu** izdati dionice samo radi ispunjenja svrhe s kojom je donesena odluka o uvjetnom povećanju kapitala ali ne prije nego što se uplati puni iznos koji proizlazi iz odluke.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori smiju** izdati dionice u zamjenu za zamjenjive obveznice samo ako se razlika između iznosa za koji su izdane te obveznice i većeg iznosa temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to izdaju pokrije iz ostalih rezervi, ako se one mogu upotrijebiti za tu svrhu, ili dodatnom uplatom onoga tko je ovlašten zamijeniti obveznicu za dionicu to ne vrijedi ako ukupni iznos za koji su izdane obveznice dosiže ukupni iznos temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za njih izdaju ili je od njega veći. To ne vrijedi ako ukupni iznos za koji su izdane obveznice dosiže ukupni iznos temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za njih izdaju ili je od njega veći.

Od kada važi povećanje kapitala

Članak 321.

Temeljni kapital društva povećan je izdavanjem dionica.

Obavijest da su izdane dionice

Članak 322.

(1) U roku od mjesec dana po isteku poslovne godine mora se prijaviti registarskom sudu ukupni iznos dionica izdanih u toj godini u zamjenu za zamjenjive obveznice i u ostvarenju prvenstvenog prava upisa dionica.

(2) Prijavi se moraju priložiti kopije izjava o ostvarenju prava prvenstva upisa i popis osoba koje su ostvarile to pravo potpisan od strane uprave, **odnosno izvršnih direktora.** U popisu se moraju navesti svi dioničari i dionice koje su stekli te ulozi koje su za to dali.

(3) U prijavi mora se izjaviti da su dionice izdane samo radi ostvarenja svrhe navedene u odluci o uvjetnom povećanju kapitala i da nisu izdane prije nego što je za njih uplaćena cijela protuvrijednost.

(4) Priložene isprave čuvaju se u sudu u originalu, u ovjerenome prijepisu ili preslici.

Pododjeljak 3.

Odobreni temeljni kapital

Pretpostavke

Članak 323.

(1) Statutom se može ovlastiti upravu, **odnosno upravni odbor** da u roku od najviše pet godina nakon upisa društva u sudski registar izdavanjem novih dionica uz uplate uloga poveća temeljni kapital društva do određenoga nominalnog iznosa (odobreni kapital).

(2) Ovlast za to može se dati i izmjenom statuta za vrijeme od najviše pet godina od upisa izmjene statuta u sudski registar. Za donošenje odluke glavne skupštine o tome potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki. Pri tome se primjenjuje odredba članka 304. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Nominalni iznos odobrenoga kapitala ne može preći polovinu nominalnog iznosa temeljnoga kapitala u vrijeme davanja ovlasti. **Uprava može izdati nove dionice** samo uz suglasnost nadzornog odbora. Na odgovarajući način primjenjuje se članak 304. stavak 1. rečenica 5. ovoga Zakona.

(4) Statutom se može odrediti da se nove dionice izdaju zaposlenima.

Izdavanje novih dionica

Članak 324.

(1) Ako iz narednih propisa ne proizlazi što drugačije, na izdavanje novih dionica na odgovarajući se način primjenjuju odredbe iz članka 307. do 312. ovoga Zakona o povećanju temeljnoga kapitala ulozima. Na mjesto odluke o povećanju temeljnoga kapitala dolazi ovlast iz statuta za izdavanje novih dionica.

(2) U ovlasti se može predvidjeti da uprava, **odnosno upravni odbor** odlučuje o isključenju prava prvenstva pri upisu dionica. Ako se takva ovlast daje izmjenom statuta, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 308. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Nove se dionice ne mogu izdati sve dok se mogu dobiti neuplaćeni ulozi u dotadašnji temeljni kapital. Ako nisu uplaćeni razmjerno mali ulozi, to ne sprečava izdavanje novih dionica. U prvoj prijavi povećanja temeljnoga kapitala društva mora se navesti koliko je ostalo još neuplaćenih uloga u dotadašnji temeljni kapital i zašto se te uplate ne mogu dobiti.

(4) Odredbe stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se kada se dionice izdaju zaposlenima u društvu.

Uvjeti za izdavanje dionica

Članak 325.

(1) Ako u ovlasti za povećanje temeljnoga kapitala društva o tome nema odredbi, uprava, **odnosno upravni odbor** odlučuje o sadržaju prava iz dionica i o uvjetima za izdavanje dionica. **Za odluku koju donosi uprava potrebna je suglasnost nadzornog odbora.** Isto vrijedi i za odluku uprave o isključenju prava prvenstva pri upisu dionica iz stavka 2. prethodnoga članka ovoga Zakona.

(2) Ako u društvu postoje povlaštene dionice bez prava glasa, mogu se izdati povlaštene dionice koje imaju pred njima prednost u isplati dobiti, odnosno u podjeli imovine društva ili su s njima izjednačene samo ako je to predviđeno u ovlasti.

Izdavanje dionica za uloge u stvarima i u pravima

Članak 326.

(1) Dionice se mogu izdati za uloge u stvarima ili u pravima samo ako je to predviđeno u ovlasti.

(2) Ako to u ovlasti nije određeno, uprava, **odnosno upravni odbor** mora utvrditi i navesti u upisnici predmet uloga u stvarima i u pravima, osobu od koje društvo treba da stekne ono što se tako ulaže i nominalni iznos dionica, a kod dionica bez nominalnog iznosa broj koje se stječu takvim ulaganjem. **Za odluku koju donosi uprava, potrebna je suglasnost nadzornog odbora.**

(3) Kod izdavanja dionica uz ulaganje u društvo stvari i prava reviziju povećanja temeljnog kapitala mora obaviti jedan ili više revizora. U pogledu toga na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 182. stavka 3. i 4., članka 183., članka 184., članka 305. i 305.a ovoga Zakona. Umjesto datuma odluke o povećanju temeljnog kapitala uprava, odnosno upravni odbor društva može odluku o izdavanju novih dionica uz ulaganje u društvo stvari i prava i podatke iz članka 187.a stavka 1. i 2. ovoga Zakona objaviti u glasilu društva.

(4) Ako se ne provodi revizija povećanja temeljnog kapitala, za prijavu za upis u sudski registar da je provedeno povećanje temeljnog kapitala na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe članka 306. stavka 1. rečenice 3. i stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Sud će odbiti upis ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima znatno manja od temeljnog kapitala koji se odnosi na dionice koje se za to daju. Ako se ne provodi revizija povećanja temeljnog kapitala (članak 305.a stavak 1.), na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 188. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Ako se u odluci ne utvrdi ono što je propisano u stavku 2. ovoga članka, prema društvu su bez učinka ugovori o ulaganju stvari i prava i pravne radnje učinjene za njihovo provođenje. Isto vrijedi i ako se utvrđenja uprave ne unesu u upisnicu. Ako je povećanje temeljnoga kapitala upisano u sudskom registru to što ugovori ni pravne radnje nemaju učinka prema društvu ne utječe na valjanost povećanja kapitala. Dioničar je dužan uplatiti iznos za koji se one izdaju.

(7) Odredbe stavka 2. i 3. ovoga članka ne vrijede za ulaganje novčanih tražbina zaposlenih u društvu koja proizlaze iz njihova prava da sudjeluju u dobiti društva.

Ugovori o ulaganju stvari i prava prije upisa društva u sudski registar

Članak 327.

Ako su prije upisa društva u sudski registar sklopljeni ugovori po kojima se za odobreni temeljni kapital društva trebaju unijeti stvari i prava, statut mora sadržavati utvrđenja koja se traže za izdavanje dionica za uloge u stvarima i u pravima. Pri tome se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 176. stavka 3. i 5., članka 181. do 184., članka 187. stavka 2. točke 2., 6. i 7., **članka 187.a** i članka 188. stavka 2. ovoga Zakona. Na mjesto osnivača dolazi uprava, **odnosno upravni odbor** a na mjesto prijave i upisa društva u sudski registar prijava i upis povećanja temeljnoga kapitala društva.

Pododjeljak 4.

Povećanje temeljnoga kapitala iz sredstava društva

Pretpostavke

Članak 328.

(1) Glavna skupština može odlučiti da se temeljni kapital društva poveća pretvorbom rezervi kapitala, rezervi iz dobiti i zadržane dobiti u temeljni kapital društva.

(2) Za odluku o tome i za njezinu prijavu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 304. stavka 1. i članka 306. stavka 1. ovoga Zakona. Društvo s dionicama bez nominalnog iznosa može povećati temeljni kapital i bez izdavanja novih dionica, ali se u odluci glavne skupštine o povećanju temeljnog kapitala mora navesti na koji je način to učinjeno.

(3) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala može se donijeti tek pošto se utvrdi račun dobiti i gubitka za poslovnu godinu koja je predhodila onoj u kojoj se donosi odluka o povećanju kapitala (zadnji godišnji račun).

(4) Odluka se mora temeljiti na godišnjim financijskim izvješćima.

Podobnost rezervi iz dobiti i rezervi kapitala da se pretvore u temeljni kapital

Članak 329.

(1) Rezerve kapitala i rezerve iz dobiti koje treba pretvoriti u temeljni kapital društva moraju se iskazati u financijskim izvješćima. Rezerve kapitala se mogu pretvoriti u temeljni kapital ako zajedno sa zakonskim rezervama prelaze iznos dvadesetoga dijela dotadašnjega temeljnoga kapitala društva. Statutom se može odrediti da je za to potreban i veći dio toga kapitala.

(2) Rezerve kapitala i rezerve ne mogu se pretvoriti u temeljni kapital, ako je u računu dobiti i gubitka na kojemu se temelji odluka iskazan gubitak. Rezerve koje su namijenjene određenoj svrsi smiju se pretvoriti u temeljni kapital samo ako je to u skladu s tom svrhom.

Financijska izvješća kao temelj za odluku

Članak 330.

(1) Odluka se mora temeljiti na financijskim izvješćima prethodne poslovne godine ako su ona pregledana i usvojena te ako su ih u skladu s propisima bez stavljanja primjedbi potvrdili revizori najviše osam mjeseci prije prijave odluke za upis u sudski registar.

(2) Ako glavna skupština društva ne imenuje revizore, smatra se da je imenovan onaj revizor kojega je za reviziju posljednjih financijskih izješća odredila glavna skupština ili onaj kojega imenuje sud.

Prijava za upis odluke u sudski registar

Članak 331.

(1) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala mora se upisati u sudski registar. **Prijavi za upis te odluke u sudski registar moraju se priložiti financijska izvješća s izvješćem revizora i posljednja godišnja financijska izvješća, ako još nisu utvrđena.** Podnositelji prijave moraju izjaviti sudu da od dana koji je uzet za osnovu **financijskih izvješća** do dana podnošenja prijave po njihovu saznanju nije došlo do smanjenja imovine koje bi bilo smetnja povećanju temeljnoga kapitala društva, ako bi se o tome odlučivalo na dan podnošenja prijave.

(2) Sud može upisati u sudski registar odluku o povećanju temeljnoga kapitala ako **su financijska izvješća** na temelju **kojih** je ona donesena sastavljena najviše osam mjeseci prije podnošenja prijave i ako je dana izjava iz prethodnoga stavka ovoga članka.

(3) Sud ne mora ispitivati **odgovaraju li financijska izvješća** propisima.

(4) Kod upisa odluke u sudski registar treba navesti da se radi o povećanju temeljnoga kapitala iz sredstava društva.

(5) Predane isprave čuvaju se u sudu u izvorniku ili u ovjerenome prijepisu.

Od kada važi povećanje kapitala

Članak 332.

(1) Temeljni kapital je povećan s danom upisa odluke o povećanju temeljnoga kapitala u sudski registar.

(2) Nove dionice vrijede kao uplaćene u potpunosti.

Ovlaštenici iz povećanja kapitala

Članak 333.

Dioničarima društva pripadaju nove dionice srazmjerno njihovom sudjelovanju u dotadašnjem temeljnom kapitalu društva. Drugačija odluka glavne skupštine je **ništetna**.

Prava podjele

Članak 334.

(1) Ako povećanje temeljnoga kapitala društva dovede do toga da na jedan udio u dotadašnjem temeljnom kapitalu društva otpadne samo dio jedne nove dionice, to se pravo na podjelu može prenositi i naslijediti.

(2) Prava iz nove dionice uključujući i ono da se izda isprava o dionici mogu se koristiti ako se prava podjele koja zajedno daju cijele dionice sjedine kod jednog dioničara ili ako više ovlaštenika čija prava podjele zajedno daju pravo na cijele dionice odluče o tome da zajedno koriste ta prava.

Poziv dioničarima

Članak 335.

(1) Nakon upisa odluke o povećanju temeljnoga kapitala u sudski registar, uprava, **odnosno izvršni direktori dužni su** bez odgađanja pozvati dioničare da preuzmu nove dionice. Poziv se mora objaviti u glasilu društva. U pozivu se moraju navesti:

1. za koji se iznos povećava temeljni kapital,

2. u kojem omjeru nove dionice otpadaju na stare.

U pozivu se nadalje mora navesti da je društvo ovlašteno po proteku godine dana od objave poziva nakon trokratnog upozorenja nepreuzete dionice prodati za račun ovlaštenika.

(2) Po proteku godine dana od objave poziva društvo mora upozoriti da će prodati nepreuzete dionice. Upozorenje se mora objaviti u glasilu društva tri puta u razmaku od najmanje mjesec dana.Zadnja objava mora se učiniti najkasnije osamnaest mjeseci od objave poziva.

(3) Po proteku godine dana od objave zadnjeg upozorenja društvo mora prodati nepreuzete dionice za račun ovaštenika po službenoj **cijeni na uređenom tržištu** uz posredovanje **brokera**, a ako nema te cijene, javnim nadmetanjem. Pri tome se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 346. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Odredbe stavka 1. do 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na društva koja nisu izdala isprave o dionicama. Društva moraju pozvati dioničare da preuzmu nove dionice.

Vlastite dionice. Djelomično uplaćene dionice

Članak 336.

(1) Vlastite dionice sudjeluju u povećanju temeljnoga kapitala društva.

(2) Dionice koje su djelomično uplaćene sudjeluju u povećanju temeljnoga kapitala društva prema njihovom udjelu u temelju kapitala društva pa se povećanje kapitala kod dionica s nominalnim iznosom provodi samo povećanjem nominalnih iznosa tih dionica. Ako pored dionica s nominalnim iznosom koje su djelomično uplaćene postoje i dionice koje su uplaćene u cjelini, kod potpuno uplaćenih dionica s nominalnim iznosom se povećanje temeljnoga kapitala društva provodi povećanjem nominalnog iznosa dionica i izdavanjem novih dionica. U odluci o povećanju kapitala mora se navesti način kako će se to provesti. Ako se kapital povećava povećanjem nominalnog iznosa dionica, povećanje treba odmjeriti tako da na nijednu dionicu ne otpadnu iznosi koji se ne mogu pokriti povećanjem nominalnog iznosa dionica.

Čuvanje prava dioničara i trećih

Članak 337.

(1) Povećanjem temeljnoga kapitala ne mijenjaju se odnosi između prava iz dionica.

(2) Ako se pojedina prava iz dionica koje su djelomično uplaćene, napose pravo da sudjeluju u dobiti ili pravo glasa, određuju prema onome što je uplaćeno, dioničarima, do potpune uplate dionica, pripadaju prava određena samo po visini onoga što su uplatili uvećana za postotak nominalnog povećanja temeljnoga kapitala. S daljnjim uplatama odgovarajuće se povećavaju i prava.

(3) Povećanje temeljnoga kapitala ne utječe na gospodarski sadržaj ugovornih odnosa društva i trećih koji ovisi o isplati dobiti društva, nominalnom iznosu ili vrijednosti dionica, vrijednosti temeljnoga kapitala ili inače o odnosima kapitala i dobiti prije učinjenoga povećanja. Isto vrijedi i za dodatne obveze dioničara.

Početak sudjelovanja u dobiti

Članak 338.

(1) Ako nije drugačije odlučeno, nove dionice sudjeluju u dobiti za cijelu poslovnu godinu u kojoj je donesena odluka o povećanju temeljnoga kapitala.

(2) Odlukom o povećanju temeljnoga kapitala može se odrediti da nove dionice sudjeluju u dobiti društva već i u poslovnoj godini koja istekne prije donošenja te odluke. U tom se slučaju odluka o povećanju temeljnoga kapitala mora donijeti prije nego što se donese odluka o upotrebi dobiti za poslovnu godinu koja je prethodila onoj u kojoj se donosi odluka o povećanju kapitala. Odluka o upotrebi dobiti iz prethodne godine postaje valjanom tek kada se poveća temeljni kapital. Navedene odluke su **ništetne**, ako se odluka o povećanju temeljnoga kapitala ne upiše u trgovački registar u roku od tri mjeseca od kada je donesena. Taj rok ne teče za vrijeme dok traje spor povodom tužbe kojom se pobija odluka ili kojom se ona oglašava **ništetnom** ili za vrijeme dok se ne dobije odobrenje državnog organa za povećanje temeljnoga kapitala društva ako se ono propisima traži.

Uvjetni kapital

Članak 339.

Uvjetni kapital povećava se u istome omjeru kao i temeljni kapital. Ako je odluka o uvjetnom kapitalu donesena radi toga da se dade pravo vjerovnicima društva iz zamjenjivih obveznica da ih zamijene za dionice, razlika između iznosa za koji su izdane obveznice i višeg ukupnog iznosa dionica za koji su izdane dionice koje im se daju u zamjenu za obveznice mora se pokriti iz ostalih rezervi, ako nije dogovoreno da ovlaštenici taj iznos sami doplate.

Zabrana izdavanja dionica i privremenica

Članak 340.

Prije nego što se odluka o povećanju temeljnoga kapitala ne upiše u sudski registar društvo ne smije izdavati dionice ni privremenice.

Pododjeljak 5.

Zamjenjive obveznice i obveznice s promjenjivom kamatom

Članak 341.

(1) Obveznice na temelju kojih se vjerovnicima daje pravo da ih zamijene za dionice ili koje im daju pravo prvenstva pri upisu dionica (zamjenjive obveznice) i obveznice po kojima se prava vjerovnika stavljaju u vezu sa sudjelovanjem dioničara u dobiti (obveznice s promjenjivom kamatom) mogu se izdavati samo na temelju odluke glavne skupštine. Za odluku je potrebno da se dadu glasovi koji predstavljaju tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna drugačija većina a može se

zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 304. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Upravi, **odnosno upravnom odboru** se može dati ovlaštenje za izdavanje zamjenjivih obveznica najviše za vrijeme od pet godina. Uprava, **odnosno izvršni direktori** i predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora moraju odluku o izdavanju zamjenjivih obveznica i izjavu o njihovom izdavanju pohraniti u sudskom registru. U glasilu društva mora se objaviti obavijest o odluci i izjava o izdavanju obveznica.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na davanje posebnih prava sudjelovanja u dobiti društva.

(4) Dioničari imaju prvenstveno pravo stjecanja zamjenjivih obveznica, obveznica s promjenjivom kamatom i posebnih prava sudjelovanja u dobiti društva. Na odgovarajući način ovdje se primjenjuju odredbe članka 308. ovoga Zakona.

Odjeljak 8.

SMANJENJE TEMELJNOGA KAPITALA

Pododjeljak 1.

Redovno smanjenje temeljnoga kapitala

Pretpostavke

Članak 342.

(1) Za donošenje odluke o smanjenju temeljnoga kapitala društva potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine glasova temeljnoga kapitala društva zastupljenoga na glavnoj skupštini društva pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(2) Ako je društvo izdalo dionice više rodova, odluka glavne skupštine o smanjenju temeljnoga kapitala valjana je samo onda ako se s njom suglase dioničari svakoga roda dionica **koje daju pravo glasa.** O davanju suglasnosti dioničari svakoga roda dionica donose posebnu odluku. Za donošenje odluke primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka.

(3) U odluci se mora odrediti svrha smanjenja temeljnoga kapitala, naime, hoće li se dijelovi toga kapitala vratiti dioničarima.

(4) U društvu koje je izdalo dionice s nominalnim iznosom temeljni se kapital smanjuje smanjenjem nominalnog iznosa dionica. Ako bi iznos smanjenja temeljnog kapitala koji otpada na svaku dionicu doveo do toga da bi nominalni iznos dionice bio niži od dopuštenog najnižeg takvog iznosa pa ga se više ne bi moglo smanjiti, smanjenje se provodi spajanjem dionica. U odluci o smanjenju temeljnog kapitala mora se odrediti način njegova smanjenja.

(5) U odluci se mora navesti način smanjenja temeljnoga kapitala.

Prijava za upis odluke u sudski registar

Članak 343.

(1) Odluka o smanjenju temeljnoga kapitala mora se podnijeti sudu radi upisa u sudski registar.

(2) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilažu se:

1. prijepis ili preslika zapisnika s glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o smanjenju temeljnoga kapitala ovjereni od strane javnog bilježnika,

2. primjerak izmijenjenog statuta ovjeren od strane javnog bilježnika.

Od kada važi smanjenje kapitala

Članak 344.

Temeljni kapital društva smanjen je s danom upisa odluke o smanjenju temeljnoga kapitala u sudski registar.

Zaštita vjerovnika

Članak 345.

(1) Vjerovnicima čije su tražbine nastala prije objave upisa odluke o smanjenju temeljnoga kapitala društva u sudski registar i koji ne mogu tražiti da se ona podmire mora se dati osiguranje, ako se oni u tu svrhu jave u roku od šest mjeseci od objave te odluke. Vjerovnike se mora na to upozoriti u objavi upisa odluke u sudski registar. Osiguranje ne mogu tražiti vjerovnici koji za slučaj stečaja imaju pravo prvenstvenog namirenja iz stečajne mase dužnika.

(2) Na temelju smanjenja temeljnoga kapitala društva moguća su plaćanja dioničarima po proteku šest mjeseci od objave upisa odluke o smanjenju kapitala u sudski registar i nakon što se vjerovnicima koji su se pravodobno prijavili dade osiguranje ili im se podmire tražbine ili sud odluči da ne treba udovoljiti zahtjevu vjerovnika. Dioničare se ne može osloboditi ni obveze da uplate uloge prije navedenog vremena ni prije nego što se podmire vjerovnici, odnosno prije nego što im se dade osiguranje, ako su se za to pravodobno prijavili društvu.

(3) Pravo vjerovnika da traže osiguranje ne ovisi o tome je li dioničarima nešto plaćeno s naslova smanjenja temeljnoga kapitala društva.

Oglašavanje isprava o dionicama nevažećima

Članak 346.

(1) Ako u smanjenju temeljnoga kapitala društvo spoji isprave o dionicama zamjenom, pečatiranjem ili nekim sličnim postupkom, ono može oglasiti nevažećima one od njih koje mu usprkos postavljenome pozivu ne budu predane. Isto vrijedi i za predane isprave o dionicama čiji broj nije dovoljan za zamjenu s novim dionicama a koje nisu društvu stavljene na raspolaganje da ih ono unovči za račun ovlaštenika.

(2) U pozivu za predaju isprava o dionicama mora se upozoriti na mogućnost da ih se oglasi nevažećima. Oglašavanje nevažećima moguće je ako je poziv objavljen na način kako je to propisano u članku 214. stavku 1. ovoga Zakona. Isprave o dionicama se oglašavaju nevažećima objavom u glasilu društva. U objavi se one moraju tako označiti da nema sumnje u to da li je i koja od njih oglašena nevažećom.

(3) Nove isprave o dionicama koje treba izdati umjesto onih koje su oglašene nevažećima društvo mora bez odgađanja prodati za račun ovlaštenika posredovanjem burzovnog posrednika za službenu burzovnu cijenu a ako takve nema javnim nadmetanjem.

(4) Može li se očekivati da se javnim nadmetanjem koje bi se održalo u mjestu sjedišta društva ne bi postigao zadovoljavajući uspjeh, dionice treba prodati na nekome drugome pogodnome mjestu. Mjesto, vrijeme i predmet prodaje moraju se javno objaviti. Posebno treba obavijestiti ovlaštenike iz dionica, osim ako to nije moguće. Objava i obavijest moraju se dati najkasnije dva tjedna prije održavanja nadmetanja. Utržak treba isplatiti ovlaštenicima.

Prijava za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar

Članak 347.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar.

(2) Prijavu smanjenja temeljnoga kapitala društiva može se podnijeti sudu zajedno s prijavom za upis odluke o smanjenju kapitala.

Smanjenje temeljnoga kapitala ispod najnižeg iznosa temeljnoga kapitala

Članak 348.

(1) Temeljni kapital društva može se smanjiti ispod najnižeg iznosa propisanoga u članku 162. ovoga Zakona, ako se povećanjem toga kapitala na temelju odluke koja se donosi zajedno s odlukom o smanjenju kapitala ponovno dostigne taj iznos a to se povećanje ne ostvaruje ulozima u stvarima i u pravima.

(2) Odluke o smanjenju i o povećanju temeljnoga kapitala su **ništetne** ako se povećanje temeljnoga kapitala ne upiše u sudski registar u roku od šest mjeseci od donošenja odluke o povećanju. Taj rok ne teče za vrijeme dok traje spor po tužbi za pobijanje ili za oglašavanje **ništetnom** odluke o smanjenju ili o povećanju temeljnoga kapitala i dok se za to ne dobije odobrenje državnog organa, ako je ono potrebno. Odluke i povećanje temeljnoga kapitala mogu se upisati u trgovački registar samo zajedno.

Pododjeljak 2.

Pojednostavnjeno smanjenje temeljnoga kapitala

Pretpostavke

Članak 349.

(1) Temeljni kapital društva može se smanjiti na pojednostavnjeni način ako se to čini radi izravnavanja niže vrijednosti, da bi se pokrili gubici ili sredstva prenijela u kapitalnu dobit. U odluci o smanjenju kapitala mora se odrediti da se kapital smanjuje u tu svrhu.

(2) Pojednostavnjeno smanjenje temeljnoga kapitala dopušteno je samo nakon što se potroši dio zakonskih rezervi i rezervi kapitala za koji one prelaze pet posto (5%) temeljnoga kapitala koji preostane nakon smanjenja kapitala kao i da su potrošene statutarne i ostale rezerve iz dobiti. Smanjenje temeljnog kapitala nije dopušteno dok društvo ima **zadržanu** dobit.

(3) Za smanjenje temeljnoga kapitala po prethodnim stavcima ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 342. stavka 1., 2. i 4., članka 343. do 344. i od članka 346. do 348.

Zabrane isplate dioničarima

Članak 350.

Iznosi dobiveni smanjenjem temeljnoga kapitala ne smiju se isplatiti dioničarima i ne mogu se koristiti za to da ih se oslobodi od uplate uloga. Može ih se upotrijebiti samo za to da se izravnaju smanjenja vrijednosti, pokriju gubici te da ih se unese u kapitalnu dobit i u zakonske rezerve. Tako ih se može upotrijebiti samo onda ako je u odluci navedeno da se temeljni kapital smanjuje u tu svrhu.

Isplata dobiti

Članak 351.

Dobit se ne smije isplaćivati dioničarima sve dok zakonske rezerve i rezerve kapitala društva ne dosegnu iznos od pet posto (5%) temeljnoga kapitala. Temeljnim kapitalom smatra se nominalni iznos koji proizlazi iz smanjenja kapitala ali ne manji od nominalnog iznosa iz članka 162. ovoga Zakona.

(2) Isplata dividende koja bi prelazila iznos od 4 % od dijela temeljnog kapitala koji otpada na dionicu nije dopuštena prije isteka dvije poslovne godine po proteku poslovne godine u kojoj je donesena odluka o smanjenju temeljnog kapitala društva. Spomenuto ograničenje ne vrijedi ako su podmireni vjerovnici društva čije su tražbine nastale prije nego što je odluka o smanjenju temeljnog kapitala upisana u sudski registar ili im je za to dano osiguranje, ako se u tom cilju prijave društvu u roku od šest mjeseci od objave godišnjega financijskog izvješća na temelju kojeg je donesena odluka o isplati dividende. Osiguranje ne mogu tražiti vjerovnici koji bi u slučaju stečaja imali pravo prvenstvenog namirenja iz stečajne mase dužnika. Želi li društvo isplatiti dividendu koja prelazi spomenuti iznos, mora u objavi godišnjeg financijskog izvješća na temelju kojeg želi obaviti isplatu pozvati vjerovnike da mogu tražiti podmirenje svojih tražbina ili zahtijevati da im se za to dade osiguranje.

Pododjeljak 3.

Smanjenje temeljnoga kapitala povlačenjem dionica

Pretpostavke

Članak 352.

(1) Društvo može povući dionice prisilno ili nakon što ih samo stekne. Prisilno povlačenje dionica dopušteno je samo onda ako je bilo naređeno ili dopušteno u prvome statutu društva ili u njegovoj izmjeni i dopuni do koje je došlo prije preuzimanja ili upisa dionica.

(2) Kod povlačenja dionica treba postupiti po odredbama koje važe za redovno smanjenje temeljnoga kapitala. U statutu ili odlukom glavne skupštine moraju se odrediti pretpostavke za prisilno povlačenje dionica i pojedinosti kako to treba provesti. Za plaćanje naknade dioničarima koja im pripada u slučaju prisilnog povlačenja dionica ili kada se one stječu da bi ih se povuklo te za oslobođenje dioničara od obveze uplate uloga na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 345. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Ne mora se postupiti po odredbama o redovnom smanjenju kapitala ako su dionice za koje je u cjelini uplaćen iznos za koji su izdane:

1. besplatno dane na raspolaganje društvu,

2. povučene na teret dobiti ili ostalih rezervi ako se one mogu za to koristiti,

3. dionice bez nominalnog iznosa i odlukom glavne skupštine je određeno da se povlačenjem dionica povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu društva prema odredbi članka 163. stavka 5. ovoga Zakona, a ako je uprava, **odnosno upravni odbor ovlašten** povući dionice ovlaštena je i u statutu s time uskladiti podatak o broju dionica društva.

(4) U primjerima iz prethodnoga stavka ovoga članka za smanjenje temeljnoga kapitala povlačenjem dionica potrebna je odluka glavne skupštine društva koja se donosi običnom većinom glasova. Statutom se može tražiti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki. U odluci mora se odrediti svrha smanjenja temeljnoga kapitala.Odluka o smanjenju temeljnoga kapitala mora se podnijeti sudu radi upisa u sudski registar.

(5) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka u kapitalnu dobit društva unosi se iznos koji odgovara iznosu temeljnog kapitala koji otpada na povučene dionice. Ta se sredstva, osim u slučaju smanjenja temeljnog kapitala, ne smiju isplatiti dioničarima.

(6) Odluka glavne skupštine nije potrebna ako je prisilno povlačenje dionica naređeno statutom. U tom slučaju u primjeni propisa o redovnom smanjenju temeljnoga kapitala na mjesto odluke glavne skupštine dolazi odluka uprave, **odnosno upravnog odbora** o povlačenju dionica.

Od kada je smanjen temeljni kapital

Članak 353.

Upisom odluke o smanjenju temeljnoga kapitala u sudski registar, a ako su dionice povučene nakon toga, s njihovim povlačenjem temeljni kapital društva smanjuje se iznos temeljnog kapitala koji otpada na povučene dionice. Ako je prisilno povlačenje naređeno statutom a glavna skupština ne odluči o smanjenju temeljnoga kapitala, taj kapital društva se smanjuje s povlačenjem dionica. Za povlačenje je dovoljna radnja društva usmjerena poništenju prava iz određenih dionica.

Prijava za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar

Članak 354.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar. To vrijedi i onda kada se radi o prisilnom povlačenju dionica koje je naređeno statutom.

(2) Prijava i upis smanjenja temeljnoga kapitala društva mogu se učiniti zajedno s podnošenjem i upisom odluke o smanjenju.

Odjeljak 9.

NIŠTETNOST I POBOJNOST ODLUKA GLAVNE SKUPŠTINE

Razlozi ništetnosti

Članak 355.

Pored slučajeva iz članka 313. stavka 4., članka 338. stavka 2. i članka 348. stavka 2. i članka 300.e stavka 3. ovoga Zakona odluka glavne skupštine je **ništetna**:

1. ako je donesena na glavnoj skupštini koja nije sazvana na način propisan u članku 277. stavku 2., 3. **i 6**. ovoga Zakona osim ako su na njoj sudjelovali svi dioničari,

2. ako nije unesena u zapisnik na način propisan u članku 286. stavku 1., 2. **rečenici 1. i stavku** i 4. ovoga Zakona,

3. ako nije u skladu s biti društva ili ako se njezinim sadržajem čini povreda propisa kojima se isključivo ili pretežno štite interesi vjerovnika društva ili su doneseni radi zaštite javnog interesa,

4. ako je suprotna moralu,

5. ako je pravomoćnom presudom donesenom povodom tužbe za pobijanje odluke proglašena **ništetnom**.

Pozivanje na ništetnost

Članak 356.

(1) Nakon što se odluka glavne skupštine upiše u sudski registar ne može se pozivati na njezinu **ništetnost** iz razloga navedenog u članku 355. točki 2. ovoga Zakona.

(2) Ako je odluka glavne skupštine **ništetna** iz razloga navedenih u članku 355. točki 1., 3. ili 4. ovoga Zakona, na **ništetnost** se ne može pozivati po proteku tri godine od njezina upisa u sudski registar. Ako je u vrijeme isticanja toga roka u tijeku spor povodom tužbe za utvrđenje odluke **ništetnom**, rok se produžuje sve dok se o tužbi pravomoćno ne odluči ili dok se spor konačno ne riješi na neki drugi način. Ako je odluka glavne skupštine **ništetna** po odredbi članka 355. točki 1. ovoga Zakona zbog postupanja protivno odredbi članka 277. stavka **6**. **drugoj rečenici** ovoga Zakona, na njenu se **ništetnost** ne može pozivati ako se s njom suglase dioničari koji nisu bili uredno pozvani na glavnu skupštinu.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i u slučajevima iz članka 338. stavka 2. te članka 348. stavka 2. ovoga Zakona ako odluka nije bila pravodobno upisana u sudski registar.

Pravne posljedice ništetnosti

Članak 357.

(1) **Ništetnost** se može isticati tužbom i na bilo koji drugi način.

(2) Podignu li protiv društva tužbu za utvrđenje **ništetnosti** odluke glavne skupštine dioničar, uprava ili član uprave, **izvršni direktor** ili **član** nadzornog, odnosno upravnog odbora na to se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 363., stavka 2., 3. i 4. i članka 364. ovoga Zakona.

(3) Osim slučajeva iz članka 356. ovoga Zakona **ništetna** odluka glavne skupštine nema pravni učinak.

(4) Ono što se od društva stekne na temelju **ništetne** odluke glavne skupštine mora mu se vratiti i naknaditi mu troškove nastale u vezi s tim.«

Ništetnost izbora članova nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 358.

(1)* Osim zbog razloga iz članka 355. točke 1., 2. i 5. ovoga Zakona izbor članova nadzornog, odnosno upravnog odbora je **ništetan**:

1. ako je nadzorni, odnosno upravni odbor sastavljen protivno odredbama zakona ili statuta,

2. ako glavna skupština u nadzorni, odnosno upravni odbor izabere osobu koja nije bila predložena u skladu sa zakonom ili statutom,

3. ako glavna skupština izabere u nadzorni, odnosno upravni odbor više članova nego što je to određeno zakonom ili statutom,

4. ako izabrana osoba u vrijeme početka razdoblja za koje je izabrana ne ispunjava ovim Zakonom propisane uvjete za člana nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Ništetnost odluke o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća

Članak 359.

Pored onoga što je propisano za **ništetnost** svake odluke glavne skupštine, odluka o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća **ništetna** je:

1. ako je sadržaj godišnjih financijskih izvješća suprotan propisima kojima se isključivo ili pretežno štite interesi vjerovnika društva,

2. ako nije obavljena revizija godišnjih financijskih izvješća koja se obavlja u skladu sa zakonom ili to nisu obavile za to ovlaštene osobe,

3. ako pri izradi godišnjih financijskih izvješća nisu poštovane odredbe zakona ili statuta o unosu sredstava u rezerve i korištenju sredstava iz njih.

(2) **Ništetnost** odluke glavne skupštine o utvrđenju godišnjih financijskih izvješća kao i **ništetnost** odluka uprave, **odnosno izvršnih direktora** i nadzornog, odnosno upravnog odbora o utvrđenju tih izvješća imaju za posljedicu **ništetnost** odluke glavne skupštine o upotrebi dobiti donesene na temelju spomenutih **ništetnih** odluka.

(3) Iz razloga navedenih u stavku 1. **ništetne** su i odluke uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora kojim utvrđuju godišnja financijska izvješća.

Razlozi pobijanja

Članak 360.

(1) Odluka glavne skupštine može se pobijati tužbom, ako je donesena protivno zakonu ili statutu.

(2) Odluku se može pobijati i zbog toga što je dioničar glasovanjem na glavnoj skupštini pokušao za sebe ili za nekoga drugoga postići korist na štetu društva ili drugih dioničara a pobijanom odlukom se to postiže. To ne vrijedi onda ako se tom odlukom drugim dioničarima primjereno nadoknađuje šteta koja im se njome nanosi.

(3) Odluka glavne skupštine ne može se pobijati zbog toga:

1. što je zbog tehničke smetnje povrijeđeno pravo korištenja elektroničkog puta iz članka 274. stavka 1. druge rečenice i stavka 2. te iz članka 291. stavka 6. ovoga Zakona za ostvarenje prava u društvu, osim ako se u vezi s time društvu može predbaciti gruba nepažnja ili namjera s time da se u statutu može za društvo predvidjeti i strože mjerilo krivnje,

2. što su povrijeđene odredbe članka 277. stavka 6., članka 280.a i članka 284. ovoga Zakona.

(4) Odluka glavne skupštine može se pobijati zbog toga što su dane netočne, nepotpune obavijesti ili je davanje obavijesti bilo uskraćeno, ako bi dioničar koji objektivno prosuđuje smatrao davanje obavijesti bitnom pretpostavkom za očuvanje prava sudjelovanja na glavnoj skupštini i drugih članskih prava. Tužba za pobijanje odluke glavne skupštine ne može se temeljiti na tome da su dane netočne, nepotpune ili nedovoljne obavijesti o utvrđivanju visine ili primjerenosti naknade, otpremnine, dodatnih plaćanja ili drugih oblika naknade, ako je zakonom propisano da se prigovori u vezi s time ostvaruju u izvanparničnom postupku.

Potvrda odluke koja se može pobijati

Članak 361.

Ne može se pobijati odluku glavne skupštine ako je ta skupština potvrdi novom odlukom, a ta se nova odluka ne pobija u roku koji je propisan za pobijanje ili ako je tužba za pobijanje te odluke pravomoćno odbijena. Ima li tužitelj pravni interes na tome da se pobijana odluka oglasi **ništetnom** za vrijeme do donošenja nove odluke kojom je pobijana odluka bila potvrđena može tražiti da se pobijana odluka oglasi **ništetnom** za vrijeme do donošenja nove odluke.

Ovlaštenje za pobijanje

Članak 362.

Odluke glavne skupštine mogu pobijati:

1. dioničar koji je sudjelovao u radu glavne skupštine, stekao dionice prije nego što je bio objavljen dnevni red glavne skupštine i svoje protivljenje odluci izjavio u zapisnik,

2. dioničar koji nije sudjelovao u radu glavne skupštine jer mu pogrešno nije bilo dopušteno da u tome sudjeluje, ako glavna skuptšina nije bila uredno sazvana ili **dopuna predmeta** odlučivanja na glavnoj skupštini nije **bila** valjano **objavjena**, **ako je stekao dionice prije nego što je bio objavljen dnevni red glavne skupštine**

3. svaki dioničar u slučaju iz članka 360. stavka 2. ovoga Zakona ako je stekao dionice prije nego što je bio objavljen dnevni red glavne skupštine,

4. uprava, **odnosno upravni odbor** društva,

5. svaki član uprave, **odnosno izvršni direktor** i **član** nadzornog, odnosno upravnog odbora ako bi provođenjem odluke učinio radnju koja je kažnjiva, nezakonita ili za koju bi morao odgovarati za štetu.

Tužba za pobijanje

Članak 363.

(1) Tužba se mora podići isključivo kod suda iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 30 dana od donošenja odluke. Ako je tužitelj bio prisutan na glavnoj skupštini na kojoj je odluka donesena, taj rok počinje teći prvoga narednoga dana od dana kada je zaključena glavna skupština na kojoj je odluka donesena. Nije li tužitelj prisustvovao glavnoj skupštini na kojoj je donesena odluka, rok počinje teći prvoga narednoga dana od dana kada je mogao saznati za odluku.

(2) Tužba se podiže protiv društva. Društvo zastupaju uprava, **odnosno izvršni direktor** i nadzorni, odnosno upravni odbor. Ustanu li s tužbom uprava ili neki njezin član, **odnosno izvršni direktor** društvo zastupa nadzorni, odnosno upravni odbor, a ustane li s tužbom neki član nadzornog, odnosno upravnog odbora, društvo zastupa uprava, **odnosno izvršni direktori**.

(3) Više postupaka koji se vode o pobijanju treba spojiti. Postupak po tužbi za pobijanje je hitan. **Društvo ima neposredno po isteku roka od 30 dana iz stavka 1. ovoga članka pravo uvida u podignutu tužbu i prije nego što mu ona bude dostavljena i zatražiti od suda da mu dade njezinu presliku.**

(4) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** u glasilu društva bez odgađanja objaviti da je tužba podignuta i za kada je po tužbi zakazano ročište. Dioničar se u postupku može tužitelju pridružiti kao umješač najkasnije u roku od mjesec dana od dana objave.

Vrijednost predmeta spora

Članak 363.a

(1) Sud određuje vrijednost predmeta spora uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja, posebice značenje stvari za stranke ili to čini po slobodnoj procjeni. Ta vrijednost smije biti veća od desetine iznosa temeljnog kapitala društva ili, ako ta desetina iznosi više od 4.000.000,00 kuna, više od tog iznosa samo ako valja uzeti da je značenje stvari za stranke veće.

(2) Učini li neka od stranaka u sporu vjerojatnim da bi određivanje vrijednosti predmeta spora na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka moglo značajnije ugroziti njeno gospodarsko stanje, sud može na njen zahtjev odrediti da snosi troškove spora u dijelu primjerenom tome stanju. To ima za posljedicu da stranka u čiju je korist sud odredio da snosi samo dio troškova spora u tome dijelu podmiruje i troškove njenog zastupanja u sporu te nadoknađuje protivniku troškove koji na nju otpadnu s obzirom na uspjeh u sporu ili koje preuzme. Ako izvansudski troškovi padnu na teret protivnika ili ih on preuzme, odvjetnik stranke u čiju korist je sud odredio da plati samo dio troškova spora može svoju naknadu ostvariti od protivne stranke odmjerenu po vrijednosti spora koja vrijedi za tu protivnu stranku.

(3) Zahtjev za odmjeravanjem troškova spora iz stavka 2. ovoga članka može se postaviti prije početka rasprave o glavnoj stvari, a nakon toga samo ako sud povisi već prihvaćenu ili utvrđenu vrijednost predmeta spora. Prije odlučivanja o zahtjevu sud mora saslušati drugu stranu u sporu.

Privremene mjere

Članak 363.b

Sud može privremenom mjerom zaustaviti primjenu odluke za koju se tužbom traži da se utvrdi ništetnom, ako je vjerojatno da bi se njezinim provođenjem društvu mogla pričiniti nepopravljiva šteta.

Učinak pobijanja

Članak 364.

(1) Ako sud pravomoćnom presudom utvrdi da je odluka glavne skupštine **ništetna**, ona djeluje prema svim dioničarima i članovima uprave i nadzornoga, odnosno upravnog odbora čak i kada nisu bili stranke u tome postupku. Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** presudu bez odgađanja dostaviti registarskome sudu. Ako je u sudskom registru bila upisana odluka koja je oglašena **ništetnom**, mora se upisati i presuda. Upis presude u sudski registar mora se objaviti na isti način kako se objavljuje i odluka. Društvo dionicama kojeg se trguje na uređenom tržištu vrijednosnih papira dužno je bez odgađanja objaviti presudu u glasilu društva. Ako sud presudom donesenom povodom tužbe o **ništetnosti** ili kojom se pobija odluka glavne skupštine utvrdi da je odluka glavne skupštine **ništetna**, presuda se neće upisati u sudski registar ako je pravomoćnim rješenjem suda iz članka 366.a stavka 1. utvrđeno da nedostatak odluke ne utječe na njezin učinak pa tako ni na valjanost upisa odluke u sudskom registru.

(2) Ako je odlukom mijenjan statut, sudskom registru treba uz **prijavu za upis izmjena statuta dostaviti** presudu i potpuni tekst statuta ovjeren od javnog bilježnika koji potvrđuje da su u njemu uzeti u obzir presuda i sve dotadašnje izmjene statuta.

Pobijanje odluke o upotrebi dobiti

Članak 365.

(1) Osim iz razloga zbog kojih se može pobijati svaka odluka glavne skupštine, odluka o upotrebi dobiti društva može se pobijati i ako se njome, premda pravo na podjelu nije isključeno zakonom ni statutom, odluči da se dobit ne dijeli dioničarima, iako bi prosudbom razumnog gospodarstvenika to trebalo učiniti s obzirom na okolnosti u kojima društvo posluje.

(2) Tužbu za pobijanje odluke iz prethodnoga stavka ovoga članka mogu podići dioničari čiji udjeli zajedno čine najmanje dvadeseti dio temeljnoga kapitala društva ili dio tog kapitala koji otpada na njihove dionice iznose najmanje 4.000.000,00 kuna i nadzorni odbor.

Pobijanje odluke o povećanju temeljnoga kapitala društva

ulozima

Članak 366.

Osim iz razloga zbog kojih se može pobijati svaka odluka glavne skupštine, odluka o povećanju temeljnoga kapitala društva ulozima može se pobijati i ako je u cjelini ili djelomično isključeno pravo dioničara da stječu dionice a iznos za koji se one izdaju ili najniži iznos ispod kojega se one neće izdavati je neprimjereno nizak. To ne vrijedi u slučaju ako dionice treba preuzeti netko treći tko ih treba ponuditi na stjecanje dioničarima.

Upis u sudski registar odluke za koju se tužbom traži utvrđenje ništetnosti

Članak 366.a

(1) Ako se tužbom traži utvrđenje ništetnosti odluke glavne skupštine društva o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala, izdavanju obveznica, poduzetničkom ugovoru, priključenju društva budućem glavnom društvu, prijenosu dionica manjinskih dioničara i u slučajevima kada tužba kojom se traži utvrđenje ništetnosti odluke glavne skupštine po ovom Zakonu nije dopuštena, parnični sud može na prijedlog društva rješenjem dopustiti da se odluka upiše u sudski registar i da njezin nedostatak ne utječe na učinak upisa. Činjenice na temelju kojih se može donijeti rješenje treba učiniti vjerojatnima.

(2) Sud smije donijeti rješenje iz stavka 1. ovoga članka ako:

1. tužba nije dopuštena ili očigledno nije osnovana, ili

2. tužitelj u roku od tjedan dana od kada mu je dostavljen prijedlog društva ispravama ne dokaže da je u vrijeme objave poziva za glavnu skupštinu na kojoj je donesena pobijana odluka imao u društvu dionice na koje se odnosi najmanje 1.000 kuna temeljnog kapitala društva i da ih još ima, ili

3. po slobodnoj ocjeni suda treba dati prednost učinku odluke glavne skupštine odmah, jer znatna šteta za društvo i njegove dioničare preteže nad štetom tužitelja, osim ako je riječ o posebno teškoj povredi prava.

(3) Pravomoćno rješenje iz stavka 1. ovoga članka obvezuje registarski sud. Njegovo utvrđenje djeluje prema svakome. O prijedlogu sud mora odlučiti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada je postavljen. Odgađanje donošenja rješenja mora se opravdati posebnim rješenjem protiv kojeg se ne može uložiti žalba. U hitnom slučaju rješenje se može donijeti i bez održavanja rasprave. Protiv rješenja može se uložiti žalba u roku od tri dana od kada je dostavljeno stranci. Sud drugog stupnja dužan je odlučiti o žalbi u roku od trideset dana.

(4) Pokaže li se tužba za pobijanje osnovanom, društvo koje je ishodilo rješenje iz stavka 1. ovoga članka dužno je tužitelju nadoknaditi štetu koja mu je pričinjena upisom odluke u sudski registar na temelju rješenja suda. Ne može se zahtijevati da se otkloni učinak upisa odluke u sudski registar.

Odjeljak 10.

PRESTANAK

Razlozi za prestanak društva

Članak 367.

(1) razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena određenoga u statutu, ako je društvo bilo osnovano na određeno vrijeme,

2. odluka glavne skupštine koja se mora donijeti s glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini društva pri donošenju odluke, ako se statutom za to ne traži veća većina ili ispunjenje dodatnih pretpostavki,

3. pravomoćna odluka registarskog suda kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti,

4. pripajanje društva drugome društvu, spajanje s drugim društvom **i podjela društva razdvajanjem,**

5. odluka stečajnog vijeća o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na temelju članka 63. stavak 1. Stečajnog zakona,

6. **otvaranje** stečajnog postupka,

7. ništetnost društva,

8. ukidanje društva.

(2) Društvo koje nema imovine može prestati tako da ga registarski sud briše iz sudskog registra na prijedlog nadležnog organa porezne uprave ili po službenoj dužnosti. Registarski sud će brisati društvo iz sudskog registra po službenog dužnosti ako ono tri godine po redu ne postupi po zakonskoj obvezi da objavi svoja godišnja financijska izvješća s propisanom dokumentacijom, **kada je zakonom propisana obveza objavljivanja tih izvješća**, niti ih dostavi tome sudu u roku od 6 mjeseci nakon što mu sud priopći nakanu da će ga brisati iz sudskog registra, a društvo u tome roku ne učini vjerojatnim da ima imovinu. Likvidacija društva se ne provodi, a društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra. Pokaže li se nakon brisanja društva iz sudskog registra da ono ima imovinu koju bi trebalo podijeliti, provodi se likvidacija društva. Likvidatore na prijedlog zainteresiranih osoba imenuje sud.

(3) Registarski sud mora nakanu da će društvo brisati iz sudskog registra priopćiti zakonskim zastupnicima društva po propisima o dostavi pismena i odrediti im primjereni rok za isticanje prigovora. Sud može odrediti da se nakana za brisanje društva i davanje roka za isticanje prigovora objavi onako kako se objavljuju upisi u sudski registar. U tom slučaju prigovor može istaći svaka osoba koja ima opravdani interes na tome da se društvo ne briše iz sudskog registra.

(4) Statutom se mogu odrediti i drugi slučajevi prestanka društva.

Upis u sudski registar

Članak 368.

(1) Ako odluku o prestanku društva donosi glavna skupština, ta se odluka mora prijaviti sudu radi upisa u sudski registar, a ako odluku o tome donese sud, odluka će se upisati u taj registar po službenoj dužnosti.

(2) Ne podnese li se prijava iz ovoga članka ili se to ne učini kada društvo prestaje iz razloga navedenog u članku 367. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona ni nakon što registarski sud pozove društvo da podnese prijavu, taj će mu sud uputiti ponovni poziv da to učini uz upozorenje da će po proteku ostavljenoga roka po službenoj dužnosti upisati u sudski registar da je nastao razlog za prestanak društva i da će sud iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona imenovati likvidatore.

(3) Odluka o prestanku društva objavljuje se u "Narodnim novinama" Republike Hrvatske.

Potreba provođenja likvidacije

Članak 369.

(1) Ako se nad društvom ne otvori stečajni postupak, provodi se likvidacija društva Likvidacija društva ne provodi se u slučaju prestanka društva iz razloga navedenoga u članku 367. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona.

(2) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno ili ako drugačije ne proizlazi iz svrhe likvidacije, na društvo se do zaključenja likvidacije primjenjuju propisi koji vrijede za društvo nad kojim se ne provodi likvidacija.

Naznaka u tvrtki

Članak 370.

Nakon što se odluka o otvaranju likvidacije društva upiše u sudski registar, u tvrtku društva mora se navesti naznaka "u likvidaciji".

Likvidatori

Članak 371.

(1) Likvidaciju provode članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** kao likvidatori.

(2) Statutom ili odlukom glavne skupštine za likvidatore se mogu imenovati druge osobe. Na izbor likvidatora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 239. stavka 2. ovoga Zakona. Za likvidatora može se imenovati i pravna osoba.

(3) Na zahtjev nadzornog, odnosno upravnog odbora ili dioničara koji imaju udjele što zajedno čine najmanje dvadeseti dio temeljnoga kapitala društva ili najmanje 4.000.000,00 kuna, sud će, ako za to postoji važan razlog, imenovati ili opozvati likvidatore. Dioničari koji to traže moraju učiniti vjerojatnim da su najmanje tri mjeseca imatelji dionica u društvu.

(4) Likvidatori koje imenuje sud imaju pravo da im se primjereno nadoknade troškovi koje imaju kao likvidatori i isplati nagrada za njihov rad. Ako se sudski imenovani likvidatori i društvo ne suglase o naknadi troškova i o nagradi, o tome odlučuje sud.

(5) Glavna skupština može u svako doba opozvati likvidatore koje ne imenuje sud.

(6) Ako odlukom o prestanku društva nije drugačije određeno, na likvidatore se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona i statuta o upravi društva.

Prijava za upis likvidatora u sudski registar

Članak 372.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis imenovanih prvih likvidatora i njihovih ovlaštenja za zastupanje u sudski registar. Za svaku izmjenu likvidatora ili izmjenu njihovih ovlaštenja za zastupanje likvidatori moraju podnijeti sudu prijavu da se upišu u sudski registar.

(2) Prijavi treba priložiti isprave o imenovanju ili opozivu likvidatora i o njihovim ovlaštenjima za zastupanje u izvorniku ili u javno ovjerenome prijepisu.

(3) Likvidatori moraju dati izjavu da ne postoje okolnosti koje bi po zakonu stajale na putu njihovu imenovanju te da su upoznati s time da o svemu moraju uredno izvještavati sud.

(4) Imenovanje i opoziv likvidatora od strane suda upisuje se u sudski registar po službenoj dužnosti.

(5) Likvidatori moraju svoje potpise položiti kod suda samo ako to već nisu učinili kao članovi uprave.

Pozivanje vjerovnika

Članak 373.

Uz upućivanje na prestanak društva moraju se pozvati vjerovnici društva da prijave svoje tražbine. Poziv se mora u razmaku od po najmanje petnaest a najviše trideset dana tri puta objaviti u glasilu društva s naznakom da vjerovnici prijave društvu svoje tražbine u roku od šest mjeseci po objavi posljednjeg poziva. Poznate vjerovnike treba posebno obavijestiti.

Dužnosti likvidatora

Članak 374.

(1) Likvidatori su dužni okončati poslove koji su u tijeku, naplatiti tražbine, unovčiti imovinu društva i podmiriti vjerovnike. U mjeri u kojoj to zahtijeva provođenje likvidacije, oni mogu ulaziti i u nove poslove.

(2) U poslu koji obavljaju, likvidatori imaju položaj uprave, **odnosno izvršnih direktora** i podliježu nadzoru nadzornog, odnosno upravnog odbora.

(3) Na likvidatore se ne odnosi zabrana konkurencije koja važi za članove uprave, **odnosno izvršne direktore** društva.

(4) Na poslovnim papirima društva koji se šalju određenim primateljima moraju se navesti oblik i sjedište društva, okolnost da je društvo u likvidaciji, sud kod kojega je društvo upisano u registar, broj pod kojim je to učinjeno te imena i prezimena likvidatora i predsjednika nadzornog, odnosno upravnog odbora. Ako se navode podaci o kapitalu društva, mora se navesti temeljni kapital, a ako za dionice nisu uplaćeni iznosi za koje su izdane, treba navesti i iznose koji se još moraju uplatiti.

Ovlast likvidatora za zastupanje

Članak 375.

(1) Likvidatori zastupaju društvo.

(2) Ako je imenovano više likvidatora, a statutom ili odlukom suda, ako ih je on imenovao, nije drugačije određeno, svi likvidatori skupno zastupaju društvo. Ako se volja očituje prema društvu, dovoljno je da je očitovana samo prema jednome od njih.

(3) Statutom ili odlukom suda, ako je sud imenovao likvidatore, može se odrediti da su pojedini likvidatori ovlašteni zastupati društvo sami ili skupno s prokuristom društva. Isto može odrediti i nadzorni, odnosno upravni odbor ako je na to ovlašten statutom ili odlukom glavne skupštine.

(4) Likvidatori koji su ovlašteni da skupno zastupaju društvo mogu pojedine od njih ovlastiti za poduzimanje određenih poslova ili određenih vrsta poslova. To vrijedi i u slučaju kada je pojedini likvidator ovlašten da skupno s prokuristom zastupa društvo.

(5) Ovlaštenje likvidatora za zastupanje ne može se ograničiti.

(6) Likvidatori se potpisuju za društvo pri čemu moraju navesti tvrtku društva i naznaku da se društvo nalazi u likvidaciji.

Početna likvidacijska financijska izvješća

Članak 376.

(1) Likvidatori su dužni odmah po stupanju na dužnost izraditi početna likvidacijska financijska izvješća i izvješće o stanju društva.

(2) Glavna skupština odlučuje o utvrđenju početnih likvidacijskih financijskih izvješća i davanju razrješnice likvidatorima i članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora. Na izradu početnih likvidacijskih financijskih izvješća odgovarajuće se primjenjuju propisi o izradi godišnjih financijskih izvješća. U **početnom likvidacijskom izvještaju o financijskom** položaju iskazuju se vrijednost imovine, obveze i kapital društva.

(3) Sud može odlučiti da nije potrebno provesti reviziju godišnjih financijskih izvješća, ako su sve okolnosti društva tako vidljive da revizija u interesu vjerovnika i dionička nije potrebna.

Obustava likvidacije i provođenje stečaja

Članak 377.

Ako likvidatori na temelju prijavljenih tražbina utvrde da imovina društva nije dovoljna za to da se podmire sve tražbine vjerovnika s kamatama, moraju odmah obustaviti **likvidaciju** i predložiti provođenje stečajnog postupka.

Izvješće o provođenju likvidacije i prijedlog za diobu

Članak 378.

(1) Nakon što podmire dugove društva, likvidatori su dužni izraditi izvješće o provedenoj likvidaciji i prijedlog o podjeli imovine društva, ako u odluci o prestanku društva nije drugačije određeno.

(2) Izvješće i prijedlog iz prethodnoga stavka ovoga članka prihvaća organ koji je donio odluku o prestanku društva, ako u toj odluci nije drugačije određeno.

(3) Ako je za prihvaćanje izvješća i prijedloga nadležna glavna skupština, pa se ona ne sastane nakon što dva puta bude uredno sazvana ili se sastane ali ne bude podobna za odlučivanje, smatra se da su izvješće i prijedlog prihvaćeni onako kako su predloženi.

Zaštita vjerovnika

Članak 379.

(1) Imovina društva može se podijeliti dioničarima tek po proteku godine dana od dana kada je treći puta bio objavljen poziv vjerovnicima da prijave svoje tražbine.

(2) Ne prijavi li neki vjerovnik svoje tražbine, dugovani iznos treba za njega položiti u sud kod kojega je društvo upisano u trgovački registar, a stvari pohraniti u javno skladište na rok od šest mjeseci. Ne može li se tražbina bez krivnje društva podmiriti vjerovniku ni u tome roku, novac, odnosno kupovina postignuta javnom prodajom stvari umanjena za troškove čuvanja i prodaje predat će se općini na čijem je području sjedište društva, ako odlukom o podjeli imovine nije drugačije određeno.

(3) Vjerovnici čije tražbine nisu bila poznate društvu, a nisu ih pravodobno prijavili, mogu tražiti da im se ona podmire samo iz imovine koja još nije podijeljena dioničarima.

(4) Postoje li tražbine vjerovnika koja su sporne, imovina društva se može dijeliti dioničarima samo ako je vjerovniku sporne tražbine dano osiguranje da će mu ono, ako se kasnije utvrdi, biti podmireno.

(5) Dioničar koji ima tražbinu prema društvu, ali ne ono koje proizlazi iz njegova položaja dioničara, ostvaruje ga kao i drugi vjerovnici.

Podjela imovine

Članak 380.

(1) Na temelju odluke o podjeli imovine likvidatori su je dužni podijeliti dioničarima u roku od 30 dana od dana kada je odluka donesena, na način kako je to odredeno statutom.

(2) Ako ne postoje dionice koje daju različita prava pri podjeli imovine društva, imovina se dijeli razmjerno sudjelovanju dionica u temeljnom kapitalu društva.

(3) Ako ulozi u temeljni kapital društva nisu za sve dionice uneseni u istome omjeru, nadoknađuje se ono što je uloženo, a ostalo se dijeli razmjerno sudjelovanju dionica u temeljnom kapitalu društva. Ako imovina društva nije dostatna za to da se nadoknadi ono što je uloženo, dioničari treba da snose gubitak razmjerno sudjelovanju dionica u temeljnom kapitalu društva.

Naknade i nagrada likvidatorima

Članak 381.

(1) Likvidatori imaju pravo na primjerenu naknadu troškova i na nagradu za rad. Naknadu troškova i nagradu za rad plaća društvo. Njihovu visinu određuje glavna skupština društva, a u slučaju spora određuje je sud.

(2) Plaćanja iz prethodnoga stavka ovoga članka obavljaju se nakon podmirenja tražbina vjerovnika a prije nego što se imovina društva podijeli dioničarima. Na račun naknade troškova i nagrade za rad likvidatorima mogu se obaviti plaćanja i za vrijeme trajanja likvidacije, prije nego što se podmire tražbine vjerovnika, ako je očito da to neće utjecati na podmirenje obveza prema vjerovnicima.

Okončanje likvidacije

Član 382.

(1) Nakon podjele imovine dioničarima likvidatori podnose glavnoj skupštini zaključna likvidacijska financijska izvješća i izvješće o provedenoj likvidaciji.

(2) Likvidatori podnose sudu prijavu za upis brisanja društva iz sudskog registra i prilažu joj odluku glavne skupštine i prijepis zapisnika iz kojega je vidljivo da je glavna skupština prihvatila zaključna likvidacijska financijska izvješća i izvješća likvidatora te likvidatorima dala razrješnicu. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 378. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Društvo prestaje brisanjem iz sudskog registra.

(4) Poslovne knjige i dokumentacija društva predaju se na čuvanje sudu na čijem području se nalazi sjedište društva.

(5) Sud će dioničarima i vjerovnicima društva, a i drugim osobama koje učine vjerojatnim da za to imaju opravdani interes, odobriti uvid u poslovne knjige i dokumentaciju iz prethodnoga stavka ovoga članka.

(6) Pokaže li se kasnije da je potrebno provesti daljnje mjere u likvidaciji društva, sud će na prijedlog osobe koja na tome ima pravni interes ponovo imenovati ranije ili nove likvidatore.

Odgovornost likvidatora za štetu

Članak 383.

(1) Nakon što je društvo brisano iz sudskoga registra ne mogu se pobijati radnje likvidatora, ali vjerovnici društva mogu od njega tražiti da im nadoknadi štetu koju im je tim radnjama prouzročio.

(2) Likvidator odgovara za štetu prouzročenu provođenjem likvidacije do visine peterostrukog iznosa nagrade koju je primio za svoj rad. Ako to ne bi bilo dovoljno za podmirenje štete, za nju solidarno odgovaraju svi dioničari do visine imovine društva koja im je isplaćena. Ne smatra se štetom ako vjerovnik pravodobno ne prijavi svoju tražbinu za koje likvidator nije znao niti je mogao znati.

(3) Odredbe prethodnoga stavka ovoga članka ne primjenjuju se na odgovornost likvidatora prema dioničarima. Za tu štetu likvidator odgovara po općim pravilima o odgovornosti za štetu.

(4) Zahtjev s naslova odgovornosti za štetu zastaruje prema likvidatoru u roku od godinu dana od brisanja društva iz sudskog registra.

(5) Ako za štetu odgovara više likvidatora, njihova je odgovornost solidarna.

Nastavljanje društva

Članak 384.

(1) Ako društvo prestaje zbog proteka vremena ili ga se zaključi nakon što rješenje o potvrdi stečajnog plana postane pravomoćno ili kada se odlukom registarskog suda odredi brisanje upisa društva u sudski registar ali se razlog zbog kojega je određeno brisanje otkloni prije nego što se donese odluka o nastavljanju društva.

(2) Isto vrijedi i ako društvo prestane stečajem, ali se stečajni postupak na prijedlog društva obustavi ili ono sklopi prisilnu nagodbu.

(3) Likvidatori moraju sudu podnijeti prijavu za upis nastavljanja društva u registar. Pri tome moraju dokazati da još nisu počeli s podjelom imovine dioničarima.

(4) Odluka o nastavljanju društva nema učinka dok se ne upiše u sudski registar.

Odjeljak 11.

NIŠTETNOST DRUŠTVA

Tužba za utvrđenje ništetnosti

Članak 384.a

(1) Ako se u statutu društva odnosno u izjavi o preuzimanju dionica pri njegovu osnivanju ne navode tvrtka društva, visina temeljnog kapitala, ulozi u društvo, predmet poslovanja ili su odredbe o predmetu poslovanja **ništetne** ili nisu poštovani propisi o najmanjoj dopuštenoj uplati dionica niti propisi o uvjetima i postupku za upis u sudski registar, svaki dioničar, svaki član uprave,

odnosno izvršni direktor i svaki član nadzornog, odnosno upravnog odbora može ustati s tužbom i zahtijevati da se utvrdi **ništetnost** društva. Tužba se ne može podići iz drugih razloga.

(2) Može li se nedostatak ukloniti po odredbama članka 384.b ovoga Zakona, tužba se može podići tek nakon što ovlaštenik za podizanje tužbe zatraži od društva da ukloni nedostatak a ono to ne učini u roku od tri mjeseca.

(3) Tužba se mora podići kod suda iz članka 40. ovoga Zakona u roku od tri godine od dana upisa društva u sudski registar.

(4) Za tužbu se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 363. stavka 2. do 4., članka 363.a, članka 364. stavka 1. rečenice 1. ovoga Zakona. Uprava društva mora javno ovjereni prijepis ili presliku tužbe dostaviti registarskom sudu bez odgađanja od dana kada je podignuta, a sud koji je donio presudu dostavit će je registarskom sudu u roku od 15 dana od dana kada je postala pravomoćna. Registarski sud će upisati u sudski registar zabilježbu spora, a **ništetnost** društva nakon što mu se dostavi pravomoćna presuda kojom se utvrđuje da je društva **ništetno**. Ako je tužbeni zahtjev odbijen, registarski sud će brisati zabilježbu spora.

Uklanjanje nedostatka u statutu

Članak 384.b

Nedostatak statuta koji se odnosi na predmet poslovanja može se otkloniti izmjenom statuta.

Učinak upisa ništetnosti u sudski registar

Članak 384.c

(1) Nakon upisa **ništetnosti** društva u sudski registar provodi se likvidacija društva.

(2) **Ništetnost** društva ne utječe na pravne poslove poduzete u njegovo ime.

(3) Dioničari koji nisu u potpunosti uplatili dionice dužni su to učiniti u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se podmirile obveze društva.

GLAVA V.

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Odjeljak 1.

OSNIVANJE

Pojam društva s ograničenom odgovornošću

Članak 385.

(1) Društvo s ograničenom odgovornošću je trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba **unose** uloge u unaprijed **dogovoreni temeljni kapital**. **Ulozi** ne moraju biti jednaki. Osnivač može kod osnivanja društva preuzeti više **poslovnih udjela**. Ukupan iznos svih uloga mora odgovarati iznosu temeljnog kapitala društva. Poslovni udjeli se ne mogu izraziti u vrijednosnim papirima.

(2) Članovi ne odgovaraju za obveze društva.

(3) Ako temeljni ulog u društvo ne unese onaj tko je na to obvezan niti to društvo može nadoknaditi prodajom poslovnoga udjela, drugi su članovi društva dužni u društvo uplatiti iznos koji nedostaje srazmjerno svojim poslovnim udjelima u društvu.

Osnivači

Članak 386.

Društvo mogu osnovati jedna ili više osoba.

Način osnivanja društva

Članak 387.

(1) Društvo se osniva na temelju ugovora kojega sklapaju osnivači (društveni ugovor). Svi osnivači moraju potpisati društveni ugovor koji se sklapa u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

(2) Ako društvo osniva jedan osnivač, društveni ugovor zamjenjuje izjava osnivača o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću dana kod javnog bilježnika.

(3) Punomoćnici osnivača moraju imati punomoć ovjerenu kod javnog bilježnika. Punomoć nije potrebna ako je zastupnik osnivača po zakonu ovlašten da za njega sklopi društveni ugovor i dade izjavu koja se traži za osnivanje društva.

(4) Sukcesivno osnivanje društva nije dopušteno.

Sadržaj društvenoga ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva

Članak 388.

(1) Društveni ugovor, odnosno izjava o osnivanju društva mora sadržavati:

1. ime, prezime, odnosno tvrtku, prebivalište, odnosno sjedište osnivača, ako je osnivač fizička osoba i njen osobni identifikacijski broj, **a ako je osnivač pravna osoba i matični broj subjekta, odnosno odgovarajuće podatke ako je riječ o stranoj osobi,**

2. tvrtku i sjedište društva,

3. predmet poslovanja društva,

4. ukupni iznos kapitala, te iznos svakog pojedinačnog temeljnog uloga osnivača, a sastoji li se ulog od stvari ili prava, mora ih se detaljno opisali i naznačiti njihovu vrijednost**, te broj i nominalne iznose poslovnih udjela koje uz obvezu uplate uloga preuzima svaki osnivač,**

5. odredbu o tome osniva li se društvo na određeno ili na neodređeno vrijeme,

6. prava i obveze koje članovi imaju prema društvu pored uplate svojih uloga, te prava i obveze koje društvo ima prema članovima.

(2) **Ništetne** su odredbe društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva koje su protivne odredbama ovoga Zakona.

Temeljni kapital i temeljni ulozi

Članak 389.

(1) Temeljni kapital društva mora biti izražen u kunama.

(2) Najniži iznos temeljnog kapitala društva je 20.000,00 kuna.

Ulozi za preuzete poslovne udjele

Članak 390.

(1) **Nominalni iznos poslovnog udjela** ne može biti manji od 200,00 kuna. **Nominalni iznos poslovnog udjela** mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Zbroj **nominalnih iznosa svih poslovnih udjela** mora odgovarati iznosu temeljnoga kapitala društva.

(2) Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu uloga **za preuzeti poslovni udio** kojega uplaćuje u novcu, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000,00 kuna.

(3) **Ulog u društvo** može se unijeti ulaganjem stvari i prava. Ulog unošenjem u društvo stvari i prava mora se u cjelini unijeti prije upisa društva u trgovački registar. Ako je vrijednost uloga u stvarima i u pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis društva u trgovački registar manja od vrijednosti uloga koji se time ulaže, razlika do visine tako izraženoga uloga mora se uplatiti u novcu.

(4) Na ulaganje stvari i prava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 176., članka 179. stavka 5. druge rečenice, članka 181. do **185.a**., članka 187. stavka 2. točke 2. i 3., te članka 191. do 193. ovoga Zakona.

(5) **Uloge se mora** uplatiti tako da društvo može s njima slobodno raspolagati.

(6) Novčani ulozi uplaćuju se **zakonom određenim sredstvom plaćanja u Republici Hrvatskoj** na račun društva kod **kreditne** institucije u Republici Hrvatskoj. Ta institucija izdaje potvrdu o tome da će društvo moći slobodno raspolagati s uplaćenim iznosom nakon što bude upisano u sudski registar.

Dodatne činidbe

Članak 391.

(1) Društvenim se ugovorom članovi društva mogu obvezati, pored uplate temeljnih uloga, na dodatne uplate novca ili ispunjenje drugih činidbi koje imaju imovinsku vrijednost. Time se ne povećava temeljni kapital društva.

(2) U društvenom se ugovoru može odrediti i da članovi društva donose odluku o tome da će društvu učiniti dodatna plaćanja. Nije li društvenim ugovorom izričito određeno da se odluka donosi većinom od najmanje tri četvrtine danih glasova, članovi društva mogu odluku donijeti samo jednoglasno.

(3) Ako član, kada se to od njega traži, ne ispuni svoju obvezu naknadnog plaćanja društvu koja je ograničena određenim iznosom, a kada nije tako ograničena ako ne prelazi iznos određen društvenim ugovorom, primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o zakašnjenju s uplatom uloga, ako društvenim ugovorom nije što drugo predviđeno. Prednik člana društva odgovara za plaćanje društvu samo do visine obveze u vrijeme podnošenja prijave za upis njegova izlaska iz društva u knjigu poslovnih udjela.

(4) Ako obveza dodatnog plaćanja nije ograničena određenim iznosom, član društva koji je u cijelosti uplatio ulog može se osloboditi obveze plaćanja koja otpada na njegov poslovni udio tako da u roku od mjesec dana nakon što se od njega zahtijeva plaćanje društvu stavi svoj poslovni udio na raspolaganje. Ako on u tome roku ne plati ono što se od njega traži niti se koristi spomenutim pravom, društvo ga može preporučenim pismom obavijestiti da se smatra kako je svoj poslovni udio stavio na raspolaganje društvu. Društvo mora u roku od mjesec dana od primitka spomenute izjave člana društva, odnosno od spomenute obavijesti članu, njegov poslovni udio izložiti prodaji javnim nadmetanjem, a prodaji na drugi način samo ako se s time suglasi član društva o čijem je poslovnom udjelu riječ. Društvo je dužno iznos postignut prodajom koji preostane nakon pokrića troškova prodaje i podmirenja obveze dodatnog plaćanja isplatiti članu društva. Ne može li se tražbina društva podmiriti utrškom od prodaje poslovnog udjela, ovaj pripada društvu koje ga može otuđiti za vlastiti račun. Društvenim se ugovorom način podmirenja obveze člana društva određen ovim stavkom može ograničiti na slučaj kada zahtijevano dodatno plaćanje društvu prelazi neki određeni iznos.

(5) Ono što je uplaćeno može se vratiti članovima društva ako nije potrebno za pokriće gubitka društva. Povrat uplaćenog dopušten je samo svim članovima u omjeru njihovih uloga i ne prije isteka tri mjeseca od kada društvo objavi odluku o povratu. Ako je društvenim ugovorom

predviđeno da su dodatne uplate moguće i prije nego što se u potpunosti uplate ulozi, povrat tako uplaćenog nije dopušten prije nego što se u potpunosti ne uplate temeljni ulozi. Vrate li se spomenute uplate protivno toj zabrani, primatelji vraćenog iznosa, članovi uprave i preostali članovi društva odgovaraju društvu po odredbama članaka 407. i 430. ovoga Zakona.

(6) Ako se, pored uplate uloga, jedan ili više članova obveže društvu na činidbe koje se ne sastoje u isplati novca ali imaju imovinsku vrijednost, u društvenom ugovoru moraju se odrediti opseg i pretpostavke za ispunjenje tih činidbi, mjerila za određivanje naknade koju za to društvo treba platiti te ugovorna kazna za slučaj neispunjenja ili neurednog ispunjenja preuzete obveze. Plaćanja društva ne mogu biti veća od vrijednosti činidbi koje treba ispuniti.

Posebne pogodnosti

Članak 392.

Ako se članu društva daje naknada za stvari ili prava koja prenosi društvu i priračunava se njegovome ulogu ili se nekome članu društva daju posebne pogodnosti u društvu, u društvenome ugovoru moraju se točno i u cjelini navesti član društva koji prenosi stvar ili pravo, opis onoga što se tako prenosi društvu i vrijednost toga izraženu u novcu te posebne pogodnosti koje stječe član društva.

Troškovi osnivanja

Članak 393.

(1) Osnivačima se ne može iz temeljnoga kapitala isplatiti naknadu troškova za pripremne radnje ili za osnivanje društva, a posebno nije dopušteno da se iznos tih troškova priračuna tome kapitalu kao ulog.

(2) Naknada troškova za osnivanje društva može se odobriti samo do visine najviše naknade utvrđene u društvenome ugovoru. Ako nije drugačije ugovoreno, osnivači snose troškove osnivanja društva srazmjerno svojim ulozima.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 394.

(1) Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon što se sklopi društveni ugovor, uplate ulozi u skladu sa zakonom i društvenim ugovorom i imenuju jedan ili više članova uprave društva, a ako društvo mora imati nadzorni odbor i nakon što se izabere taj odbor.

(2) Ako društvo osniva samo jedan osnivač, on mora prije podnošenja prijave dati primjereno osiguranje za to da će dio uloga u novcu koji nije uplaćen biti uredno plaćen.

(3) Prije podnošenja prijave za upis društva u sudski registar moraju se ulozi u stvarima i u pravima unijeti tako da s njima društvo može raspolagati nakon što bude upisano u sudski registar. Posumnja li sud u točnost podnesenih dokaza o unosu uloga i raspolaganju njima od strane društva, može zatražiti da mu se podnesu i drugi dokazi. Ako je vrijednost uloga u stvarima i pravima u vrijeme podnošenja prijave za upis u sudski registar manja od iznosa preuzetog uloga koji se time uplaćuje, osnivač koji time nije uplatio cijeli ulog dužan je prije upisa društva u sudski registar iznos koji nedostaje uplatiti u novcu.

(4) U prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti :

1. tvrtka, sjedište, **adresa društva u Republici Hrvatskoj** i predmet poslovanja društva,

2. iznos temeljnoga kapitala društva,

3. prema okolnostima podaci i izjave iz članka 187.a stavka 1. i 2. ovoga Zakona,

4. izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvještavanja suda i da nema okolnosti koje bi bile protivne odredbi članka 239. stavka 2. ovoga Zakona,

5. imena i prezimena članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, ako ga društvo ima, te njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj,

6. imena **i prezimena** odnosno tvrtke članova društva, ako su članovi društva fizičke osobe i njihovi osobni identifikacijski brojevi, **a ako su članovi pravne osobe, njihovi matični brojevi subjekta odnosno odgovarajući podaci ako je riječ o stranoj osobi.**

(5) Prijavi iz prethodnoga stavka ovoga članka prilažu se:

1. primjerak društvenog ugovora, odnosno izjave o osnivanju društva sa svim prilozima uključujući punomoći punomoćnika, ovjerene od javnog bilježnika,

2. popis članova osnivača koji sadržava ime i prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, odnosno tvrtku i sjedište s naznakom registarskog suda i broja pod kojim su upisani u sudskom registru, iznos temeljnoga kapitala društva i **redne brojeve i nominalne iznose preuzetih poslovnih udjela** osnivača i učinjenih uplata,

3. potvrdu **kreditne** institucije o ulozima uplaćenima u novcu,

4. osiguranje iz stavka 2. ovoga članka, ako društvo osniva jedan osnivač a ne uplaćuje ulog u cjelini prije upisa društva u sudski registar,

5. ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulažu stvari i prava, izvješća o osnivanju društva i o reviziji osnivanja, **odnosno isprave i elaborat iz članka 187.a stavka 3. ovoga Zakona,**

6. popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, njihova imena i prezimena, osobni identifikacijski broj, prebivalište, opseg njihovih ovlasti i izjave da prihvaćaju postavljenja dane pred javnim bilježnikom,

7. ako društvo ima nadzorni odbor, popis predsjednika i članova toga odbora s navođenjem datuma rođenja i prebivališta,

8. dozvola državnog organa, ako se propisom traži za osnivanje i upis društva u sudski registar,

9. potpis članova uprave ovjeren kod javnog bilježnika koji se pohranjuje u sudskom registru.

(6) U prijavi mora se pružiti dokaz da su ispunjene činidbe iz članka 391. ovoga Zakona ako ih se po društvenom ugovoru mora ispuniti prije upisa društva u sudski registar i da s njihovim predmetom društvo slobodno raspolaže.

Ispitivanje prijave

Članak 395.

(1) Sud je dužan ispitati je li društvo uredno osnovano, sadržava li prijava zakonom propisani sadržaj te jesu li joj priložene propisane isprave.

(2) Sud će odbiti upis društva u sudski registar ako revizori osnivanja izjave ili ako je očigledno da izvješće o osnivanju ili izvješće o reviziji osnivanja što ga je podnijela uprava, **odnosno podaci, isprave i elaborat iz članka 187.a ovoga Zakona** nisu točni, nisu potpuni ili nisu u skladu s propisima. Isto vrijedi i kada revizori osnivanja izjave ili je sud mišljenja da je vrijednost predmeta ulaganja stvari ili prava **znatno** manja od visine uloga koji se time uplaćuje.

(3) Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 188. stavka 3. **i 4** ovoga Zakona.

Upis u sudski registar. Objava upisa

Članak 396.

(1) U sudski registar upisuju se:

1. tvrtka, sjedište, **adresa društva u Republici Hrvatskoj** i predmet poslovanja društva,

2. ukupni iznos temeljnoga kapitala,

3. dan sklapanja društvenog ugovora,

4. vrijeme trajanja društva ako je ono određeno društvenim ugovorom ili izjavom o osnivanju društva,

5. imena **i prezimena** članova uprave, predsjednika i članova nadzornog odbora, ako ga društvo ima, njihovo prebivalište i osobni identifikacijski broj,

6. ovlasti za zastupanje društva,

7. ako je za primanje očitovanja volje i pismena u ime društva s navođenjem adrese u Republici Hrvatskoj ovlaštena neka osoba, upisuje se i taj podatak; za treće spomenuta je osoba za to ovlaštena sve dok ju se ne izbriše iz sudskog registra i objavi upis brisanja, osim ako je trećemu bilo poznato da ta osoba više nema ovlast o kojoj je ovdje riječ,

8. ime i prezime, prebivalište i osobni identifikacijski broj, odnosno tvrtka i sjedište jedinoga osnivača i članova društva.

(2) Pored podataka iz prethodnoga stavka ovoga članka objavljuju se i odredbe društvenoga ugovora ili izjave o osnivanju društva o načinu kako društvo objavljuje svoja priopćenja, ako ugovor, odnosno izjava sadržavaju te odredbe.

Odgovornost članova društva i članova uprave društva

Članak 397.

(1) Ako su u osnivanju društva dani pogrešni podaci članovi društva i članovi uprave društva kao solidarni dužnici dužni su društvu uplatiti iznose koji nisu uplaćeni, nadoknaditi plaćanja koja su učinjena u osnivanju društva i nisu prihvaćena kao troškovi osnivanja društva, a odgovaraju i za drugu štetu koja bi time bila pričinjena.

(2) Ako je društvo s nakanom ili s grubom nepažnjom oštećeno ulozima ili troškovima osnivanja društva, svi članovi odgovaraju za štetu kao solidarni dužnici.

(3) Od odgovornosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka oslobađa se onaj član društva i član uprave društva koji nije znao za činjenice na kojima se temelji odgovornost niti bi za njih morao znati da je upotrijebio pozornost urednog i savjesnog gospodarstvenika.

(4) Uz članove društva na isti način odgovaraju i osobe za čiji su račun članovi društva preuzeli **poslovne udjele**. Te se osobe ne mogu pozivati na, to da im nisu bile poznate okolnosti za koje je znao član društva koji je djelovao u njihovo ime ili za koje bi primjenom pozornosti urednog i savjesnog gospodarstvenika morao znati.

(5) Društvo se ne može odreći zahtjeva iz prethodnih stavaka ovoga članka niti može o njima sklopiti nagodbu, ako je ispunjenje spomenutih obveza potrebno da bi društvo podmirilo svoje vjerovnike. To ne vrijedi u slučaju ako je onaj tko odgovara društvu insolventan ili je sa svojim vjerovnicima sklopio nagodbu da bi izbjegao otvaranje stečaja ili je njegova obveza plaćanja naknade uređena stečajnim planom.

(6) Zahtjevi društva iz stavka 1. do 4. ovoga članka zastaruju za pet godina. Zastara počinje teći od dana upisa društva u sudski registar, a ako je radnja koja dovodi do odgovornosti za štetu učinjena nakon toga upisa, od dana kada je učinjena.

Odjeljak 2.

PRAVNI ODNOSI IZMEĐU DRUŠTVA I ČLANOVA

Pododjeljak I.

Ulozi u društvo

Obveza uplate uloga u društvo

Članak 398.

(1) Za svaki poslovni udio mora se u društvo unijeti ulog. Visina uloga određuje se prema nominalnom iznosu poslovnog udjela utvrđenom u društvenom ugovoru pri osnivanju društva. Kada se povećava temeljni kapital društva, visina uloga određuje se nominalnim iznosom poslovnog udjela navedenim u izjavi o njegovu preuzimanju.

(2) Svi su članovi dužni uloge u novcu uplatiti u srazmjeru s njihovim preuzetim ulozima, ako drugačije nije određeno društvenim ugovorom ili odlukama organa društva.

(3) Društvo ne može pojedinim članovima odgoditi, olakšati niti ih osloboditi od obveze da uplate ulog, a ne može ni svoju tražbinu s naslova uplate uloga prebiti s tražbinom protiv društva. Na stvari i na pravu koji se unose kao ulog ne može se za tražbinu koje se ne odnosi na predmet unosa ostvarivati pravo zadržanja. To se na odgovarajući način primjenjuje i na uplate u gotovini.

(4) Ako se ulog nekog člana društva u novcu gospodarski ili na temelju onoga što je ugovoreno u vezi s preuzimanjem obveze uplate u potpunosti ili djelomično smatra ulaganjem stvari ili prava (prikriveno ulaganje stvari i prava), to ga ne oslobađa obveze uplate uloga. Ugovori o ulaganju stvari ili prava i pravne radnje za njihovo provođenje nisu bez učinka. U obvezu člana društva da uplati ulog u novcu uračunava se vrijednost stvari ili prava u vrijeme podnošenja prijave za upis u sudski registar ili u vrijeme prijenosa stvari i prava društvu ako taj prijenos bude nakon toga. Uračunavanje se ne provodi prije nego što se društvo upiše u sudski registar. Teret dokaza vrijednosti stvari i prava je na članu društva.

(5) Ako se prije unosa uloga u društvo ugovori neka činidba u korist člana društva koja gospodarski odgovara vraćanju uloga a ne smatra se prikrivenim ulaganjem stvari i prava iz stavka 4. ovoga članka Zakona, to oslobađa člana društva obveze unosa uloga u društvo samo ako uz to postoji valjani zahtjev društva za povrat onoga što se činidbom daje koji može dospjeti u svako doba ili raskidom od strane društva koji nije vezan uz rok. Takva činidba ili sporazum o njoj mora se navesti u prijavi za upis društva u sudski registar.

(6) Smanjenjem temeljnoga kapitala društva članovi se mogu osloboditi obveze da uplate ulog najviše do iznosa za koji je smanjen taj kapital.

(7) Sjedine li se u roku od tri godine po upisu društva u sudski registar svi udjeli kod jednoga člana ili uz to i kod društva, član društva mora u roku od tri mjeseca od takvog sjedinjenja u cjelini uplatiti sve uloge u novcu ili dati društvu osiguranje za ono što još nije uplaćeno ili dio udjela prenijeti na nekog trećeg. Uprava mora registarskome sudu podnijeti prijavu za upis sjedinjenja udjela u sudski registar.

(8) Član društva iz prethodnoga stavka ovoga članka dužan je odmah po proteku roka koji je tamo naveden izvijestiti registarski sud o tome koju je od propisanih mjera poduzeo i pružiti dokaz da je to učinio. Ne postupi li tako, registarski sud će ga pozvati da to učini u roku koji mu za to odredi. Ako član društva ne ispuni svoju propisanu obvezu ni u tome roku, a ne uloži ni osnovanu žalbu protiv rješenja kojim je pozvan da je ispuni, registarski sud će donijeti odluku o prestanku društva.

Zatezne kamate

Članak 399.

Član društva koji pravodobno ne uplati ulog, dužan je društvu platiti zakonske zatezne kamate ako društvenim ugovorom ili odlukom organa društva donesenom prije preuzimanja obveze uplate nije određena viša kamata.

Isključenje člana društva koji je u zakašnjenju

Članak 400.

(1) Člana društva koji je u zakašnjenju s uplatom uloga društvo može pisanim putem pozvati da ispuni svoju obvezu u naknadnome roku koji mu se za to mora dati uz upozorenje da će, ako ne uplati ulog, biti isključen iz društva. Poziv se mora poslati preporučenim pismom, a naknadni rok ne može biti kraći od mjesec dana. Ako se poziv upućuje za više članova, naknadni rok za sve mora biti jednak. Društvo može protiv člana ustati s tužbom kojom traži da uplati ulog, što ne otklanja mogućnost da ga se isključi iz društva. Nije dopušteno od toga izuzeti pojedine članove društva koji kasne s uplatom uloga.

(2) Nakon bezuspješnog proteka naknadnoga roka uprava društva oglašava da je član u korist društva izgubio svoj poslovni udio i djelomičnu uplatu uloga. Izjava društva o tome priopćava se članu preporučenim pismom.

(3) Isključeni član gubi sva prava u društvu ali mu i dalje odgovara za uplatu neuplaćenoga dijela uloga. Za to odgovara prije drugih članova društva. Time se ne isključuje njegova odgovornost društvu za štetu.

Odgovornost prednika

Članak 401.

(1) Za ispunjenje obveze unosa uloga u društvo isključenog člana društva odgovaraju društvu i posljednji te svi raniji pravni prednici isključenog člana koji u odnosu na društvo vrijede kao imatelji poslovnih udjela.

(2) Isplatu se može tražiti od ranijega prednika samo ako obvezu ne podmiri njegov sljednik. Smatra se da sljednik nije podmirio obvezu ako to ne učini u roku od mjesec dana od kada mu se za to uputi poziv preporučenim pismom i o tome na isti način obavijesti njegovoga prednika.

(3) Odgovornost pravnog prednika ograničava se na obvezu unošenja u društvo uloga ispunjenje koje se traži i na vrijeme od pet godina. Rok počinje teći od dana kada je pravni sljednik u odnosu prema društvu vrijedio kao imatelj poslovnog udjela.

(4) Uplatom preostaloga dijela uloga pravni prednik stječe poslovni udio svoga pravnoga sljednika u društvu, ako on već nije prodan po odredbama članka 402. ovoga Zakona.

Prodaja udjela

Članak 402.

(1) Ako se ne može postići da pravni prednici člana koji nije uplatio cijeli ulog uplate zaostali dio uplate ili član nema pravnih prednka, društvo može njegov poslovni udio prodati javnim nadmetanjem, osim ako ga uz cijenu koja odgovara njegovoj stvarnoj vrijednosti uz suglasnost isključenoga člana ne preuzme neki od članova društva. Drugačiji način prodaje moguć je samo ako se s time složi isključeni član društva.

(2) U roku od mjesec dana društvo može prodati poslovni udio isključenoga člana i slobodnom prodajom za iznos koji nije niži od vrijednosti udjela iskazane u **izvještaju o financijskom položaju** društva. Po proteku mjesec dana društvo može udio prodati samo na javnoj dražbi.

(3) Javnu dražbu provode osobe ovlaštene za održavanje javnih dražbi ili sud.

(4) Ako se prodajom postigne cijena koja je viša od onoga što isključeni član društva duguje društvu, višak će se, po odbitku troškova prodaje i kamata te eventualne ugovorne kazne, upotrijebiti za uplatu uloga, a iznos koji se postigne preko toga isplatit će se isključenome članu društva.

Odgovornost članova društva

Članak 403.

(1) Ako društvo ne može postići da preostali dio uloga isključenoga člana uplate njegovi pravni prednici, niti za to može namaknuti sredstva prodajom njegovog poslovnog udjela, neuplaćeni iznos moraju uplatiti ostali članovi društva razmjerno svojim temeljnim ulozima.

(2) Ako poslovni udio nije prodan, članovi koji su podmirili obvezu iz prethodnoga stavka ovoga članka stječu pravo sudjelovanja u dobiti društva i u ostatku likvidacijske, odnosno stečajne mase društva koji bi pripali tome poslovnome udjelu i to srazmjerno iznosima koje su uplatili na ime zaostale uplate uloga koji se odnosi na taj poslovni udio. Ako se poslovni udio naknadno proda, iz postignutog utrška moraju se članovima društva nadoknaditi iznosi koje su uplatili društvu po odredbama stavka 1. ovoga članka, a ono što preostane mora se koristiti za podmirenje onoga što još nije podmireno društvu na ime uplate temeljnog uloga isključenog člana i ostatak tome članu.

Odgovornost u stečaju

Članak 404.

(1) Članovi društva koje je u stečaju solidarno odgovaraju za uplatu dijela temeljnoga kapitala društva koji nije uplaćen, ako su te uplate potrebne za to da bi se podmirili vjerovnici. Za ostvarenje odgovornosti članova društva nije potrebno da se prethodno postupi po odredbama članka 402. i 403. ovoga Zakona. Za uplatu dijela temeljnoga kapitala društva koji nije uplaćen odgovaraju i pravni prednici članova društva pod uvjetima propisanima u članku 401. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju međusobno pravo regresa ako neki od njih plati više nego što prema srazmjeru preuzetih **poslovnih udjela** na njega otpada.

Prisilni propisi

Članak 405.

Članove društva ne može se osloboditi pravnih posljedica koje proizlaze iz primjene članka 400. do 403. i članka 404. stavka 1. ovoga Zakona.

Vraćanje uloga. Podjela dobiti

Članak 406.

(1) Članovi društva ne mogu tražiti da im društvo vrati ono što su uplatili kao uloge. Članovima se ne smije isplatiti kamata na uplaćeni ulog niti se može ugovoriti takva obveza društva. Sve dok društvo postoji oni imaju pravo tražiti da im se isplati godišnja dobit i **zadržana** dobit iz ranijih godina umanjena za gubitke iz ranijih godina u mjeri u kojoj to nije isključeno zakonom, društvenim ugovorom ili odlukom članova o upotrebi dobiti. Odlukom o upotrebi dobiti članovi društva mogu, ako se društvenim ugovorom drugačije ne odredi, iznos dobiti u potpunosti ili dijelom unijeti u rezerve društva ili ostaviti kao **zadržanu** dobit.

(2) Dobit iz stavka 1. ovoga članka dijeli se članovima, ako nema drugačije odredbe u društvenome ugovoru, u omjeru njihovih uplaćenih uloga.

(3) Društvo smije za povremene činidbe iz članka 391. stavka 6. ovoga Zakona na koje su članovi društva, pored uplate uloga, obvezni po društvenome ugovoru isplatiti i naknadu određenu

po mjerilima iz društvenog ugovora, ali ona ne smije prijeći vrijednost tih činidbi bez obzira na to iskazuje li se u računu dobiti i gubitka neto dobit društva.

(4) Ako je upravi ili nadzornome odboru u vrijeme između kraja poslovne godine i odluke članova društva o godišnjim financijskim izvješćima poznato da je imovinsko stanje društva zbog gubitaka ili smanjenja vrijednosti temeljnoga kapitala značajno i ne samo prolazno pogoršano, iz podjele se mora isključiti dobit koja proizlazi iz računa dobiti i gubitka u visini pretrpljenog smanjenja imovine i prenijeti na račun tekuće poslovne godine.

Rezerve društva

Članak 406.a

(1) U rezerve kapitala društvo unosi

1. dio uplaćenih iznosa za koje se izdaju poslovni udjeli koji prelazi nominalne iznose uloga,

2. iznose dodatnih plaćanja članova društva radi stjecanja posebnih prava u društvu,

3. iznose ostalih dodatnih plaćanja članova društvu kao npr. dodatnih činidbi,

4. iznos za koji je pojednostavnjeno smanjen temeljni kapital da bi se sredstva unijela u rezerve kapitala.

(2) U rezerve iz dobiti smiju se unositi samo iznosi iz neto dobiti poslovne godine ili iz neto dobiti iz ranijih poslovnih godina, a u njih se ubrajaju rezerve za vlastite poslovne udjele, rezerve predviđene društvenim ugovorom i ostale rezerve.

(3) Na primjenu sredstava rezervi kapitala na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 222. stavka 3. i 4. ovoga Zakona osim onoga što se odnosi na zakonske rezerve i propisanu visinu tih rezervi i rezervi kapitala.

(4) U rezerve za vlastite poslovne udjele mora se unijeti iznos koji odgovara iznosu koji je za te poslovne udjele iskazan u **financijskim izvješćima**. Te se rezerve mogu ukinuti samo ako društvo otuđi ili povuče vlastite poslovne udjele ili ih smanjiti za iznos za koji one prelaze iznos niže iskazane vrijednosti tih poslovnih udjela u **financijskim izvješćima**. Te se rezerve mogu oblikovati i iz rezervi predviđenih društvenim ugovorom ako taj ugovor predviđa tu mogućnost i iz iznosa ostalih rezervi iz dobiti koji prelazi iznose prenesenih gubitaka iz ranijih godina koji se nisu mogli pokriti iz neto dobiti iz poslovne godine.

(5) Rezerve predviđene društvenim ugovorom smiju se koristiti samo za namjene određene tim ugovorom.

(6) Na primjenu ostalih rezervi na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 222. stavka 5. ovoga Zakona.

Nedopuštena primanja

Članak 407.

(1) Nisu dopuštene isplate članovima društva iz imovine društva vrijednost koje odgovara iznosu temeljnog kapitala. To ne vrijedi za činidbe drugoj ugovornoj strani iz ugovora o vođenju poslova društva i ugovora o prijenosu dobiti ili za činidbe u pogledu kojih društvo ima prema članu zahtjev na protučinidbu u istoj vrijednosti ili na povrat onoga što je dano u što se ubrajaju i zahtjevi na povrat zajma kojim se nadomješta kapital i onoga što u gospodarskom smislu odgovara tom zajmu.

(2) Članovi društva kojima društvo nešto isplati protivno propisima ovoga Zakona, odredbama društvenog ugovora ili odlukama društva, dužni su primljene isplate vratiti društvu. Član društva može zadržati ono što mu je isplaćeno na temelju podjele dobiti ako je to primio u dobroj vjeri osim u dijelu u kome je ono što je primio potrebno za podmirenje vjerovnika društva.

(3) Ako se ono što je plaćeno a nije bilo dopušteno ne može naplatiti od člana kome je plaćeno niti od članova uprave društva, za takvu naplatu društvu odgovaraju ostali članovi društva u omjeru svojih poslovnih udjela, ako su ta sredstva potrebna radi namirenja vjerovnika.

(4) Iznosi koji se ne mogu naplatiti od pojedinih članova društva, dužni su platiti ostali članovi u razmjeru njihovih poslovnih udjela u društvu.

(5) Osobe navedene u odredbama prethodnih stavaka ovoga članka ne mogu se u cjelini ni u dijelu osloboditi od tamo navedene obveze.

(6) Zahtjevi društva iz stavka 2. do 4. ovoga članka zastaruju u roku od pet godina od dana kada je primljena uplata, osim ako društvo dokaže da je obveznik znao da isplata nije dopuštena.

(7) Članovi uprave društva dužni su solidarno nadoknaditi članovima društva ono što su uplatili društvu na temelju stavka 3. i 4. ovoga članka, ako su krivi za nedopuštene isplate članovima društva.

Zajam kojim se nadomješta kapital

Članak 408.

(1) Član koji društvu u vrijeme kad je ono u krizi umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kada bi mu ga inače uredni gospodarstvenici trebali pribaviti, dade zajam, može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda.

(2) Treća osoba koja društvu u vrijeme iz stavka 1. ovoga članka dade zajam umjesto da mu članovi pod tamo navedenim uvjetima pribave vlastiti kapital i kojoj član društva dade neko osiguranje za povrat zajma ili joj to jamči može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo za onaj iznos za koji se nije uspjela namiriti iz dobivenog osiguranja odnosno jamstva.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na druge pravne radnje članova društva i trećih osoba koje u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma. Pravila o nadomještanju vlastitog kapitala društva ne vrijede za člana društva koji ne vodi njegove poslove a čiji se poslovni udio odnosi na desetinu ili manji dio temeljnog kapitala društva. Stekne li zajmodavac društva u krizi u to vrijeme poslovne udjele u tom društvu u cilju da se prevlada krizno stanje, to ima za posljedicu da se pravila o nadomještanju kapitala ne primjenjuju na njegove tražbine koje proizlaze iz ranije danih i novih zajmova do visine temeljnog kapitala uplaćenog u društvo u skladu sa Zakonom pri povećanju temeljnog kapitala na temelju kojeg je udio stečen.

(4) Ako društvo u slučajevima iz stavka 2. i 3. ovoga članka vrati zajam u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad društvom ili nakon podnošenja tog prijedloga, član društva koji je dao osiguranje ili jamčio za povrat zajma dužan je tako isplaćeni iznos vratiti društvu. Na to se na odgovarajući način primjenjuju pravila Stečajnog zakona. Ta obveza postoji samo do visine iznosa za koji je član društva jamčio povrat zajma ili koji odgovara vrijednosti danog osiguranja u vrijeme vraćanja zajma. Član društva se oslobađa spomenute obveze ako predmet danog osiguranja vjerovniku stavi na raspolaganje društvu kako bi ono moglo namiriti svoju tražbinu iz njegove vrijednosti. Ove odredbe se na odgovarajući način primjenjuju i na ostale pravne radnje koje u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma.

Pododjeljak 2.

Poslovni udjeli

Određenje poslovnog udjela

Članak 409.

(1) Ako u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, poslovni udio člana društva određuje se prema **njegovom nominalnom iznosu**.

(2) Član društva može imati više poslovnih udjela.

(3) Zabranjeno je izdavanje isprava o kojima ovisi postojanje prava na isplatu dividende, a izdane isprave nisu valjane.

Knjiga poslovnih udjela

Članak 410.

(1) Uprava je dužna voditi knjigu poslovnih udjela društva u koju se unose tvrtka, odnosno ime **i prezime**, sjedište **i adresa**, odnosno prebivalište svakoga člana društva, ako je član društva pravna osoba podaci o njenom upisu u odgovarajućem registru, njegov osobni identifikacijski broj, **nominalni iznosi poslovnih udjela koje** je preuzeo i što je na temelju toga uplatio te eventualne dodatne činidbe koje je dužan ispuniti prema društvu i koje je ispunio, sve obveze koje terete poslovni udio i broj glasova koje ima pri donošenju odluka članova društva. U knjigu se upisuju opterećenja i podjele poslovnih udjela te sve druge promjene. Svaka osoba koja može dokazati da za to ima pravni interes, ima pravo da u radno vrijeme razgleda knjigu poslovnih udjela društva.

(2) U knjizi poslovnih udjela upisuje se na temelju prijave zainteresirane osobe ili na temelju saznanja nekoga od organa društva svaka izmjena podataka koji su u njoj navedeni. Uprava društva dužna je o svakoj promjeni članova društva ili njihovih poslovnih udjela bez odgađanja izvijestiti registarski sud dostavljanjem popisa članova društva kojeg potpišu članovi uprave u kome se navode imena i prezimena članova društva, prebivalište a za pravne osobe tvrtka i sjedište, osobni identifikacijski broj, nominalni iznosi **poslovnih udjela koji im pripadaju i redni brojevi pod kojima ih se u društvu vodi**, ono što je na temelju toga uplaćeno društvu te što je ono eventualno vratilo članu. Uprava mijenja popis članova društva na temelju priopćenja o promjeni i podnesenog dokaza da je do promjene došlo.

(3) Ako je javni bilježnik sudjelovao u promjeni iz stavka 2. ovoga članka, dužan je bez odgađanja nakon što je ona učinjena, bez obzira na eventualne kasnije razloge njezine nevaljanosti, umjesto članova uprave potpisati popis članova društva i dostaviti jedan primjerak registarskom sudu i nadležnoj Poreznoj upravi prema sjedištu društva a jedan društvu. Na tom popisu javni bilježnik mora potvrditi da sve što je u popisu navedeno odgovara promjenama u kojima je sudjelovao i da su podaci u njemu u skladu s podacima u posljednjem popisu koji je bio predan registarskom sudu.

(4) Članovi uprave odgovaraju društvu na temelju odredaba članka 397. stavka 1., 5. i 6. te članka 430. ovoga Zakona za točnost podataka u knjizi poslovnih udjela, za popise koje su predali i za izjave koje su dali sudu. Oni solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom odgovaraju za štetu vjerovnicima i članovima društva te drugim osobama ako bi im ona bila pričinjena zbog netočnog upisa u knjizi poslovnih udjela ili nepravodobnog upisa u tu knjigu ili izjava danih sudu u kojima su bili netočni podaci ili zbog toga što sudu nisu dali izjave koje su po zakonu bili dužni dati.

Učinak upisa u knjigu poslovnih udjela

Članak 411.

(1) U odnosu na društvo član društva je samo onaj tko je upisan u knjizi poslovnih udjela i o čijem je članstvu u društvu obaviješten registarski sud. Popis članova društva koji uprava dostavlja registarskom sudu mijenja se dostavljanjem tome sudu novog popisa s odgovarajućim dokazima o nastalim promjenama. U slučaju neslaganja stanja upisa u knjizi poslovnih udjela i popisa članova društva kojeg registarskom sudu dostavlja uprava društva, smatra se da su članovi društva osnivači navedeni u društvenom ugovoru odnosno osobe navedene u spomenutom popisu, a ako društvo ima samo jednog člana da je to osoba upisana u sudskom registru. U korist onoga tko pravnim poslom stječe poslovni udio ili pravo na taj udio vrijedi sadržaj popisa dostavljen registarskom sudu kao točan, osim za stjecatelja poslovnog udjela kome je poznato **ili mu zbog njegove grube nepažnje nije poznato** da podatak nije točan. **Stjecatelj ne može valjano steći**

poslovni udio s pouzdanjem u sadržaj popisa, ako podatak u pogledu poslovnog udjela koji se stječe nije točan, a od dostave registarskom sudu liste u kojoj je taj podatak pogrešno naveden nisu protekle tri godine, osim ako se netočnost popisa može pripisati ovlašteniku na udjelu.

(2) Smatra se da je u knjizi poslovnih udjela obavljen upis s danom kada društvu prispije prijava za upis, ako ona ispunjava uvjete koji se traže za takav upis, bez obzira na vrijeme kada je upis stvarno obavljen.

Raspolaganje poslovnim udjelom

Članak 412.

(1) Poslovni udjeli mogu se prenositi i nasljeđivati.

(2) Ako član društva stekne nove poslovne udjele, svaki od udjela toga člana zadržava samostalnost.

(3) Za prijenos poslovnog udjela potreban je ugovor sklopljen u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik. Takav ugovor potreban je i za preuzimanje obveze da će se prenijeti poslovni udio. Za prijenos poslovnog udjela nije potrebna promjena društvenog ugovora.

(4) Društvenim ugovorom mogu se za prijenos poslovnog udjela postaviti i drugi uvjeti, napose da je za to potrebna suglasnost društva. Poslovni udio uz kojega je vezana obveza ispunjenja dodatnih činidbi može se prenositi samo uz suglasnost društva.

(5) Spoje li se raspolaganjem poslovnim udjelima po bilo kojoj osnovi svi udjeli kod jedne osobe tako da nastane društvo jedne osobe, zbog toga **se ne mijenja** društveni ugovor niti je potrebna izjava o osnivanju društva. Ako je društvo osnovano na temelju izjave o osnivanju društva pa ono nakon toga postane društvo s više od jednog člana, članovi društva moraju sklopiti društveni ugovor.

(6) Član društva može založiti svoj poslovni udio. Za valjanost izjave o zalaganju ne traži se da je dana u obliku javnobilježničke isprave. Na zalaganje udjela ne primjenjuje se odredba članka 415. stavka 1. ovoga Zakona.

Prijenos poslovnog udjela uz suglasnost društva

Članak 413.

(1) Ako je društvenim ugovorom predviđeno da se poslovni udio može prenijeti na drugu osobu samo uz suglasnost društva, član društva koji želi prenijeti taj udio može, ne dade li mu se ta suglasnost za poslovni udio za koji je u cjelini uplaćen ulog, tražiti od suda iz članka 40. ovoga Zakona da mu dozvoli prijenos toga udjela. Sud će dozvoliti prijenos poslovnog udjela, ako nema valjanih razloga za to da uskrati davanje dozvole za prijenos, a prijenos se može obaviti bez štete za društvo, njegove članove i vjerovnike. Prije donošenja odluke sud mora saslušati upravu i člana društva koji traži dozvolu za prijenos poslovnog udjela.

(2) I kada sud dade suglasnost za prijenos poslovnog udjela, član društva ne može taj udio prenijeti osobi kojoj to želi ako društvo u roku od mjesec dana po pravomoćnosti odluke suda preporučenim pismom obavijesti člana društva da dopušta da se poslovni udio uz iste uvjete prenese nekome drugome.

(3) Ako se poslovni udio koji se može prenijeti samo uz suglasnost društva treba prodati u sudskom ovršnom postupku, ovršni sud mora procijeniti vrijednost toga udjela i o odobrenju prodaje obavijestiti društvo i sve vjerovnike te im priopćiti procijenjenu vrijednost udjela. Procjena nije potrebna ako se između založnog vjerovnika, dužnika i društva postigne sporazum o cijeni uz koju se poslovni udio preuzima. Ako kupac kojega odredi društvo ne preuzme poslovni udio u roku

od četrnaest dana i za to u novcu ne plati procijenjenu vrijednost poslovnoga udjela, udio će se prodati po propisima ovršnog postupka a da za to nije potrebna suglasnost društva.

Prijenos naslijeđenog poslovnog udjela

Članak 414.

U društvenom ugovoru može se za slučaj nasljeđivanja poslovnog udjela odrediti da ga je nasljednik dužan prenijeti nekome drugome članu društva ili osobi koju odredi društvo, ako se nasljednik i takva osoba drugačije ne dogovore, po cijeni koja odgovara vrijednosti poslovnog udjela iskazanoj u posljednjim financijskim izvješćima društva.

Pravni položaj stjecatelja poslovnog udjela

Članak 415.

(1) Prema stjecatelju poslovnog udjela vrijede glede odnosa u društvu pravne radnje poduzete prema onome tko je taj udio prenio i radnje koje je on poduzeo prije nego što je društvu prijavljen prijenos poslovnog udjela.

(2) Za ispunjenje činidbi koje se na temelju poslovnoga udjela moraju ispuniti društvu po obvezi koja postoji u vrijeme kada je društvu podnesena prijava za upis prijenosa toga udjela u knjigu poslovnih udjela, solidarno odgovaraju stjecatelj poslovnog udjela i njegov pravni prednik.

(3) Zahtjevi za ispunjenje prema pravnome predniku stjecatelja zastaruju u roku od pet godina od podnošenja prijave za upis prijenosa poslovnog udjela.

Prijenos dijela poslovnog udjela

Članak 416.

Brisan.

Više ovlaštenika na poslovnome udjelu

Članak 417.

(1) Ako na poslovnome udjelu ima više ovlaštenika, oni mogu prava iz udjela ostvarivati samo zajedno. Oni solidarno odgovaraju za obveze koje otpadaju na taj udio.

(2) Pravne radnje koje društvo treba poduzeti prema imatelju poslovnoga udjela valjano su poduzete, ako nema zajedničkog zastupnika svih ovlaštenika, poduzme li ih i samo prema jednome od njih. One djeluju prema svim ovlaštenicima.

Stjecanje i uzimanje u zalog vlastitih poslovnih udjela

Članak 418.

(1) Društvo ne može stjecati ni uzimati u zalog vlastite poslovne udjele za koje nije u cjelini uplaćen ulog.

(2) Društvo može stjecati vlastite poslovne udjele za koje je u cjelini uplaćen ulog ako to čini imovinom koja prelazi iznos temeljnog kapitala društva i ako društvo može po zakonu stvoriti propisane rezerve za stjecanje vlastitih udjela a da s time ne smanjuje temeljni kapital društva ili rezerve koje mora stvarati na temelju društvenog ugovora koje ne smije upotrijebiti za isplate članovima društva.

(3) Prava i obveze iz vlastitog poslovnog udjela miruju.

(4) Društvo može uzeti u zalog poslovne udjele samo ako je ukupni iznos tražbina osiguranih zalogom poslovnih udjela niži od vrijednosti udjela ili, ako je vrijednost poslovnih udjela

koji se uzimaju u zalog niža od toga, da iznos tražbina nije veći od one imovine društva čija vrijednost prelazi iznos vlastitog temeljnog kapitala. Stjecanje ili zalaganje vlastitog poslovnog udjela protivno odredbama stavka 2. i 4. ovog članka je valjano.

Povlačenje (amortizacija) poslovnog udjela

Članak 419.

(1) Povlačenje poslovnog udjela moguće je samo onda ako je predviđeno društvenim ugovorom.

(2) Povlačenje poslovnog udjela moguće je bez suglasnosti imatelja udjela samo onda ako su pretpostavke za to bile utvrđene u društvenome ugovoru prije nego što je on stekao taj udio.

(3) Na povlačenje poslovnog udjela na odgovarajući način primjenjuje se odredba članka 406. stavka 1. rečenice prve ovoga Zakona.

Istupanje i isključenje člana iz društva

Članak 420.

(1) Društvenim ugovorom može se odrediti da član može istupiti iz društva i da ga društvo može isključiti. Tada se moraju odrediti i uvjeti, postupak i posljedice istupanja ili isključenja člana iz društva.

(2) Bez obzira na odredbe prethodnoga stavka ovoga članka član društva može tužbom kod suda zahtijevati istupanje iz društva ako za to postoje opravdani razlozi. Opravdani razlozi za istupanje iz društva postoje naročito ako mu ostali članovi društva ili neki od organa društva prouzroče štetu, ako je spriječen u ostvarenju svojih prava u društvu ili mu neki organ društva nameće nesrazmjerne obveze. U tužbi se mora navesti i iznos naknade za poslovni udio te odrediti primjereni rok za njeno plaćanje članu koji istupa iz društva. Usvoji li tužbeni zahtjev, sud mora odrediti iznos naknade tržišne vrijednosti tužiteljeva poslovnog udjela i naložiti da mu je društvo isplati u roku određenom u presudi. Pri određivanju spomenutog roka sud će voditi brigu o stanju društva i njegovim poslovnim potrebama.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 1. ovoga članka društvo može tužbom podignutom protiv svog člana zahtijevati da ga sud isključi iz društva ako za to postoji važan razlog. Važan razlog za isključenje člana iz društva je njegovo ponašanje kojim se onemogućuje ili znatno otežava postizanje cilja društva pa se zbog toga njegov ostanak u društvu čini za društvo nepodnošljivim. Tužbu mogu podići i svi ostali članovi društva. U njoj se mora navesti i iznos naknade te primjereni rok za plaćanje naknade isključenom članu društva. Sud izriče isključenje člana iz društva pod odgodnim uvjetom da mu društvo isplati u presudi određenu naknadu tržišne vrijednosti poslovnog udjela u roku kojeg odredi u presudi. Pri određivanju spomenutog roka sud će uzeti u obzir stanje društva i njegove poslovne potrebe.

(4) Član društva ne može se unaprijed odreći prava iz stavka 2. ni društvo prava iz stavka 3. ovoga članka.

Učinak istupanja ili isključenja člana iz društva

Članak 421.

(1) Istupanjem i isključenjem člana prestaje njegovo članstvo u društvu i sva prava koja iz toga proizlaze.

(2) Član koji istupi iz društva i član koji je iz društva isključen imaju pravo da im se nadoknadi tržišna vrijednost njihova poslovnoga udjela kakva je bila u vrijeme istupanja odnosno isključenja. Ako je ulog člana u društvo bio u stvarima ili u pravima, on ima pravo da mu se uloženo vrati, ali ne prije nego što prođu tri mjeseca od istupanja, odnosno od isključenja iz društva. Kod

toga ne može tražiti naknadu štete za slučajno uništenje, oštećenje ili smanjenje vrijednosti onoga što je uložio te ako je do toga došlo redovnom upotrebom. Ako društvo od člana traži nadoknadu pričinjene štete ili član treba da ispuni neke druge obveze prema društvu, vrijednost temeljnoga uloga neće mu se nadoknaditi dok ne podmiri štetu niti ispuni te obveze.

(3) Članstvo u društvu člana koji je istupio iz društva i člana koji je iz njega isključen prestaje kada im se isplati naknada iz stavka 2. ovoga članka.

Odjeljak 3.

ORGANI DRUŠTVA

Pododjeljak 1.

Uprava

Vođenje poslova društva

Članak 422.

(1) Uprava društva sastoji se od jednoga ili više direktora.

(2) Uprava vodi poslove društva u skladu s društvenim ugovorom, odlukama članova društva i obveznim uputama skupštine i nadzornog odbora ako ga društvo ima.

(3) Način rada uprave propisuje se društvenim ugovorom. Ako neka pitanja glede načina rada uprave nisu uređena društvenim ugovorom ili ovim Zakonom, može ih urediti uprava posebnim aktom koji u tu svrhu donosi.

(4) Ako uprava ima više članova, a društvenim ugovorom nije drugačije određeno, članovi zajedno poduzimaju radnje potrebne za vođenje poslova društva, osim ako postoji opasnost od toga da se radnje pravodobno ne poduzmu.

(5) Ako je po društvenom ugovoru svaki član uprave ovlašten da sam poduzima radnje vođenja poslova društva, on ne smije poduzeti nakanjenu radnju usprotivi li se tome neki od članova uprave, osim ako spomenutim ugovorom nije drugačije određeno.

Imenovanje članova uprave

Članak 423.

(1) Član uprave može biti potpuno poslovno sposobna fizička osoba. Za imenovanje članova uprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe člana 239. stavka 2. ovoga Zakona. **Imenuju li članovi društva namjerno ili zbog grube nepažnje za člana uprave osobu koja to ne može biti, odgovaraju društvu solidarno za svu štetu koja bi mu bila pričinjena time što je takva osoba povrijedila svoje obveze prema društvu.**

(2) Članovi društva svojom odlukom imenuju upravu društva, ako društvenim ugovorom nije predviđeno da je imenuje netko drugi u društvu. Ako se za člana uprave imenuje nekoga od njih, to se može učiniti i u društvenom ugovoru pa i za vrijeme dok je član uprave član u društvu. Nije li u odluci o imenovanju što drugo rečeno, mandat predsjedniku i članu uprave počinje s danom donošenja odluke o imenovanju bez obzira na upis u sudskom registru.

(3) Ako se društvenim ugovorom odredi da se svi članovi društva imenuju članovima uprave, to se odnosi samo na one članove društva koji su to bili u vrijeme kada se odredba o tome unosila u ugovor.

(4) U društvenom ugovoru može se predvidjeti da će upravu imenovati i neko javnopravno tijelo.

(5) Ako broj članova uprave padne ispod broja koji je društvenim ugovorom određen kao najmanji broj članova uprave da bi ona mogla voditi poslove društva i zastupati ga, a nisu određeni njihovi zamjenici, članovi društva moraju svojom odlukom bez odgađanja imenovati članove koji nedostaju. Do obavljenog imenovanja preostali članovi uprave obavljaju samo neodložne poslove. Društvenim se ugovorom može odrediti da za vrijeme dok članovi društva ne imenuju nove članove, nadzorni odbor može imenovati članove koji nedostaju. Ako otpadnu svi članovi uprave ili oni nisu u mogućnosti obavljati svoje dužnosti, nadzorni odbor je dužan članove uprave imenovati bez odgađanja.

(6) Ako društvo nema nadzorni odbor ili ako on ne postupi onako kako je to propisano u prethodnome stavku ovoga članka, sud će na prijedlog zainteresirane osobe ili po službenoj dužnosti postaviti privremenog upravitelja. Njegova je dužnost da se brine oko imenovanja nove uprave, a do tada je ovlašten obavljati samo neodložne poslove. U pogledu naknade troškova i nagrade za rad privremenog upravitelja na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 245. stavka 3. ovoga Zakona.

Opoziv članova uprave

Članak 424.

(1) Članovi društva mogu svojom odlukom u svako doba opozvati članove uprave. Ako je društvenim ugovorom predviđeno da članove uprave imenuje nadzorni odbor, on je, nije li tim ugovorom drukčije određeno, ovlašten i za opoziv njihova imenovanja. To nema utjecaja na pravo članova uprave iz ugovora koje su oni sklopili s društvom.

(2) Člana uprave koji je i član društva može se, ako za to postoji važan razlog, opozvati i odlukom suda.

(3) Od članova društva koji nisu glasovali za opoziv imenovanja člana uprave može se tužbom sudu zatražiti da se s opozivom suglase. O parnici se mora putem suda obavijestiti člana uprave o kome je riječ. Sud može u toku postupka privremenom mjerom zabraniti članu uprave povodom čijeg se opoziva vodi spor vođenje poslova i zastupanje društva, ako se učini vjerojatnim da bi njegovim daljnjim djelovanjem društvu bila pričinjena nenadoknadiva šteta.

(4) Ako se članovi uprave imenuju društvenim ugovorom, tim se ugovorom može odrediti da ih se može opozvati samo ako za to postoji važan razlog. U tome slučaju opoziv je valjan sve dok se o njegovoj eventualnoj nevaljanosti ne odluči pravomoćnom odlukom suda, napose da li je za opoziv postojao važan razlog. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 447. i 448. ovoga Zakona.

(5) Odredbe prethodnih stavaka ovoga članka ne primjenjuju se na članove uprave koje imenuje javnopravno tijelo.

Ostavka člana uprave

Članak 424.a

(1) Predsjednik i član uprave mogu dati ostavku neovisno o zahtjevu za naknadu štete koji društvo zbog toga može imati prema njima iz ugovora koji su sklopili s društvom. Za prestanak članstva u upravi nije potrebna odluka u društvu. Ne proizlazi li iz izjave kojom je ostavka dana što drugo, ona djeluje, ako za nju postoji važan razlog, od dana kada je izjavljena društvu, u protivnom tek po proteku 14 dana od tog dana.

(2) Ostavka iz stavka 1. ovoga članka izjavljuje se u pisanom obliku skupštini društva, ako je bila najavljena u dnevnom redu skupštine, a ako je društvenim ugovorom nadzorni odbor, kada ga društvo ima, ovlašten za imenovanje članova uprave, tom odboru ili svim članovima društva ili članu društva koji je društvenim ugovorom ovlašten imenovati predsjednika odnosno člana uprave

društva. O ostavci se mora obavijestiti sve ostale članove uprave, a ako društvo ima nadzorni odbor, njegova predsjednika.

(3) Ostavka se može opozvati samo uz suglasnost onoga kome je izjavljena u skladu sa zakonom odnosno društvenim ugovorom.

Upis u sudski registar

Članak 425.

(1) Članovi uprave, njihova ovlaštenja za zastupanje i sve promjene bez odgađanja se upisuju u sudski registar.

(2) Prijavu za upis promjena iz stavka 1. ovoga članka podnose svi članovi uprave društva, a ako društvo ima nadzorni odbor, tada i njegov predsjednik. Prijavi se prilažu odluka o opozivu imenovanja člana uprave odnosno njegova ostavka i odluka o imenovanju novog člana u izvorniku ili u javno ovjerovljenoj preslici te javno ovjerovljeni potpisi novih članova uprave radi pohrane u sudskom registru.

(3) Novi članovi uprave moraju u prijavi dati izjave iz članka 394. stavka 4. točke 3. ovoga Zakona.

(4) Upis promjene člana uprave u sudski registar deklaratorne je naravi.

Zastupanje

Članak 426.

(1) Društvo zastupa uprava.

(2) Ako, u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, članovi uprave skupno zastupaju društvo. Potpisuju se tako da uz navođenje tvrtke društva stavljaju svoj potpis.

(3) Ako uprava ima više članova, društvenim ugovorom može se odrediti da društvo zastupa jedan član uprave **samostalno, više njih skupno ili jedan član** zajedno s prokuristom. Nije dopuštena odredba u društvenom ugovoru kojom se određuje da pojedini ili svi članovi uprave zastupaju društvo samo zajedno s jednim ili više prokurista.

(4) Valjano su učinjena očitovanja volje prema društvu, ako se učine i samo prema jednoj od osoba koje su skupno ovlaštene za zastupanje **ili osobi navedenoj u članku 396. stavku 1. točki 7. ovoga Zakona.**

(5) Način na koji više osoba zastupa društvo mora se javno objaviti istovremeno s upisom te ovlasti u trgovačkom registru.

(6) Ako društvo nema članove uprave koji su potrebni za to da bi ga se zastupalo, osobu ovlaštenu za zastupanje može u hitnim slučajevima na prijedlog zainteresirane osobe odrediti sud za vrijeme dok društvo ne imenuje odgovarajućega člana uprave, odnosno dok sud ne postavi privremenog upravitelja.

(7) Ako društvo nema nijednog člana uprave ni privremenog upravitelja, za primanje očitovanja volje i pismena zastupaju ga članovi nadzornog odbora, ako društvo ima taj organ, a ako ga nema članovi društva. Njima se izjavljuju očitovanja volje i dostavljaju pismena na adrese vidljive iz sudskog registra. Volja je valjano izjavljena odnosno pismeno je valjano dostavljeno ako je to učinjeno prema jednoj od tih osoba **na adresu iz sudskog registra osim ako je onaj tko očituje volju prema društvu, odnosno pošiljatelj pismena znao da ju je ta osoba promijenila.**

(8) Ako društvo ima samo jednog člana, zbog toga što drži sve udjele u društvu ili uz njega još i društvo, pravni poslovi između njega i društva u kojima on zastupa društvo mogu se sklapati pod pretpostavkom iz čl. 41. stavak 3. ovoga Zakona, pa i kada nije jedini član uprave, ali te i poslove koje u ime društva sklapa s trećima mora sklopiti u pisanom obliku ili se o tome mora sastaviti ispravu s tekstom onoga što je dogovoreno. Spomenute isprave nisu potrebne kada je riječ o poslovima u okviru uobičajenog poslovanja društva sklopljenim pod uobičajenim uvjetima.

(9) Društvo stječe prava i preuzima obveze iz poslova koje u njegovo ime sklopi uprava neovisno o tome je li posao izričito sklopljen u njegovo ime ili iz okolnosti proizlazi da je volja strana u poslu bila da ga se sklopi u ime društva.

Ograničenje ovlasti za zastupanje

Članak 427.

(1) Članovi uprave moraju poštivati ograničenja ovlasti za zastupanje postavljena društvenim ugovorom, odlukom članova društva i Obveznim uputama nadzornog odbora.

(2) Ograničenja iz stavka 1. ovoga članka bez pravnoga su učinka prema trećima. To vrijedi napose ako se ovlast za zastupanje ograničava na sklapanje određenih poslova ili poslova određene vrste ili se ono daje samo pod određenim okolnostima, za određeno vrijeme ili mjesto ili je za sklapanje pojedinih poslova potrebna suglasnost članova društva, nadzornog odbora ili nekog drugog organa društva.

Poslovne knjige i financijska izvješća

Članak 428.

(1) Uprava društva odgovara za uredno vođenje poslovnih knjiga i vođenje poslova unutarnjeg nadzora.

(2) Uprava odgovara za izradu financijskih izvješća društva. Ona je dužna izrađena financijska izvješća i izvješće o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi**, bez odgađanja dostaviti nadzornom odboru i skupštini društva. Ako je potrebno da se obavi revizija financijskih izvješća društva, uprava je dužna uz izrađena spomenuta izvješća i uz izvješće o stanju društva dostaviti i izvješće revizora.

(3) Uprava mora svakome članu društva bez odgađanja po njihovoj izradi dostaviti godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi,** i godišnja financijska izvješća koncerna kao i izvješće o stanju koncerna kako bi oni mogli na skupštini ili odlukom donesenom pisanim putem u zakonom propisanom roku, koji se ne može produljiti društvenim ugovorom, utvrditi godišnja financijska izvješća društva. Ako je godišnja financijska izvješća pregledao revizor, njegovo se izvješće mora dostaviti bez odgađanja kada ga društvo primi. Svaki član ima, za vrijeme od 14 dana prije ispitivanja godišnjih financijskih izvješća u skupštini društva ili prije isteka roka za donošenje o tome odluke članova društva pisanim putem, pravo uvida u poslovne knjige i dokumentaciju društva. Ako društvo po zakonu mora imati nadzorni odbor ili je to predviđeno društvenim ugovorom, tim se ugovorom može odrediti da članovi društva nemaju spomenuto pravo uvida, da im se za to daje kraći rok od onog propisanog zakonom ili ih se može podvrći drugim ograničenjima. U tom slučaju se svim članovima društva mora bez odgađanja dostaviti izvješće uprave o stanju društva, **ako ga je društvo dužno izraditi,** prijedlog odluke o upotrebi dobiti, izvješće revizora, ako ga društvo ima, i izvješće revizora u pogledu koncerna.

(4) Društvo nema obvezu dostavljanja isprava iz stavka 3. ovoga članka Zakona ako su za sve vrijeme za koje su članovi društva imali po Zakonu pravo uvida u njih bile objavljene na internetskoj stranici društva.

Zabrana konkurencije

Članak 429.

(1) Na zabranu konkurencije člana uprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 248. ovoga Zakona.

(2) Ako društvo nema nadzorni odbor, suglasnost iz članka 248. stavka 1. ovoga Zakona daju članovi društva.

(3) Suglasnost iz članka 248. stavka 1. ovoga Zakona glede članova društva koji su imenovani u upravu društva može se dati i društvenim ugovorom. Smatra se da je suglasnost dana i onda ako su članovi društva imenovali nekoga od njih u upravu društva, iako su znali za postojanje okolnosti iz članka 248. stavka 1. ovoga Zakona, a oni pri tome nisu izričito tražili da imenovani član drugačije postupi. Dana suglasnost može se u svako doba povući.

Dužna pozornost i odgovornost članova uprave

Članak 430.

Na dužnu pozornost i odgovornost članova uprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka **252., 273. i 273.a** ovoga Zakona.

Davanje kredita članovima uprave i prokuristi

Članak 431.

Na davanje kredita članovima uprave i prokuristi te članovima njihovih užih obitelji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 249. ovoga Zakona. Ako društvo nema nadzorni odbor, odluku toga odbora zamjenjuje odluka članova društva. Nadzorni odbor, odnosno članovi društva ne mogu odlučiti da daju kredit ako bi ga trebalo dati iz imovine potrebne za to da bi se u društvu održala vrijednost temeljnog kapitala. Kredit koji bi bio dan suprotno tome mora se odmah vratiti društvu.

Izvješća nadzornom odboru odnosno skupštini društva

Članak 431.a

Na davanje izvješća uprave nadzornom odboru, ako ga društvo ima, a u protivnom skupštini društva, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 250. ovoga Zakona.

Godišnje izvješće o stanju društva i konsolidirano godišnje izvješće društva

Članak 431.b

(1) Na podnošenje godišnjeg izvješća o stanju društva i konsolidiranoga godišnjeg izvješća društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 250.a i 250.b ovoga Zakona.

(2) Ne mora li društvo izraditi godišnje izvješće o stanju društva, obavijesti o stjecanju i raspolaganju vlastitim poslovnim udjelima moraju se navesti u bilješkama uz financijska izvješća.

Dužnost uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje

Članak 431.c

Na dužnost uprave u slučaju gubitka, prezaduženja ili nesposobnosti za plaćanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 251. ovoga Zakona.

Načela za primanja članova uprave

Članak 432.

Na primanja članova uprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 247. ovoga Zakona. Ako društvo nema nadzorni, odnosno upravni odbor, njegove ovlasti imaju članovi društva.

Zamjenici članova uprave

Članak 433.

Propisi za članove uprave vrijede i za njihove zamjenike.

Pododjeljak 2.

Nadzorni odbor

Obveznost nadzornog odbora

Članak 434.

(1) Društvenim ugovorom određuje se ima li društvo nadzorni odbor.

(2) Društvo mora imati nadzorni odbor:

1. ako je prosječan broj zaposlenih u godini veći od 200, ili

2. ako je to za društvo koje obavlja određenu djelatnost propisano posebnim zakonom, ili

3. ako je temeljni kapital društva veći od 600.000,00 kuna i ono ima više od 50 članova, ili

4. ako društvo jedinstveno vodi dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću koja moraju imati nadzorni odbor ili s više od 50% sudjeluje u njima s neposrednim udjelom u temeljnom kapitalu a u oba slučaja je broj zaposlenih u nekome od društava ili u svim društvima zajedno u prosjeku veći od 200, ili

5. ako je društvo komplementar u komanditnom društvu a prosječan broj zaposlenih u društvu i u komanditnom društvu je zajedno veći od 200.

(3) Prosječan broj zaposlenih određuje se prema brojevima zaposlenih u društvu svakoga posljednjega dana u mjesecu u prethodnoj kalendarskoj godini.

(4) Uprava je dužna u slučaju iz stavka 2. točka 1., 4. i 5. ovoga članka s danom prvoga siječnja utvrditi prosječan broj zaposlenih u prethodnoj godini. Ako taj broj prelazi 200 zaposlenih, dužna je to bez odgađanja priopćiti registarskome sudu zajedno s popisom članova društva, odnosno s izjavom da u članstvu društva nije bilo promjene. Prijeđe li u vremenu između dva takva priopćenja prosječan broj zaposlenih u društvu 200, to se mora registarskome sudu priopćiti bez odgađanja. U slučaju iz stavka 2. točke 4. ovoga članka uprave tamo spomenutih društava dužne su upravi društva na njen zahtjev bez odgađanja priopćiti tražene podatke.

Sastav nadzornog odbora

Članak 435.

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana. Društvenim ugovorom može se odrediti da nadzorni odbor ima više članova ali njihov broj mora biti neparan.

Tko može biti član nadzornog odbora

Članak 436.

(1) Za određivanje tko može biti članom nadzornog odbora na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 423. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako je neka osoba izabrana ili imenovana u više nadzornih odbora, smatra se da je izabrana, odnosno imenovana samo u jedan odbor ako to čini kao predstavnik nekoga javnopravnoga tijela, društva unutar koncerna ili **kreditne, odnosno financijske** institucije koja s društvom trajnije posluje da bi štitila njihove interese, ali samo onda ako nije član više od dvadeset nadzornih odbora.

Izbor i imenovanje članova nadzornog odbora

Članak 437.

(1) Članovi društva svojom odlukom izabiru članove nadzornog odbora osim ako je posebnim zakonom propisano da neke od njih imenuju zaposleni. Ako se na istoj skupštini izabiru najmanje tri člana nadzornog odbora, na zahtjev članova društva čiji ulozi čine najmanje trećinu temeljnoga kapitala zastupljenoga na skupštini, o izboru svakoga člana odbora odlučuje se odvojeno.

(2) Društvenim ugovorom može se odrediti da odeđeni članovi društva ili članovi koji imaju određene poslovne udjele mogu imenovati određeni broj članova nadzornog odbora. Takvo pravo može se dati samo onim članovima koji mogu raspolagati sa svojim poslovnim udjelom samo uz suglasnost društva. U nadzorni odbor može se tako imenovati najviše trećinu njegovih članova.

(3) Ne mogu se izabrati ni imenovati zamjenici članova nadzornog odbora.

(4) Članovi prvog nadzornog odbora imenuju se pri osnivanju društva za vrijeme do odluke skupštine društva ili članova društva izvan skupštine kojom po proteku godine dana od upisa društva u sudski registar odlučuju o tome da li da im se dade razrješnica. Do tada ih skupština odnosno članovi društva izvan skupštine mogu opozvati odlukom donesenom običnom većinom glasova.

(5) Nije li u odluci o izboru, odnosno u izjavi o imenovanju što drugo rečeno, mandat članu nadzornog, odnosno upravnog odbora počinje s danom donošenja te odluke, odnosno davanja izjave bez obzira na upis u sudskom registru.

Dužna pozornost i odgovornost članova nadzornog odbora

Članak 438.

Brisan

Primjena odredaba ovoga Zakona o dioničkome društvu

Članak 439.

Na nadzorni odbor na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 257. do 271. i 273. **te 273.a** ovoga Zakona.

Pododjeljak 3.

Skupština

Ostvarivanje prava članova društva

Članak 440.

(1) Članovi društva u skupštini donose odluke na koje su ovlašteni zakonom i društvenim ugovorom, osim ako se svi članovi u pojedinom slučaju u pisanom obliku ne dogovore o odluci koju trba donijeti ili izjave da su suglasni s time da se o njoj glasuje pisanim putem.

(2) Ako se odluka donosi pisanim putem, većina koja je potrebna za to da bi se ona donijela ne određuje se na temelju danih nego na temelju ukpnog broja glasova kojima raspolažu članovi društva.

(3) Ako sve poslovne udjele u društvu drži samo jedan član ili uz njega i društvo, on mora bez odgađanja po donošenju odluke o tome sastaviti zapisnik i potpisati ga.

Nadležnost skupštine

Članak 441.

(1) Skupština odlučuje o pitanjima određenim društvenim ugovorom, a osobito o:

1. financijskim izvješćima društva, izvješću uprave o stanju društva **ako ga je društvo dužno izraditi**, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razješnice članovima uprave i nadzornog odbora, ako ga društvo ima, što valja učiniti u prvih osam mjeseci poslovne godine za prethodnu godinu,

2. zahtjevu za uplatama uloga,

2.a povratu dodatnih uplata novca članovima društva,

3. imenovanju i opozivu članova uprave,

4. izboru i opozivu članova nadzornog odbora ako ga društvo ima,

5. podjeli, spajanju i povlačenju poslovnih udjela,

6. davanju prokure ili trgovačke punomoći za sve pogone koju treba dati uprava,

7. mjerama za ispitivanje i nadzor nad vođenjem poslova,

8. izmjeni društvenog ugovora,

9. postavljanju zahtjeva za naknadu štete koje društvo može imati protiv članova uprave i nadzornog odbora i zamjenika članova uprave te o imenovanju zastupnika u sudskom postupku ako društvo ne mogu zastupati članovi uprave ni nadzorni odbor.

10. sklapanju ugovora kojima društvo treba trajno steći stvari ili prava za neki svoj pogon za koje se plaća protuvrijednost koja je viša od vrijednosti petine temeljnog kapitala društva kao i o izmjeni takvih ugovora na teret društva, što je uvjet za njihovu valjanost, osim kada je riječ o stjecanju u ovršnom postupku, s time da se odluka o tome mora donijeti s većinom od tri četvrtine danih glasova.

(2) Društvenim ugovorom može se proširiti ili smanjiti nadležnost skupštine, ali se iz njezine nadležnosti ne može izuzeti donošenje odluka iz stavka 1. točka 1., 2.a, 4. 9., a točke 10. ovoga članka ako se ugovori sklapaju u roku od dvije godine nakon što je upisano u sudski registar.

(3) Nakon što skupština društva utvrdi godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća kada su obvezna, te prihvati godišnje izvješće o stanju društva **kada je obvezno** i konsolidirano godišnje izvješće društva, uprava društva dužna ih je, zajedno s izvješćem revizora, kada je revidiranje financijskih izvješća propisano zakonom ili određeno društvenim ugovorom, bez odgađanja **u zakonom propisanome roku** predati u sudski registar radi upisa predaje i objave tog upisa.

Sazivanje skupštine

Članak 442.

(1) Skupštinu društva saziva uprava, ako zakonom ili društvenim ugovorom to pravo nije dano i nekom drugom. Ako u društvenom ugovoru nije drugačije određeno, skupština se održava u sjedištu društva.

(2) Skupštinu se mora sazvati najmanje jednom godišnje te, osim u slučajevima određenim ovim Zakonom i društvenim ugovorom, uvijek onda kada to zahtijevaju interesi društva, a bez odgađanja napose onda ako se uoči da je društvo izgubilo polovinu temeljnoga kapitala.

(3) Skupštinu se mora sazvati bez odgađanja i onda kada to u pisanome obliku uz navođenje svrhe zatraže članovi društva koji su preuzeli temeljne uloge što zajedno čine najmanje desetinu temeljnoga kapitala društva. Društvenim ugovorom može se odrediti da to pravo imaju članovi koji su zajedno preuzeli i manje uloge.

(4) Ako organ koji je ovlašten da sazove skupštinu ne udovolji zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka u roku od 14 dana od dana kada je primljen, ili takvoga organa nema, osobe koje su

podnijele zahtjev mogu uz navođenje dnevnoga reda same sazvati skupštinu. Skupština u tome slučaju odlučuje o snošenju troškova za održavanje tako sazvane skupštine.

Način i rok za sazivanje skupštine

Članak 443.

(1) Skupštinu se mora sazvati na način kako je to određeno društvenim ugovorom, a ako u njemu o tome nema odredaba, preporučenim pismom upućenim svim članovima društva. Od dana kada je posljednji puta oglašeno sazivanje skupštine ili od kada je poziv predan pošti i dana održavanja skupštine mora proći najmanje sedam dana.

(2) U pozivu se mora što je to preciznije moguće odrediti dnevni red skupštine. Ako postoji nakana da se mijenja društveni ugovor, treba navesti i glavne izmjene koje se predlažu.

(3) Članovi društva koji su preuzeli **poslovne udjele** što čine zajedno najmanje desetinu a, ako je tako određeno društvenim ugovorom, i manji dio temeljnoga kapitala društva mogu pisanim putem uz navođenje razloga za to zahtijevati da se na dnevni red stave i druga pitanja ako taj zahtjev postave najkasnije tri dana od dana objave ili primitka poziva kako je to određeno u stavku 1. ovoga članka.

Podobnost skupštine da odlučuje

Članak 444.

(1) Ako društvenim ugovorom nije određeno drugačije, skupština može valjano odlučivati ako su na njoj prisutni članovi društva ili njihovi zastupnici koji predstavljaju najmanje desetinu temeljnoga kapitala društva.

(2) Na skupštini koja nije uredno sazvana niti su članovi društva na propisani način stavili zahtjev za odlučivanje o određenim pitanjima najkasnije tri dana od dana objave ili primitka poziva kojim se saziva skupština mogu se donositi odluke samo onda ako su na njoj prisutni ili zastupljeni svi članovi društva. Taj se uvjet ne mora ispuniti za donošenje odluke o sazivanju nove skupštine.

(3) U slučaju da skupština nije podobna za odlučivanje, a društvenim ugovorom nije drugačije određeno, mora se s pozivom na tu okolnost sazvati nova skupština s time da se njezin dnevni red ograničava na dnevni red skupštine na kojoj se nije moglo odlučivati. Na toj skupštini mogu se donositi valjane odluke bez obzira na to koliko je temeljnoga kapitala na njoj zastupljeno.

Odlučivanje na skupštini

Članak 445.

(1) Ako zakonom i društvenim ugovorom nije drugačije određeno, skupština donosi odluke većinom od danih glasova.

(2) **Svakih 200,00 kuna nominalnog iznosa poslovnog udjela** daje pravo na jedan glas. Dijelovi toga iznosa ne uzimaju se u obzir za određivanje prava glasa. Uprava društva dužna je u knjizi poslovnih udjela pri upisu svake promjene veličine udjela unijeti i broj glasova na koji on daje pravo u skupštini društva te o tome, ako on to zatraži, članu društva izdati potvrdu.

(3) U društvenom ugovoru može se odrediti da članovi društva imaju drugačije pravo glasa od onoga kako je to određeno u prethodnome stavku ovoga članka s time da svaki član mora imati najmanje jedan glas.

(4) Član može glasovati i preko punomoćnika koji se mora na skupštini društva iskazati pisanom punomoćju, ako društvenim ugovorom nije određeno da se punomoć može dati i u formalnom obliku u kojoj je navedeno da se daje u svrhu glasovanja na skupštini. Zakonski zastupnici fizičkih osoba i osobe koje zastupaju pravne osobe na temelju statuta mogu za zastupane članove glasovati na skupštini bez punomoći.

(5) Na skupštini ne može o odluci glasovati osoba kojoj se tom odlukom pribavlja neka korist ili se oslobađa neke obveze. Ona ne može glasovati ni kao zastupnik člana društva. Isto vrijedi i kada se odlučuje o pravnome poslu između člana i društva te o pokretanju ili rješenju spora među njima.

(6) Nema ograničenja u pravu glasa za člana društva kada se odlučuje o njegovu izboru, odnosno imenovanju ili o opozivu kao člana uprave, nadzornog odbora ili likvidatora društva.

Evidencija odluka skupštine

Članak 446.

(1) Odluke donesene na skupštini i one donesene pisanim putem moraju se bez odgađanja unijeti u posebnu knjigu odluka. Svaki član društva ima za vrijeme radnog vremena društva pravo uvida u knjigu odluka.

(2) Svakome članu društva mora se na njegov zahtjev bez odgađanja preporučenim pismom dostaviti izvod iz svih odluka koje su unesene u knjigu odluka potpisane od strane uprave uz priopćenje dana i mjesta donošenja te podataka o upisu u tu knjigu.

Pravo na obaviještenost

Članak 447.

(1) Uprava društva mora svakome članu društva dati obavijesti o stvarima društva i dopustiti uvid u poslovne knjige i dokumentaciju društva bez odgađanja po primitku zahtjeva da mu se to omogući.

(2) Članu se društva može uskratiti pravo iz stavka 1. ovoga članka u slučaju kada postoji bojazan da bi ga on mogao upotrijebiti za svrhe koje nisu u vezi s njegovim članstvom u društvu i da bi time društvu ili s njime povezanome društvu mogla biti pričinjena šteta. O tome da se članu uskrate spomenute obavijesti i odbije spomenuto pravo uvida odlučuje skupština društva.

(3) Uprava može odbiti članu društva dati obavijesti o stvarima društva i uvid u poslovne knjige i dokumentaciju ako ono ima nadzorni, odnosno upravni odbor.

(4) Društvenim se ugovorom ne može odstupiti od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Na odlučivanje suda o pravu člana društva na obaviještenost na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 288. ovoga Zakona.

Ništetnost odluka skupštine

Članak 448.

Na **ništetnost** odluka skupštine na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 355. do 359. ovoga Zakona.

Pobijanje odluka skupštine

Članak 449.

Na pobijanje odluka skupštine na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 360. do 366. ovoga Zakona.

Pododjeljak 4.

Zaštita prava manjine

Imenovanje revizora od strane suda

Članak 450.

(1) Ako je odlukom članova društva odbijen prijedlog da se imenuju revizori radi pregleda posljednjih godišnjih financijskih izvješća, sud može na prijedlog članova društva koji zajedno imaju **poslovne udjele na koje otpada** najmanje deseti dio temeljnoga kapitala imenovati jednoga ili više revizora. Sud će tome zahtjevu udovoljiti samo onda ako se učini vjerojatnim da su učinjene grube povrede zakona ili društvenog ugovora.

(2) Članovi društva koji su stavili prijedlog iz stavka 1. ovoga članka ne mogu za trajanja revizije prenositi svoje poslovne udjele bez suglasnosti društva.

(3) Prije imenovanja revizora sud mora saslušati članove uprave i nadzornog odbora.

(4) Sud može na temelju za to postavljenog zahtjeva imenovanje revizora uvjetovati davanjem osiguranjam koje smatra primjerenim.

(5) Revizija će se smatrati neopravdanom, ako u cjelini potvrdi ispravnost financijskih izvješća, odnosno ako utvrdi da su poslovne knjige uredno vođene.

Ovlasti revizora

Članak 451.

(1) Revizori imaju pravo pregledati poslovne knjige i dokumentaciju društva i tražiti obavještenja i izjave od članova uprave i nadzornog odbora te od osoba zaposlenih u društvu kako bi utvrdili stanje poslovanja u društvu. Sve osobe od kojih oni zatraže obavještenja i izjave moraju ih dati bez odgađanja točno i istinito. Nadzorni se odbor, ako ga društvo ima, mora uključiti u rad revizora.

(2) Nagradu za rad revizora određuje sud. Revizori ne mogu ni od koga drugoga primiti nikavu nagradu za svoj rad.

Izvješće revizora

Članak 452.

(1) Revizori su dužni svoje izvješće bez odgađanja dostaviti upravi i nadzornom odboru društva. U izvješću o njihovu nalazu i mišljenju mora se navesti je li za vrijeme obavljanja revizije bilo udovoljeno njihovim zahtjevima te da li posljednja godišnja financijska izvješća pokazuju istinitu i točnu sliku financijskog stanja društva.

(2) Članovi društva koji su tražili da se provede revizija imaju u poslovnim prostorijama pravo uvida u izvješće revizora i u dokumentaciju koja mu je priložena.

(3) Uprava i nadzorni odbor dužni su narednoj skupštini društva podnijeti izvješće revizora i zatražiti da ona o njemu odluči. Na skupštini se izvješće mora pročitati u cjelini. Uprava i nadzorni odbor moraju se tom prilikom očitovati o svim utvrđenim nepravilnostima i o mjerama koje nakanjuju poduzeti ili koje predlažu da se poduzmu. Nadzorni odbor se mora izjasniti i o tome ima li društvo pravo tražiti naknadu štete. Ako iz izvješća revizora proizlazi da su učinjene grube povrede zakona ili društvenog ugovora, mora se bez odgađanja sazvati skupštinu društva.

(4) Ako nema sporazuma o snošenju troškova revizije, sud će po slobodnoj ocjeni odlučiti, uzimajući u obzir rezultate revizije, tko će ih i u kojemu omjeru snositi.

(5) Ako se iz izvješća revizora utvrdi da zahtjev za provođenje revizije nije bio opravdan, članovi društva koji su zlonamjerno ili zbog grube nepažnje tražili da se revizija provede solidarno odgovaraju društvu za štetu koja mu je time pričinjena.

Odštetni zahtjevi u korist društva

Članak 453.

(1) Članovi društva **na čije poslovne udjele otpada** najmanje deseti dio temeljnoga kapitala društva mogu postaviti zahtjev za naknadu štete kojega društvo ima prema članovima uprave i nadzornog odbora, ako su članovi društva odbili protiv njih postaviti takav zahtjev ili je prijedlog da se to učini dostavljen upravi ali ga ona nije pravodobno podnijela članovima društva da o njemu odluče.

(2) Tužba se mora podići u roku od tri mjeseca od dana kada je odbijen prijedlog da se donese odluka o podizanju tužbe ili od kada je osujećeno donošenje odluke o tome.

(3) Za vrijeme trajanja spora tužitelji ne mogu raspolagati svojim poslovnim udjelima bez suglasnosti društva.

(4) Na zahtjev tuženoga sud će odrediti da su tužitelji dužni dati osiguranje za naknadu štete koja tuženome prijeti zbog podizanja tužbe.

(5) Ako se tužba kao neosnovana odbije, a utvrdi se da je podignuta zlonamjerno ili zbog grube nepažnje, tužitelj je dužan tuženome nadoknaditi štetu koja mu je time pričinjena. Više tužitelja odgovara solidarno.

Odjeljak 4.

IZMJENA DRUŠTVENOG UGOVORA

Pododjeljak 1.

Opće odredbe

Oblik izmjene

Članak 454.

(1) Društveni ugovor može se izmijeniti samo odlukom članova društva. Odluka mora biti u obliku javnobilježničkog akta, privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik ili javnobilježničkog zapisnika.

(2) Odluka o izmjeni nema učinka dok se ne upiše u sudski registar.

Odlučivanje o izmjeni

Članak 455.

(1) Odluka o izmjeni društvenog ugovora donosi se većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova. Društvenim ugovorom može se odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati ispunjenje i dodatnih pretpostavki.

(2) Odluka o odredbama da treba izabrati nadzorni odbor i o smanjenju nagrade koja po društvenom ugovoru pripada članovima uprave i nadzornog odbora donosi se običnom većinom glasova.

(3) Odluka o tome da se povećaju obveze članova prema društvu koje proizlaze iz društvenog ugovora ili da se pojedinim članovima smanje prava koja imaju na temelju toga ugovora može se donijeti samo onda ako se s time suglase svi članovi društva na koje se odnosi povećanje obveza ili smanjenje prava.

(4) To napose vrijedi za odluke kojima se u društveni ugovor unose odredbe o mjeri u kojoj treba uplatiti uloge u temeljni kapital društva ili treba da se o tome u ugovoru mijenjaju odredbe koje su u njemu sadržane.

Upis u sudski registar. Objava upisa

Članak 456.

(1) Svaka izmjena društvenog ugovora mora se prijaviti registarskom sudu radi upisa u sudski registar. Prijavi treba priložiti **odluku o izmjenama društvenog ugovora, potpun tekst društvenog ugovora u obliku javnobilježničke isprave** i potvrdu javnog bilježnika da neizmijenjene odredbe društvenog ugovora koji se nalazi kod registarskog suda zajedno s učinjenim izmjenama u potpunosti odgovaraju tekstu toga ugovora koji se prilaže.

(2) Ako se ne radi o izmjeni podataka iz članka 396. stavka 1. ovoga Zakona, dovoljno je da se u **prijavi za upis** u registar uputi na isprave o izmjenama koje se nalaze kod suda.

(3) Ne objavljuju se odluke kojima se ne mijenjaju odredbe društvenog ugovora koje su ranije objavljene.

Pododjeljak 2.

Povećanje temeljnoga kapitala

Način povećanja temeljnoga kapitala

Članak 457.

(1) Za povećanje temeljnoga kapitala potrebna je odluka članova društva o izmjeni društvenog ugovora.

(2) Temeljni kapital može se povećati uplatama **uloga za nove poslovne udjele** ili **uplatama povećanih uloga za postojeće poslovne udjele** ali i unošenjem rezervi i dobiti društva u temeljni kapital.

(3) Na temelju povećanja temeljnoga kapitala uloge u društvu mogu preuzeti postojeći članovi društva i druge osobe.

(4) Ako u društvenom ugovoru, odnosno u odluci o povećanju temeljnoga kapitala nije drugačije određeno, postojeći članovi društva imaju pravo prvenstva da u roku od mjesec dana od donošenja odluke o povećanju temeljnoga kapitala preuzmu **poslovne udjele** u srazmjeru **nominalnim iznosima svojih poslovnih udjela u društvu**

(5) Izjava o preuzimanju **poslovnoga udjela** daje se u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik.

(6) Osobe koje uplatom uloga pristupaju društvu moraju u izjavi o tome navesti da to čine na način kako je to određeno društvenim ugovorom. U izjavi moraju se navesti iznosi **uloga** koji se uplaćuju **za preuzete poslovne udjele** i druge obveze činidbe na koje preuzimatelj treba biti obvezan na temelju društvenog ugovora.

(7) Odredbe članka 390. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na povećanje temeljnoga kapitala društva. Povećanje temeljnoga kapitala ulaganjem stvari i prava moguće je samo onda ako se u odluci o povećanju kapitala to izričito navede i ako se odredi rok u kojemu će se u društvo unijeti stvari i prava. Stvari i prava moraju se unijeti u društvo prije nego što se registarskome sudu podnese prijava za upis povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar.

Upis povećanja temeljnoga kapitala novim uplatama u sudski registar. Objava upisa

Članak 458.

(1) Čim se preuzmu i uplate ulozi u povećani temeljni kapital mora se registarskome sudu podnijeti prijavu za upis povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar. Na prijavu i na ispitivanje prijave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 394. i članka 395. ovoga Zakona.

(2) Prijavi za upis moraju se priložiti:

1. izjave o preuzimanju **poslovnih udjela** u obliku javnobilježničkog akta ili privatne isprave koju potvrdi javni bilježnik isprave ili u javno ovjerenome prijepisu,

2. popis osoba koje su preuzele **nove poslovne udjele** potpisan od strane podnositelja prijave u kojoj se moraju, navesti iznosi preuzetih i uplaćenih uloga, u čemu su oni uplaćeni i dokazi da je to učinjeno, koje treba priložiti popisu, a ako **su poslovne udjele** preuzeli postojeći članovi društva ukupni **nominalni** iznosi njihovih **poslovnih udjela,**

3. ako je temeljni kapital povećan ulaganjem stvari i prava, ugovore kojima je to ulaganje ostvareno.

(3) U objavi upisa da je povećan temeljni kapital društva navodi se sadržaj upisa, a ako su u društvo unesene stvari i prava i navodi iz stavka 2. točke 3. ovoga članka. Kod toga je dovoljno da se uputi na isprave koje se nalaze kod registarskog suda.

(4) Na odgovornost članova uprave koji su podnijeli prijavu za upis povećanja temeljnoga kapitala u sudski registar na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 397. stavka 1., 3., 5. i 6. ovoga Zakona.

Odobreni kapital

Članak 458.a

(1) Društvenim ugovorom može se ovlastiti upravu da u roku od pet godina od upisa društva u sudski registar može povećati temeljni kapital do određenoga nominalnog iznosa (odobreni kapital) izdavanjem novih poslovnih udjela uz odgovarajuće uplate uloga društvu. Iznos odobrenog kapitala ne smije biti veći od polovine iznosa temeljnog kapitala društva u vrijeme davanja te ovlasti.

(2) Ovlast se može dati i izmjenom društvenog ugovora za vrijeme od najviše pet godina od upisa u sudski registar izmjene kojom se ovlast daje.

(3) Poslovni udjeli mogu se izdati uz uplatu uloga u stvarima i pravima samo ako je to predviđeno u danoj ovlasti.

Upis povećanja odobrenog kapitala u sudski registar. Objava upisa

Članak 458.b

Na upis povećanja odobrenoga temeljnog kapitala i objavu upisa na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 458. ovoga Zakona.

Povećanje temeljnoga kapitala pretvaranjem rezervi u temeljni kapital

Članak 459.

(1) O pretvaranju rezervi iz dobiti i rezervi kapitala društva u temeljni kapital može se odlučiti nakon što se utvrde godišnja financijska izvješća za poslovnu godinu koja je neposredno prethodila godini u kojoj se donosi odluka, ako ta izvješća ne pokazuju gubitak, a nema nepokrivenoga gubitka iz prethodnih godina i donose odluka o upotrebi dobiti. Za to se mogu koristiti rezerve ako je to u skladu sa svrhom kojoj su one namijenjene i sredstva koja su odlukom o upotrebi dobiti namijenjena za unos u te rezerve. Ovdje se primjenjuju odredbe o izmjeni društvenog ugovora.

(2) Odluka o povećanju temeljnoga kapitala ne može se donijeti prije nego što jedan ili više revizora koje odlukom imenuju članovi društva ispitaju posljednja godišnja financijska izvješća i potvrde ih bez rezerve. Ako je dan na koji se ta izvješća odnose više od osam mjeseci prije podnošenja prijave za upis odluke o povećanju temeljnoga kapitala društva u trgovački registar, moraju se izraditi nova financijska izvješća koja moraju ispitati revizori. Na temelju nje može se donijeti odluka o povećanju temeljnoga kapitala društva samo ako je revizori potvrde bez rezerve.

(3) Povećanje temeljnoga kapitala društva provodi se povećanjem nominalnih iznosa postojećih poslovnih udjela u društvu ili stvaranjem novih poslovnih udjela. Na to se na

odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 390. stavka 1. ovoga Zakona. U odluci o povećanju temeljnog kapitala mora se navesti povećava li se taj kapital povećanjem nominalnih iznosa postojećih poslovnih udjela u društvu i za koji iznos ili se to čini izdavanjem novih poslovnih udjela i kojeg nominalnog iznosa.

(4) Povećanje temeljnoga kapitala mora se tako provesti da ukupan **nominalni** iznos povećanih **poslovnih udjela** odgovara povećanome temeljnome kapitalu društva, a ako se to čini izdavanjem novih poslovnih udjela da ulozi koji na njih otpadaju zajedno s ostalim ulozima odgovaraju temeljnom kapitalu nakon njegova povećanja.

(5) Novi poslovni udjeli pripadaju članovima društva u istome srazmjeru kao i oni prije povećanja temeljnoga kapitala društva. Drugačija odluka članova društva je **ništetna**.

(6) Vlastiti poslovni udjeli društva sudjeluju u povećanju temeljnoga kapitala.

(7) Poslovni udjeli za koje su ulozi samo djelomično uplaćeni sudjeluju u povećanju temeljnoga kapitala prema njihovim nominalnim iznosima. U pogledu njih je povećanje temeljnog kapitala moguće samo povećanjem iznosa uloga koji otpadaju na te poslovne udjele. Postoje li uz njih i poslovni udjeli za koje su u potpunosti uplaćeni ulozi, u pogledu njih se povećanje temeljnog kapitala može provesti povećanjem nominalnih iznosa tih **udjela** ili izdavanjem novih poslovnih udjela.

(8) Ako povećanje temeljnog kapitala dovodi do toga da na neki poslovni udio otpada samo dio novog poslovnog udjela, takvo pravo na stjecanje udjela može se prenositi i naslijediti. Prava iz novog poslovnog udjela mogu se koristiti, uključujući i zahtjev za izdavanjem isprave koja se odnosi na taj udio, samo ako se svi spomenuti dijelovi sjedine kod jedne osobe, a kada je riječ o više ovlaštenika na udjelu, ako svi dijelovi čine jedan puni poslovni udio, po pravilima iz članka 417. ovoga Zakona.

(9) Povećanje temeljnoga kapitala društva ne utječe na odnose prava koja proizlaze iz poslovnih udjela. Ako se pojedina prava iz poslovnih udjela za koje su djelomično uplaćeni ulozi određuju prema onome što je uplaćeno, ona pripadaju članovima društva dok ne uplate ono što im je još preostalo samo prema visini uplaćenog uloga uvećana za postotak povećanja temeljnog kapitala koji otpada na nominalni iznos **poslovnih udjela**. Nakon daljnjih uplata na odgovarajući se način povećavaju i prava.

(10) Ako nije nešto drugo određeno, povećani poslovni udjeli sudjeluju u dobiti društva koja je ostvarena u cijeloj poslovnoj godini u kojoj je donesena odluka o povećanju temeljnoga kapitala. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 338. stavka 2. ovoga Zakona.

Upis povećanja temeljnoga kapitala iz sredstava rezervi u sudski registar

Članak 460.

(1) Prijava za upis povećanja temeljnoga kapitala društva u sudski registar mora se podnijeti registarskome sudu bez odgađanja.

(2) Prijavi se moraju priložiti godišnja financijska izvješća ili nova izvješća iz članka 459. stavka 2. ovoga Zakona, ako ih se po ovome Zakonu moralo izraditi, potvrđena od strane revizora na temelju kojih je donesena odluka o povećanju temeljnoga kapitala. Podnositelji prijave moraju kod toga izjaviti da od dana na koji se odnose godišnja financijska izvješća, odnosno nova takva izvješća do dana podnošenja prijave nije bilo izmjena u imovini društva koje bi smetale donošenju odluke o povećanju temeljnoga kapitala ako bi se ona donijela na dan podnošenja prijave.

(3) Sud će dozvoliti upis odluke o povećanju temeljnoga kapitala u sudski registar ako se podnesena godišnja financijska izvješća, odnosno nova financijska izvješća ne odnose na dan koji je više od osam mjeseci prije podnošenja prijave za upis.

(4) Sud nije dužan ispitivati jesu li godišnja financijska izvješća, odnosno nova takva izvješća sastavljena u skladu sa Zakonom.

(5) Pri upisu sud će navesti da je temeljni kapital povećan iz sredstava društva.

Od kada važi povećanje temeljnoga kapitala

Članak 461.

Temeljni kapital je povećan od upisa odluke o povećanju toga kapitala u sudski registar.

Pododjeljak 3.

Smanjenje temeljnoga kapitala

Način smanjenja temeljnoga kapitala

Članak 462.

(1) Temeljni kapital društva može se smanjiti samo na temelju odluke članova društva o izmjeni društvenoga ugovora te nakon što se provede postupak koji je propisan ovim Zakonom. U odluci moraju se navesti opseg i svrha smanjenja temeljnoga kapitala i kako će se to provesti.

(2) Smanjenjem temeljnoga kapitala smatra se svako smanjenje visine toga kapitala određene u društvenome ugovoru bez obzira na to provede li se smanjenje vraćanjem članovima društva njihovih uloga, sniženjem nominalnog iznosa **poslovnih udjela** ili potpunim, odnosno djelomičnim oslobađanjem članova društva ili njihovih pravnih prednika od obveze da u cjelini uplate uloge.

(3) Nije dopušteno smanjenje temeljnoga kapitala ispod iznosa određenoga u članku 389. stavku 2. ovoga Zakona. Ako se smanjenje temeljnoga kapitala provodi vraćanjem uplaćenih uloga ili oslobođenjem članova od obveze da ih u cjelini uplate, iznos svakoga uloga koji ostaje u društvu ne može biti niži od iznosa navedenog u članku 390. stavku 1. ovoga Zakona. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 348. ovog Zakona.

Prijava za upis nakane da se smanji temeljni kapital u sudski registar

Članak 463.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu da se u sudski registar upiše nakana društva da smanji temeljni kapital.

(2) Uprava mora odmah nakon što je obaviještena o upisu nakanjenoga smanjenja temeljnoga kapitala u sudski registar nakanu o sniženju kapitala objaviti u "Narodnim novinama" Republike Hrvatske i u glasilu društva, ako ga ono ima. U tome oglasu društvo je dužno objaviti da je spremno svim vjerovnicima na njihov zahtjev podmiriti tražbine koje postoje prema društvu na dan posljednje objave nakane da se smanji temeljni kapital, odnosno dati osiguranje da će ona biti podmirena te da se smatra kako su vjerovnici društva koji mu se ne prijave u roku od tri mjeseca od navedenoga dana suglasni s time da se smanji temeljni kapital društva. Spomenutu objavu mora se dostaviti poznatim vjerovnicima.

Prijava za upis izmjene društvenog ugovora u sudski registar

Članak 464.

(1) Prijava da se izmjena društvenog ugovora upiše u sudski registar podnosi se registarskome sudu nakon što protekne rok koji je dan vjerovnicima za to da se jave društvu. Na ispitivanje prijave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 395. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Prijavi treba priložiti:

1. dokaz da je nakana smanjenja temeljnoga kapitala objavljena na način kako je to određeno u članku 463. stavku 2. ovoga Zakona,

2. dokaz da su vjerovnici koji su se javili društvu podmireni ili da im je dano osiguranje,

3. izjavu svih članova uprave da je svim poznatim vjerovnicima poslana obavijest iz članka 463 stavka 2. ovoga Zakona a da se društvu nisu javili drugi vjerovnici osim onih kojima je ono podmirilo tražbine ili im je dalo osiguranje;

4. popis članova društva na temelju odluke o smanjenju temeljnoga kapitala.

(3) Ako dokaz koji je podnesen o tome da su vjerovnici podmireni, odnosno da im je dano osiguranje ne odgovara istini, svi članovi uprave solidarno odgovaraju onim vjerovnicima glede kojih su dani krivi podaci za štetu koja im je time učinjena, ali samo za iznos za koji se oni nisu mogli podmiriti iz imovine društva.

(4) Ne odgovara za štetu član uprave koji dokaže da nije znao za netočnost dokaza i izjava koje je dao, premda je postupio s pažnjom urednog i savjesnog gospodarstvenika.

Isplate članovima društva i oslobođenje od obveza

Članak 465.

(1) Isplate članovima društva na temelju smanjenja temeljnoga kapitala moguće su nakon što se odgovarajuća izmjena društvenog ugovora upiše u sudski registar.

(2) Od upisa u sudski registar iz stavka 1. ovoga članka djeluje i oslobođenje od obveze da se uplate preostali neuplaćeni ulozi u koju svrhu je smanjen temeljni kapital društva.

Pojednostavnjeno smanjenje temeljnog kapitala

Članak 465.a

Na pojednostavnjeno smanjenje temeljnog kapitala na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 349. do 351. ovoga Zakona.

Korištenje iznosa smanjenja temeljnog kapitala

Članak 465.b

(1) Iznosi rezervi kapitala i rezervi iz dobiti te iznosi temeljnog kapitala dobiveni njihovim smanjenjem smiju se koristiti samo da bi se izravnale niže vrijednosti i pokrio gubitak. Ti se iznosi smiju unijeti u kapitalnu dobit ako **one** s time ne bi **prešle** visinu od 5 % temeljnog kapitala društva. Pritom se uzima u obzir iznos temeljnog kapitala nakon smanjenja.

(2) Iznos unesen u kapitalnu dobit smije se prije isteka pete poslovne godine po proteku poslovne godine u kojoj je donesena odluka o smanjenju temeljnog kapitala koristiti samo za:

1. pokriće gubitka iskazanog u poslovnoj godini ako ga se ne može pokriti iz **zadržane** dobiti iz ranijih godina ni korištenjem rezervi iz dobiti,

2. pokriće gubitka iz ranijih godina ako ga se ne može pokriti iz dobiti iskazane u posljednjoj poslovnoj godini niti korištenjem rezervi iz dobiti i

3. povećanje temeljnog kapitala iz sredstava društva.

(3) Pokaže li se iz godišnjeg financijskog izvješća za poslovnu godinu u kojoj je donesena odluka o smanjenju temeljnog kapitala ili iz izvješća za obje poslovne godine nakon nje da nije došlo do onolikih smanjenja vrijednosti odnosno gubitaka koji su navedeni u odluci o smanjenju temeljnog kapitala, iznos razlike mora se unijeti u kapitalnu dobit društva.

Iskaz temeljnog kapitala nakon smanjenja

Članak 465.c

(1) U godišnjem financijskom izvješću za posljednju poslovnu godinu prije poslovne godine u kojoj je donesena odluka o smanjenju temeljnog kapitala društva temeljni kapital, rezerve kapitala i rezerve iz dobiti mogu se iskazati u visini u kojoj bi trebale biti nakon smanjenja temeljnog kapitala. To ne vrijedi ako se u godišnjem financijskom izvješću utvrdi drukčije nego što je to učinjeno u odluci o smanjenju temeljnog kapitala.

(2) Odluku o utvrđenju godišnjih financijskih izvješća treba donijeti zajedno s odlukom o smanjenju temeljnog kapitala.

(3) Odluke iz stavka 2. ovoga članka su **ništetne** ako se odluka o smanjenju temeljnog kapitala ne upiše u sudski registar u roku od tri mjeseca nakon što je donesena. Taj rok ne teče za vrijeme dok traje postupak po tužbi za utvrđenje **ništetnosti** spomenute odluke.

(4) Godišnje financijsko izvješće se ne smije službeno objaviti prije nego što se odluka o smanjenju temeljnog kapitala upiše u sudski registar.

Smanjenje uz istodobno povećanje temeljnog kapitala

Članak 465.d

(1) Ako se u slučaju iz članka 465.c istodobno sa smanjenjem temeljnog kapitala donese i odluka o njegovu povećanju, i to se povećanje može u godišnjem financijskom izvješću iskazati kao provedeno. Odluka o takvom povećanju temeljnog kapitala je dopuštena samo ako se **ulozi za preuzete poslovne udjele** ne uplaćuju unosom u društvo stvari i prava, a za svaki novi **poslovni udio** je uplaćeno najmanje onoliko koliko se mora uplatiti pri povećanju temeljnog kapitala u vrijeme podnošenja prijave za upis u sudski registar da je temeljni kapital povećan. Javnom bilježniku u obliku čije je javnobilježničke isprave donesena odluka o povećanju temeljnog kapitala društva mora se dostaviti dokaze o preuzimanju **poslovnih udjela** i njihovoj uplati **uloga koji se na njih odnose.**

(2) Odluke o smanjenju i o istodobnom povećanju temeljnog kapitala su **ništetne** ako ih se u roku od tri mjeseca od kada su donesene ne upiše u sudski registar. Spomenuti rok ne teče za vrijeme trajanja postupka povodom tužbe kojom se traži utvrđenje da je odluka **ništetna**. Odluke se mogu upisati u sudski registar samo zajedno.

(3) Godišnje financijsko izvješće se ne smije službeno objaviti prije nego što se odluka o smanjenju temeljnog kapitala upiše u sudski registar.

Odjeljak 5.

PRESTANAK

Razlozi za prestanak

Članak 466.

(1) Razlozi za prestanak društva jesu:

1. istek vremena određenog u društvenom ugovoru,

2. odluka članova,

3. pripajanje društva drugome društvu**,** spajanje s drugim društvom **i podjela društva razdvajanjem,**

4. pravomoćna odluka stečajnog vijeća o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka na temelju članka 63. Stečajnog zakona,

5. pravomoćna odluka registarskog suda suda kojom se određuje brisanje društva po službenoj dužnosti,

6. **otvaranje** stečajnog postupka,

7. odluka registarskog suda donesena uz od odgovarajuću primjenu odredbi članka 367. stavka 2. i 3. i primjenu članka 398. stavka **8.** ovoga Zakona,

8. ništetnost društva,

9. ukidanje društva,

10. pravomoćna presuda suda.

(2) Društvenim ugovorom mogu se predvidjeti i drugi razlozi za prestanak društva.

Odluka članova o prestanku društva

Članak 467.

Ako društvenim ugovorom nije drugačije određeno u slučaju iz stavka 1. točke 2. prethodnoga članka ovoga Zakona odluka se donosi u obliku javnobilježničke isprave s većinom od najmanje tri četvrtine od danih glasova.

Prestanak na temelju presude suda

Članak 468.

(1) Društvo može prestati na temelju presude suda ako postane nemoguće da se ostvaruje svrha društva ili ako u prilikama društva postoje drugi važni razlozi za njegov prestanak.

(2) Tužba za prestanak društva podiže se protiv društva isključivo kod suda iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona. Mogu je podići samo članovi društva **na čije poslovne udjele otpada** najmanje deseti dio temeljnoga kapitala društva.

Odgovornost članova uprave zbog učinjenih plaćanja nakon nastanka stečajnog razloga

Članak 469.

Članovi uprave društva dužni su platiti društvu iznose koje su isplatili u ime društva nakon što je nastao razlog za otvaranje stečajnog postupka nad društvom. Oni ne odgovaraju za ona plaćanja koja su učinili nakon nastajanja spomenutog razloga s pažnjom urednog i savjesnog gospodarstvenika. Na to se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 430. ovoga Zakona.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 470.

(1) Prestanak društva zbog proteka vremena ili odluke članova društva mora se bez odgađanja prijaviti sudu radi upisa u sudski registar. Presuda suda o prestanku društva te odluka suda o otvaranju stečajnog postupka dostavljaju se registarskome sudu po službenoj dužnosti. U tom slučaju se i upis provodi po službenoj dužnosti.

(2) Ne postupi li uprava po zahtjevu koji joj je upućen od strane registarskoga suda da podnese prijavu za upis nastanka razloga za prestanak društva u sudski registar, taj će joj sud uputiti ponovni poziv da to učini uz upozorenje da će po proteku ostavljenoga roka sud po službenoj dužnosti upisati u sudski registar da je nastao razlog za prestanak društva i da će sud iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona imenovati likvidatore. Prije upisa i imenovanja likvidatora sud će saslušati članove uprave a po slobodnoj procjeni i nekoga od članova društva koji ne vode poslove društva.

Likvidatori

Članak 471.

(1) Likvidaciju provode članovi uprave ako se društvenim ugovorom ili odlukom članova društva likvidatorima ne imenuju jedna ili više osoba. Sud može i izvan slučaja iz članka 470. stavka 2. ovoga Zakona na prijedlog nadzornog odbora ili članova društva čiji temeljni ulozi čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala ili manji dio određen društvenim ugovorom iz važnoga razloga pored tih likvidatora ili umjesto njih imenovati druge.

(2) Likvidatore koje je imenovao, sud može pod pretpostavkama iz prethodnoga stavka ovoga članka i opozvati. Likvidatore koje nije imenovao sud mogu u svako doba opozvati i članovi društva svojom odlukom.

(3) Zabrana konkurencije iz članka 429. ovoga Zakona ne odnosi se na likvidatore.

(4) Likvidatori koje imenuje sud imaju pravo da im se primjereno nadoknade troškovi koje imaju kao likvidatori i isplati nagrada za njihov rad. Ako se sudski imenovani likvidatori i društvo ne suglase o naknadi troškova i o nagradi, o tome odlučuje sud.

(5) Na likvidatore primjenjuju se propisi i odredbe društvenoga ugovora koje se odnose na članove uprave društva.

Primjena odredaba ovoga Zakona o dioničkome društvu

Članak 472.

Na likvidaciju društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 368. stavka 2., članka 370. i članka 372. do 384. ovoga Zakona.

Odjeljak 6.

NIŠTETNOST DRUŠTVA

Članak 472.a

Na **ništetnost** društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 384.a do 384.c ovoga Zakona.

GLAVA VI.

POVEZANA DRUŠTVA

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Vrste povezanih društava

Članak 473.

Povezana društva su pravno samostalna društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

1. društvo koje u drugome društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju,
2. ovisno i vladajuće društvo,
3. društvo koncerna,
4. društva s uzajamnim udjelima i
5. društva povezana poduzetničkim ugovorima.

Društvo s većinskim udjelom i društvo s većinskim pravom odlučivanja u drugome društvu

Članak 474.

(1) Ako jedno društvo ima većinu udjela ili većinsko pravo odlučivanja u drugome pravno samostalnome društvu (većinsko sudjelovanje), smatra se da se to drugo društvo nalazi u većinskome sudjelovanju, a prvo društvo s većinskim sudjelovanjem u njemu.

(2) Koliki udio pripada jednome društvu određuje se kod društva kapitala na temelju odnosa nominalnog iznosa udjela koji mu pripada prema ukupnome temeljnome kapitalu drugoga društva, a ako je to društvo izdalo dionice bez nominalnog iznosa brojem tih dionica koje mu pripadaju. Vlastite udjele društva treba odbiti od temeljnoga kapitala. S vlastitim udjelima društva izjednačuju se udjeli koji pripadaju nekome drugome tko ih drži za račun toga društva.

(3) Koji broj glasova u skupštini društva pripada nekome društvu određuje se prema odnosu broja glasova koje ono može koristiti na temelju udjela koji mu pripadaju, prema ukupnom broju svih glasova. Od ukupnog broja glasova moraju se odbiti glasovi koji pripadaju vlastitim udjelima i udjelima koje netko drugi drži za račun toga društva.

(4) Kao udjeli koji pripadaju društvu računaju se i oni udjeli koji pripadaju društvu koje je o njemu ovisno ili koje za njegov račun ili za račun društva koje je o njemu ovisno drži netko drugi, a ako društvo pripada trgovcu pojedincu i udjeli koji inače ulaze u njegovu imovinu.

Ovisno i vladajuće društvo

Članak 475.

(1) Ovisno društvo je pravno samostalno društvo na koje neko drugo društvo (vladajuće društvo) može imati neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj.

(2) Pretpostavlja se da je društvo koje se nalazi u većinskome sudjelovanju ovisno o društvu koje u njemu ima većinski udio.

(3) Smatra se da neko društvo može imati prevladavajući utjecaj u drugome društvu ako kao dioničar ili član društva ima pravo izabrati odnosno imenovati i opozvati imenovanje odnosno razriješiti većinu članova uprave, **odnosno većinu izvršnih direktora** ili nadzornog, odnosno upravnog odbora odnosno upravnog odbora društva ili na temelju sporazuma sklopljenog s drugim dioničarima ili članovima tog društva ima kontrolu nad većinom glasačkih prava u društvu.

Koncern i koncernsko društvo

Članak 476.

(1) Ako se vladajuće i jedno ili više ovisnih društava objedine jedinstvenim vođenjem od strane vladajućega društva, ona čine koncern, a pojedinačna društva su društva koncerna. Smatra se da su jedinstvenim vodstvom objedinjena društva među kojima je skopljen ugovor o vođenju poslova društva (članak 479.) ili od kojih se jedno društvo priključuje drugome (članak 503.). Pretpostavlja se da ovisno i vladajuće društvo čine koncern.

(2) Ako su pravno samostalna društva, a da jedno nije ovisno o drugome, spojena zajedničkim vođenjem, ona čine koncern a pojedinačna društva su društva koncerna.

Društva s uzajamnim udjelima

Članak 477.

(1) Društva s uzajamnim udjelima su društva kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine udjela u drugome društvu. Za utvrđenje pripada li nekome društvu više od četvrtine udjela u drugome društvu primjenjuju se odredbe članka 474. stavka 2. i 4. ovoga Zakona.

(2) Ako jednome od društava s uzajamnim udjelima pripada većinski udio u drugome društvu ili ako jedno društvo može imati neposredno ili posredno vladajući utjecaj na drugo društvo, jedno društvo treba smatrati vladajućim a drugo ovisnim društvom.

(3) Ako svakome od društava s uzajamnim udjelima pripada većinski udio u drugome društvu ili ako svako od tih društava može imati neposredno ili posredno vladajući utjecaj na drugo društvo, oba se društva smatraju vladajućim i ovisnim.

(4) Odredbe članka 511. ovoga Zakona ne primjenjuju se na društva koja su prema stavku 2. ili 3. ovoga članka vladajuća ili ovisna.

Obveza obavještavanja

Članak 478.

(1) Čim jedno društvo stekne više od četvrtine dionica ili udjela u nekome društvu kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj mora o tome bez odgađanja pismeno obavijestiti to društvo. Za utvrđenje ima li društvo više od četvrtine dionica ili udjela primjenjuju se odredbe članka 474. stavka 2. i 4. ovoga Zakona.

(2) Među dionice i udjele o čijem se stjecanju mora obavijestiti društvo iz stavka 1. ovoga članka pripadaju i dionice i udjeli:

1. koje društvo, od njega ovisno društvo ili netko tko ih drži za njegov račun ili za račun društva koje je od njega ovisno može tražiti da mu se prenesu,

2. za čije preuzimanje je u obvezi društvo, neko društvo koje je ovisno o njemu ili netko tko djeluje za račun društva ili društva koje je o njemu ovisno.

(3) Čim društvo stekne većinsko sudjelovanje u drugome društvu (članak 474. stavak 1.), mora o tome bez odgađanja pismeno obavijestiti to društvo.

(4) Ako udio u društvu postane manji od onoga zbog kojega je postojala obveza obavještavanja, društvo se o tome mora pismeno obavijestiti bez odgađanja.

(5) Društvo mora sudjelovanje, o kojemu je obaviješteno prema stavku 1. ili 3. ovoga članka, bez odgađanja objaviti u svome glasilu i navesti društvo koje u njemu drži dionice ili udio. Na isti se način i u istome roku mora objaviti i da više nema sudjelovanja navedenoga u stavku 1. ili 3. ovoga članka.

(6) Društvo iz stavka 1. ovoga članka, društvo koje je od njega ovisno, kao ni onaj tko drži dionice i udjele za račun tih društava ne mogu ostvarivati prava iz dionica i udjela u drugome društvu sve dok ga o tome ne obavijeste.

(7) Društvo koje je primilo obavijest iz stavka 1, 3. i 4. ovoga članka može zahtijevati da mu se dokaže držanje dionica ili udjela.

Vanjski dioničari

Članak 478.a

(1) Ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva ili ugovor o prijenosu dobiti (članak 479. stavak 1.), vanjski su dioničari svi dioničari ovisnoga društva osim onih koji na temelju pravno ili gospodarski utemeljene veze s vladajućim društvom (drugom ugovorom stranom) neposredno ili posredno imaju od ugovora koristi na sličan način kao i to društvo (druga ugovorna strana).

(2) Vanjskim dioničarom ne smatra se vladajuće društvo.

(3) Vanjskim dioničarima smatraju se i članovi ovisnoga društva, ako je ono društvo s ograničenom odgovornošću.

Odjeljak 2.

PODUZETNIČKI UGOVORI

Pododjeljak 1.

Vrste ugovora

Ugovor o vođenju poslova društva. Ugovor o prijenosu dobiti

Članak 479.

(1) Ugovor kojim društvo kapitala podvrgava vođenje poslova društva drugome društvu jest ugovor o vođenju poslova društva. Ugovor kojim se takvo društvo obvezuje da će drugome društvu prenijeti cijelu svoju dobit jest ugovor o prijenosu dobiti. Ugovorom o prijenosu cijele dobiti smatra se i ugovor kojim se društvo kapitala obvezuje da će svoje poduzeće voditi za račun drugoga društva.

(2) Postave li se društva, koja nisu međusobno ovisna, ugovorom pod jedinstvenu upravu, a da time jedno od njih postane ovisno o drugoj strani, takav ugovor nije ugovor o vođenju poslova društva (ugovor o vođenju vlastitog poduzeća).

(3) Plaćanja društva na temelju ugovora o vođenju poslova društva ili o prijenosu dobiti, ne smatraju se suprotnima odredbama članka 217., 220. i 222. ovoga Zakona.

Ostali poduzetnički ugovori

Članak 480.

(1) Poduzetnički su nadalje ugovori kojima se društva kapitala:

1. obvezuju da će svoju dobit ili dobit pojedinih dijelova svoga poduzeća (svojih pogona) u potpunosti ili djelomično udružiti s dobiti drugih društava ili pojedinih dijelova poduzeća (pogona) tih društava radi podjele zajedničke dobiti (ugovor o zajednici dobiti),

2. obvezuju da će dio svoje dobiti ili dobiti pojedinih dijelova svog poduzeća (pogona) u potpunosti ili djelomično prenijeti nekome drugome (ugovor o djelomičnom prijenosu dobiti),

3. obvezuju da će svoje poduzeće ili dio svoga poduzeća (pogon) dati u zakup drugome (ugovor o zakupu poduzeća ili pogona) ili da će svoje poduzeće ili dio svoga poduzeća prepustiti da ga drugi vodi u ime društva, a za svoj račun (ugovor o prepuštanju poduzeća ili pogona).

(2) Ne smatraju se ugovorima o djelomičnom prijenosu dobiti ugovor sa članovima uprave, **odnosno izvršnim direktorima** i **članovima** nadzornog, odnosno upravnog odbora ili s pojedinim zaposlenima u društvu o njihovu sudjelovanju u dobiti društva ni ugovori o udjelu u dobiti društva u okviru ugovora iz tekućeg poslovanja ili ugovora o licenci.

(3) Ugovor o zakupu pogona ili ugovor o prepuštanju pogona i odluka kojom skupština na njih daje suglasnost nisu **ništetni** zbog toga što s njima postupa suprotno odredbama članka 217., 220., 222 i 223. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2.

Sklapanje, izmjena i prestanak ugovora

Suglasnost skupštine

Članak 481.

(1) Poduzetnički ugovor je valjan kada se s njime suglasi skupština društva. Odluka o tome donosi se glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenog na skupštini društva pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(2) Ugovor o vođenju poslova društva ili o prijenosu dobiti valjan je, ako je druga ugovorna strana društvo kapitala, kada se s njime suglasi skupština toga društva. Za donošenje odluke o tome primjenjuju se odredbe stavka 1. ovoga članka.

(3) Ugovor mora biti sastavljen u pisanom obliku.

(4) Uprava**, odnosno izvršni direktori** svakog društva čija glavna skupština odnosno skupština treba prema prethodnim stavcima ovoga članka odobriti poduzetnički ugovor, **moraju** sastaviti pisano izvješće u kojem se pravno i gospodarski obrazlažu razlozi za sklapanje poduzetničkog ugovora i njegov sadržaj. U izvješću se trebaju posebno opisati i obrazložiti oblik i visina primjerene naknade iz članka 491. ovoga Zakona odnosno otpremnine iz članka 492. ovoga Zakona te upozoriti na posebne teškoće pri procjeni vrijednosti društva. Uprave, **odnosno izvršni direktori** obaju društava koja sklapaju poduzetnički ugovor mogu sastaviti i zajedničko izvješće.

Revizija poduzetničkog ugovora

Članak 481.a

(1) Poduzetnički ugovor mora pregledati jedan ili više revizora. Revizore imenuje uprava ovisnoga društva ili na njezin zahtjev sud u čiji je sudski registar ovisno društvo upisano.

(2) Revizori moraju izraditi pisano izvješće o obavljenoj reviziji. Izvješće se mora zaključiti izjavom o tome jesu li primjerena naknada iz članka 491. ovoga Zakona odnosno otpremnina iz članka 492. ovoga Zakona primjereno odmjerene. Pri tome se treba navesti:

1. kojim su metodama određene primjerena naknada i otpremnina,

2. iz kojih je razloga primjena tih metoda primjerena,

3. ako je primijenjeno više metoda, do koje bi se primjerene naknade i otpremnine došlo primjenom pojedine metode, te koji je značaj dan pojedinim metodama za utvrđivanje predložene primjerene naknade i otpremnine,

4. posebne teškoće koje su se javile pri procjeni vrijednosti društva.

(3) Revizija nije potrebna ako sve dionice odnosno udjele u ovisnome društvu drži vladajuće društvo.

Priprema i provođenje glavne skupštine odnosno

skupštine društva

Članak 481.b

(1) Od sazivanja glavne skupštine odnosno skupštine društva koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na poduzetnički ugovor, dioničarima odnosno članovima društva mora se omogućiti da u poslovnim prostorijama u sjedištu društva pregledaju:

1. poduzetnički ugovor,

2. izvješća uprava iz članka 481. stavka 4. ovoga Zakona,

3. izvješće revizora iz članka 481.a ovoga Zakona,

4. godišnja financijska izvješća, **a ako ih je društvo dužno izraditi** i izvješća o stanju društva onih društava koja sklapaju poduzetnički ugovor za zadnje tri godine.

(2) Svakom članu odnosno dioničaru mora se na njegov zahtjev, a na trošak društva, uručiti prijepis poduzetničkog ugovora.

(3) Dioničari odnosno članovi društva imaju pravo iz stavka 1. ovoga članka i na glavnoj skupštini odnosno skupštini koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na poduzetnički ugovor.

(4) Društvo nema obvezu iz stavka 1. do 3. ovoga članka ako su isprave iz stavka 1. ovoga članka za isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici društva.

(5) Na početku rasprave o davanju suglasnosti na poduzetnički ugovor, uprava ga mora **učiniti dostupnim**. Svakog dioničara odnosno člana društva mora se, na njegov zahtjev, izvijestiti o svemu što je bitno glede društva s kojim treba sklopiti poduzetnički ugovor.

(6) Poduzetnički ugovor mora se priložiti zapisniku sa skupštine.

Upis u sudski registar. Stupanje ugovora na snagu

Članak 482.

(1) Registarskome sudu mora se podnijeti prijavu za upis poduzetničkog ugovora u sudski registar i u njoj navesti postojanje i vrstu poduzetničkog ugovora, kao i ime druge ugovorne strane, a ako se radi o ugovoru o prijenosu dobiti i sporazum o visini dobiti koja se prenosi. Prijavi se prilažu ugovor i zapisnik sa skupštine društva koja se s njime suglasila, a ako je on pravovaljan tek nakon što se s njime suglasi skupština druge ugovorne strane, i zapisnik s te skupštine s prilozima u originalu ili u javno ovjerenome prijepisu ili preslici.

(2) Ugovor stupa na snagu kada ga se upiše u sudski registar sjedišta društva.

Izmjena ugovora

Članak 483.

(1) Poduzetnički ugovor može se izmijeniti samo uz suglasnost skupštine. Na to se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 481. i 482. ovoga Zakona.

(2) Da bi bila valjana izmjena odredaba ugovora kojima se obvezuje na isplatu naknade dioničarima, odnosno članovima društva, koji nisu druga ugovorna strana a nisu istodobno ni dioničari ni članovi društva koje ugovorom postaje vladajuće (vanjski dioničari), ili na stjecanje njihovih dionica, odnosno udjela, potrebna je i posebna odluka vanjskih dioničara. Za donošenje posebne odluke primjenjuju se odredbe članka 481. stavka 1. ovoga Zakona. Svakog vanjskog dioničara mora se na njegov zahtjev u skupštini koja odlučuje o suglasnosti izvijestiti o svim činjenicama koje se tiču druge ugovorne strane, a bitne su za izmjenu ugovora.

Otkaz ugovora

Članak 484.

(1) Poduzetnički ugovor se može otkazati samo krajem poslovne godine ili krajem nekog drugog obračunskog razdoblja koje je određeno ugovorom. Povratno otkazivanje ugovora nije dopušteno. Otkaz se mora dati u pisanom obliku.

(2) Ugovor koji obvezuje na plaćanje naknade vanjskim dioničarima ili na stjecanje njihovih dionica ili udjela može se otkazati samo ako se s time posebnom odlukom suglase vanjski dioničari. Za donošenje posebne odluke na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 481. stavka 1. i članka 483. stavka 2. ovoga Zakona.

Raskid ugovora

Članak 485.

(1) Poduzetnički ugovor može se raskinuti iz važnog razloga i bez pridržavanja otkaznog roka. Važan je razlog kad se može predvidjeti da druga ugovorna strana neće biti u stanju ispuniti svoje obveze iz ugovora.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva **mogu** ugovor koji obvezuje na plaćanje vanjskim dioničarima ili na stjecanje njihovih dionica ili udjela raskinuti bez važnog razloga samo onda, ako se s time posebnom odlukom suglase vanjski dioničari. Za donošenje posebne odluke na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 481. stavka 1. i članka 483. stavka 2 ovoga Zakona.

(3) Ugovor se mora raskinuti u pisanom obliku.

Upis prestanka ugovora u sudski registar

Članak 486.

Odmah po prestanku poduzetničkoga ugovora mora se registarskome sudu podnijeti prijava za upis prestanka toga ugovora u sudski registar i navesti razlog i vrijeme prestanka.

Pododjeljak 3.

Osiguranje društva i vjerovnika

Zakonske rezerve

Članak 487.

U zakonske rezerve mora se izdvojiti:

1. ako je sklopljen ugovor o prijenosu cijele dobiti, iz ukupne još neprenesene dobiti umanjene za gubitak prenesen iz prethodne godine, iznos koji je potreban za to da se popune zakonske rezerve uključujući u to i kapitalnu dobit u prvih pet poslovnih godina, koje počinju za vrijeme trajanja ugovora ili nakon povećanja kapitala, i to na visinu dvadesetoga dijela temeljnoga kapitala ili većega dijela toga kapitala koji je određen statutom, ali najmanje iznos koji je naveden u točki 2. ovoga članka,

2. ako je sklopljen ugovor o djelomičnom prijenosu dobiti, iznos koji bi se po propisima morao unijeti u zakonsku rezervu iz godišnje dobiti bez prijenosa dobiti po ugovoru, ali uz smanjenje za preneseni gubitak iz prethodne godine,

3. ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, a društvo se nije obvezalo na to da prenese cijelu dobit, iznos koji je potreban za popunjenje zakonske rezerve prema točki 1. ovoga članka, ali najmanje iznos utvrđen propisima ili, ako je društvo obvezno da prenese dio dobiti, iznos određen u točki 2. ovoga članka.

Najviši iznos prijenosa dobiti

Članak 488.

Bez obzira na sporazume o visini dobiti koju teba prenijeti, društvo može prenijeti svoju dobit najviše do iznosa godišnje dobiti, umanjene za prijenos gubitka iz protekle godine i za iznos koji se po odredbama članka 487. ovoga Zakona mora unijeti u zakonsku rezervu. Ako su za vrijeme trajanja ugovora neki iznosi iz dobiti uneseni u ostale rezerve, ti se iznosi mogu uzeti iz ostalih rezervi i prenijeti kao dobit.

Preuzimanje gubitka

Članak 489.

(1) Ako su sklopljeni ugovori o vođenju poslova društva ili ugovor o prijenosu dobiti, druga ugovorna strana mora pokriti svaki godišnji gubitak koji nastane za vrijeme trajanja ugovora, ako ga se ne pokrije iz ostalih rezervi u koje je za vrijeme trajanja ugovora unošena dobit.

(2) Ako je ovisno društvo dalo u zakup pogon svoga poduzeća vladajućemu društvu ili mu ga je prepustilo na drugi način, vladajuće društvo mora pokriti svaki godišnji gubitak koji nastane za vrijeme trajanja ugovora, ako ugovorena protučinidba nije u visini primjerene naknade.

(3) Društvo se može odreći prava da traži podmirenje gubitka tek po proteku tri godina od dana kada se prestanak ugovora upiše u sudski registar. To ne vrijedi ako onaj tko je u obvezi da pokrije gubitak nije sposoban za plaćanje ili se radi otklanjanja ili izbjegavanja stečajnog postupka nagodio sa svojim vjerovnicima. Odricanje ili nagodba valjani su tek kada se s njima posebnom odlukom suglase vanjski dioničari, a tome se ne suprotstavi manjina čiji udjeli zajedno čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala zastupljenoga pri donošenju odluke. Prigovor manjine mora se unijeti u zapisnik skupštine.

Zaštita vjerovnika

Članak 490.

(1) Prestane li ugovor o vođenju poslova društva ili ugovor o prijenosu dobiti, druga ugovorna strana mora dati osiguranje vjerovnicima društva čije su tražbine nastale prije nego što se upis prestanka ugovora u sudski registar smatra objavljenim, ako se vjerovnici u tu svrhu jave drugoj ugovornoj strani u roku od šest mjeseci od objave upisa. U objavi upisa vjerovnike treba upozoriti na to njihovo pravo.

(2) Ne mogu zahtijevati osiguranje oni vjerovnici koji u slučaju stečaja imaju pravo prvenstvene naplate iz stečajne mase.

Pododjeljak 4.

Osiguranje vanjskih dioničara

Primjerena naknada

Članak 491.

(1) U ugovoru o vođenju poslova društva i u ugovoru o prijenosu dobiti mora se predvidjeti primjerena naknada vanjskim dioničarima onoga društva koje drugome prepušta da vodi njegove poslove, odnosno koje prenosi dobit. Odredbu o primjerenoj naknadi ne treba predvidjeti ako društvo u trenutku sklapanja ugovora nema vanjskih dioničara.

(2) Primjerena naknada određuje se najmanje u visini godišnjih iznosa koji bi se mogli isplatiti kao predvidiva prosječna dividenda za pojedinu dionicu, odnosno udio uzimajući u obzir sadašnje i buduće stanje društva i odgovarajuće okolnosti.

(3) **Ništetan** je ugovor koji ne predviđa naknadu iz stavka 1. ovoga članka. Ako u ugovoru određena naknada nije primjerena odredit će je sud iz članka 40. ovoga Zakona.

(4) Zahtjev za određenje primjerene naknade može postaviti svaki vanjski dioničar najkasnije u roku od dva mjeseca od kada je u sudskom registru objavljen upis da je ugovor sklopljen ili izmijenjen po odredbi članka 483. stavka 2. ovoga Zakona.**Više postupaka koji se vode sud će spojiti.**

(5) Ako sud odredi primjerenu naknadu, **naložit će društvu da vanjskim dioničarima koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka a** druga ugovorna strana može u roku od dva mjeseca od pravomoćnosti odluke raskinuti ugovor, bez pridržavanja otkaznog roka.

(6) Odluka suda o visini naknade iz stavka 5. ovoga članka djeluje prema svim dioničarima, odnosno imateljima udjela koji imaju pravo na naknadu neovisno o tome jesu li sudjelovali u postupku u kojemu je određena.

Otpremnina

Članak 492.

(1) Pored obveze da se plati naknada, ugovor o vođenju poslova društva i ugovor o prijenosu dobiti moraju sadržavati obvezu druge ugovorne strane da na zahtjev vanjskih dioničara preuzme njihove dionice, odnosno udjele u zamjenu za isplatu primjerene otpremnine koja je određena ugovorom.

(2) Kao otpremnina u ugovoru se može predvidjeti davanje dionica druge ugovorne strane, ako je ona dioničko društvo, ili dionica društva koje je u odnosu na to društvo vladajuće društvo, ili isplatu u novcu.

(3) Ako se kao otpremnina daju dionice drugoga društva, otpremnina se smatra primjerenom ako se dionice daju u omjeru u kojemu bi se u slučaju spajanja društava na svaku dionicu jednoga društva, odnosno udio u tome društvu morale dati dionice drugoga društva, pri čemu se iznosi mogu podmiriti i doplatom u novcu. Za određivanje što se smatra primjerenim plaćanjem u novcu moraju se uzeti u obzir imovinsko stanje i kretanje dobiti u društvu u vrijeme kada glavna skupština donosi odluku o ugovoru.

(4) Ako ugovor ne sadržava odredbe o otpremnini ili ako se ona po odredbama ovoga Zakona ne smatra primjerenom, svaki vanjski dioničar može u roku od tri mjeseca od objave upisa ugovora u sudski registar zahtijevati od suda da donese odluku o primjerenoj otpremnini. **Više postupaka sud će spojiti.**

(5) Sud će odrediti da se otpremnina isplati u novcu, ako ugovor ne predviđa stjecanje dionica druge ugovorne strane kada je ona dioničko društvo, ili društva o kojemu je to društvo ovisno. Donese li sud odluku u korist dioničara, naložit će društvu da dioničarima koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka. Sudska odluka odnosi se na sve vanjske dioničare. Uprava, odnosno izvršni direktori društva dužni su pravomoćnu sudsku odluku objaviti u glasilu društva.

Odjeljak 3.

OVLASTI I ODGOVORNOST U SLUČAJU OVISNOSTI DRUŠTVA

Pododjeljak 1.

Ovlasti i odgovornost iz ugovora o vođenju poslova društva

Pravo vođenja poslova društva

Članak 493.

(1) Ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, vladajuće društvo je ovlašteno upravi, **odnosno izvršnim direktorima** ovisnoga društva davati upute glede vođenja poslova društva. Ako ugovorom nije drugačije određeno, mogu se dati i upute koje su štetne za ovisno društvo, ako služe interesima vladajućega društva ili društva koja su s njime i s ovisnim društvom povezana u koncern.

(2) Uprava, **odnosno izvršni direktori** ovisnoga društva **moraju** slijediti upute vladajućega društva. Ona ne može odbiti da postupi po dobivenim uputama ako smatra da one ne služe interesima vladajućega društva niti društva koja su s njime i s ovisnim društvom povezana u koncern, osim ako je očito da dane upute ne služe tim interesima.

(3) Ako se upravi, **odnosno izvršnim direktorima** ovisnoga društva dadu upute da obavi neki posao za koji je potrebna suglasnost nadzornog, odnosno upravnog odbora ovisnoga društva, pa taj odbor ne dade suglasnost u primjerenome roku, uprava, **odnosno izvršni direktori** to **moraju** priopćiti vladajućemu društvu. Ponovi li vladajuće društvo uputu i nakon te obavijesti, suglasnost nadzornog, odnosno upravnog odbora više nije potrebna. Ako vladajuće društvo ima nadzorni, odnosno upravni odbor, uputa se može ponoviti samo uz odobrenje toga odbora.

Odgovornost zakonskih zastupnika vladajućega društva

Članak 494.

(1) Ako je sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, zakonski zastupnici (kod trgovca pojedinca ta osoba) vladajućega društva moraju pri davanju upute ovisnome društvu primijeniti pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova.

(2) Ako povrijede svoje obveze, zakonski zastupnici vladajućega društva odgovaraju ovisnome društvu za naknadu time nastale štete kao solidarni dužnici. Ako je sporno jesu li primijenili pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova, oni moraju dokazati da su primijenili pozornost koja se od njih zahtijeva.

(3) Društvo može odustati od zahtjeva za naknadu štete ili se nagoditi povodom postavljenog zahtjeva tek po proteku tri godine od nastanka prava na naknadu samo ako se s time posebnom odlukom suglase vanjski dioničari, a manjina, čiji udjeli zajedno čine najmanje deseti dio temeljnoga kapitala zastupljenoga pri donošenju odluke, ne izjavi protiv toga prigovore u zapisnik sa skupštine društva na kojoj se o tome odlučivalo. Navedeno vremensko ograničenje ne vrijedi ako obveznik nije sposoban za plaćanje ili ako je radi otklanjanja ili izbjegavanja stečajnog postupka sklopio nagodbu sa svojim vjerovnicima.

(4) Svaki član društva može, ali samo u korist društva, postaviti zahtjev za naknadu štete. Zahtjev mogu postaviti i vjerovnici društva, ako se ne mogu namiriti od društva. Obveza naknade štete vjerovnicima ne može se isključiti odricanjem ni nagodbom koju sklopi društvo. Ako se nad društvom otvori stečajni postupak, za vrijeme toga postupka stečajni upravitelj ostvaruje prava članova društva i vjerovnika prema društvu.

(5) Zahtjevi na temelju odredaba prethodnih stavaka ovoga članka prema zakonskim zastupnicima zastaruju za pet godina.

Odgovornost članova uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora ovisnoga društva

Članak 495.

(1) Članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** i **članovi** nadzornog, odnosno upravnog odbora ovisnoga društva odgovaraju kao solidarni dužnici, pored obveznika na naknadu štete iz članka 494. ovoga Zakona, ako svojim djelovanjem povrijede svoje obveze. Ako je sporno jesu li primijenili pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova, oni moraju dokazati da su primijenili pozornost koja se od njih zahtijeva.

(2) Obveza naknade štete ne isključuje se time što se nadzorni, odnosno upravni odbor suglasio s nekom radnjom.

(3) Nema obveze članova uprave da nadoknade štetu, ako je štetna radnja poduzeta prema uputi po kojoj se moralo postupiti po odredbama članka 493. stavka 2. ovoga Zakona. Ovdje treba primijeniti odredbe članka 494. stavka 3. do 5. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2.

Odgovornost kada nema ugovora o vođenju poslova društva

Granice utjecaja

Članak 496.

(1) Ako nije sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, vladajuće društvo ne smije koristiti svoj utjecaj da ovisno društvo uputi na to da poduzme štetne pravne poslove ili da poduzme ili propusti radnje na svoju štetu, osim ako se vladajuće društvo obveže da će ovisnome društvu nadoknaditi štetu koja bi mu time nastala.

(2) Ako se šteta ne nadoknadi u poslovnoj godini, mora se najkasnije na kraju poslovne godine u kojoj je ovisnome društvu počinjena šteta utvrditi kada će se i na koji način to učiniti. Ovisnome društvu mora se osigurati odgovarajući pravni zahtjev prema vladajućem društvu.

Izvješće uprave, odnosno izvršnih direktora ovisnog društva o odnosima s povezanim društvima

Članak 497.

(1) Ako nije sklopljen ugovor o vođenju poslova društva, uprava, **odnosno izvršni direktori** ovisnoga društva **moraju** u prva tri mjeseca poslovne godine izraditi izvješće o odnosima društva s povezanim društvima. U izvješću treba navesti sve pravne poslove koje je društvo u prethodnoj godini poduzelo s vladajućim društvom ili s njime povezanim društvima ili prema uputama u interesu tih društava, kao i sve druge radnje, koje je u protekloj godini prema uputama tih društava poduzelo ili propustilo poduzeti. Kod pravnih poslova moraju se navesti činidba i protučinidba, a kod ostalih radnji razlozi za njihovo poduzimanje te njima postignute prednosti i štete koje su nastale za društvo. Pri pokrivanju gubitaka mora se pojedinačno navesti kako je stvarno nadoknađen gubitak u poslovnoj godini ili za što je društvu bilo omogućeno da postavi pravni zahtjev.

(2) Izvješće se mora izraditi u skladu s načelima savjesnog i istinitog polaganja računa.

(3) Na kraju izvješća uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** izjaviti je li društvo prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku kada je poduzet pravni posao ili neka radnja ili kada je ona propuštena, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu i nije li time što je neka radnja bila poduzeta ili propuštena došlo do štete. Ako je društvo pretrpjelo štetu, uprava mora osim toga izjaviti je li mu ona nadoknađena. Ova se izjava unosi i u izvješće o stanju društva.

(4) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka ne podnosi se ako je između vladajućega i ovisnoga društva sklopljen ugovor o prijenosu dobiti.

Ispitivanje od strane revizora

Članak 498.

(1) Ako godišnja financijska izvješća mora pregledati revizor, zajedno s njima i s izvješćem o stanju društva mora mu se predati i izvješće iz prethodnoga članka ovoga Zakona. Revizor mora ispitati:

1. jesu li navodi u tome izvješću točni,

2. nije li u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva bila neprimjereno visoka, a ako je to bio slučaj je li razlika u vrijednosti nadoknađena,

3. ima li okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 299. stavka 1. do 3. ovoga Zakona.

(2) Revizor mora o obavljenom ispitivanju podnijeti pisano izvješće. Ako utvrdi da godišnja financijska izvješća, izvješće o stanju društva i izvješće o odnosima s povezanim društvima nisu potpuni, mora to navesti u svome izvješću. Revizor svoje potpisano izvješće dostavlja upravi društva.

(3) Ako revizor smatra da se izvješću ne mogu staviti primjedbe, mora uz svoje izvješće dati sljedeću izjavu Na temelju moga/našega ispitivanja i prosudbe potvrđujem/potvrđujemo

1. da su navodi u izvješću točni,

2. da u pravnim poslovima koji se navode u izvješću prema okolnostima koje su bile poznate u vrijeme kada su poslovi poduzimani vrijednost činidbe društva nije bila neprimjereno visoka, odnosno da je razlika u vrijednosti nadoknađena,

3. da nema okolnosti koje bi glede mjera navedenih u izvješću govorile za bitno drugačiju prosudbu od one koju je dala uprava. Ako se u izvješću ne navodi nijedan pravni posao, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 2., a ako se ne navodi nijedna mjera, mora se ispustiti dio izjave naveden u točki 3. Ako revizor glede nijednoga posla navedenoga u izvješću ne utvrdi da je

činidba društva po vrijednosti bila neprimjereno visoka, izjavu iz točke 2. treba ograničiti samo na potvrdu toga.

(4) Ako ima prigovora koje treba staviti izvješću ili ako revizor utvrdi da izvješće o odnosima s povezanim društvima nije potpuno, on mora ograničiti svoju izjavu, odnosno odbiti da ju dade. Ako uprava sama izjavi da je društvo bilo oštećeno određenim pravnim poslovima ili mjerama, a da mu šteta nije nadoknađena, to se mora navesti u izjavi, a nju ograničiti na preostale poslove ili mjere.

(5) Revizor mora izjavu potpisati uz navođenje mjesta i dana gdje ju je i kada dao. Tu izjavu treba uključiti u izvješće o reviziji.

Ispitivanje od strane nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 499.

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** izvješće o odnosima s povezanim društvima i izvješće revizora a, ako godišnja financijska izvješća mora pregledati revizor, i njegovo izvješće dostaviti nadzornome odboru. Svaki član nadzornoga odbora ima pravo upoznati se s tim izvješćima Ako nadzorni, odnosno upravni odbor drugačije ne odluči, izvješća se moraju dostaviti svim članovima toga odbora.

(2) Nadzorni, odnosno upravni odbor mora ispitati izvješće o odnosima s povezanim društvima i o tome izvijestiti glavnu skupštinu u izvješću koje joj inače podnosi. Ako godišnja financijska izvješća mora ispitati revizor, nadzorni, odnosno upravni odbor mora u svome izvješću zauzeti stav o rezultatima revizorovog ispitivanja izvješća o odnosima s povezanim društvima. U izvješću se mora preuzeti izjava koju je dao revizor ili izričito navesti da je takvu izjavu odbio dati.

(3) Na kraju izvješća nadzorni, odnosno upravni odbor mora izjaviti ima li prigovora na izjavu uprave koju je ona dala na kraju svoga izvješća o odnosima s povezanim društvima.

(4) Ako revizor mora ispitati godišnja financijska izvješća, on mora na zahtjev nadzornoga odbora sudjelovati u raspravi koja se o tome u njemu vodi.

Posebno ispitivanje

Članak 500.

(1) Na zahtjev nekoga od dioničara ili člana društva s ograničenom odgovornošću sud može odrediti da se posebno ispitaju poslovni odnosi društva s vladajućim društvom ili s nekim društvom koje je s njime povezano

1. ako je revizor ograničio izjavu prema odredbi članka 498. stavka 4. ovoga Zakona ili ju je odbio dati,

2. ako se nadzorni odbor izjasnio za to da treba staviti prigovore na izjavu uprave koju je ona dala na kraju svoga izvješća o odnosima s povezanim društvima,

3. **ako su uprava, odnosno izvršni direktori izjavili** da je društvo bilo oštećeno određenim pravnim poslovima ili mjerama, a da mu šteta nije nadoknađena.

(2) Postoje li okolnosti koje opravdavaju sumnju da je postupanjem protivno obvezi urednog vođenja poslova oštećeno društvo, zahtjev mogu postaviti i dioničari, odnosno članovi društva na čije dionice, odnosno poslovne udjele otpada dio temeljnog kapitala iz članka 298. stavka 2. ovoga Zakona ako učine vjerojatnim da su najmanje tri mjeseca prije postavljanja zahtjeva dioničari, odnosno članovi društva.

Odgovornost vladajućega društva i njegovih zakonskih zastupnika

Članak 501.

(1) Potakne li vladajuće društvo ovisno društvo, s kojim nema ugovor o vođenju poslova društva, da poduzme pravne poslove ili radnje, odnosno da propusti takve radnje na svoju štetu, a da štetu stvarno ne nadoknadi do kraja poslovne godine niti dade ovisnome društvu pravni zahtjev da mu se šteta nadoknadi, vladajuće društvo mora ovisnome društvu nadoknaditi svu štetu koja iz toga proizađe. Zahtjev za naknadu štete mogu pojedinačno postaviti i dioničari i članovi društva bez obzira na štetu koja im je prouzročena štetom počinjenom društvu.

(2) Pored vladajućega društva, odgovaraju kao solidarni dužnici i zakonski zastupnici društva, koji su uputili ovisno društvo na to da obavi pravni posao ili da poduzme, odnosno propusti da poduzme neke radnje.

(3) Nema obveze da se nadoknadi šteta, ako bi uredan i savjestan voditelj poslova nekoga nezavisnoga društva ušao u takav pravni posao ili bi poduzeo ili propustio istu takvu radnju.

(4) Za odgovornost zakonskih zastupnika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 494. stavka 3. do 5. ovoga Zakona.

Odgovornost organa ovisnoga društva

Članak 502.

(1) Članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** ovisnoga društva odgovaraju kao solidarni dužnici, pored obveznika za naknadu štete iz članka 501. ovoga Zakona ako, povrijedivši svoje obveze, u izvješću o odnosima ovisnoga društva s povezanim društvima propuste navesti štetne pravne poslove ili štetne radnje ili ne navedu da je društvo s tim pravnim poslovima ili radnjama bilo oštećeno, a da mu tako nastala šteta nije bila nadoknađena. Ako je sporno jesu li članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** primijenili pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova, moraju dokazati da su primijenili pozornost koja se od njih zahtijeva.

(2) Članovi nadzornog, odnosno upravnog odbora odgovaraju kao solidarni dužnici, pored obveznika za naknadu štete iz članka 501. ovoga Zakona, ako glede pravnoga posla ili štetne radnje povrijede svoju obvezu da provjere izvješće o odnosima s povezanim društvima i da o rezultatu provjere obavijeste skupštinu.

(3) Nema obveze da se nadoknadi šteta, ako se radnja temelji na zakonitoj odluci skupštine.

(4) Za odgovornost članova organa ovisnoga društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 494. stavka 3. do 5. ovoga Zakona.

Odjeljak 4.

PRIKLJUČENA DRUŠTVA

Priključenje

Članak 503.

(1) Glavna skupština dioničkog društva, odnosno skupština društva s ograničenom odgovornošću može donijeti odluku o priključenju društva drugome dioničkom društvu ili društvu s ograničenom odgovornošću čije je sjedište u Republici Hrvatskoj (glavnome društvu), ako sve dionice društva, odnosno jedini udio u društvu drži buduće glavno društvo. Na tu se odluku ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona i statuta o promjeni statuta.

(2) Odluka o priključenju pravovaljana je ako se s njome suglasi skupština budućega glavnog društva. Odluka o davanju suglasnosti donosi se glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnog kapitala zastupljenog u skupštini društva pri donošenju odluke. Statutom se može predvidjeti da je za to potrebna veća većina a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki. Na tu odluku primjenjuje se druga rečenica stavka 1. ovoga članka.

(3) Od sazivanja skupštine koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na priključenje, dioničarima, odnosno članovima društva mora se omogućiti da u poslovnim prostorijama društva pregledaju:

1. odluku o priključenju,

2. izvješće uprave budućega glavnog društva u kojemu se priključenje pravno i gospodarski obrazlaže i objašnjava (izvješće o priključenju),

3. godišnja financijska, **a ako ih je društvo dužno izraditi** izvješća i izvješća o stanju društva za zadnje tri godine onih društava koja sudjeluju u priključenju.

(4) Svakom članu, odnosno dioničaru mora se na njegov zahtjev, a na trošak društva, uručiti prijepis odluke o priključenju.

(5) Dioničari, odnosno članovi društva imaju pravo iz stavka **3.** ovoga članka i na skupštini koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na priključenje.

(6) Dioničari, odnosno članovi društva nemaju pravo iz stavka 3. do 5. ovoga članka ako su isprave iz stavka 3. ovoga članka za isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici budućega glavnog društva.

(7) Na početku rasprave o davanju suglasnosti na priključenje, uprava, **odnosno izvršni direktori** ga **moraju učiniti dostupnim**. Svakog dioničara, odnosno člana društva mora se, na njegov zahtjev, izvijestiti o svim bitnim činjenicama vezanim za priključenje, koje se odnose na društvo koje se priključuje.

(8) Uprava, **odnosno izvršni direktori i predsjednik nadzornog odbora ako ga društvo ima** priključenog društva **moraju** podnijeti prijavu za upis priključenja u sudski registar u kojemu je ono upisano. U prijavi se mora navesti tvrtka glavnog društva. Prijavi se prilažu **odluka skupštine glavnog društva o davanju suglasnosti za priključenje,** zapisnik sa skupštine koja je donijela odluku o priključenju, njegovi prilozi u originalu ili u javno ovjerenom prijepisu ili preslici te izjava uprave, **odnosno izvršnih direktora** da odluka o priključenju nije pobijana ili da je pobijanje pravomoćno odbijeno.

(9) Društvo je priključeno glavnom društvu upisom priključenja u sudski registar na čijem je području sjedište društva koje se priključuje. **Nakon upisa priključenja u sudski registar nedostaci u odluci o priključenju ne utječu na valjanost provedenog priključenja. Uklanjanje tog učinka upisa ne može se tražiti kao naknada štete.**

Priključenje odlukom većine

Članak 504.

(1) Skupština dioničkoga društva, odnosno društva s ograničenom odgovornošću može donijeti odluku o priključenju društva drugome dioničkome društvu, odnosno društvu s ograničenom odgovornošću koje ima sjedište u Republici Hrvatskoj i onda ako dionice društva, odnosno udio u društvu u ukupnom iznosu koji čini devedeset i pet posto (95%) temeljnoga kapitala društva drži buduće glavno društvo. Vlastite dionice i dionice, odnosno udjeli koje netko drugi drži za račun društva odbijaju se od temeljnog kapitala društva. Za to priključenje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 503. stavka 1., 2., **8. i 9.** ovoga Zakona.

(2) Objava priključenja kao točke dnevnoga reda skupštine valjana je:

1. ako sadržava tvrtku i sjedište budućega glavnoga društva,

2. ako joj je priložena izjava budućega glavnoga društva kojom ono dioničarima, odnosno imateljima udjela koji su istupili nudi na ime naknade za njihove dionice, odnosno udjele vlastite dionice, a u slučaju iz članka 504.a stavka 2. rečenice treće ovoga Zakona osim toga i plaćanje **otpremnine** u novcu. Odredba točke 2. ovoga stavka primjenjuje se i pri objavljivanju koje čini buduće glavno društvo.

(3) Priključenje moraju provjeriti jedan ili više revizora (revizori priključenja) koje imenuje uprava, **odnosno izvršni direktori** budućega glavnoga društva.

(4) Revizori moraju izraditi pisano izvješće o obavljenoj reviziji. Izvješće se mora zaključiti izjavom o tome je li otpremnina iz članka 504.a ovoga Zakona primjereno odmjerena. Pri tome se treba navesti:

1. kojim je metodama određena otpremnina,

2. iz kojih je razloga primjena tih metoda primjerena,

3. ako je primijenjeno više metoda, do koje bi se otpremnine došlo primjenom pojedine metode, te koji je značaj dan pojedinim metodama za utvrđivanje predložene otpremnine,

4. posebne teškoće koje su se javile pri procjeni vrijednosti društva.

(5) Od sazivanja glavne skupštine, odnosno skupštine koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na priključenje, dioničarima, odnosno članovima budućega priključenoga društva i budućega glavnoga društva mora se omogućiti da u poslovnim prostorijama u sjedištu društava pregledaju:

1. odluku o priključenju,

2. izvješće uprave budućega glavnog društva u kojemu se priključenje pravno i gospodarski obrazlaže i objašnjava,

3. godišnja financijska izvješća, **a ako ih je društvo dužno izraditi** i izvješća o stanju društva onih društava koja sudjeluju u priključenju za zadnje tri godine.

4. izvješće revizora iz stavka 4. ovoga članka.

(6) U izvješću o priključenju iz stavka 5. točke 2. ovoga članka mora se posebno opisati i obrazložiti oblik i visina otpremnine iz članka 504.a ovoga Zakona te upozoriti na posebne teškoće pri procjeni vrijednosti društva kao i na posljedice priključenja na udjele dioničara odnosno članova obaju društava.

(7) Svakom članu, odnosno dioničaru budućega priključenog društva i budućega glavnog društva mora se na njegov zahtjev, a na trošak društva, uručiti prijepis odluke o priključenju.

(8) Dioničari odnosno članovi društva imaju pravo iz stavka 5. ovoga članka i na skupštini koja treba odlučiti o davanju suglasnosti na priključenje.

(9) Dioničari odnosno članovi društva nemaju prava iz stavka 5., 7. i 8. ovoga članka ako su isprave iz stavka 5. ovoga članka bile isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici društva.

Otpremnina dioničarima odnosno članovima priključenog društva

Članak 504.a

(1) Upisom priključenja u sudski registar sve dionice, odnosno udjeli koje ne drži glavno društvo prelaze na to društvo. **U tom se slučaju zajedno s prijavom za upis priključenja podnosi i prijava za upis jedinog člana društva u sudski registar.**

(2) Dioničari, odnosno imatelji udjela koji istupaju iz društva imaju pravo na primjerenu otpremninu. Kao otpremninu treba im dati dionice, **odnosno poslovne udjele** glavnoga društva. Ako je glavno društvo ovisno društvo, dioničarima koji istupaju treba po njihovom izboru dati dionice, **odnosno poslovne udjele** glavnoga društva ili im isplatiti primjerenu otpremninu u novcu. Ako se kao otpremnina daju dionice, **odnosno poslovni udjeli** glavnoga društva, otpremnina se smatra primjerenom ako se dionice, **odnosno poslovni udjeli** daju u omjeru u kojemu bi se pri spajanju društava za svaku dionicu društva, odnosno za udio morale dati dionice, **odnosno poslovni udjeli** glavnoga društva, pri čemu se mogu učiniti i doplate u novcu. Kod određivanja primjerene otpremnine u novcu mora se uzeti u obzir imovinsko i financijsko stanje društva u trenutku donošenja odluke skupštine priključenog društva o priključenju. Otpremnina i doplate u

novcu moraju se od trenutka upisa priključenja u sudski registar ukamatiti po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke uvećanoj za **pet postotnih** poena za vrijeme do isplate dioničarima, odnosno članovima društva. Ne isključuje se ostvarivanje prava na naknadu i druge štete.

(3) Svaki dioničar, odnosno član priključenoga društva koji istupa iz društva može zahtijevati da sud iz članka 40. ovoga Zakona odredi otpremninu, ako smatra da ona nije primjerena ili da ju glavno društvo nije ponudilo na pravi način ili ako glavno društvo otpremninu nije uopće ponudilo. Zahtjev se može postaviti u roku od dva mjeseca od objave upisa priključenja u sudski registar. Iz navedenih se razloga odluka priključenog društva o priključenju ne može pobijati.

(4) Više postupaka koji se vode sud će spojiti. Odredi li sud da iznos otpremnine nije primjeren, da je glavno društvo nije ponudilo na pravi način ili utvrdi da je uopće nije ponudilo i odredi njezinu visinu, naložit će glavnom društvu da dioničarima, odnosno imateljima udjela koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.

(5) Odluka suda o visini otpremnine iz stavka 4. ovoga članka djeluje prema svim dioničarima, odnosno imateljima udjela koji imaju pravo na otpremninu neovisno o tome jesu li sudjelovali u postupku u kojemu je određena.

Zaštita vjerovnika

Članak 505.

(1) Vjerovnicima priključenoga društva, čije su tražbine nastale prije nego što je objavljen upis priključenja u sudski registar, mora se, ako se u tu svrhu jave u roku od šest mjeseci nakon objave, dati osiguranje ako ne mogu na drugi način tražiti da im se podmire njihove tražbine. Vjerovnike se u objavi upisa mora uputiti na to njihovo pravo.

(2) Pravo da se zahtijeva osiguranje nemaju vjerovnici koji u slučaju stečaja imaju prvenstveno pravo namirenja iz stečajne mase.

Odgovornost glavnoga društva

Članak 506.

(1) Od upisa priključenja glavno društvo odgovara vjerovnicima priključenoga društva kao solidarni dužnik za obveze toga društva koje su nastale prije i koje nastanu nakon priključenja. Drugačiji sporazum nema učinka prema trećima.

(2) Ako se prema glavnome društvu postavi zahtjev za podmirenje obveze priključenoga društva koja je nastala prije priključenja, ono može staviti prigovore koji nisu njegovi osobni prigovori samo utoliko, ukoliko bi ih moglo staviti i priključeno društvo.

(3) Glavno društvo može odbiti da ispuni zahtjev vjerovnika sve dok priključeno društvo može pobijati pravni posao na temelju kojega je nastala obveza. Isto pravo ima glavno društvo sve dok se vjerovnik može namiriti prijebojem protiv dospjele tražbine priključenoga društva.

(4) Izvršni naslov protiv priključenoga društva ne može biti temelj za izvršenje protiv glavnoga društva.

Ovlasti glavnoga društva i odgovornost članova uprave odnosno izvršnih direktora

Članak 507.

(1) Glavno društvo je ovlašteno glede vođenja poslova društva davati upute upravi, **odnosno izvršnim direktorima** priključenoga društva. Ovdje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 493. stavka 2. i 3., članka 494. i članka 495., a ne primjenjuju se odredbe članka 496. do 502. ovoga Zakona.

(2) Činidbe koje priključeno društvo ispunjava glavnome društvu nisu u suprotnosti s odredbama članka 217., 220. i 222. ovoga Zakona.

Zakonska rezerva. Prijenos dobiti. Preuzimanje gubitka

Članak 508.

(1) Na priključena društva ne primjenjuju se odredbe o stvaranju zakonske rezerve, o njeziom korištenju i o unošenju određenih iznosa u zakonsku rezervu.

(2) Glavno društvo je obvezno nadoknaditi svaki gubitak u računu dobiti i gubitka priključenoga društva, ako on prelazi iznose rezervi.

Obavještavanje dioničara, odnosno članova glavnoga društva

Članak 509.

Svakome dioničaru, odnosno članu glavnoga društva moraju se dati obavještenja o priključenome društvu, kao i poslovima glavnoga društva.

Prestanak priključenja

Članak 510.

(1) Priključenje prestaje:

1. odlukom skupštine priključenoga društva,

2. ako glavno **ili priključeno** društvo više nije dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,

3. ako glavno društvo više ne drži sve dionice odnosno udjele priključenoga društva,

4. prestankom glavnoga društva.

(2) Ako glavno društvo više ne drži sve dionice odnosno udjele priključenoga društva, glavno društvo to mora bez odgađanja pismeno priopćiti priključenome društvu.

(3) Do tada priključeno društvo mora bez odgađanja podnijeti registarskome sudu prijavu za upis prestanka priključenja u sudski registar, razlog zbog kojega je do toga došlo te vrijeme prestanka priključenja.

(4) Zahtjevi prema ranije glavnome društvu za podmirenje obveza društva koje je do tada bilo priključeno tome društvu zastaruju za pet godina od dana kada se smatra da je objavljen upis prestanka priključenja u sudski registar, ako zahtjev prema dotad priključenome društvu ne zastaruje u kraćem roku. Ako zahtjev vjerovnika dospijeva nakon dana kada se smatra da je objavljen upis prestanka priključenja u sudski registar, zastarijevanje počinje teći s danom dospijeća.

Odjeljak 5.

DRUŠTVA S UZAJAMNIM UDJELIMA

Ograničenje prava

Članak 511.

(1) Ako društvo kapitala i neko drugo takvo društvo imaju udjele jedno u drugome, mogu, ako im je poznato takvo sudjelovanje u udjelima, odnosno ako im je ono priopćeno u skladu s odredbom članka 478. ovoga Zakona, koristiti prava iz udjela koja jedno društvo ima u drugome, najviše do četvrtine svih udjela drugoga društva. To ne vrijedi za pravo da se steknu nove dionice pri povećanju temeljnoga kapitala iz sredstava društva.

(2) Ako je društvo sa svoje strane poslalo drugome društvu obavijest o uzajamnim udjelima, ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne vrijedi prije nego što ono primi takvu obavijest od drugoga društva, odnosno prije nego što mu postojanje međusobnih udjela postane poznato.

(3) Društva s uzajamnim udjelima moraju se bez odgađanja obavještavati o visini vlastitoga udjela i o svim nastalim promjenama koje su s time u vezi.

GLAVA VII.

PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA

Odjeljak I.

PRIPAJANJE I SPAJANJE DIONIČKIH DRUŠTAVA

Pojam

Članak 512.

(1) Jedno ili više dioničkih društava mogu se pripojiti drugome dioničkome društvu bez da se provede postupak likvidacije prijenosom cijele imovine jednoga ili više društava (pripojenih društava) drugome društvu (društvu preuzimatelju) u zamjenu za dionice toga društva.

(2) Dva ili više dioničkih društava mogu se spojiti bez da se provede postupak likvidacije osnivanjem novoga dioničkoga društva, na koje prelazi cijela imovina svakoga od društava koja se spajaju u zamjenu za dionice novoga društva.

(3) Pripajanje i spajanje je dopušteno i onda kada su donesene odluke o prestanku društava koja se pripajaju ili koja se spajaju a moglo bi se odlučiti da se ona nastave.

Pododjeljak 1.

Pripajanje

Priprema pripajanja

Članak 513.

(1) Uprave, **odnosno izvršni direktori** društava koja sudjeluju u pripajanju sklapaju ugovor o pripajanju.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

1. tvrtke i sjedišta društva koja sudjeluju u pripajanju,

2. sporazum o prijenosu imovine svakoga društva koje se pripaja u zamjenu za dionice društva preuzimatelja,

3. omjer zamjene dionica, a ako je to potrebno i visinu doplate u novcu,

4. u slučaju iz članka 520. stavka 4. ovoga Zakona, visinu novčanih doplata te odredbu da će te novčane doplate platiti društvo preuzimatelj ili tvrtku, odnosno ime i prezime druge osobe koja će te iznose platiti,

5. pojedinosti o prijenosu dionica društva preuzimatelja,

6. vrijeme od kada te dionice daju pravo na sudjelovanje u dobiti društva i sve pojedinosti glede toga prava,

7. vrijeme od kada radnje pripojenoga društva vrijede kao da su poduzete za račun društva preuzimatelja,

8. prava koja društvo preuzimatelj daje svakome pojedinome dioničaru, kao i imateljima vrijednosnih papira pripojenoga društva,

9. svaku posebnu pogodnost koja se daje nekome članu uprave, **odnosno izvršnom direktoru** ili **članu** nadzornog, odbora društva koja sudjeluju u pripajanju ili revizoru pripajanja.

(3) Izjava druge osobe koja se obvezuje platiti doplate u novcu umjesto društva preuzimatelja mora se dati u obliku javnobilježničke isprave.

Izvješće o pripajanju

Članak 514.

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori** svakoga društva koje sudjeluje u pripajanju **moraju** sastaviti opširno pisano izvješće u kojemu se pravno i gospodarski obrazlaže ugovor o pripajanju a naročito omjer zamjene dionica i visine doplata u novcu.

(2) U izvješću se moraju navesti mjerila za procjenu imovine društva koja je osnovica za omjer zamjene dionica te se mora upozoriti na posebne teškoće koje su se javile pri procjeni vrijednosti društva.

(3) Uprave, **odnosno izvršni direktori** obaju društava mogu sastaviti i zajedničko izvješće.

Revizija pripajanja

Članak 515.

(1) Jedan ili više revizora (revizori pripajanja) moraju za svako društvo koje sudjeluje u pripajanju pregledati ugovor o pripajanju.

(2) Revizore pripajanja na prijedlog nadzornog odnosno upravnog odbora društva imenuje sud iz članka 40. ovoga Zakona. Na zajednički zahtjev nadzornih odbora svih društava koja sudjeluju u pripajanju, sud može za sva ta društva imenovati iste revizore.

(3) Revizori pripajanja moraju izraditi pisano izvješće o obavljenoj reviziji. Može se izraditi i zajedničko izvješće. Izvješće se mora zaključiti izjavom o tome je li primjeren omjer predložene zamjene dionica. Pri tome treba navesti:

1. kojim je metodama određen omjer zamjene dionica,

2. iz kojih je razloga primjena tih metoda primjerena,

3. do kojega bi se omjera zamjene došlo kada bi se primijenile različite metode, ako su one primijenjene, te koji je značaj dan pojedinim metodama za utvrđivanje predloženog omjera zamjene i vrijednosti na kojoj ona počiva, kao i posebne teškoće koje su se pojavile pri procjeni društava. U izvješću ne treba navoditi činjenice čije bi objavljivanje moglo prouzročiti značajnu štetu nekome od društava koja sudjeluju u pripajanju ili društvima koja su s njima povezana.

(4) Na odgovornost revizora pripajanja, njihovih pomoćnika i zakonskih zastupnika društva koje obavlja reviziju primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje revizija.

(5) Revizija pripajanja nije potrebna, ako svi imatelji dionica koje daju pravo glasa svih društava koja sudjeluju u pripajanju dadu izričitu izjavu o tome da se odriču revizije pripajanja.

Provjera pripajanja od strane nadzornog odnosno upravnog odbora

Članak 515.a

Nadzorni odnosno upravni odbor svakog društva koje sudjeluje u pripajanju dužan je provjeriti namjeravano pripajanje na temelju izvješća uprave, **odnosno izvršnih direktora** o pripajanju i izvješća revizora o pripajanju iz članka 514. i 515. ovoga Zakona. Taj odbor mora o tome sastaviti pisano izvješće.

Odluke glavnih skupština

Članak 516.

(1) Ugovor o pripajanju je valjan kada ga odobre glavne skupštine svih društava koja sudjeluju u pripajanju. Glavne skupštine mogu i prije nego što je ugovor o pripajanju sklopljen odobriti njegov nacrt koji su usuglasile uprave, **odnosno izvršni direktori** društava.

(2) Odluka kojom se daje odobrenje iz stavka 1. ovoga članka donesi se glasovima koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga u glavnoj skupštini društva pri donošenju odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(3) Ako postoje dionice više rodova, za odluku glavne skupštine potrebna je suglasnost dioničara svakoga roda dionica. Dioničari svakoga roda dionica donose o suglasnosti posebnu odluku. Za to vrijede odredbe stavka 2. ovoga članka.

Priprema i provođenje glavne skupštine

Članak 517.

(1) Ugovor o pripajanju treba dostaviti registarskom sudu prije nego što se sazove glavna skupština koja treba odlučiti o odobrenju ugovora. Društvo mora objaviti da je ugovor o pripajanju predan u sudski registar. U objavi mora se dioničare upozoriti na njihovo pravo iz stavka 2. ovoga članka Zakona.

(2) Od sazivanja glavne skupštine iz stavka 1. ovoga članka moraju se u poslovnim prostorijama društva staviti na uvid dioničarima:

1. ugovor o pripajanju;

2. godišnja financijska izvješća, **a ako ih je društvo dužno izraditi** i izvješća o stanju društava koja sudjeluju u pripajanju za posljednje tri poslovne godine,

3. ako se zadnja godišnja financijska izvješća odnose na poslovnu godinu koja je istekla više od šest mjeseci prije sklapanja ugovora o pripajanju, i nova takova izvješća na određeni dan od kojega nije proteklo više od tri mjeseca od dana sklapanja ugovora o pripajanju,

4. izvješća uprava, **odnosno izvršnih direktora** društava koja sudjeluju u pripajanju iz članka 514. ovoga Zakona, izvješća o reviziji iz članka 515. ovoga Zakona i izvješća nadzornih, odnosno upravnih odbora iz članka 515.a ovoga Zakona.

(3) Nova financijska izvješća iz stavka 2. točke 3. ovoga članka moraju se sastaviti po propisima koji su se primjenjivali pri izradi posljednjih godišnjih financijskih izvješća društva. Ta nova financijska izvješća moraju se sastaviti primjenom istih metoda i u istom obliku kao i posljednja godišnja financijska izvješća. Mogu se preuzeti stavke iz posljednjih godišnjih financijskih izvješća. Pri tome se moraju uzeti u obzir otpisi i ispravke vrijednosti te sve bitne promjene u vrijednosti imovine, koje nisu vidljive iz poslovnih knjiga do dana s kojim su izrađena ta izvješća.

(4) Na zahtjev svakoga dioničara mora mu se bez odgađanja besplatno dati prijepis ili presliku isprava navedenih u stavku 2. ovoga članka.

(5) Za vrijeme održavanja glavne skupštine svakoga društva treba omogućiti uvid u isprave iz stavka 2. ovoga članka. Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** na početku rasprave usmeno obrazložiti ugovor o pripajanju, koji se prilaže kao prilog zapisniku.

(6) Društvo nema obvezu iz stavka 2., 4. i 5. ovoga članka ako su isprave iz stavka 2. ovoga članka za isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici društva.

(7) Svakome dioničaru treba na njegov zahtjev na glavnoj skupštini koja odlučuje o pripajanju dati obavijest o svim činjenicama vezanim za druga društva koja sudjeluju u pripajanju, a koje su bitne za to pripajanje.

Ugovor o pripajanju

Članak 518.

(1) Ugovor o pripajanju mora se sklopiti u obliku javnobilježničke isprave.

Povećanje temeljnoga kapitala društva radi toga da se provede pripajanje

Članak 519.

(1) Ako društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital radi toga da bi provelo pripajanje društva, ne primjenjuju se odredbe članka 304. stavka 4., članka 306. stavka 2., članka 307. i 308., te članka 309. stavka 2. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona. Revizija propisana odredbom članka 305. stavka 3. ovoga Zakona provodi se samo onda, ako sud posumnja dosiže li vrijednost uloga u stvarima i u pravima noininalne iznose dionica odnosno iznose temeljnog kapitala koji otpadaju na dionice bez nominalnog iznosa koje se za to daju. To vrijedi i onda kada se temeljni kapital društva povećava izdavanjem novih dionica na temelju ovlasti iz članka 326. ovoga Zakona. U tome se slučaju ne primjenjuju ni odredbe članka 324. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Prijavi za upis u sudski registar moraju se osim isprava iz članka 309. stavka 3. točke 2. do 4. ovoga zakona priložiti ugovor o pripajanju i odluke o odobrenju toga ugovora u originalu, u prijepisu ili u fotokopiji koji su ovjereni od javnog bilježnika.

Primjena odredaba o nastavku osnivanja društva

Članak 519.a

Ako je društvo preuzimatelj upisano u sudski registar kraće od dvije godine, na pripajanje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 194.a stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Provođenje pripajanja

Članak 520.

(1) Društvo preuzimatelj ne smije povećati temeljni kapital da bi provelo pripajanje utoliko, ukoliko:

1. drži dionice društva koje se pripaja,

2. društvo koje se pripaja drži vlastite dionice,

3. društvo koje se pripaja drži dionice društva preuzimatelja za koje nije u punom iznosu uplaćen iznos za koji su izdane, a koji je trebalo uplatiti.

(2) Društvo preuzimatelj ne mora povećati temeljni kapital utoliko, ukoliko:

1. drži vlastite dionice,

2. društvo koje se pripaja drži dionice društva preuzimatelja za koje je u punom iznosu plaćen iznos za koji su izdane.

(3) S držanjem dionica od strane društva izjednačava se slučaj kada ih za račun toga društva drži netko treći.

(4) Ako je omjer zamjene dionica pripojenog društva za dionice društva preuzimatelja takav da ne omogućuje da se jedna ili više dionica pripojenog društva zamijene za cijeli broj dionica društva preuzimatelja, društvo preuzimatelj ili druga osoba moraju dioničarima pripojenog društva koji ne drže odgovarajući dovoljni broj dionica pripojenoga društva platiti doplatu u novcu. Ukupan iznos doplata u novcu ne smije prelaziti deseti dio ukupnoga nominalnog iznosa danih dionica društva preuzimatelja odnosno temeljnog kapitala koji otpada na dane dionice bez nominalnog iznosa.

Prijava za upis pripajanja u sudski registar

Članak 521.

(1) Svako društvo mora podnijeti registarskome sudu prijavu za upis pripajanja u sudski registar. Društvo preuzimatelj ovlašteno je podnijeti prijavu za upis pripajanja i u sudski registar u koji je upisano pripojeno društvo.

(2) Pri podnošenju prijave uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** izjaviti da odluke o pripajanju nisu pobijane u za to propisanome roku ili da je pobijanje pravomoćno odbijeno. Prijavi se prilažu u originalu ili u javno **ovjerenom prijepisu** ili fotokopiji ugovor o pripajanju, zapisnici s glavnih skupština na kojima su donesene odluke o pripajanju, izvješća uprava, o pripajanju iz članka 514. ovoga Zakona, izvješća revizora iz članka 515. ovoga Zakona, izvješća nadzornih, odnosno upravnih odbora iz članka 515.a. ovoga Zakona, izjave osoba iz članka 513. stavka 3. ovoga Zakona, ako se u skladu s člankom 531. ovoga Zakona nije održala glavna skupština društva preuzimatelja, izjavu uprave društva preuzimatelja da dioničari koji na to imaju pravo nisu tražili njezino održavanje, a ako je za pripajanje potrebno odobrenje državnog organa, i to odobrenje.

(3) Prijavi za upis u sudski registar sjedišta svakoga pripojenoga društva moraju se priložiti i zaključna financijska izvješća toga društva. Na ta izvješća na odgovarajući se način primjenjuju propisi o izradi financijskih izvješća i o reviziji tih izvješća. Ona se ne moraju objaviti.

Upis pripajanja

Članak 522.

(1) Pripajanje se može upisati u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj tek nakon što se to upiše u sudski registar u kojemu je upisano pripojeno društvo. Ako je radi provođenja pripajanja povećan temeljni kapital društva preuzimatelja, pripajanje se ne može upisati u sudski registar prije nego što se u taj registar upiše povećanje temeljnoga kapitala. Uz upis u sudski registar svakoga pripojenoga društva, treba upisati **zabilježbu** da će pripajanje biti pravovaljano tek nakon što se upiše u sudski registar sjedišta društva preuzimatelja.**Izjava povjerenika prilaže se uz prijavu za upis pripajanja u sudski registar.**

(2) Svako pripojeno društvo mora imenovati povjerenika za primanje dionica koje se moraju dati i za primanje doplata u novcu. Pripajanje se može upisati u sudski registar nakon što povjerenik **u obliku javnobilježničke isprave izjavi** da je u posjedu dionica te da je primio doplate u novcu.

(3) Upisom pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj, imovina pripojenoga društva i njegove obveze prelaze na društvo preuzimatelja. Društvo preuzimatelj sveopći je pravni sljednik pripojenog društva te time stupa u sve pravne odnose pripojenog društva. Ako se pri tome na strani društva preuzimatelja nađu obveze iz dvostranoobveznih ugovora koje do trenutka pripajanja nijedna strana nije potpuno ispunila, a koje su međusobno nespojive ili čije bi ispunjenje bilo za društvo preuzimatelja posebno nepravično, njihov se opseg pravično određuje, uzimajući u obzir ugovorna prava svih strana.

(4) Upisom pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj prestaju pripojena društva. Nije potrebno da se ona posebno brišu iz sudskog registra. Upisom pripajanja dioničari pripojenih društava postaju dioničari društva preuzimatelja. To neće biti onda ako društvo preuzimatelj ili netko treći, tko djeluje u svoje ime a za račun toga društva, drži dionice pripojenoga društva ili ako pripojeno društvo drži vlastite dionice ili ako te dionice drži netko treći tko djeluje u svoje ime a za račun toga društva.

(5) Upisom pripajanja u sudski registar uklanja se nedostatak ako ugovor o pripajanju nije sklopljen u obliku javnobilježničke isprave.

(6) Sud koji vodi sudski registar u kome je upisano društvo preuzimatelj mora po službenoj dužnosti izvijestiti sud koji vodi registar u kome je upisano svako pripojeno društvo o danu kada je pripajanje bilo upisano. Po primitku toga priopćenja sud sjedišta svakoga pripojenoga društva mora

po službenoj dužnosti upisati u sudski registar **zabilježbu** kada je pripajanje upisano u taj registar suda sjedišta društva preuzimatelja i poslati tome sudu na čuvanje sve isprave društva koje se kod njega nalaze. **Ako se društvu preuzimatelju pripaja društvo upisano u registru istoga suda, taj će sud po službenoj dužnosti upisati spomenutu zabilježbu kod društva koje se pripaja.**

(7) Na zamjenu dionica pripojenih društava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o proglašenju isprava o dionicama nevažećima sadržane u članku 230. ovoga Zakona i o njihovu proglašenju nevažećima u vezi sa spajanjem dionica sadržane u članku 346. ovoga Zakona. Za tu zamjenu nije potrebno odobrenje suda.

Zaštita vjerovnika

Članak 523.

(1) Vjerovnicima društava koja sudjeluju u pripajanju mora se dati osiguranje, ako se u tu svrhu jave u roku od šest mjeseci od objavljivanja upisa pripajanja u sudski registar u koji je upisano ono društvo čiji su vjeronici, a ne mogu tražiti da im se podmire tražbine. To pravo imaju vjerovnici društva preuzimatelja samo onda ako mogu dokazati da je pripajanjem društava ugroženo ispunjenje njihovih tražbina. Vjerovnike se mora u objavi o upisu upozoriti na to njihovo pravo.

(2) Pravo da zahtijevaju davanje osiguranja nemaju vjerovnici koji u slučaju stečaja imaju prvenstveno pravo namirenja iz stečajne mase.

Zaštita imatelja posebnih prava

Članak 524.

Društvo preuzimatelj mora imateljima zamjenjivih obveznica, obveznica s promjenjivom kamatom i potvrda o posebnim pravima na dividendu koje su izdala pripojena društva dati ona prava koja su im ta društva osiguravala.

Polazna vrijednost društva preuzimatelja

Članak 525.

(1) Vrijednosti iskazane u **izvještaju o financijskom položaju** pripojenoga društva iskazuju se u **izvještaju o financijskom položaju** društva preuzimatelja u skladu s odgovarajućim propisima o računovodstvu.

(2) Ako društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital društva radi toga da provede pripajanje ili prijeđe li ukupni nominalni iznos dionica, odnosno iznos temeljnog kapitala koji otpada na dionice bez nominalnog iznosa, koje se daju za prenesenu imovinu pripojenoga društva ili veći iznos za koji su one izdane uključujući i plaćanja u novcu vrijednost predmeta imovine pojedinačno navedenih u **izvještaju o financijskom položaju**, razliku se mora prikazati kao nematerijalnu imovinu.

Odgovornost za štetu članova organa pripojenoga društva

Članak 526.

(1) Članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** i **članovi** nadzornoga, odnosno upravnog odbora pripojenoga društva obvezni su kao solidarni dužnici nadoknaditi štetu, koju pripajanjem pretrpe to društvo, njegovi dioničari i vjerovnici društva. Za štetu ne odgovaraju oni članovi tih organa koji su pri reviziji imovinskog stanja društava i pri sklapanju ugovora o pripajanju postupali s dužnom pozornošću.

(2) Za zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka, kao i za sve druge zahtjeve koji se podignu za i protiv pripojenoga društva smatra se kao da to društvo i dalje postoji. Utoliko se tražbine i obveze pripajanjem ne sjedinjuju.

(3) Zahtjevi koji se temelje na odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka zastaruju za pet godina od dana objave upisa pripajanja u sudski registar suda sjedišta društva preuzimatelja.

Ostvarenje prava na naknadu štete

Članak 527.

(1) Zahtjevi iz članka 526. stavka 1. i 2. ovoga Zakona mogu se ostvariti samo preko posebnoga zastupnika kojega na prijedlog dioničara ili vjerovnika pripojenoga društva postavlja sud na čijem je području sjedište toga društva. Prijedlog mogu postaviti samo oni dioničari, koji su već zamijenili svoje dionice za dionice društva preuzimatelja i vjerovnici koji se ne mogu namiriti od toga društva.

(2) Zastupnik mora, navodeći svrhu svoga postavljenja, pozvati dioničare i vjerovnike odgovarajućega pripojenoga društva da u primjerenome roku, koji mora iznositi najmanje mjesec dana, prijave svoje zahtjeve iz članka 526. stavka 1. i 2. ovoga Zakona. Poziv treba objaviti u glasilu društva.

(3) Iznos, koji se dobije ostvarenjem zahtjeva pripojenoga društva, zastupnik mora upotrijebiti za podmirenje vjerovnika toga društva, ako ih već nije podmirilo društvo preuzimatelj ili im ono nije dalo neko osiguranje. Ostatak se dijeli dioničarima. Za podjelu vrijede odredbe članka 380. ovoga Zakona. Vjerovnici i dioničari koji se na vrijeme ne prijave, ne uzimaju se u obzir pri podjeli.

(4) Posebni zastupnik ima pravo na naknadu primjerenih izdataka kao i na nagradu za svoj rad. Izdatke i nagradu utvrđuje sud po slobodnoj ocjeni prema okolnostima svakog pojedinog slučaja i određuje u kojem opsegu treba da ih snose vjerovnici i dioničari kojih se to tiče. Na temelju pravomoćne odluke suda može se tražiti prisilno izvršenje.

Odgovornost za štetu članova organa društva preuzimatelja

Članak 528.

Zastara zahtjeva protiv članova uprave **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora društva preuzimatelja za naknadu štete na temelju pripajanja koji proizlazi iz odredbi članka 252., 272., 273., 494., 495. i 501. ovoga Zakona počinje teći od dana koji se smatra danom objave upisa pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj.

Ništetnost odluka o pripajanju

Članak 529.

Tužba za pobijanje odluke glavne skupštine o pripajanju ili tužba za utvrđenje njene **ništetnosti** može se podići samo u roku od 30 dana od donošenja odluke.

Učinak pripajanja

Članak 530.

(1) Ako je pripajanje upisano u sudski registar sjedišta društva preuzimatelja, nedostaci u postupku pripajanja ne utječu na valjanost pripajanja.

(2) Nakon nastanka pravnih posljedica pripajanja osoba koja zbog odredbe članka 529. ovoga Zakona više ne može pobijati odluku glavne skupštine o pripajanju ili tražiti da se utvrdi

njezina **ništetnost**, može ustati sa zahtijevom za naknadu štete. Taj zahtjev se uvijek podnosi protiv društva preuzimatelja.

Pripajanje u posebnim slučajevima

Članak 531.

Ako društvo preuzimatelj drži dionice na koje otpada najmanje devet desetina temeljnoga kapitala pripojenoga društva, za pripajanje se ne traži odobrenje glavne skupštine društva preuzimatelja, osim ako dioničari toga društva čiji udjeli zajedno dosižu najmanje dvadeseti dio temeljnoga kapitala zahtijevaju da se sazove glavna skupština, koja treba odlučiti o davanju odobrenja za pripajanje. Dioničare se u objavi iz članka 517. stavka 1. ovoga Zakona mora upozoriti na to njihovo pravo. Ako se ne traži održavanje glavne skupštine, uprava **odnosno izvršni direktori** društva preuzimatelja **moraju** najmanje mjesec dana prije održavanja glavne skupštine pripojenog društva, koja će odlučivati o davanju suglasnosti na ugovor o pripajanju, osigurati dioničarima ostvarenje njihova prava iz članka 517. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ako sve dionice društva koje se pripaja drži društvo preuzimatelj, podaci o zamjeni dionica iz članka 513. stavka 2. točke 3. i 4. te članka 514. ovoga Zakona i revizija pripjanja iz članka 515. ovoga Zakona nisu potrebni ako se odnose samo na pripajanje toga društva. Na taj se slučaj pripajanja na odgovarajući način primjenjuju odredbe prethodnog stavka ovoga članka.

Sudsko ispitivanje omjera zamjene dionica

Članak 532.

(1) Odluka kojom je glavna skupština pripojenoga društva odobrila ugovor o pripajanju ne može se pobijati zbog toga što je omjer zamjene dionica prenisko odmjeren. Ako je on prenisko odmjeren, sud može na temelju zahtjeva odrediti da se doplate iznosi koji ne mogu prelaziti deseti dio ukupnoga nominalnoga iznosa danih dionica, odnosno temeljnog kapitala koji otpada na dane dionice bez nominalnog iznosa.

(2) Zahtjev može postaviti svaki dioničar pripojenoga društva, koji bi po odredbama članka 362. točke 1 i 2. ovoga Zakona imao pravo pobijati odluku o pripajanju, ali mu je pravo pobijanja isključeno prvom rečenicom stavka 1. ovoga članka. Zahtjev se može postaviti u roku od mjesec dana od dana kada se smatra da je objavljen upis pripajanja u sudski registar suda sjedišta društva preuzimatelja. Dioničari koji nisu postavili zahtjev ne mogu iz odluke suda izvoditi nikakva prava. Sud mora objaviti da je podnesen zahtjev za doplatu zbog prenisko odmjerenog omjera zamjene dionica. U roku od mjesec dana od objave da je zahtjev podnesen, dioničari koji na to imaju pravo mogu podnijeti svoje zahtjeve za doplatom. Na to njihovo pravo mora ih se upozoriti u objavi.

(3) Dioničari se mogu odreći prava na podnošenje zahtjeva za dodatnim uplatama izjavom u zapisnik na skupštini koja odlučuje o pripajanju ili izjavom koja mora biti dana u obliku javnobilježničke isprave.

(4) Dioničari pripojenog društva koji uspiju sa svojim zahtjevom za doplatom u novcu imaju pravo i na zakonsku zateznu kamatu, koja je važila na dan nastanka pravnih posljedica pripajanja upisom pripajanja u sudski registar društva preuzimatelja, uvećanu za **za pet postotnih** poena, od dana nastanka pravnih posljedica pripajanja upisom pripajanja u sudski registar društva preuzimatelja.

(5) Na zahtjev društva preuzimatelja, sud može dopustiti da se dioničarima pripojenog društva koji su postavili zahtjev, umjesto doplata u novcu dadu dodatne dionice društva preuzimatelja. Za tu svrhu društvo preuzimatelj mora prije svega koristiti vlastite dionice, ako ih ima. Ako društvo preuzimatelj nema vlastite dionice ili ih nema dovoljno, može izdati nove dionice povećanjem temeljnog kapitala, pri čemu se ne uplaćuju ulozi. Povećanje temeljnog kapitala dopušteno je samo ako je prema zadnjim financijskim izvješćima, koji ne smiju biti sastavljeni više od osam mjeseci od dana kada se odlučuje o povećanju temeljnog kapitala, iznos raspoloživih rezervi koje se mogu koristiti za tu svrhu najmanje jednak ukupnom iznosu za koji se nove dionice izdaju ili ako je ukupni iznos temeljnog kapitala nakon povećanja i rezervi,

koje društvo mora imati, a ne smije ih upotrijebiti za povećanje temeljnog kapitala, jednak ili manji od ukupne vrijednosti imovine društva, umanjenoj za njegove obveze.

(6) Prilikom donošenja odluke o zahtjevu, sud može tražiti mišljenje vještaka. Na temelju mišljenja vještaka, sudionici postupka mogu sklopiti nagodbu o visini doplata u novcu odnosno broju novoizdanih dionica društva preuzimatelja koje će pripasti dioničarima pripojenog društva.

(7) Protiv odluke suda koji je odlučivao o zahtjevu, dopuštena je žalba u roku od mjesec dana, koju mogu podnijeti društvo preuzimatelj i svaki dioničar koji je postavio zahtjev, a ako je sud dopustio da umjesto doplata u novcu društvo preuzimatelj izda nove dionice, tada i dioničari društva preuzimatelja kojima su zbog toga umanjena prava.

(8) Predujam troškova postupka dužno je platiti društvo preuzimatelj, ali svaka stranka **predujmljuje troškove** svojih zastupnika u postupku. **Utvrdi li sud da je omjer zamjene dionica prenisko odmjeren i odredi novi, naredit će društvu preuzimatelju da drugim sudionicima u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.**

Pododjeljak 2.

Spajanje

Članak 533.

(1) Pri spajanju dioničkih društava osnivanjem novoga dioničkoga društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 513. do 518., članka 520. stavka 4., članka 521. stavka 2. i 3., članka 522. stavka 2. i stavka 5. do 7., članka 523. do 527., članak 529., članka 530. i 532. ovoga Zakona. Svako od društava koja se spajaju smatra se društvom koje se pripaja, a novo društvo se smatra društvom preuzimateljem.

(2) O spajanju se može odlučivati, tek nakon što je svako od društava koja se spajaju bilo barem dvije godine upisano u sudskom registru.

(3) Za donošenje statuta novoga društva i za izbor članova nadzornoga, odnosno upravnog odbora toga društva traže se odobrenja glavnih skupština društava koja se spajaju. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 280. stavka 2. i 3. i članka 516. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(4) Za osnivanje novoga društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 6., članka 173. stavka 3. i 4., članka 178. stavka 1., članka 180. stavka 1. i 4. i članka 189. ovoga Zakona. U statut novoga društva moraju se preuzeti utvrđenja o posebnim pogodnostima, troškovima osnivnja, ulozima u stvarima i u pravima i o njihovom preuzimanju, sadržana u statutima društava koja se spajaju.

(5) Društva koja se spajaju moraju podnijeti. prijavu za upis u sudski registar novoga društva sudu na čijem području to društvo treba da ima sjedište. Upisom novoga društva u sudski registar imovina društava koja se spajaju i njihove obveze prelaze na novo društvo. Ako se pri tome na strani novoosnovanoga društva nađu obveze iz dvostranoobveznih ugovora koje do trenutka spajanja nijedno od društava koja se spajaju nije potpuno ispunilo, a koje su međusobno nespojive ili čije bi ispunjenje bilo za društvo preuzimatelja posebno nepravično, njihov se opseg pravično određuje, uzimajući u obzir ugovorna prava svih strana.

(6) Upisom novoga društva u sudski registar prestaju društva koja se spajaju. Nije potrebno posebno brisanje društava koja se spajaju u sudskom registru. Dioničari društava koja se spajaju upisom u registar postaju dioničari novoga društva. To ne vrijedi, ako jedno od društava koje se spajaju drži vlastite dionice ili ih drži netko treći, u svoje ime, ali za račun toga društva.

(7) U objavi upisa novoga društva treba osim njegova sadržaja navesti :

1. utvrđenja **da dioničar može tražiti da mu se dionice koje glase na donositelja zamijene za dionice koje glase na ime, ako je u statutu društva predviđeno to njegovo pravo**

te utvrđenja iz odredaba članka 173. stavka 3. točke 5., 6. i 7., članka 174. stavka 2. i članka 175 ovoga Zakona,

2. ime **i prezime,** osobni identifikacijski broj i prebivalište članova prvog nadzornog, odnosno upravnog odbora,

3. odredbe ugovora o spajanju koje se odnose na broj dionica, a ako postoji više rodova dionica, i o rodu dionica koje novo društvo daje dioničarima društava koja se spajaju, te o načinu i vremenu dodjele tih dionica. Istovremeno mora se objaviti da je kod suda moguć uvid u sve isprave koje su mu uručene zajedno s prijavom za upis.

(8) Novo društvo mora podnijeti prijave za upis spajanja u sudske registre svih društava koja se spajaju. Spajanje društava može se upisati tek nakon što se upiše novo društvo.

(9) Ako je novo društvo upisano u sudski registar, nedostaci u postupku spajanja ne utječu na valjanost spajanja.

Odjeljak 2.

PRIPAJANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA DRUŠTVU S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Članak 534.

(1) Jedno ili više dioničkih društava mogu se pripojiti društvu s oraničenom odgovornošću prijenosom cijele imovine na to društvo u zamjenu za stjecanje udjela u društvu s ograničenom odgovornošću.

(2) Ako iz stavka 3. i 4. ovoga članka ne proizlazi što drugo, na pripajanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 532., članka 535. stavka 2. i članka 536. do 545. ovoga Zakona. Odredbe koje se odnose na članove uprave i članove društva s ograničenom odgovornošću kojemu se dioničko društvo pripaja primjenjuju se na upravu, **odnosno izvršne direktore** i glavnu skupštinu dioničkog društva. U popisu članova društva koji se prilaže prijavi za upis u sudski registar moraju se navesti nepoznati dioničari s naznakom isprava o dionicama na koje otpadaju odgovarajući udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću. Zaključna financijska izvješća društva koje se pripaja ne treba objaviti.

(3) Za odluku skupštine o pripajanju, dužnost uprave društva s ograničenom odgovornošću glede objave sastava nadzornog, odnosno upravnog odbora, zamjenu dionica i prava dioničara koji su protiv pripajanja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 516. stavka 2., članka 517. stavka 2. točke 1. i stavka 4. do 6. **članka 549. stavka 2.,** članka 557. stavka 2. i 3., članka 559., članka 561. točke 4. i članka 562. ovoga Zakona.

(4) Članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** i **članovi** nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkog društva odgovaraju kao solidarni dužnici za štetu ako je ona pripajanjem pričinjena društvu, dioničarima i vjerovnicima društva. Za štetu ne odgovaraju oni članovi tih organa koji su pri reviziji imovinskog stanja društva i pri sklapanju ugovora o pripajanju postupali s dužnom pozornošću.

Odjeljak 3.

PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Pojam

Članak 535.

(1) Jedno ili više društava s ograničenom odgovornošću mogu se pripojiti drugome društvu s ograničenom odgovornošću bez da se provede postupak likvidacije prijenosom cijele imovine jednoga ili više društava (pripojenih društava) drugome društvu (društvu preuzimatelju) u zamjenu za udjele u tome društvu.

(2) Dva ili više društava s ograničenom odgovornošću mogu se spojiti bez da se provede postupak likvidacije osnivanjem novoga društva s ograničenom odgovornošću na koje prelazi cijela imovina svakoga od društava koja se spajaju u zamjenu za udjele u novome društvu.

(3) Pripajanje i spajanje je dopušteno i onda kada je donesena odluka o prestanku društva koje se pripaja ili odluke o prestanku nekih od društava koja se spajaju a moglo se odlučiti da se ona nastave.

Pododjeljak 1.

Pripajanje

Odluka članova svakoga društva

Članak 536.

(1) Ugovor o pripajanju valjan je ako se s njime svojom odlukom suglase članovi svih društava koja sudjeluju u pripajanju. Skupštine mogu i prije nego što je ugovor o pripajanju sklopljen odobriti njegov nacrt koji su usuglasile uprave društava.

(2) Za donošenje odluke potrebna je većina od tri četvrtine danih glasova. Društveni ugovor ne može predvidjeti da je za to potrebna manja većina. Ako za udjele u društvu preuzimatelja nisu u cjelini uplaćeni ulozi, za odluku članova pripojenoga društva moraju glasovati svi prisutni članovi toga društva. S odlukom se moraju suglasiti i članovi koji nisu bili prisutni pri donošenju odluke.

(3) Odluka se donosi u obliku javnobilježničke isprave. Njoj se mora priložiti ugovor o pripajanju društva.

(4) Svakome se članu društva mora na njegov zahtjev bez odgađanja dati prijepis ili presliku odluke i ugovora o pripajanju.

(5) Uprava mora svakome članu društva na njegov zahtjev dati obavještenja o okolnostima koje su bitne za pripajanje.

Ugovor o pripajanju

Članak 537.

(1) Ugovor o pripajanju sklapaju uprave društava koja sudjeluju u pripajanju, a mora se sklopiti u obliku javnobilježničke isprave.

(2) U ugovoru iz stavka 1. ovoga članka mora se odrediti nominalni iznos svakoga udjela koji se članu pripojenoga društva mora dati u društvu preuzimatelju.

(3) Ako se udjeli koje treba dati po odredbi prethodnoga stavka ovoga članka pribavljaju povećanjem temeljnoga kapitala i daju prava i obveze drugačije od postojećih udjela u društvu preuzimatelju, takva odstupanja se moraju predvidjeti u ugovoru o pripajanju.

(4) U ugovoru o pripajanju moraju se posebno odrediti članovi pripojenoga društva i nominalni iznosi udjela koji već postoje u društvu preuzimatelju a treba da ih dobe članovi pripojenoga društva.

Povećanje temeljnoga kapitala društva radi toga da se provede pripajanje

Članak 538.

(1) Ako društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital radi toga da bi se provelo pripajanje, ne primjenjuju se odredbe članka 457. stavka 5. i članka 458. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona te odredba o pružanju dokaza uplate iz stavka 2. točke 2. istoga članka ovoga Zakona.

(2) Prijavi koja se podnosi sudu za upis u sudski registar kroz isprave navedene u članku 458. stavku 2. točki 2. i 3. ovog Zakona prilažu se ugovor o pripajanju i zapisnici u kojima su sadržane odluke o pripajanju u originalu ili u javno ovjerenome prijepisu ili preslici.

Primjena odredaba o nastavku osnivanja društva

Članak 538.a

Ako je društvo preuzimatelj upisano u sudski registar kraće od dvije godine, na pripajanje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 441. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona.

Provođenje pripajanja

Članak 539.

(1) Društvo preuzimatelj ne smije povećati temeljni kapital da bi provelo pripajanje utoliko, ukoliko:

1. drži poslovne udjele društva koje se pripaja,

2. društvo koje se pripaja drži vlastite poslovne udjele,

3. društvo koje se pripaja drži poslovne udjele društva preuzimatelja za koje nisu u punom iznosu uplaćeni temeljni ulozi, a koje je trebalo uplatiti.

(2) Društvo preuzimatelj ne mora povećati temeljni kapital utoliko, ukoliko:

1. drži vlastite poslovne udjele,

2. društvo koje se pripaja drži poslovne udjele društva preuzimatelja za koje su u punom iznosu uplaćeni temeljni ulozi.

(3) S držanjem poslovnih udjela od strane društva izjednačava se slučaj kada ih za račun toga društva drži netko treći.

(4) Ako društvo preuzimatelj plaća doplate u novcu, one ne smiju prelaziti deseti dio ukpnoga nominalnoga iznosa danih poslovnih udjela u tome društvu.

Prijava za upis pripajanja u sudski registar

Članak 540.

(1) Svako društvo mora registarskome sudu podnijeti prijavu za upis pripajanja društva u sudski registar u kojemu je ono upisano.

(2) Pri podnošenju prijave članovi uprave moraju izjaviti da odluke o pripajanju nisu pobijane u za to propisanome roku ili da je pobijanje pravomoćno odbijeno. U slučaju iz treće rečenice stavka 2. članka 536. ovoga Zakona članovi uprave pripojenoga društva moraju izjaviti da su se s odlukom o pripajanju društava suglasili svi članovi društiva. Prijavi se prilažu u originalu ili u javno ovjerenome prijepisu ili preslici ugovor o pripajanju, zapisnici s odlukama o pripajanju, a ako je za pripajanje potrebno odobrenje državnog organa, i to odobrenje.

(3) Prijavi za upis u sudski registar u kojemu je upisano pripojeno društvo moraju se priložiti i zaključna financijska izvješća toga društva. Za ta izvješća na odgovarajući se način primjenjuju propisi o godišnjim financijskim izvješćima i o reviziji tih izvješća. Registarski sud može upisati pripajanje u sudski registar samo onda ako su izvješća izrađena s danom najviše osam mjeseci prije dana podnošenja prijave za upis. Ona se ne moraju objaviti.

(4) Prijavi za upis u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj prilaže i popis članova društva potpisan od strane članova uprave.

Upis pripajanja

Članak 541.

(1) Pripajanje se može upisati u sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj tek nakon što se to upiše u sudski registar u kojemu je upisano pripojeno društvo. Ako je radi provedbe pripajanja povećan temeljni kapital društva preuzimatelja, pripajanje se ne može upisati u sudski registar prije nego što se u taj registar upiše povećanje temeljnoga kapitala.

(2) Upisom pripajanja u sudski registar suda sjedišta društva preuzimatelja, imovina pripojenog društva i njegove obveze prelaze na društvo preuzimatelja. Ako se pri tome na strani društva preuzimatelja nađu obveze iz dvostranoobveznih ugovora koje do trenutka pripajanja nijedna strana nije potpuno ispunila, a koje su međusobno nespojive ili čije bi ispunjenje bilo za društvo preuzimatelja posebno nepravično, njihov se opseg pravično određuje, uzimajući u obzir ugovorna prava svih strana.

(3) Pripojeno društvo prestaje s danom upisa pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano. Nije potrebno da se ono posebno briše iz sudskog registra. Upisom pripajanja članovi pripojenog društva postaju članovima društva preuzimatelja.

(4) Upisom pripajanja u sudski registar uklanja se nedostatak, ako ugovor o pripajanju nije sklopljen u obliku javnobilježničke isprave.

(5) Sud koji vodi sudski registar u kojemu je upisano društvo preuzimatelj mora po službenoj dužnosti izvijestiti sud koji vodi registar u kome je upisano pripojeno društvo o danu kada je pripajanje bilo upisano. Po primitku toga priopćenja sud sjedišta pripojenog društva mora po službenoj dužnosti upisati u registar **zabilježbu** kada je pripajanje upisano u registar suda sjedišta društva preuzimatelja i poslati tome sudu na čuvanje sve isprave društva koje se kod njega nalaze.

Zaštita vjerovnika

Članak 542.

Vjerovnicima društava koja sudjeluju u pripajanju mora se dati osiguranje, ako se u tu svrhu jave u roku od šest mjeseci od objavljivanja upisa pripajanja u sudski registar u koji je upisano ono društvo čiji su vjerovnici, a ne mogu tražiti da im se podmire tražbine. To pravo imaju vjerovnici društva preuzimatelja samo onda ako mogu dokazati da je pripajanjem društava ugroženo ispunjenje njihovih tražbina. Vjerovnike se mora u objavi upisa pripajanja upozoriti na to njihovo pravo.

(2) Pravo da zahtijevaju davanje osiguranja nemaju vjerovnici koji u slučaju stečaja imaju prvenstveno pravo namirenja iz stečajne mase.

Polazna vrijednost društva preuzimatelja

Članak 543.

(1) Vrijednosti iskazane u **izvještaju o financijskom položaju** pripojenoga društva iskazuju se u **izvještaju o financijskom položaju** društva preuzimatelja u skladu s odgovarajućim propisima o računovodstvu.

(2) Ako društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital društva radi toga da provede pripajanje i pređe li ukupni nominalni iznos udjela koji se daju članovima pripojenoga društva za prenesenu imovinu toga društva ili veći iznos za koji su oni izdani uključujući i plaćanja u novcu vrijednost predmeta imovine pojedinačno navedenih u **izvještaju o financijskom položaju**, razliku se mora prikazati kao nematerijalnu imovinu.

Odgovornost za štetu članova organa pripojenoga društva

Članak 544.

(1) Članovi uprave, a ako postoji nadzorni odbor, i članovi toga odbora pripojenoga društva obvezni su kao solidarni dužnici da nadoknade štetu, koju pripajanjem pretrpe to društvo, njegovi članovi i vjerovnici. Za štetu ne odgovaraju ni članovi uprave ni nadzornog odbora koji su pri reviziji imovinskog stanja društva i pri sklapanju ugovora o pripajanju postupali s dužnom pozornošću.

(2) Za zahtjeve iz stavka 1. ovoga članka, kao i za sve druge zahtjeve koji se podignu za i protiv pripojenoga društva smatra se kao da to društvo i dalje postoji. Utoliko se tražbine i obveze pripajanjem ne sjedinjuju.

(3) Zahtjevi koji se temelje na odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka zastaruju za pet godina od dana objave upisa pripajanja u sudski registar u kojemu je upisano pripojeno društvo.

Ostvarenje prava na naknadu štete

Članak 545.

(1) Zahtjevi iz članka 544. stavka 1. i 2. ovoga Zakona mogu se ostvariti samo preko posebnoga zastupnika kojega na prijedlog nekoga člana ili vjerovnika pripojenoga društva postavlja sud. Prijedlog mogu postaviti samo oni vjerovnici koji ne mogu tražiti namirenje od društva preuzimatelja.

(2) Zastupnik mora, navodeći svrhu svoga postavljenja, pozvati članove i vjerovnike pripojenoga društva da u primjerenome roku, koji mora iznositi najmanje mjesec dana, prijave svoje zahtjeve iz članka 542. stavka 1. i 2. ovoga Zakona. Poziv treba objaviti u "Narodnim novinama" Republike Hrvatske, a ako društvo ima svoje glasilo, i u tome glasilu.

(3) Iznos, koji se ostvarenjem zahtjeva dobije od pripojenoga društva, zastupnik mora upotrijebiti za podmirenje vjerovnika toga društva, ako ih već nije podmirilo društvo prezimatelj ili im ono nije dalo neko osiguranje. Ostatak se dijeli članovima društva. Za podjelu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 380. ovoga Zakona. Vjerovnici i članovi koji se na vrijeme ne prijave, ne uzimaju se u obzir pri podjeli.

(4) Posebni zastupnik ima pravo na naknadu primjerenih izdataka kao i na nagradu za svoj rad. Izdatke i nagradu utvrđuje sud po slobodnoj ocjeni prema okolnostimu svakog pojedinog slučaja i određuje u kojem opsegu treba da ih snose članovi društva i vjerovnici kojih se to tiče Na temelju pravomoćne odluke suda može se tražiti prisilno izvršenje.

Ništetnost odluke pripojenoga društva o pripajanju

Članak 546.

Nakon upisa pripajanja u sudski registar u koji je upisano pripojeno društvo, tužba na utvrđenje da je **ništetna** odluka o pripajanju što ju je donijelo pripojeno društvo podiže se protiv društva preuzimatelja.

Sudsko ispitivanje omjera zamjene udjela

Članak 547.

(1) Odluka kojom je skupština pripojenoga društva odobrila ugovor o pripajanju ne može se pobijati zbog toga što je omjer zamjene udjela prenisko odmjeren. Ako je on prenisko odmjeren, sud može na temelju zahtjeva odrediti da se doplate iznosi koji ne mogu prelaziti deseti dio nominalnih iznosa danih udjela.

(2) Zahtjev može postaviti svaki član pripojenoga društva, koji bi imao pravo pobijati odluku ali je to njegovo pravo isključeno prvom rečenicom prethodnoga stavka ovoga članka. Zahtjev se može postaviti u roku od mjesec dana od dana kada se smatra da je objavljen upis pripajanja u sudski registar u koji je upisano pripojeno društvo. Članovi društva koji nisu postavili zahtjev ne mogu iz odluke suda izvoditi nikakva prava. Sud mora objaviti da je podnesen zahtjev za doplatu

zbog prenisko odmjerenog omjera zamjene udjela. U roku od mjesec dana od objave da je zahtjev podnesen, članovi koji na to imaju pravo mogu podnijeti svoje zahtjeve za doplatom. Na to njihovo pravo mora ih se upozoriti u objavi. Na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 532. stavaka 3. do 8. ovoga Zakona.

Pododjeljak 2.

Spajanje

Članak 548.

(1) Pri spajanju društava s ograničenom odgovornošću na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 536., članka 537. stavka 1. i 2., članka 540., članka 541 stavka 4. i 5. i članka 542. do 546. ovoga Zakona. Svako od društava koja se spajaju smatra se društvom kojega se pripaja, a novo društvo se smatra društvom preuzimateljem.

(2) Društveni ugovor novog društva valjan je tek nakon što se s njime odlukom suglase članovi u svakome od društava koja se spajaju. Glede toga na odgovarajući se način primjenjuju odredbe prve i druge rečenice stavka 2. te stavka 3. i 4. članka 536. ovoga Zakona. Ti se propisi odgovarajuće primjenjuju i glede imenovanja članova nadzornog odbora novoga društva koje treba da imenuju članovi društava koja se spajaju.

(3) Na osnivanje novoga društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 6., članka 387. stavka 1. i članka 395. ovoga Zakona. Utvrđenja sadržana u društvenim ugovorima svakoga od spojenih društava s posebnim pogodnostima, troškovima osnivanja, ulozima u stvarima i u pravima moraju se preuzeti u društveni ugovor novoga društva. Ako se pri tome na strani novoosnovanoga društva nađu obveze iz dvostranoobveznih ugovora, koje do trenutka spajanja nijedna strana nije potpuno ispunila, koje su međusobno nespojive čije bi ispunjenje bilo za novoosnovano društvo posebno nepravično, njihov se opseg pravično određuje, uzimajući u obzir ugovorna prava svih strana.

(4) Društva koja se spajaju moraju podnijeti prijavu za upis u sudski registar novoga društva sudu na čijem području to društvo treba da ima sjedište. Upisom novoga društva u sudski registar imovine društava koja se spajaju i njihove obveze prelaze na novo društvo.

(5) Upisom novoga društva u sudski registar prestaju društva koja su se spojila. Nije potrebno posebno brisanje društava koja su se spojila u sudskom registru. Članovi društava koja su se spojila upisom spajanja postaju članovi novoga društva.

(6) U objavi upisa novoga društva moraju se osim sadržaja upisa navesti:

1. imena **i prezimena**, njihovi osobni identifikacijski brojevi i prebivališta članova prvoga nadzornoga odbora ako društveni ugovor predviđa da takav odbor postoji ili je propisano zakonom da društvo mora imati nadzorni odbor .

2. odredbe društvenog ugovora o načinu kako će društvo objavljivati priopćenja.

(7) Novo društvo mora prijaviti spajanje društava radi upisa u odgovarajuće sudske registre. Spajanje se može upisati u registrima tih društava tek nakon što se u sudski registar upiše novo društvo.

Odjeljak 4.

PRIPAJANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM, ODGOVORNOŠĆU DIONIČKOME DRUŠTVU

Članak 549.

(1) Jedno ili više društava s ograničenom odgovornošću mogu se bez provođenja likvidacije pripojiti dioničkome društvu prijenosom cijele imovine svakoga društva na dioničko društvo u zamjenu za dionice toga društva.

(2) Ako iz druge i treće rečenice ovoga stavka te iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ne proizlazi što drugo, na pripajanje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 512. stavka 3., članka 513. do 524. i članka 526. do 532. ovoga Zakona. Prijava ugovora o pripajanju u sudski registar (članak 517. stavak 1.) i stavljanje na uvid isprava (članak 517. stavak 2.) nisu potrebni za društva s ograničenom odgovornošću. Postavljanje revizora pripajanja (članak 515.) potrebno je samo ako to traži netko od članova društva s ograničenom odgovornošću. Odredbe koje se odnose na upravu, **odnosno izvršne direktore** i glavnu skupštinu dioničkoga društva na odgovarajući se način primjenjuju na upravu i skupštinu društva s ograničenom odgovornošću.

(3) Odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću o pripajanju donosi se većinom od tri četvrtine danih glasova. Društvenim ugovorom može se za to predvidjeti veća većina i ispunjenje drugih pretpostavki. Odluka se mora donijeti u obliku javnobilježničkoga akta.

(4) Odluka o pripajanju može se donijeti samo onda, ako je dioničko društvo već dvije godine upisano u sudskom registru.

(5) Članovi uprave i, ako društvo ima nadzorni odbor, članovi nadzornoga odbora društva s ograničenom odgovornošću dužni su solidarno nadoknaditi štetu koja pripajanjem nastane društvu, njegovim članovima i vjerovnicima. Od odgovornosti se oslobađaju članovi uprave i članovi nadzornoga odbora koji su kod revizije imovinskog stanja društva i pri sklapanju ugovora o pripajanju pokazali pozornost urednog člana uprave. Na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 526. stavka 2. i 3. i članka 527. ovoga Zakona.

(6) Na pripajanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 567., članka 569. točke 4. i članka 570. ovoga Zakona.

Odjeljak 4.a

PREKOGRANIČNA PRIPAJANJA I SPAJANJA

Pojam prekograničnog pripajanja i spajanja

Članak 549.a

(1) Prekogranično je pripajanje u smislu odredaba ovoga Zakona ono pripajanje u kojem je barem jedno od društava koja sudjeluju u pripajanju (pripojeno društvo ili društvo preuzimatelj) valjano osnovano po pravu Republike Hrvatske, a barem je jedno od društava koja sudjeluju u pripajanju društvo kapitala u smislu članka 2. točke 1. Direktive 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. 10. 2005. o prekograničnim pripajanjima društava kapitala, koje je valjano osnovano po pravu druge države Europske unije ili države koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru.

(2) Prekogranično je spajanje u smislu odredaba ovoga Zakona ono spajanje u kojem je barem jedno od društava koja sudjeluju u spajanju dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću valjano osnovano po pravu Republike Hrvatske, a barem je jedno od društava koja sudjeluju u spajanju društvo kapitala u smislu članka 2. točke 1. Direktive 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. 10. 2005. o prekograničnim pripajanjima društava kapitala, koje je valjano osnovano po pravu druge države Europske unije ili države koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru. Odredbe ovoga odjeljka o prekograničnim pripajanjima na odgovarajući se način primjenjuju na prekogranična spajanja.

(3) U prekograničnom pripajanju prema odredbama ovoga Zakona ne mogu sudjelovati zadruge, pa i kada prema pravu druge države članice Europske unije ili države koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru ispunjavaju uvjete iz članka 2. točke 1. Direktive 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. 10. 2005. o prekograničnim pripajanjima društava kapitala niti društva koja su određena u Direktivi Vijeća br. 85/611/EEZ od 20. 12. 1985. o usklađivanju zakona i drugih propisa o društvima za kolektivno ulaganje u prenosive vrijednosne papire.

(4) Odredbe ovoga Zakona o prekograničnim pripajanjima primjenjuju se na odgovarajući način i ako je jedno od pripojenih društava valjano osnovano i ima registrirano sjedište u državi koja nije članica Europske unije niti je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru, pod uvjetom da je u takvom pripajanju, društvo preuzimatelj valjano osnovano po pravu Republike Hrvatske i ima registrirano sjedište, središnje mjesto upravljanja ili središnje mjesto poslovanja u Republici Hrvatskoj.

(5) Ako odredbama ovoga Odjeljka Zakona nije određeno drugačije, na prekogranična se pripajanja na odgovarajući način primjenjuju odredbe **Odjeljak**a 1. do 4. Glave VII. ovoga dijela Zakona.

Zajednički plan pripajanja

Članak 549.b

(1) **Organi ovlašteni** za zastupanje društava koja sudjeluju u pripajanju sastavljaju zajednički plan pripajanja, koji mora sadržavati sljedeće podatke:

1. pravni oblik, tvrtku i registrirano sjedište svih društava koja sudjeluju u pripajanju,

2. omjer zamjene dionica odnosno udjela te iznose doplata u novcu,

3. pojedinosti o prijenosu dionica, odnosno udjela na društvo preuzimatelja,

4. očekivane učinke pripajanja na zaposlenost,

5. vrijeme od kada stjecatelji dionica u društvu preuzimatelju imaju pravo na dio dobiti društva i sve pojedinosti glede toga prava,

6. od kada radnje pripojenog društva vrijede kao da su poduzete za račun društva preuzimatelja,

7. prava koja društvo preuzimatelj daje članovima društva koji imaju posebna prava, kao i imateljima drugih vrijednosnih papira, odnosno mjere koje se u odnosu na te osobe predlažu,

8. posebne pogodnosti koje se daju stručnjacima koji sudjeluju u provjeri pripajanja, kao i članovima **organa** upravljanja i nadzora društava koja sudjeluju u pripajanju,

9. statut odnosno društveni ugovor društva preuzimatelja,

10. ako je to potrebno, obavijesti o postupcima prema kojima se određuje suodlučivanje zaposlenih u društvu preuzimatelju,

11. obavijesti o procjeni vrijednosti imovine i obveza koji se prenose na društvo preuzimatelja,

12. danu na koji se odnose računi dobiti i gubitka koji se uzimaju u obzir za određivanje uvjeta pripajanja.

(2) Ako sve dionice, odnosno udjele u pripojenome društvu drži društvo preuzimatelj, zajednički plan pripajanja ne mora sadržavati podatke iz točki 2, 3. i 5. prethodnoga stavka ovoga članka.

(3) Zajednički plan pripajanja mora biti sastavljen u obliku javnobilježničke isprave.

Objava zajedničkog plana pripajanja

Članak 549.c

(1) Zajednički plan pripajanja treba dostaviti u sudski registar prije nego što se sazove skupština koja treba odlučiti o pripajanju, a najmanje mjesec dana prije njezina održavanja. Društvo mora objaviti da je ugovor o pripajanju **dostavljen sudskom registru**.

(2) U objavi plana pripajanja moraju se posebno navesti sljedeći podaci:

1. obavijest o tome da je zajednički plan pripajanja **dostavljen sudskom registru**,

2. pravni oblik, tvrtka i registrirano sjedište svih društava koja sudjeluju u pripajanju,

3. podaci o registrima u kojima su upisana društva koja sudjeluju u pripajanju,

4. naznaka o tome na koji je način predviđeno da vjerovnici i manjinski članovi društava koja sudjeluju u pripajanju mogu ostvariti svoja prava te adresa na kojoj oni o tome mogu dobiti potpune obavijesti bez plaćanja naknade.

Izvješće o pripajanju

Članak 549.d

(1) **Organi** upravljanja svakog društva koje sudjeluje u pripajanju moraju sastaviti izvješće o pripajanju u kojem se pripajanje obrazlaže pravno i gospodarski te se navode posljedice koje će ono imati na članove društava koja sudjeluju u pripajanju, vjerovnike i radnike.

(2) Radnicima, odnosno njihovim predstavnicima mora se omogućiti uvid u izvješće iz prethodnog stavka ovoga članka najkasnije mjesec dana prije održavanja skupštine koja treba odlučiti o pripajanju. Ako radnici dadu svoje mišljenje o pripajanju, ono se mora priložiti izvješću o pripajanju.

Revizija pripajanja

Članak 549.e

(1) Na reviziju pripajanja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe iz članka 515. ovoga Zakona.

(2) Revizija pripajanja nije potrebna ako svi članovi svih društava koja sudjeluju u pripajanju **dadu izričitu izjavu o tome da se odriču revizije pripajanja.**

Odluke skupština

Članak 549.f

(1) Ako društvo preuzimatelj drži dionice na koje otpada najmanje devet desetina temeljnoga kapitala pripojenoga društva, za pripajanje se ne traži odobrenje glavne skupštine društva preuzimatelja, osim ako dioničari toga društva čiji udjeli zajedno dosižu najmanje dvadeseti dio temeljnoga kapitala zahtijevaju da se sazove glavna skupština, koja treba odlučiti o davanju odobrenja za pripajanje. Dioničare se u objavi iz članka 549.c ovoga Zakona mora upozoriti na to njihovo pravo. Ako se ne traži održavanje glavne skupštine, uprava društva preuzimatelja mora u poslovnim prostorijama društva, najmanje mjesec dana prije održavanja glavne skupštine pripojenog društva, koja će odlučivati o davanju suglasnosti na ugovor o pripajanju, staviti dioničarima na uvid:

1. zajednički plan pripajanja,

2. godišnja financijska izvješća i izvješća o stanju društava koja sudjeluju u pripajanju za posljednje tri poslovne godine,

3. ako se zadnja godišnja financijska izvješća odnose na poslovnu godinu koja je istekla više od šest mjeseci prije sklapanja ugovora o pripajanju, i nova takova izvješća na određeni dan od kojega nije proteklo više od tri mjeseca od dana sklapanja ugovora o pripajanju,

4. izvješća o pripajanju iz članka 549.d ovoga Zakona,

5. izvješća o reviziji iz članka 549.e ovoga Zakona.

Omjer zamjene dionica, odnosno udjela, doplate u novcu i posebna prava dioničara odnosno članova društva

Članak 549.g

Odredbe ovoga Zakona o postupcima sudskog ispitivanja omjera zamjena dionica (članak 532.), odnosno udjela (članak 547.) i o ostvarivanju posebnih prava dioničara (članak 562.), odnosno članova društva (članak 570.) primjenjuju se na pripojeno društvo koje ima registrirano sjedište u drugoj državi članici Europske unije ili u državi koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru, a ta država ne poznaje navedene postupke, samo ako se s njihovom primjenom pred nadležnim sudom te države izričito suglasi skupština pripojenog društva prilikom odlučivanja o pripajanju.

Zaštita vjerovnika pripojenog društva

Članak 549.h

Vjerovnicima pripojenog društva, mora se dati osiguranje, ako se u tu svrhu prijave u pisanom obliku u roku od dva mjeseca od objave plana pripajanja, navodeći pritom temelj i visinu tražbine. To pravo imaju samo vjerovnici u odnosu na tražbine koje su nastale prije ili najkasnije 15 dana nakon objave plana pripajanja, a koji dokažu da je pripajanjem ugroženo ispunjenje njihovih tražbina.

Prijava pripajanja u registar pripojenog društva s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj

Članak 549.i

(1) Za pripojeno društvo koje ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj, sud u čijem je registru to društvo upisano, nadležan je za nadzor svih radnji u postupku pripajanja, utoliko ukoliko se one tiču toga društva.

(2) Uprava **odnosno izvršni direktori** pripojenog društva **moraju** podnijeti prijavu za upis u sudski registar. U prijavi za upis pripajanja mora se navesti da traju postupci sudskog ispitivanja omjera zamjena dionica (članak 532.), odnosno poslovnih udjela (članak 547.) i o ostvarivanju posebnih prava dioničara (članak 562.), odnosno članova društva (članak 570.).

(3) Sud iz stavka 1. ovoga članka mora pri upisu pripajanja upisati u registar zabilježbu da će pripajanje biti valjano tek uz ispunjenje uvjeta koje propisuje pravo države koje je mjerodavno za društvo preuzimatelja.

(4) U objavi upisa pripajanja mora se navesti da traju postupci iz stavka 2. ovoga članka te napomena iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Objava upisa pripajanja smatra se potvrdom da su valjano i u potpunosti obavljene sve potrebne radnje iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Pripojeno društvo mora nadležnom tijelu u državi u kojoj je registrirano sjedište društva preuzimatelja dostaviti potvrdu iz stavka 5. ovoga članka najkasnije u roku od šest mjeseci od kada mu ona bude izdana, a zajedno s njome i zajednički plan pripajanja koji je odobrila skupština.

(7) Nakon što od nadležnog **tijela** iz prethodnoga stavka ovoga članka primi obavijest da su nastupile pravne posljedice pripajanja, sud iz stavka 1. ovoga članka mora bez odgađanja upisati u registar zabilježbu o tome te tome nadležnom **tijelu** poslati zbirku isprava pripojenoga društva koja se kod njega nalazi.

Prijava pripajanja u registar društva preuzimatelja s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj

Članak 549.j

(1) Za društvo preuzimatelja koje ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj, sud u čijem je registru to društvo upisano, odnosno u koji će biti upisano, nadležan je za nadzor nad provedbom pripajanja, a osobito mora provjeriti da su društva koja sudjeluju u pripajanju valjano usvojila zajednički plan pripajanja te da su uređena pitanja o suodlučivanju zaposlenih.

(2) Ako je riječ o pripajanju, prijavu za upis u sudski registar društva preuzimatelja podnosi njegova uprava, **odnosno izvršni direktori** i predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora ako društvo ima taj organ, a ako se provodi spajanje, prijavu za upis novonastalog društva podnose zajednički ovlašteni organi pripojenih društava.

(3) Prijavi za upis moraju se priložiti zajednički plan podjele te potvrde iz članka 549.i stavka 5. ovoga Zakona.

(4) O danu upisa pripajanja u registar, sud iz stavka 1. ovoga članka mora po službenoj dužnosti bez odgađanja obavijestiti sve registre u kojima su bila upisana pripojena društva.

Učinak pripajanja

Članak 549.k

Ako je registrirano sjedište društva preuzimatelja u Republici Hrvatskoj, pravne posljedice pripajanja nastupaju upisom pripajanja u sudski registar toga društva. Ako je registrirano sjedište pripojenog društva u Republici Hrvatskoj, pravne posljedice pripajanja nastupaju prema odredbama prava one države u kojoj je registrirano sjedište društva preuzimatelja.

Odjeljak 5.

PRIPAJANJE I SPAJANJE DRUŠTAVA RAZLIČITIH PRAVNIH OBLIKA

Članak 550.

Brisan.

GLAVA VII.a

PODJELA DRUŠTAVA KAPITALA

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam

Članak 550.a

(1) Društvo kapitala može se podijeliti. Podjela se provodi razdvajanjem ili odvajanjem.

(2) Razdvajanje se provodi istodobnim prijenosom svih dijelova imovine društva koje se dijeli, uz njegov prestanak bez provođenja likvidacije, na dva ili više novih društava koja se osnivaju radi provođenja razdvajanja (razdvajanje s osnivanjem) ili na dva ili više društava koja već postoje (razdvajanje s preuzimanjem).

(3) Odvajanje se provodi prijenosom jednog ili više dijelova imovine društva koje se dijeli, a da to društvo ne prestaje, na jedno ili više novih društava koja se osnivaju radi provođenja odvajanja (odvajanje s osnivanjem) ili na jedno ili više društava koja već postoje (odvajanje s preuzimanjem).

(4) Dopušteno je podjelu provesti tako da se dijelovi imovine istodobno prenose na nova i na društva koja već postoje.

(5) Na društva koja se osnivaju radi provođenja podjele (nova društva) ili na društva koja već postoje (društvo ili društva preuzimatelji) podjelom prelaze dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli onako kako je to određeno planom podjele.

(6) Nova društva odnosno društvo ili društva preuzimatelji sveopći su pravni sljednici društva koje se dijeli te za obveze društva koje se dijeli odgovaraju suglasno odredbama ove glave ovoga Zakona.

(7) Dioničari ili imatelji poslovnih udjela u društvu koje se dijeli (članovi društva koje se dijeli) stječu poslovne udjele ili dionice (udjele) u novim društvima ili društvu ili društvima preuzimateljima razmjerno udjelima koji su im pripadali u društvu koje se dijeli, ako što drugo nije predviđeno odredbama ove glave ovoga Zakona.

(8) Ako broj ili ukupni nominalni iznos udjela jednog člana u društvu koje se dijeli, odnosno iznos dijela temeljnog kapitala na koji se taj udio ili udjeli odnose, nije dovoljan da taj član stekne cijeli broj dionica odnosno najmanje jedan poslovni udio u novim društvima ili društvima preuzimateljima, tome će članu ta društva isplatiti doplatu u novcu. Doplata u novcu može iznositi najviše jednu desetinu nominalnog iznosa udjela koje taj član stječe u novim društvima ili društvima preuzimateljima odnosno najviše ukupno jednu desetinu temeljnog kapitala svih novih društava ili društava preuzimatelja zajedno.

(9) Doplatu u novcu iz stavka 8. ovoga članka mogu platiti i treće osobe, ako je to tako predviđeno planom podjele. U odnosu na te doplate ne primjenjuje se ograničenje iz posljednje rečenice stavka 8. ovoga članka.

Odjeljak 2.

PODJELA S OSNIVANJEM

Plan podjele

Članak 550.b

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva koje se dijeli **moraju** izraditi plan podjele.

(2) Plan podjele iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke:

1. tvrtku i sjedište društva koje se dijeli,

2. prijedloge statuta odnosno društvenog ugovora novih društava,

3. izričitu izjavu o podjeli i prijenosu dijelova imovine na nova društva s pravnim posljedicama sveopćeg pravnog sljedništva i uz prijenos članovima društva koje se dijeli udjela u novim društvima u zamjenu za udjele u društvu koje se dijeli,

4. omjer zamjene udjela u društvu koje se dijeli za udjele u novim društvima,

5. iznos doplate u novcu u slučaju iz članka 550.a stavka 8. ovoga Zakona te tvrtku i sjedište novog društva odnosno tvrtku ili ime, prezime i prebivalište treće osobe koja će platiti tu doplatu,

6. pojedinosti o smanjenju temeljnog kapitala u društvu koje se dijeli, ako se taj temeljni kapital smanjuje suglasno članku 550.c ovoga Zakona,

7. pojedinosti o stjecanju udjela u novim društvima,

8. vrijeme od kada radnje društva koje se dijeli vrijede kao da su poduzete za račun novih društava (dan poslovnih učinaka podjele), a s kojim danom će biti **sastavljeni izvještaji o financijskom položaju** iz toč. **13.** ovoga stavka,

9. ako u društvu koje se dijeli postoje udjeli s posebnim položajem ili s posebnim pravima, kao što su npr. dionice bez prava glasa, povlaštene dionice, zamjenjive obveznice, užitnice, obveznice s pravom na dividendu ili poslovni udjeli s posebnim pravima, navode o pravima koja će imateljima takvih udjela odnosno nositeljima tih prava pripadati u novim društvima ili o primjerenoj novčanoj naknadi za takva prava,

10. posebne pogodnosti dane članovima uprave, **odnosno izvršnim direktorima,** članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora društva koje se dijeli odnosno novog društva ili revizoru podjele,

11. precizan opis i raspored dijelova imovine i obveza odnosno pravnih odnosa koji se prenose svakom pojedinom novom društvu, pri čemu je dovoljno pozvati se na isprave kao što su godišnja financijska izvješća, **izvještaji o financijskom položaju** iz točke **13.** ovoga stavka, inventurne liste, ako po svom sadržaju omogućavaju raspored pojedinih dijelova imovine,

12. pojedinosti o rasporedu onih dijelova imovine koje na temelju plana podjele ne bi bilo moguće dodijeliti niti jednom od novih društava,

13. **zaključni izvještaj o financijskom položaju** društva koje se dijeli, **početni izvještaji o financijskom položaju** novih društava, a kod podjele odvajanjem **diobeni izvještaj o financijskom položaju iz kojeg** je vidljivo koji dio imovine i obveza će ostati društvu koje se dijeli nakon provedenog odvajanja,

14. u slučaju iz članka 550.a stavak 8. ovoga Zakona, iznos novčane doplate, osim ako su se svi članovi društva koje se dijeli izričito odrekli novčane doplate posebnom izjavom na kojoj potpis ovjerava javni bilježnik.

(3) Između dana s kojim su **sastavljeni zaključni i početni izvještaj o financijskom položaju. odnosno diobeni izvještaj o financijskom položaju** iz stavka **2**. točke **13**. ovoga članka i dana podnošenja prijave za upis podjele u sudski registar ne smije proći više od devet mjeseci. **Izvještaji** iz stavka **2**. točke **13.** ovoga članka ne moraju se objaviti, ali se moraju dati na uvid članovima društva koje se dijeli suglasno odredbi članka 550.g ovoga Zakona.

(4) Potpis na ponudi treće osobe za isplatu doplate u novcu iz članka 550.a stavka 8. ovoga Zakona ovjerava javni bilježnik.

Očuvanje kapitala, primjena propisa o osnivanju, odgovornost organa

Članak 550.c

(1) Zbroj nominalnih iznosa temeljnih kapitala novih društava nakon podjele mora biti najmanje jednak nominalnom iznosu temeljnog kapitala društva koje se dijeli kakav je bio prije podjele. Zbroj zakonskih rezervi, statutarnih rezervi i drugih rezervi koje se suglasno zakonu odnosno statutu ili društvenom ugovoru mogu upotrijebiti samo za određenu svrhu svih novih društava, iskazanih u početnim **izvještajima o financijskom položaju** novih društava, mora biti najmanje jednak tim rezervama iskazanima u **zaključnom izvještaju o financijskom položaju** društva koje se dijeli.

(2) Pri podjeli odvajanjem društvo koje se dijeli može smanjiti temeljni kapital i bez primjene propisa ovoga Zakona o smanjenju temeljnog kapitala. Ako se smanjenje temeljnog kapitala provodi suglasno odredbama ovoga Zakona o njegovom redovnom smanjenju, dopušteno je odstupiti od odredbi stavka 1. ovoga članka.

(3) Pri osnivanju novih društava primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o simultanom osnivanju dioničkog društva odnosno osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, ako što drugo ne proizlazi iz odredbi ove glave Zakona. Osnivačem se smatra društvo koje se dijeli.

(4) Osnivanje novih društava provjerava **revizor podjele**. Kod podjele odvajanjem revizor **podjele** mora osobito provjeriti hoće li nakon podjele stvarna vrijednost neto aktive društva koje se dijeli (vrijednost imovine nakon odbitka obveza) biti najmanje jednaka iznosu temeljnog kapitala uvećanog za rezerve koje to društvo mora imati. Na reviziju iz ovoga stavka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o reviziji osnivanja dioničkog društva, pri čemu se ne sastavlja izvješće o osnivanju iz članka 181. ovoga Zakona.

(5) Članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** i **članovi** nadzornog, odnosno upravnog odbora, ako takav postoji, društva koje se dijeli, kao i treće osobe koje su iskoristile svoj utjecaj u

društvu, odgovaraju svim društvima koja sudjeluju u podjeli, kao i članovima tih društava, za štetu koja im je pričinjena podjelom. Na odgovornost članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora odnosno na odgovornost trećih osoba, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 252., 253., 272. i 273. ovoga Zakona.

Izvješće o podjeli

Članak 550.d

(1) Uprava, **odnosno izvršni direktori** društva koje se dijeli **moraju** izraditi izvješće o podjeli.

(2) U izvješću iz stavka 1. ovoga članka uprava, **odnosno izvršni direktori** društva koje se dijeli **moraju** detaljno obrazložiti te pravno i gospodarski utemeljiti:

1. razloge za podjelu,

2. sadržaj plana podjele, a posebno

3. omjer zamjene udjela, osim ako u novim društvima članovi tih društava dobivaju udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli,

4. iznos doplate u novcu iz članka 550.a stavak 8. ovoga Zakona, ako je ta predviđena planom podjele,

5. naknadu imateljima posebnih prava iz članka 550.b stavka 2. točke 10. ovoga Zakona,

6. osiguranja koja se daju vjerovnicima iz članka 550.o stavka 2. ovoga Zakona.

(3) U izvješću o podjeli uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** upozoriti na teškoće, ako ih je bilo, pri utvrđivanju vrijednosti društava koja sudjeluju u podjeli te uputiti na sadržaj revizije osnivanja novih društava iz članka 550.c stavak 4. ovoga Zakona. U izvješću o podjeli ne moraju se navesti podaci koji bi sadržavali obavijesti iz članka 287. stavak 2. točke 1. i 5. ovoga Zakona.

(4) Izvješće o podjeli ne mora se izraditi ako svi imatelji udjela dadu izričitu izjavu u obliku javnobilježničke isprave o tome da se odriču izvješća o podjeli. Izričitu izjavu zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću, zabilježena u javnobilježničkom zapisniku, o tome da se uprava oslobađa obveze izrade izvješća o podjeli, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

Revizija podjele

Članak 550.e

(1) Plan podjele mora provjeriti revizor podjele.

(2) Revizora podjele imenuje sud iz članka 40. ovoga Zakona.

(3) Revizor podjele sastavlja pisano izvješće o provedenoj reviziji plana podjele. U slučaju da članovi društva koje se dijeli u novim društvima ne stječu udjele u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, izvješće se mora zaključiti izjavom o tome je li primjeren omjer zamjene udjela, uzimajući u obzir doplate u novcu predviđene planom podjele ili ponuđene od strane treće osobe. Pritom treba osobito navesti:

1. kojim metodama je određen omjer zamjene udjela, njihov raspored imateljima tih udjela te iznos doplate u novcu,

2. iz kojih je razloga primjena tih metoda primjerena,

3. do kojeg bi se omjera zamjene udjela i do kakvog bi se rasporeda udjela došlo primjenom svake od različitih metoda, ako su one primijenjene, te koji je značaj dan pojedinim

metodama za utvrđivanje predloženog omjera zamjene i vrijednosti na kojoj ona počiva te rasporeda udjela, kao i posebne teškoće koje su se pojavile pri utvrđivanju vrijednosti.

(4) Revizor podjele svoje izvješće upućuje upravi, **odnosno izvršnim direktorima** društva koje se dijeli i njegovom nadzornom, odnosno upravnom odboru, ako taj postoji u društvu.

(5) Na odgovornost revizora podjele, njegovih pomoćnika i zakonskih zastupnika društva koje obavlja reviziju primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje revizija.

(6) Revizija podjele nije potrebna ako svi imatelji udjela u obliku javnobilježničke isprave dadu izričitu izjavu o tome da se odriču revizije podjele. Izričitu izjavu zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću, zabilježena u javnobilježničkom zapisniku, o tome da se članovi društva odriču revizije podjele, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

Izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora

Članak 550.f

(1) Nadzorni, odnosno upravni odbor društva koje se dijeli, ako taj u društvu postoji, dužan je provjeriti plan podjele i reviziju podjele te o namjeravanoj podjeli izraditi pisano izvješće. Svoje izvješće nadzorni, odnosno upravni odbor upućuje glavnoj skupštini dioničkog društva odnosno skupštini društva s ograničenom odgovornošću. Ako društvo nema nadzorni, odbor, uprava društva prosljeđuje skupštini društva izvješće revizora sa svojim primjedbama, ako ih ima. Skupština društva može izabrati posebno povjerenstvo koje će provjeriti plan podjele i reviziju podjele i o tome sastaviti pisano izvješće. Članovi povjerenstva ne moraju biti članovi društva.

(2) U izvješću nadzornog, odnosno upravnog odbora ne moraju se navesti podaci koji sadržavaju obavijesti iz članka 287. stavak 2. točke 1. i 5. ovoga Zakona.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ako svi imatelji udjela u obliku javnobilježničke isprave dadu izričitu izjavu o tome da se odriču toga izvješća. Izričitu izjavu zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću, zabilježena u javnobilježničkom zapisniku, o tome da se nadzorni, odnosno upravni odbor oslobađa obveze izrade izvješća o podjeli, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

Priprema i provođenje skupštine radi odlučivanja o podjeli

Članak 550.g

(1) Ako je društvo koje se dijeli dioničko društvo, plan podjele treba dostaviti sudskom registru na čijem je području sjedište društva koje se dijeli prije nego što se sazove glavna skupština koja treba odlučiti o podjeli, a ako je društvo koje se dijeli društvo s ograničenom odgovornošću u taj registar treba ga dostaviti najmanje mjesec dana prije dana kada će članovi toga društva odlučivati o podjeli.

(2) U glasilu društva i »Narodnim novinama« mora se objaviti obavijest o tome da je plan podjele dostavljen sudskom registru u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

(3) Istodobno s objavom sazivanja glavne skupštine dioničkog društva koja treba odlučiti o podjeli moraju se u poslovnim prostorijama društva u njegovu sjedištu staviti na uvid dioničarima:

1. plan podjele,

2. godišnja financijska izvješća društva za posljednje tri poslovne godine, a ako dan s kojim su sastavljena posljednja godišnja financijska izvješća društva nije i dan poslovnih učinaka podjele (članak 550.b stavak 2. točke 9.), mora se priložiti i **zaključni izvještaj o financijskom položaju** društva koje se dijeli,

3. ako se zadnja godišnja financijska izvješća odnose na poslovnu godinu koja je istekla više od šest mjeseci prije izrade plana podjele, moraju se priložiti i nova takva izvješća na određeni dan od kojega nije proteklo više od tri mjeseca do izrade plana podjele,

4. izvješće uprave, **odnosno izvršnih direktora** o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

5. izvješće o reviziji podjele, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

6. izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća.

(4) Financijska izvješća iz stavka 3. točke 3. ovoga članka sastavljaju se suglasno propisima koji su važili u vrijeme kad su sastavljana posljednja godišnja financijska izvješća. Mogu se preuzeti stavke iz posljednjih godišnjih financijskih izvješća. Pri tome se moraju uzeti u obzir otpisi i ispravke vrijednosti te sve bitne promjene u vrijednosti imovine, koje nisu vidljive iz poslovnih knjiga do dana s kojim su izrađena ta izvješća.

(5) Svakom dioničaru će se na njegov zahtjev a na trošak društva, dati preslika isprava iz stavka 3. ovoga članka, a vjerovnicima društva i zaposleničkom vijeću na njihov zahtjev preslika isprava iz točke 1. do 3. stavka 3. ovoga članka.

(6) Ako je društvo koje se dijeli društvo s ograničenom odgovornošću, svim članovima toga društva dostavlja se preslika isprava iz stavka 3. ovoga članka. Između dana otpošiljanja i dana odlučivanja o podjeli mora proteći najmanje 14 dana.

(7) Za vrijeme održavanja glavne skupštine ili skupštine društva članovima društva treba omogućiti uvid u isprave iz stavka 3. ovoga članka. Uprava, **odnosno izvršni direktori moraju** na početku rasprave **učiniti dostupnim** plan podjele i upoznati članove društva sa svim bitnim promjenama imovine **i obveza** društva do kojih je došlo nakon izrade plana podjele. To se pogotovo odnosi na promjene koje bi opravdavale promjenu omjera zamjene i drukčiji raspored udjela u novim društvima.

(8) Društvo nema obveze iz stavka 3., 5. i 6. ovoga članka ako su isprave iz stavka 3. ovoga članka za isto to vrijeme dostupne na internetskoj stranici društva.

(9) Odluka o podjeli mora biti u obliku javnobilježničke isprave. Smatra se da je tom zahtjevu udovoljeno, ako je zapisnik na skupštini koja odlučuje o podjeli vodio javni bilježnik. Plan podjele prilaže se odluci odnosno zapisniku sa skupštine kao njihov sastavni dio.

Odluka o podjeli

Članak 550.h

(1) Odlukom glavne skupštine dioničkog društva ili skupštine društva s ograničenom odgovornošću o odobravanju plana podjele donijeta je odluka o podjeli društva.

(2) Odluka o podjeli društva donosi se na način kako je to ovim Zakonom ili statutom dioničkog društva odnosno društvenim ugovorom predviđeno za donošenje odluke o izmjeni statuta dioničkog društva ili društvenog ugovora društva s ograničenom odgovornošću. Statutom odnosno društvenim ugovorom može se predvidjeti da je za donošenje odluke o podjeli potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(3) Ako se podjela provodi tako da članovi društva koje se dijeli ne stječu udjele u novim društvima u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, odluka o podjeli valjano je donesena samo ako su za nju dani glasovi koji predstavljaju najmanje devet desetina temeljnog kapitala društva koje se dijeli. Ako ta većina na skupštini nije ostvarena, odluka će ipak biti valjano donesena, ako članovi društva koji su glasovali protiv odluke o podjeli i članovi koji nisu sudjelovali u glasovanju, najkasnije u roku od tri mjeseca nakon zaključenja skupštine dostave društvu koje se dijeli izričitu izjavu o svojoj suglasnosti s podjelom, tako da zbroj danih glasova i izjava dostigne propisanu većinu.

(4) Izjava o suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka daje se u obliku javnobilježničke isprave. Izjavi se kao njen sastavni dio prilaže plan podjele.

Posebne suglasnosti

Članak 550.i

(1) Ako se podjelom pojedinim članovima društva isključuju ili umanjuju posebna prava koja im pripadaju na temelju statuta ili društvenog ugovora, posebno prava koja se odnose na vođenje poslova društva, imenovanje članova uprave ili članova nadzornog, odnosno upravnog odbora ili su u vezi s prijenosom udjela u društvu, za donošenje odluke o podjeli potrebna je i suglasnost tih članova društva, osim ako bi im prema planu podjele i statutu odnosno društvenom ugovoru ta ista prava pripadala i u novim društvima.

(2) Ako su udjeli u društvu koje se dijeli bili slobodno prenosivi, a plan podjele i statut odnosno društveni ugovor novog društva čini prijenos udjela ovisnim o ispunjenju nekih pretpostavki, posebno o suglasnosti društva, za donošenje odluke o podjeli potrebna je suglasnost svih članova društva koje se dijeli.

(3) Suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se dati i pisanim putem izvan skupštine, uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 550.h stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Pravo na primjerenu otpremninu

Članak 550.j

(1) Ako se podjela provodi tako da članovi društva koje se dijeli, ne stječu udjele u novim društvima u istom omjeru kao što su im pripadali u društvu koje se dijeli, svaki član društva koji je na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli ima pravo da od svih društava koja sudjeluju u podjeli, kao solidarnih dužnika, zahtijeva da preuzmu udjele koji bi mu na temelju podjele pripali u tim društvima, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu, osim ako taj član u svim novim društvima uzetima ukupno stječe udjele u istom omjeru kao što su mu pripadali i u društvu koje se dijeli.

(2) Ako su udjeli u društvu koje se dijeli bili slobodno prenosivi, a statut odnosno društveni ugovor novog društva predviđa za prijenos udjela suglasnost društva ili pojedinih članova društva, svaki član društva koje se dijeli koji je na skupštini toga društva na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli, može od tog novog društva zahtijevati da preuzme udjele koji bi mu pripali na temelju podjele, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu.

(3) Ako novo društvo ima drukčiji pravni ustroj od društva koje se dijeli, svaki član društva koje se dijeli koji je na skupštini toga društva na zapisnik izjavio protivljenje odluci o podjeli, može od tog novog društva zahtijevati da preuzme udjele koji bi mu pripali na temelju podjele, uz plaćanje primjerene otpremnine u novcu.

(4) Protivljenje iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka može na zapisnik izjaviti i onaj član društva koje se dijeli koji je glasovao za odluku o podjeli.

(5) Pravo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ima i onaj član društva koje se dijeli koji nije sudjelovao u radu skupštine kada se odlučivalo o podjeli, ako mu je sudjelovanje bilo protupravno onemogućeno, ako skupština nije bila valjano sazvana ili ako predmet odlučivanja nije bio pravilno objavljen.

(6) Članu društva koji ima pravo na otpremninu iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka društvo ili društva koja mu je duguju moraju na njegov zahtjev dati osiguranje. Zahtjev za osiguranjem član društva mora istaknuti zajedno sa zahtjevom za isplatu otpremnine.

(7) Zahtjev za isplatu otpremnine u smislu odredbi stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, član društva može postaviti najkasnije u roku od dva mjeseca računajući od dana objave upisa podjele u sudski registar. Primjerena otpremnina mora se ponuditi u roku od mjesec dana od dana primitka

zahtjeva. Rok za prihvat ponude je mjesec dana. Otpremnina se mora isplatiti u roku od dva mjeseca od prihvata ponude.

(8) Iznos primjerene otpremnine izračunava se vodeći računa o procjeni vrijednosti društva koje se dijeli sadržanog u reviziji podjele na temelju koje je ocijenjena primjerenost omjera zamjene i rasporeda udjela. Otpremnina se od trenutka upisa podjele u sudski registar ukamaćuje po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke uvećanoj za **pet postotnih** poena za vrijeme do isplate dioničarima odnosno članovima društva.

Isključenje razloga za pobijanje, sudsko utvrđivanje iznosa otpremnine

Članak 550.k

(1) Odluka o podjeli ne može se pobijati samo zbog toga što:

1. udjeli u novom društvu, zajedno s doplatom u novcu ako se takva plaća, nisu s obzirom na omjer zamjene utvrđen u planu podjele, primjerena nadoknada za udjele u društvu koje se dijeli.

2. iznos otpremnine iz članka 550.j ovoga Zakona nije primjeren ili zbog toga što otpremnina nije bila ponuđena ili nije bila pravilno ponuđena,

3. utvrđenje odnosno obrazloženje omjera zamjene udjela i doplate u novcu, ako se takva plaća, sadržano u izvješću uprave o podjeli, izvješću revizora podjele odnosno izvješću nadzornog, odnosno upravnog odbora, nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Član društva koji je pravodobno postavio odgovarajući zahtjev ali mu u propisanom roku nije ponuđena primjerena otpremnina ili ponuđena otpremnina nije primjerena, može do isteka roka koji je u članku 550.i stavak 7. ovoga Zakona propisan za prihvat ponude od suda nadležnog prema mjestu sjedišta društva koje se dijeli, zatražiti da utvrdi iznos primjerene **otpremnine**. **Više postupaka koji se vode sud će spojiti. Odredi li sud da otpremnina nije ponuđena ili da ponuđena otpremnina nije primjerena pa odredi primjerenu otpremninu, naložit će društvu da članovima društva koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.**

Prijava za upis podjele u sudski registar

Članak 550.l

(1) Prijavu za upis podjele u sudski registar podnose članovi uprava, **odnosno izvršni direktori** i predsjednici nadzornih, odnosno upravnih odbora, ako društvo ima taj organ, svih društava koja sudjeluju u podjeli.

(2) Prijava se podnosi registarskom sudu nadležnom po mjestu sjedišta društva koje se dijeli.

(3) Prijavi se prilažu:

1. plan podjele,

2. zapisnik sa skupštine na kojoj je donesena odluka o podjeli,

3. naknadne izjave o suglasnosti s odlukom o podjeli, ako su dane,

4. izjave o suglasnosti pojedinih članova društva s posebnim pravima, ako su takve izjave potrebne,

5. izvješće uprave, **odnosno izvršnih direktora** o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

6. izvješće revizora podjele, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

7. izvješće nadzornog, odnosno upravnog odbora o podjeli, osim ako su se članovi društva odrekli tog izvješća,

8. isprave koje je potrebno priložiti za upis novih društava u sudski registar, uz odgovarajuću primjenu odredbi ovoga Zakona o osnivanju odgovarajućih društava,

9. ako je za podjelu potrebna suglasnost ili dozvola nekog državnog organa ili institucije s javnopravnim ovlastima, takva suglasnost ili dozvola,

10. dokaz da je skupština na kojoj se odlučivalo o podjeli pripremljena i sazvana suglasno odredbi članka 550.g stavka 1. ovoga Zakona,

11. izjava treće osobe s ponudom novčane doplate dana u propisanom obliku (članak 550.b stavak 4.),

12. dokaz o danom osiguranju iz članka 550.j stavka 6. ovoga Zakona, ako je zahtjev postavljen prije podnošenja prijave,

13. izjavu uprave, **odnosno izvršnih direktora** društva koje se dijeli o tome

– da protiv odluke skupštine o podjeli u propisanom roku nije bila podignuta tužba za njeno pobijanje ili da do dana podnošenja prijave nije podignuta tužba za utvrđivanje **ništetnosti** odluke ili

– da je tužbeni zahtjev, ako je podignut iz razloga navedenog u prethodnom podstavku ove točke pravomoćno odbijen ili da je tužba odbačena odnosno povučena ili

– da su svi članovi društva dali izjavu u obliku javnobilježničke isprave kojom se odriču prava na pobijanje odluke o podjeli ili pozivanja na **ništetnost**. Izričitu izjavu o odricanju zamjenjuje jednoglasna odluka glavne skupštine dioničkog društva ili jednoglasna odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću istog sadržaja, zabilježena u javnobilježničkom zapisniku, ali samo ako su na skupštini društva koje se dijeli sudjelovali svi članovi društva koje se dijeli.

(4) Prijava i prilozi navedeni u stavku 3. ovoga članka podnose se u onoliko primjeraka koliko se novih društava osniva radi provođenja podjele uz jedan primjerak prijave i svih priloga za registarski sud kod kojeg je upisano društvo koje se dijeli.

Upis podjele

Članak 550.m

U sudski registar suda nadležnog po mjestu sjedišta društva koje se dijeli istodobno se upisuju podjela i osnivanje novih društava. Pri upisu novih društava upisuje se naznaka da se ona osnivaju u postupku provođenja podjele. O upisu osnivanja novih društava taj sud upućuje obavijest registarskom sudu nadležnom po mjestu sjedišta pojedinog novog društva. Zajedno s obavješću dostavlja se primjerak prijave sa svim prilozima.

Pravne posljedice upisa

Članak 550.n

(1) Upisom podjele u sudski registar nastupaju sljedeće pravne posljedice:

1. dijelovi imovine društva koje se dijeli, obveze i pravni odnosi, suglasno planu podjele sveopćim sljedništvom prelaze na nova društva, a ako neki dio imovine nije planom podjele raspoređen ili to suglasno planu podjele ne bi bilo moguće učiniti, takav dio imovine ili naknada za njega rasporedit će se na sva nova društva u istom omjeru kao što im je prema planu podjele pripala raspoređena neto imovina društva koje se dijeli,

2. kod podjele razdvajanjem dolazi do prestanka društva koje se dijeli,

3. kod podjele odvajanjem stupaju na snagu planom podjele predviđene izmjene statuta ili društvenog ugovora, a temeljni kapital društva koje se dijeli smatra se smanjenim, ako je takvo smanjenje bilo predviđeno planom podjele,

4. članovi društva koje se dijeli stječu udjele u novim društvima suglasno planu podjele; prava trećih osoba koja su postojala na udjelima u društvu koje se dijeli nastavljaju se na udjelima u novim društvima za koje su ovi zamijenjeni i na dodatnim isplatama u novcu, ako je takvih bilo,

5. prestaje pravna odlučnost nedostatka javnobilježničkog oblika odluke o podjeli.

(2) Nedostaci odluke o podjeli ne utječu na valjanost upisa i na pravne posljedice podjele iz stavka 1. ovoga članka. Tužitelj koji je prije upisa podjele u sudski registar podnio tužbu radi pobijanja odluke o podjeli ili utvrđenja njene **ništetnosti** može i bez suglasnosti tuženika preinačiti tužbeni zahtjev te zahtijevati naknadu štete koja mu je nastala upisom podjele u sudski registar.

(3) Dužnik društva koje se dijeli, sve dok nije obaviješten o tome kojemu novome društvu odnosno društvu koje je sudjelovalo u podjeli je prenesena njegova obveza, može valjano ispuniti svoju obvezu bilo kojemu od njih.

(4) Vjerovnik društva koje se dijeli, sve dok nije obaviješten o tome na koje od novih društava odnosno društava koja sudjeluju u podjeli je prešla **obveza iz njegove tražbine**, može zahtijevati njeno podmirenje od bilo kojeg od njih.

Osiguranje vjerovnika

Članak 550.o

(1) Za sve obveze društva koje se dijeli, a koje su nastale do upisa podjele u sudski registar odgovaraju, zajedno s onim društvom na koje je ta obveza prešla suglasno planu podjele, sva ostala društva koja su sudjelovala u podjeli, i to kao solidarni dužnici, ograničeno, do iznosa vrijednosti dijela imovine koja je prešla na svakog od njih suglasno planu podjele, umanjene za obveze koje su pojedinome društvu dodijeljene suglasno planu podjele.

(2) Vjerovnicima društva koje se dijeli, koji ne mogu zahtijevati ispunjenje obveze, nova društva, odnosno društva koja sudjeluju u podjeli moraju dati osiguranje, ako su vjerovnici svoje tražbine prijavili bilo kojemu od navedenih društava u roku od 6 mjeseci računajući od objave upisa podjele u sudski registar. Pravo na osiguranje nemaju oni vjerovnici društva koje se dijeli čije su tražbine osigurane u cijelosti razlučnim pravima kao ni oni koji imaju pravo prvenstvenog namirenja u stečaju. Zahtjev za davanje osiguranja za nedospjelu, uvjetnu ili neizvjesnu tražbinu ograničava se na iznos jednak procijenjenoj vrijednosti te tražbine prema stanju u vrijeme upisa podjele u sudski registar utvrđenoj savjesnom primjenom računovodstvenih standarda.

(3) O pravu iz stavka 2. ovoga članka vjerovnike društva koje se dijeli mora se upozoriti u objavi upisa podjele u sudski registar.

(4) Nakon primljenog osiguranja u smislu odredbe stavka 2. ovoga članka, vjerovnici se ne mogu pozivati na solidarnu odgovornost društava koja su sudjelovala u podjeli iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Imatelji zamjenjivih obveznica, obveznica s pravom na dividendu, obveznica s pravom prvenstva pri stjecanju dionica, kao i druge osobe koje su imale takva prava ili pravo sudjelovanja u dobiti društva koje se dijeli, ako im u novim društvima nisu dana jednaka takva prava ili im niti jedno od novih društava takva prava ne da naknadno, imaju pravo na primjerenu naknadu u novcu za čiju isplatu odgovaraju kao solidarni dužnici sva društva koja su sudjelovala u podjeli. Naknada se izračunava uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 491. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravo trećih osoba na obaviještenost

Članak 550.p

(1) Svaka osoba kojoj je podjelom povrijeđen pravni interes može od svakog od društava koje je sudjelovalo u podjeli zahtijevati obavijesti o tome kako su raspoređeni dijelovi imovine, obveze i pravni odnosi društva koje se dijeli. Ako društvo uskrati davanje takve obavijesti, ona se može zahtijevati putem suda.

(2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje sud nadležan po mjestu sjedišta društva od kojeg se traži obavijest. Sud može naložiti društvu od kojeg se zahtijeva obavijest da predoči poslovne knjige, da podnositelju zahtjeva ili umjesto njega ovlaštenom revizoru odnosno vještaku odgovarajuće struke dozvoli uvid u poslovne knjige, uz izričito preuzimanje obveze čuvanja tajnosti i obvezu vještaka da podnositelju zahtjeva priopći samo one podatke koji su prijeko potrebni za zaštitu njegovog pravnog interesa.

(3.) O snošenju troškova postupka sud odlučuje prema slobodnoj ocjeni.

Odjeljak 3.

PODJELA S PREUZIMANJEM

Primjena propisa o podjeli s osnivanjem

Članak 550.r

(1) Na podjelu s preuzimanjem odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 550.b do 550.p i članka 512. do 549. ovoga Zakona, osim ako odredbama ovoga članka nije propisano što drugo.

(2) Pri podjeli s preuzimanjem, uz odgovarajuću primjenu odredbi članaka navedenih u stavku 1. ovoga članka:

1. plan podjele nadomješta se ugovorom o podjeli i preuzimanju koji u obliku javnobilježničke isprave sklapaju uprave, **odnosno izvršni direktori** društva koje se dijeli i društva preuzimatelja,

2. novo društvo nadomješta se društvom preuzimateljem,

3. ako nakon **sklapanja ugovora o podjeli i preuzimanju**, a prije dana održavanja glavne skupštine dioničkog društva, odnosno skupštine društva s ograničenom odgovornošću koje se dijeli na kojoj se donosi odluka o podjeli, dođe do bitne promjene imovine i obveza toga društva, uprava, **odnosno izvršni direktori** društva koje se dijeli **moraju** o tome obavijestiti uprave, **odnosno izvršne direktore** svih društava preuzimatelja, kako bi o toj promjeni **mogli** izvijestiti svoje skupštine.

4. u ugovoru o podjeli i preuzimanju mora se navesti od kada udjeli u društvima preuzimateljima njihovim novim imateljima daju pravo na sudjelovanje u dobiti tih društava.

5. prijavu za upis podjele u sudski registar može podnijeti svako od društava sudionika podjele.

GLAVA VIII.

PRIJENOS IMOVINE

Prijenos imovine na osobe javnoga prava

Članak 551.

(1) Dioničko društvo može cijelu svoju imovinu bez provođenja likvidacije prenijeti na Republiku Hrvatsku, županiju, općinu ili grad.

(2) Za društvo koje prenosi svoju imovinu prema stavku 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o društvu koje se pripaja. Upisom prijenosa imovine dioničkoga društva u sudski registar u kojemu je ono upisano to društvo prestaje. Imovina društva zajedno s obvezama prelazi na preuzimatelja. Umjesto odnosa zamjene dionica, utvrđuju se oblik i visina naknade za prenijetu imovinu.

Obveza prijenosa imovine društva

Članak 552.

(1) Za valjanost ugovora kojim se društvo, osim u slučaju pripajanja, spajanja ili podjele, obvezuje prenijeti na drugoga cijelu svoju imovinu ili imovinu čija je vrijednost veća od četvrtine iznosa temeljnog kapitala, kad bi u ovom drugom slučaju to značilo značajnu strukturnu promjenu društva, potrebna je suglasnost glavne skupštine dana odlukom donesenom na način propisan u članku 301. ovoga Zakona, ako se istodobno s time ne mijenja i predmet poslovanja društva. Statutom se može odrediti da je za donošenje takve odluke potrebna veća većina, odnosno ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(2) Za sve vrijeme nakon objave poziva za glavnu skupštinu mora se u poslovnim prostorijama u sjedištu društva omogućiti dioničarima slobodan uvid u ugovor iz stavka 1. ovoga članka. Na njegov zahtjev svakom se dioničaru mora bez odgađanja dati presliku ugovora. Društvo nema te obveze ako je ugovor u isto to vrijeme dostupan na internetskoj stranici društva. Ugovor mora biti dostupan dioničarima i na glavnoj skupštini, a uprava, odnosno izvršni direktori društva ga moraju objasniti prije donošenja odluke o davanju suglasnosti. Mora ga se priložiti zapisniku s glavne skupštine.

(3) Ako prijenos imovine dovodi do prestanka društva, prijavi za upis nastupanja razloga za prestanak društva mora se priložiti primjerak ugovora o prijenosu imovine ovjeren od strane javnog bilježnika.

GLAVA IX.

PREOBLIKOVANJE DRUŠTAVA

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam

Članak 553.

Svako društvo može na temelju odluke organa društva i u skladu s odredbama članka 553. do 582. ovoga Zakona promijeniti oblik i nastaviti djelovati kao društvo drugoga oblika.

Vrijeme preoblikovanja

Članak 554.

(1) Društvo ne može promijeniti oblik prije nego što proteknu dvije godine od njegova upisa u sudski registar ili od upisa u taj registar posljednje promjene oblika društva.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na društva upisana u trgovački registar do dana početka primjene ovoga Zakona.

Isključenje likvidacije

Članak 555.

(1) Prilikom promjene oblika ne provodi se likvidacija društva.

(2) Društvo nad kojim se provodi postupak likvidacije na temelju odluke organa društva o prestanku društva ili zbog proteka vremena na koje je ono osnovano, može promijeniti oblik do početka diobe i isplate članovima ostatka likvidacijske mase, koji preostane nakon što se podmire vjerovnici društva.

(3) Oblik ne može promijeniti društvo nad kojim je otvoren stečajni postupak, osim u provedbi stečajnog plana.

Pravna osobnost i upis u registar

Članak 556.

(1) Nakon preoblikovanja društvo nastavlja djelovati kao ista pravna osoba, ali drugoga pravnoga oblika.

(2) Preoblikovanje društva upisuje se u sudski registar.

Odjeljak 2.

PREOBLIKOVANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA U DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Pretpostavke

Članak 557.

(1) Dioničko društvo može se preoblikovati u društvo s ograničenom odgovornošću.

(2) Odluku o preoblikovanju donosi glavna skupština društva glasovima koji predstavljaju najmanje devet desetina temeljnog kapitala zastupljenoga na glavnoj skupštini prilikom donošenja odluke. Statutom se može odrediti da je za to potrebna veća većina, a može se zahtijevati i ispunjenje dodatnih pretpostavki.

(3) Ako postoje dionice više rodova, za odluku glavne skupštine potrebna je suglasnost dioničara svakog roda dionica. Dioničari svakog roda dionica donose o suglasnosti posebnu odluku. Za to vrijede odredbe stavka 2. ovoga članka.

(4) U zapisniku s glavne skupštine mora se navesti koji su dioničari osobno odnosno preko punomoćnika glasovali za odluku o preoblikovanju odnosno koji su dioničari uskratili svoju suglasnost na odluku o preoblikovanju.

Sadržaj odluke

Članak 558.

Odluka o preoblikovanju sadržava:

1. tvrtku dioničkoga društva i tvrtku društva s ograničenom odgovornošću.

2. imena i prezimena, odnosno tvrtke članova društva s ograničenom odgovornošću s naznakom nominalnih iznosa njihovih poslovnih udjela,

3. upućivanje na društveni ugovor koji je prilog odluci i čini njezin sastavni dio.

Zamjena dionica

Članak 559.

(1) Preoblikovanjen dioničkoga društva u društvo s ograničenom odgovornošću dioničari postaju članovima društva s ograničenom odgovornošću i u njemu zamjenom stječu poslovne udjele razmjerno nominalnom iznosu svojih dionica odnosno temeljnom kapitalu koji otpada na njihove dionice bez nominalnog iznosa.

(2) Odlukom o preoblikovanju može se za neke dioničare odrediti nominalni iznos udjela koji nije razmjeran nominalnom iznosu njihovih dionica odnosno temeljnom kapitalu koji otpada na njihove dionice bez nominalnog iznosa ako se s time izričito suglase dioničari koji su time oštećeni. Suglasnost se daje u obliku javnobilježničke isprave.

(3) Na zamjenu dionica za udjele na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 230. stavka 3. i 4. i članka 364. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Upis u sudski registar

Članak 560.

(1) Nakon što se donese odluka o preoblikovanju društvo s ograničenom odgovornošću podnosi registarskome sudu prijavu za upis preoblikovanja u sudski registar.

(2) Prijavi za upis preoblikovanja u sudski registar prilažu se:

1. odluka o preoblikovanju,

2. popis članova društva s naznakom nominalnih iznosa njihovih udjela, a ako dioničari nisu poznati, brojeve isprava o dionicama i udjele u društvu s ograničenom odgovornošću koji se na njih odnose,

3. ako je to potrebno, izjave iz članka 559. stavka 2. ovoga Zakona,

4. imena i prezimena članova uprave društva s ograničenom odgovornošću i njihovo prebivalište, te njihovi osobni identifikacijski brojevi.

(3) Uz prijavu članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** dioničkoga društva moraju izjaviti koliko je dioničara neposredno ili preko punomoćnika sudjelovalo u radu glavne skupštine, a koliko ih to nije učinilo.

Učinak upisa

Članak 561.

Upisom preoblikovanja u sudski registar:

1. dioničko društvo nastavlja djelovati kao društvo s ograničenom odgovornošću,

2. dionice postaju poslovni udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću određeni brojem i nominalnim iznosima dionica odnosno temeljnim kapitalom koji otpada na dionice bez nominalnog iznosa pojedinih bivših dioničara, a sada članova društva s ograničenom odgovornošću,

3. prava koja su treće osobe stekle na dionicama vrijede glede poslovnih udjela u koje su pretvorene,

4. članovi uprave, **odnosno izvršni direktori** i **članovi** nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkog društva postaju članovima uprave i nadzornoga odbora društva s ograničenom odgovornošću, ako odlukom o preoblikovanju nije što drugo određeno **i ako to društvo ima nadzorni odbor.**

Posebna prava dioničara

Članak 562.

(1) Na zahtjev svakog dioničara koji je glasovao protiv donošenja odluke o preolikovanju dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću društvo mora otkupiti njegov udio plaćanjem primjerene novčane naknade ako taj dioničar to zatraži u roku od dva mjeseca od kada je objavljen upis preoblikovanja u trgovački registar. Ako je protiv odluke o preoblikovanju podignuta tužba kojom se ta odluka pobija, taj rok počinje teći od dana kada je tužba bila pravomoćno odbačena ili je tužbeni zahtjev bio pravomoćno odbijen. Dioničar se može odreći toga prava izričitom pisanom izjavom.

(2) Dioničar i društvo sporazumno utvrđuju novčanu naknadu za otkupljeni udio iz stavka 1. ovoga članka. Ne postignu li taj sporazum u roku od 30 dana od dana kada je dioničar postavio zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, društvo je dužno dioničaru platiti primjerenu naknadu koju na prijedlog dioničara ili društva odredi sud. Pritom treba uzeti u obzir odredbu članka 211. obog Zakona. **Više postupaka koji se vode sud će spojiti. Odredi li sud primjerenu naknadu, naložit će društvu da dioničarima koji su sudjelovali u postupku nadoknadi troškove potrebne za vođenje postupka.**

(3) Odluka iz članka 557. stavka 2. ovoga Zakona ne može se pobijati zbog toga što naknada iz prethodnoga stavka nije plaćena ili zbog toga što nije primjerena.

Zaštita vjerovnika

Članak 563.

Vjerovnik društva čija je tražbina nastala prije objave upisa preoblikovanja društva u sudski registar, može u roku od šest mjeseci od upisa preoblikovanja u taj registar zahtijevati osiguranje svojih tražbina, ako ona još nisu dospjela. U objavi upisa preoblikovanja društva u sudski registar uputit će se na to pravo vjerovnika.

Odjeljak 3.

PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U DIONIČKO DRUŠTVO

Pretpostavke

Članak 564.

(1) Odlukom skupštine društvo s ograničenom odgovornošću može se preoblikovati u dioničko društvo.

(2) Na preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o društvu s ograničenom odgovornošću kojima se uređuje izmjena društvenog ugovora.

(3) Ako se poslovni udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću mogu ustupiti samo uz suglasnost jednoga ili više članova društva, društvo se ne može preoblikovati bez suglasnosti tih članova.

(4) Ako članovi društva s ograničenom odgovornošću osim obveze uplate temeljnoga uloga imaju prema društvu i drugih obveza, te ako prilikom preoblikovanja te obveze ne mogu ispuniti, s odlukom o preoblikovanju moraju se suglasiti i ti članovi društva.

Sadržaj odluke

Članak 565.

(1) Odluka o preoblikovanju sadržava:

1. tvrtku društva s ograničenom odgovornošću i tvrtku dioničkoga društva,

2. iznos temeljnoga kapitala, broj i nominalni iznos dionica ako one glase na nominalne iznose,

3. statut dioničkoga društva,

4. imena i prezimena članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkoga društva,

5. imena **i prezimena** članova društva koji su glasovali za preoblikovanje.

(2) Ako je odlukom o preoblikovanju utvrđen nominalni iznos dionice koji nije manji od najnižeg iznosa propisanog u članku 163. stavku 1. ovoga Zakona, ali ukupni nominalni iznos dionica, odnosno dio temeljnog kapitala koji otpada na dionice bez nominalnog iznosa koje bi imale pripasti nekome dioničaru nije jednak nominalnom iznosu njegovoga poslovnog udjela u društvu s ograničenom odgovornošću, s odlukom se mora suglasiti oštećeni dioničar izjavom danom u obliku javnobilježničke isprave.

Ispitivanje osnivanja i odgovornost članova društva

Članak 566.

(1) Ako odredbama ovoga odjeljka nije drugačije određeno, na preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 175. i 176., članka 181. do 184., članka 188. i članka 191. do 194. ovoga Zakona.

(2) U izvješću iz članka 181. ovoga Zakona navode se podaci o poslovima i o stanju društva s ograničenom odgovornošću.

Zamjena udjela

Članak 567.

(1) Na zamjenu udjela za dionice na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 230. ovoga Zakona o oglašavanju isprava o dionicama nevažećima.

(2) Na spajanje udjela na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 346. ovoga Zakona o oglašavanju dionica nevažećima.

(3) Za zamjenu poslovnih udjela za dionice, kao ni za spajanje udjela nije potrebno odobrenje suda.

Upis u sudski registar

Članak 568.

(1) Nakon što se donese odluka o preoblikovanju, dioničko društvo podnosi sudu prijavu za upis preoblikovanja u sudski registar.

(2) Prijavi za upis preoblikovanja u sudski registar prilažu se:

1. odluka o preoblikovanju,

2. imena **i prezimena**, osobni identifikacijski broj i prebivalište članova uprave i nadzornog, odnosno upravnog odbora

dioničkoga društva,

3. izvješća o reviziji članova uprave, **odnosno izvršnih direktora,** članova nadzornog, odnosno upravnog odbora i revizora o obavljenom ispitivanju prema odredbama članka 182. i 183. ovoga Zakona s odgovarajućim ispravama.

(3) Zajedno s upisom preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo objavljuju se imena **i prezimena, osobni identifikacijski broj i prebivalište** članova nadzornog, odnosno upravnog odbora.

Učinak upisa

Članak 569.

Upisom preoblikovanja u sudski registar:

1. društvo s ograničenom odgovornošću nastavlja djelovati kao dioničko društvo,

2. poslovni udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću zamjenjuju se dionicama dioničkoga društva,

3. prava koja su treće osobe stekle na poslovnim udjelima vrijede glede dionica u koje su pretvoreni,

4. članovi uprave društva s ograničenom odgovornošću postaju članovima uprave, **odnosno izvršni direktori** dioničkoga društva, a članovi nadzornoga odbora društva s ograničenom odgovornošću članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkog društva, ako odlukom o preoblikovanju nije što drugo određeno.

Posebna prava člana društva

Članak 570.

(1) Na zahtjev svakog člana društva koji je u zapisnik izjavio da glasuje protiv odluke o preoblikovanju društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, društvo mora otkupiti njegove dionice ako taj član društva to zatraži u roku od dva mjeseca od dana kada je objavljen upis preoblikovanja u sudski registar. Član društva može se odreći toga prava izričitom pisanom izjavom.

(2) Član društva i društvo sporazumno utvrđuju novčanu naknadu za otkupljene dionice iz stavka 1. ovoa članka. Ne postignu li taj sporazum u roku od 30 dana od dana kada je taj član postavio zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, društvo je dužno dionice koje mu pripadaju u njegovo ime i za njegov račun izložiti prodaji na **uređenom tržištu** ili na javnoj dražbi, ako dionice **nisu uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja**, te mu predati, nakon odbitka troškova prodaje, iznos ostvaren prodajom. Na prodaju iz ovoga stavka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 346. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Odluka o preoblikovanju ne može se pobijati zbog toga što naknada iz prethodnoga stavka nije plaćena.

(4) Odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka ne ograničava se pravo člana društva da raspolaže svojim dionicama prenoseći ih drugim osobama. Ograničenja prava na prijenos dionica sadržana u statutu društva u tome se slučaju ne primjenjuju.

Odjeljak 4.

PREOBLIKOVANJE DIONIČKOGA DRUŠTVA U JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO I U KOMANDITNO DRUŠTVO

Pretpostavke

Članak 571.

(1) Dioničko društvo može se na temelju odluke glavne skupštine preoblikovati u javno trgovačko društvo.

(2) Za odluku o preoblikovanju dioničkoga društva u javno trgovačko društvo moraju glasovati svi prisutni dioničari. Dioničari koji nisu prisustvovali glavnoj skupštini moraju se suglasiti s preoblikovanjem davanjem izjave u obliku javnobilježničke isprave.

Sadržaj odluke i postupak preoblikovanja

Članak 572.

(1) Odluka o preoblikovanju sadržava:

1. tvrtku dioničkoga društva i tvrtku javnoga trgovačkoga društva u koje se ono preoblikuje,

2. imena i prezimena svih članova društva s naznakom njihovih udjela,

3. upućivanje na društveni ugovor koji je prilog odluci i čini njen sastavni dio.

(2) Svi članovi društva moraju izričito prihvatiti društveni ugovor u obliku javnobilježničke isprave.

(3) Glavnoj skupštini koja odlučuje o preoblikovanju treba pridonijeti financijska izvješća izrađena s danom od kada članovi javnoga trgovačkoga društva treba da sudjeluju u dobiti i u snošenju gubitaka društva. Ako to treba da bude nakon što glavna skupština donese odluku o preoblikovanju, financijska izvješća treba podnijeti s danom koji nije više od šest mjeseci prije donošenja te odluke. Izvješća se prilažu zapisniku s glavne skupštine.

Upis u sudski registar

Članak 573.

(1) Nakon što se donese odluka o preoblikovanju, javno trgovačko društvo podnosi registarskome sudu prijavu za upis preoblikovanja u sudski registar.

(2) Prijavi za upis preoblikovanja u sudski registar prilažu se:

1. odluka o preoblikovanju,

2. popis članova javnoga trgovačkoga društva,

3. izjave članova društva o prihvaćanju društvenog ugovora,

4. izjave članova koji nisu prisustvovali glavnoj skupštini o suglasnosti iz članka 571. stavka 2. ovoga Zakona dane u obliku javnobilježničke isprave.

(3) Na upis preoblikovanja dioničkoga društva u javno trgovačko društvo na odgovarajući način primjenjuje se odredba članka 70. ovoga Zakona.

Učinak upisa

Članak 574.

Nakon upisa preoblikovanja u sudski registar:

1. dioničko društvo nastavlja djelovati kao javno trgovačko društvo,

2. članovi javnoga trgovačkoga društva odgovaraju osobno, neograničeno i solidarno vjerovnicima društva i za one obveze društva koje su nastale prije upisa preoblikovanja u sudski registar,

3. prestaju sve ovlasti uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkoga društva.

Članak 575.

Brisan

Preoblikovanje dioničkoga društva u komanditno društvo

Članak 576.

Na preoblikovanje dioničkoga društva u komanditno društvo na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 571. do 574. ovoga Zakona. U odluci glavne skupštine dioničkoga društva o preoblikovanju toga društva u komanditno društvo moraju se navesti komanditori i njihovi ulozi u komanditno društvo.

Odjeljak 5.

PREOBLIKOVANJE DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO I U KOMANDITNO DRUŠTVO

Odgovarajuća primjena odredbi o preoblikovanju dioničkoga društva

Članak 577.

Na preoblikovanje društva s ograničenom odgovornošću u javno trgovačko društvo i u komanditno društvo na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o preoblikovanju dioničkoga društva u javno trgovačko društvo i u komanditno društvo.

Odjeljak 6.

PREOBLIKOVANJE DRUŠTAVA OSOBA U DRUŠTVA KAPITALA

Pretpostavke

Članak 578.

Javno trgovačko društvo i komanditno društvo mogu se odlukom svih članova društva preoblikovati u dioničko društvo.

Sadržaj odluke i postupak preoblikovanja

Članak 579.

(1) Odluka o preoblikovanju sadržava

1. tvrtku javnoga trgovačkoga društva, odnosno komanditnoga društva i tvrtku dioničkoga društva,

2. iznos temeljnoga kapitala, broj i rod dionica, te druge izmjene statuta potrebne za preoblikovanje u dioničko društvo,

3. imena i prezimena članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora društva.

(2) Članovima javnoga trgovačkoga društva ili komanditnoga društva za donošenje odluke o preoblikovanju u dioničko društvo treba podnijeti financijska izvješća za posljednju poslovnu godinu i posljednja periodička financijska izvješća. Ako su financijska izvješća potrebna za obračun sa članovima društva, mora ih se izraditi s danom koji je za to mjerodavan. Izvješća se prilažu zapisniku.

Upis u sudski registar

Članak 580.

(1) Nakon što se donese odluka o preoblikovanju javno trgovačko društvo, odnosno komanditno društvo podnose sudu prijavu za upis preoblikovanja u sudski registar.

(2) Prijavi za upis preoblikovanja u sudski registar prilažu se:

1. odluka o preoblikovanju,

2. izjave svih članova javnoga trgovačkoga društva, odnosno svih komplementara o suglasnosti s odlukom o preoblikovanju dane u obliku javnobilježničke isprave,

3. popis dioničara s naznakom broja dionica koje pripadaju svakome od njih,

4. imena i prezimena članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornog, odnosno upravnog odbora dioničkoga društva i njihovi osobni identifikacijski brojevi,

5. izvješća o reviziji članova uprave, **odnosno izvršnih direktora** i **članova** nadzornoga odbora društva, te revizora o objavljenom ispitivanju po odredbama članka 182. i 183. ovoga Zakona.

Učinak upisa

Članak 581.

Nakon upisa preoblikovanja u sudski registar:

1. javno trgovačko društvo, odnosno komanditno društvo nastavljaju djelovati kao dioničko društvo,

2. članovi javnoga trgovačkoga društva, odnosno komplementari i komanditori komanditnoga društva postaju dioničari razmjerno svojim dotadašnjim udjelima u društvu,

3. preoblikovanje ne utječe na odgovornost članova javnoga trgovačkoga društva, odnosno komplementara komanditnoga društva za obveze koje je to društvo preuzelo.

Preoblikovanje u društvo s ograničenom odgovornošću

Članak 582.

Na preoblikovanje javnoga trgovačkoga društva ili komanditnga društva u društvo s ograničenom odgovornošću na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 578. do 581. ovoga Zakona.

DIO TREĆI

GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE

Pojam

Članak 583.

(1) Gospodarsko interesno udruženje (udruženje) je pravna osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihova poslovanja te da bi poboljšale ili povećale njihov učinak ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit.

(2) Udruženje iz stavka 1. ovoga članka osniva se bez temeljnoga kapitala. Djelatnost udruženja mora biti u vezi s gospodarskim djelatnostima njegovih članova kao pomoćna djelatnost njihovim članovima. Prava članova ne mogu se izraziti vrijednosnim papirima. Drugačija odredba ugovora o osnivanju ili odluka članova udruženja je **ništetna**.

Predmet poslovanja

Članak 584.

Predmet poslovanja udruženja mora biti u svezi s gospodarskim djelatnostima koje obavljaju članovi udruženja s time da uz to može obavljati samo pomoćnu djelatnost Udruženje ne može:

1. ostvarivati neposredne ni posredne ovlasti vođenja ni nadzora nad djelovanjem poduzeća njegovih članova, drugih društava i fizičkih osoba,

2. neposredno ni posredno držati dionice ili udjele u poduzećima članova; ono to ne može činiti ni u drugim poduzećima izuzev kada je to potrebno radi ostvarenja cilja udruženja ali samo za račun članova,

3. biti članom drugoga udruženja,

4. pribavljati sredstva na tržištu kapitala.

Članak 585.

(2) Ako ovim dijelom ovoga Zakona nije što drugo određeno, na udruženje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o javnome trgovačkome društvu.

Članovi udruženja

Članak 586.

Članovi udruženja mogu biti osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost. U udruženje se mogu učlaniti i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima uređenim posebnim propisima.

Ugovor o osnivanju

Članak 587.

(1) Ugovor o osnivanju udruženja sklapa se u obliku javnobilježničke isprave i mora sadržavati:

1. tvrtku udruženja,

2. sjedište udruženja,

3. predmet poslovanja zbog kojega se udruženje osniva,

4. tvrtku, odnosno ime i prezime, pravni oblik, sjedište, odnosno prebivalište članova udruženja te registar i broj pod kojim su u tome registru upisani,

5. vrijeme trajanja udruženja ako se ono ne osniva na neodređeno vrijeme.

(2) Podaci iz ugovora i njihove izmjene imaju učinak prema trećima od dana objave.

Prijava za upis u sudski registar

Članak 588.

(1) Udruženje se upisuje u sudski registar suda na čijem se području nalazi sjedište udruženja navedeno u ugovoru o osnivanju.

(2) Prijava za upis iz stavka 1. ovoga članka mora pored podataka navedenih u članku 587. ovoga Zakona sadržavati i imena i prezimena članova uprave, njihove porezne brojeve, prebivalište i ovlaštenje za zastupanje udruženja.

(3) Radi upisa u sudski registar moraju se prijaviti i:

1. izmjene podataka navedenih u stavku 2. ovoga članka,

2. oglašavanje udruženja **ništetnim**,

3. osnivanje i prestanak podružnica,

4. prestanak udruženja,

5. imena likvidatora udruženja, njihovi osobni identifikacijski brojevi, prebivalište i ovlaštenje za zastupanje kao i promjena tih podataka,

6. okončanje likvidacije udruženja,

7. klauzulu ugovora, odnosno odredbu pravnoga akta koja po odredbi članka 592. stavka 4. ovoga Zakona oslobađa novoga člana udruženja od odgovornosti za obveze udruženja nastale prije njegova pristupanja udruženju.

(4) Prijavu za upis udruženja i za sve promjene upisa u sudski registar podnose svi članovi uprave udruženja, a za upis okončanja likvidacije udruženja svi likvidatori.

(5) Prijavi za upis iz stavka 2. i 3. ovoga članka ovisno o upisu prilažu se:

1. ugovor o osnivanju udruženja i pravni akt iz članka 592. stavka 4. ovoga Zakona,

2. izmjene ugovora iz prethodne točke ovoga stavka uključujući i sve izmjene članstva u udruženju,

3. odluka o osnivanju i ukidanju podružnice,

4. sudska odluka kojom se udruženje oglašava **ništetnim**,

5. odluke o imenovanju i opozivu članova uprave udruženja i o tome djeluju li pojedinačno ili skupno, a ako se radi o imenovanju, njihove izjave da ne postoje zapreke za imenovanje iz članka

239. stavka 2. ovoga Zakona,

6. izjava člana kojom ustupa svoj udio ili dio udjela u udruženju te odluku ostalih članova kojom se na to daje suglasnost,

7. odluka članova ili suda o prestanku udruženja,

8. odluka o postavljanju i opozivu likvidatora udruženja,

9. odluka o okončanju likvidacije,

10. odluka o promjeni sjedišta udruženja.

Objava upisa

Članak 589.

Na način propisan u članku 64. ovoga Zakona objavljuju se i:

1. podaci iz ugovora o osnivanju udruženja navedeni u članku 587. ovoga Zakona i njihove izmjene,

2. broj i datum upisa udruženja kao i njegova brisanja iz trgovačkog registra, 3. skraćeni navodi podataka iz isprava navedenih u članku 588. stavku 5. točki 3. do 10. ovoga Zakona uz napomenu da se isprave o tome nalaze u sudskom registru.

Članak 590.

Brisan

Postupanje u ime udruženja prije upisa u sudski registar

Članak 591.

Na prava i obveze koje se prije upisa udruženja u sudski registar steknu ili preuzmu u ime udruženja primjenjuju se odredbe članka 6. ovoga Zakona.

Odgovornost članova udruženja za obveze

Članak 592.

(1) Članovi udruženja odgovaraju za obveze udruženja neograničeno cijelom svojom imovinom.

(2) Do okončanja likvidacije udruženja vjerovnik može po svome izboru zahtijevati ispunjenje obveze iz stavka 1. ovoga članka od svakoga člana udruženja, ako prethodno u pisanom obliku pozove udruženje da podmiri svoju obvezu a ono to ne učini ni u primjerenome roku po primitku poziva.

(3) Novi član udruženja odgovara i za obveze udruženja koje su nastale prije njegova pristupanja udruženju.

(4) Klauzulom sadržanom u ugovoru o osnivanju ili odredbom u pravnome aktu kojim se novoga člana prima u udruženje može ga se osloboditi od odgovornosti za obveze iz stavka 3. ovoga članka. To oslobođenie ima učinka prema trećima samo ako je objavljeno.

Podjela dobiti i snošenje izdataka udruženja

Članak 593.

(1) Dobit ostvarena obavljanjem djelatnosti udruženja jest dobit članova i dijeli se među njima u omjeru određenom ugovorom o osnivanju udruženja, a ako o tome u njemu nema odredaba, na jednake dijelove.

(2) Iznos za koji izdaci prelaze prihode udruženja treba da snose njegovi članovi u omjeru koji je predviđen ugovorom o osnivanju, a ako o tome u njemu nema odredaba, na jednake dijelove.

Ustupanje sudjelovanja u udruženju

Članak 594.

(1) Svaki član udruženja može djelomično ili u cjelini ustupiti svoj udio u udruženju drugome članu ili trećoj osobi. Ustupanje je moguće samo ako se s time suglase svi ostali članovi udruženja.

(2) Član udruženja može svoje sudjelovanje u udruženju koristiti za davanje osiguranja, ali samo onda ako se s time slože svi ostali članovi udruženja, osim ako ugovor o osnivanju udruženja ne određuje što drugo. Onaj kome je dano osiguranje ne može na temelju toga postati članom udruženja.

Primanje novoga člana

Članak 595.

O primanju novoga člana jednoglasno odlučuju svi članovi udruženja.

Otkaz člana

Članak 596.

(1) Član može otkazati članstvo u udruženju po odredbama sadržanim u ugovoru o osnivanju udruženja, a ako u njemu o tome nema odredaba, uz suglasnost svih ostalih članova udruženja.

(2) Svaki član može otkazati članstvo iz važnog razloga.

Isključenje člana

Članak 597.

(1) Člana se može isključiti iz udruženja iz razloga sadržanih u ugovoru o osnivanju udruženja a u svakome slučaju onda ako grubo povrijedi svoje obveze, ako prouzroči teške smetnje u radu udruženja ili ako postoji opasnost da će te smetnje prouzročiti.

(2) Člana se može po tužbi na prijedlog većine ostalih članova udruženja isključiti odlukom suda, osim ako ugovor o osnivanju udruženja ne određuje nešto drugo.

Istupanje člana

Članak 598.

(1) Član istupa iz udruženja u slučaju smrti, ako više ne ispunjava uvjete iz članka 586. ovoga Zakona, ako članstvo otkaže njegov vjerovnik po odredbama članka 101. ovoga Zakona ili ako je nad njime otvoren stečajni postupak.

(2) Ako član umre, njegovi nasljednici ne mogu naslijediti članstvo, osim pod uvjetima predviđenim ugovorom o osnivanju udruženja, a ako u njemu o tome nema odredaba, samo uz suglasnost svih ostalih članova.

(3) Čim član istupi iz udruženja, uprava udruženja o tome izvješćuje ostale članove, a registarskome sudu mora podnijeti prijavu za upis istupanja člana u sudski registar. To može učiniti i član koji je istupio te svaki drugi član udruženja.

(4) Nakon istupanja člana udruženje i dalje postoji, a da na to ne utječu prava trećih osoba stečena po članku 594. stavku 1. ovog Zakona i stavku 2. ovoga članka, i to pod uvjetima predviđenima u ugovoru o osnivanju ili određenima jednoglasnom odlukom preostalih članova, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

(5) Ako član istupi iz udruženja zbog otkaza njegova vjerovnika ne primjenjuju se odredbe članka 109. ovoga Zakona.

Prava i obveze člana koji je izašao iz udruženja

Članak 599.

(1) Izađe li član iz udruženja, osim u slučaju iz članka 594. stavka 1. ovoga Zakona, njegova prava i obveze u odnosu na udruženje određuju se na temelju stanja imovine udruženja kakvo je bilo u vrijeme njegova izlaska iz udruženja.

(2) Vrijednost prava i obveza člana ne može se unaprijed odrediti u paušalnom iznosu.

Odgovornost člana koji je izašao iz udruženja

Članak 600.

Član koji izađe iz udruženja odgovara na način propisan u članku 592. stavku 1. ovoga Zakona za obveze udruženja koje su nastale prije njegova izlaska iz udruženja.

Organi udruženja

Članak 601.

(1) Organe udruženja čine članovi koji djeluju zajedno i uprava koja se sastoji od jednog ili više članova. Ugovorom o osnivanju mogu se predvidjeti drugi organi. U tom se slučaju određuju i njihove ovlasti.

(2) Članovi udruženja koji djeluju kao organ mogu donositi sve odluke koje su potrebne za ostvarenje predmeta poslovanja udruženja.

Odlučivanje

Članak 602.

(1) Svaki član ima jedan glas. Ugovorom o osnivanju udruženja može se određenim članovima dati i više glasova pod uvjetom da jedan član ne može sam imati većinu glasova.

(2) Članovi mogu samo jednoglasno donositi odluke o:

1. izmjeni predmeta poslovanja udruženja,

2. izmjeni broja glasova koji pripadaju članu udruženja,

3. izmjeni uvjeta za donošenje odluka,

4. produženju trajanja udruženja iznad vremena određenog ugovorom o osnivanju,

5. izmjeni doprinosa svakoga ili pojedinoga člana udruženja za financiranje udruženja,

6. izmjeni bilo koje druge obveze člana, osim ako ugovor o osnivanju ne određuje što drugo,

7. svakoj drugoj izmjeni ugovora o osnivanju, osim ako ugovor ne određuje što drugo.

(3) U svim slučajevima za koje se ovim Zakonom ne određuje da se odluke moraju donijeti jednoglasno, ugovorom o osnivanju mogu se predvidjeti uvjeti koji se moraju ispuniti za odlučivanje i većina koja je potrebna za donošenje svih ili određenih odluka. Ako u ugovoru o tome nema odredaba odluke se donose jednoglasno.

(4) Na poticaj člana uprave ili na zahtjev člana udruženja član odnosno članovi uprave dužni su se posavjetovati sa članovima udruženja kako bi donijeli odluku.

Pravo na obavještavanje

Članak 603.

Svaki član ima pravo da od uprave traži obavještenja o poslovima udruženja te pravo uvida u poslovne knjige i u dokumentaciju udruženja.

Vođenje poslova

Članak 604.

(1) Poslove udruženja vode jedna ili više fizičkih osoba koje se u upravu udruženja imenuju ugovorom o osnivanju ili odlukom članova. Članovima uprave ne mogu biti osobe koje po odredbama ovoga Zakona ne mogu biti članovi uprave ili nadzornog odbora trgovačkoga društva.

(2) U ugovoru o osnivanju udruženja, a ako u njemu o tome nema odredaba jednoglasno donesenom odlukom svih članova, postavljaju se uvjeti za imenovanje i opoziv članova uprave i određuju njihove ovlasti.

(3) Ako nisu postavljeni uvjeti za imenovanje i opoziv članova uprave kako je to predviđeno stavkom 2. ovoga članka Zakona, članove uprave imenuje se i opoziva njihovo imenovanje jednoglasnom odlukom članova udruženja. Svaki član udruženja može tužbom podignutom kod suda iz članka 40. ovoga Zakona zatražiti da sud presudom opozove imenovanje člana uprave ako za to postoji važan razlog. Takav razlog naročito postoji ako član uprave grubo povrijedi svoju obvezu vođenja poslova udruženja ili postane nesposoban za uredno vođenje tih poslova.

(4) Uprava je dužna brinuti se o urednom vođenju poslovnih knjiga udruženja, izraditi godišnja financijska izvješća i pravodobno ih podnijeti članovima udruženja da o njima odluče.

Zastupanje udruženja

Članak 605.

(1) Udruženje prema trećima zastupa samo osoba koja čini upravu udruženja, a ako ih je više, svaka od njih.

(2) Član uprave obvezuje udruženje prema trećima ako djeluje u njegovo ime i onda ako poduzima radnje koje prelaze okvir predmeta poslovanja udruženja, osim ako udruženje dokaže da je treći znao ili da mu prema okolnostima nije moglo ostati nepoznato da je radnja poduzeta izvan predmeta poslovanja. Za takav dokaz nije dovoljno da je objavljen podatak iz članka 587 stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Prema trećima se ne može isticati ograničenje ovlasti člana uprave sadržano u ugovoru o osnivanju ili u odluci članova udruženja čak i ako je objavljeno.

(4) Ugovorom o osnivanju može se predvidjeti da udruženje zastupaju samo skupno dva ili više članova uprave. Ta se odredba može isticati prema trećima samo ako je objavljena u skladu s odredbama članka 589. ovoga Zakona.

Dužna pozornost i odgovornost članova uprave

Članak 606.

(1) Članovi uprave moraju u vođenju poslova pokazati pozornost urednog i savjesnog voditelja poslova. Kao poslovnu tajnu moraju čuvati sve povjerljive podatke i tajne udruženja koje saznaju u vođenju poslova.

(2) Članovi uprave solidarno su odgovorni udruženju za štetu koju mu prouzroče povredom svojih obveza. Ako je sporno jesu li članovi uprave postupali s pozornošću urednog i savjesnog voditelja poslova, moraju dokazati da su tako postupili.

(3) Zahtjevi iz stavka 2. ovoga članka zastaruju za pet godina.

(4) Na članove uprave na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 429. ovoga Zakona.

Otvaranje stečajnog postupka

Članak 606.a

(1) Svaki član uprave i svaki likvidator udruženja dužan je zatražiti otvaranje stečajnog postupka nad udruženjem kad su za to ispunjeni zakonom propisani uvjeti.

(2) Svaki član udruženja ovlašten je zatražiti otvaranje stečajnog postupka nad udruženjem kad su za to ispunjeni zakonom propisani uvjeti.

Prestanak udruženja odlukom članova

Članak 607.

(1) Članovi mogu donijeti odluku o prestanku udruženja. Odluka o prestanku udruženja donosi se jednoglasno, osim ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

(2) Članovi udruženja moraju donijeti odluku iz stavka 1. ovoga članka ako je:

1. isteklo vrijeme trajanja određeno ugovorom o osnivanju ili je nastupio neki drugi razlog koji je u njemu predviđen za prestanak udruženja ili

2. ostvaren predmet poslovanja udruženja ili ga se više ne može ostvariti.

(3) Ako članovi udruženja u roku od tri mjeseca od ispunjenja uvjeta iz stavka 2. točke 1. ovoga članka ne donesu odluku o prestanku udruženja, svaki član može zatražiti da sud donese takvu odluku.

(4) Članovi moraju donijeti odluku o prestanku udruženja ako ono više ne zadovoljava uvjete koji su ovim Zakonom propisani za njegovo postojanje.

(5) Nakon prestanka udruženja odlukom članova, uprava udruženja mora postupiti po odredbama članka 588. i 589. ovoga Zakona. Tako može postupiti i svaki član udruženja.

Prestanak udruženja odlukom suda

Članak 608.

(1) Po tužbi svakoga člana udruženja, ili treće osobe koja za to ima pravni interes, ili nadležne vlasti sud iz članka 40. ovoga Zakona kao isključivo nadležan mora, ako su učinjene povrede odredaba članka 583. stavka 1., članka 584. i članka 607. stavka 4. ovoga Zakona, donijeti odluku o prestanku udruženja, osim ako se učinjeni nedostatak ne otkloni prije nego što se ta odluka donese.

(2) Po tužbi svakoga člana sud može donijeti odluku o tome da udruženje prestaje zbog važnog razloga.

Likvidacija

Članak 609.

(1) Prestanak dovodi do likvidacije udruženja.

(2) Likvidaciju provode članovi uprave udruženja, ako se to ugovorom o osnivanju udruženja ili odlukom članova ne povjeri drugim osobama.

(3) Na imenovanje i upis likvidatora u sudski registar na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 588. i 604. ovoga Zakona.

(4) Do okončanja likvidacije udruženje ima pravnu i poslovnu sposobnost.

Članak 610.

Brisan

DIO ČETVRTI INOZEMNA TRGOVAČKA DRUŠTVA I INOZEMNA ULAGANJA

GLAVA I.

INOZEMNA TRGOVAČKA DRUŠTVA I TRGOVAC POJEDINAC

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Pojam

Članak 611.

(1) Inozemno trgovačko društvo je za potrebe ovoga Zakona trgovačko društvo koje je valjano osnovano po pravu zemlje u kojoj ono ima registrirano sjedište izvan Republike Hrvatske.

(2) Inozemni trgovac pojedinac je za potrebe ovoga Zakona fizička osoba kojoj se to svojstvo priznaje izvan Republike Hrvatske u zemlji u kojoj ima registrirano sjedište i gdje vodi poduzeće što posluje u Republici Hrvatskoj.

Poslovanje u Republici Hrvatskoj

Članak 612.

(1) Inozemna trgovačka društva i trgovci pojedinci, pod uvjetima propisanim zakonom, izjednačeni su u poslovanju na području Republike Hrvatske s domaćim osobama.

(2) Inozemna trgovačka društva i inozemni trgovci pojedinci ne mogu trajno obavljati djelatnosti na području Republike Hrvatske dok tamo ne osnuju podružnicu.

(3) Obavljanjem djelatnosti ne smatra se **primjerice** povremeno ili jednokratno obavljanje djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinog posla **(pojam slobode pružanja usluga u skladu s pravnom stečevinom EU).** Je li riječ o trajnom obavljanju djelatnosti u smislu prethodnog stavka ovoga članka ocjenjuje se prema okolnostima konkretnog slučaja.

Odjeljak 2.

PODRUŽNICE

Osnivanje

Članak 613.

(1) Na osnivanje i upis podružnica osoba iz članka 612. ovoga Zakona (osnivača) u sudski registar primjenjuju se propisi po kojima podružnice osnivaju domaća društva.

(2) Ako je osnivač društvo kapitala, odluka o osnivanju podružnice sadrži pored podataka iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona i podatak o visini temeljnog kapitala i iznosu uplaćenih uloga, a ako je osnivač društvo osoba, ili trgovac pojedinac, odluka o osnivanju podružnice sadrži i imena osoba koje osobno odgovaraju za obveze društva.

(3) Osnivač podnosi registarskome sudu na čijem području treba da bude sjedište podružnice prijavu za njezin upis u sudski registar.

(4) U prijavi za upis podružnice pored podataka iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona mora se navesti predmet poslovanja osnivača te naziv registra u kojem je osnivač upisan i broj pod kojim se u tom registru vodi, odnosno napomenu da je osnivač osnovan u zemlji u kojoj se ne upisuje u takav registar.

(5) Prijavi za upis podružnice u sudski registar prilažu se u izvorniku i u ovjerenome prijevodu na hrvatski jezik:

1. dokaz da je osnivač upisan u registar u državi u kojoj ima registrirano sjedište iz kojega se vidi njegov pravni oblik i vrijeme kada je upisan u taj registar **i broj pod kojim se vodi u tom registru, predmet poslovanja** te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti ili, ako je

osnovan u zemlji gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište iz kojih su vidljivi njegov pravni oblik i vrijeme osnivanja, **predmet poslovanja** te osobe ovlaštene na zastupanje i opseg njihovih ovlasti,

2. odluka osnivača o osnivanju podružnice,

3. prijepis izjave o osnivanju, društvenog ugovora ili statuta osnivača, javno ovjereni po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište,

4. javno ovjereno skraćeno posljednje godišnje financijsko izvješće osnivača.

(6) Registarski sud će, osim iz razloga zbog kojih može odbiti upis svake podružnice u sudski registar, odbiti taj upis ako osnivač ne dokaže:

1. da je valjano osnovan u zemlji u kojoj ima registrirano sjedište,

2. da je osobama iz Republike Hrvatske u zemlji u kojoj osnivač ima sjedište omogućeno da osnivaju podružnice pod uvjetima pod kojima je to u Republici Hrvatskoj omogućeno i osnivaču.

(7) Smatra se da je osnivač dokazao da postoji uzajamnost iz stavka **6.** točke 2. ovoga članka ako ga sud ne pozove da podnese dokaz o postojanju uzajamnosti. U slučaju sumnje postojanje uzajamnosti na zahtjev registarskoga suda potvrđuje Ministarstvo pravosuđa. Ako se ne može dokazati da postoji uzajamnost, podružnicu se može upisati i na temelju odobrenja koje izdaje Ministarstvo gospodarstva.

(8) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na osnivača koji ima sjedište u zemlji članici Europske unije, a odredbe stavka **6**. točke 2. i stavka **7.** ovoga članka ne primjenjuje se na osnivača koji ima sjedište u zemlji članici Europske unije ili zemlji članici Svjetske trgovačke organizacije.

(9) Osnivač je dužan svaku promjenu podataka iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona **te iz stavka 2. i 4. ovoga članka** prijaviti registarskome sudu radi upisa u sudski registar. **Sazna** li taj sud da promjena podataka nije prijavljena radi upisa u sudski registar, pozvat će osnivača da to učini u roku kojega mu za to odredi, pa ako on to ne učini ni u tome roku, brisat će podružnicu iz sudskog registra po službenoj dužnosti.

(10) Osnivač je dužan svake godine, u roku od 15 dana od dana usvajanja, registarskom sudu u koji je podružnica upisana dostaviti radi upisa predaje svoja godišnja financijska izvješća i druge financijske isprave čije je objavljivanje zakonom propisano.

Objava upisa

Članak 614.

Nakon upisa u sudski registar objavljuju se podaci iz članka 7. stavka 4. **i članka 613. stavka 2. i 4**. ovoga Zakona, a ako osnivač ima više podružnica u Republici Hrvatskoj i podaci iz članka 615. stavka 1. ovoga Zakona.

Više podružnica istog osnivača

Članak 615.

(1) Ako isti osnivač ima u Republici Hrvatskoj više podružnica, u prijavi za upis u sudski registar mora se naznačiti koja je podružnica glavna, a za ostale mora se rednim brojevima označiti njihov redoslijed. U tvrtki podružnice mora se naznačiti da je glavna, odnosno neka od drugih podružnica istog osnivača.

(2) Osnivač mora imenovati jednu ili više osoba u svakoj podružnici koje su ovlaštene da ga zastupaju, može u više podružnica za to ovlastiti iste osobe ili odrediti da su ga osobe u glavnoj podružnici ovlaštene zastupati i djelovanjem drugih podružnica.

(3) Predaja godišnjih financijskih izvješća i drugih financijskih isprava osnivača, objava kojih je predviđena zakonom, upisuje se u registar suda kod kojeg je upisana glavna podružnica.

Djelovanje podružnice

Članak 616.

(1) Podružnica djeluje pod svojom tvrtkom, a mora navesti svoje sjedište i sjedište osnivača.

(2) Djelovanjem podružnice prava i obveze stječe, odnosno preuzima osnivač.

Vođenje poslovnih knjiga

Članak 617.

Za djelovanje na području važenja ovoga Zakona podružnica mora voditi poslovne knjige po propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj.

Prestanak podružnice

Članak 618.

(1) Osnivač donosi odluku o prestanku podružnice na način kako je to određeno u društvenome ugovoru, odnosno u izjavi o osnivanju ili u statutu osnivača.

(2) Registarski sud na čijem području je sjedište podružnice može po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane osobe donijeti rješenje o brisanju podružnice:

1. ako osnivač prestane postojati u zemlji u kojoj ima sjedište ili po propisima te zemlje izgubi poslovnu sposobnost ili pravo raspolaganja imovinom ili

2. ako država kojoj pripada osnivač više ne poštuje uzajamnost iz članka 613. stavka 4. točke 2. ovoga Zakona.

(3) Na ukidanje podružnice na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 621.- 623. ovoga Zakona o ukidanju trgovačkog društva.

(4) Osnivač podnosi registarskome sudu prijavu za brisanje podružnice iz sudskog registra i prilaže joj odluku o prestanku podružnice.

GLAVA II.

INOZEMNA ULAGANJA

Inozemni ulagač

Članak 619.

(1) Inozemni ulagač je za potrebe ovoga Zakona svaka pravna osoba čije je registrirano sjedište izvan Republike Hrvatske i svaka fizička osoba koja je strani državljanin, izbjeglica ili apatrid, ako stječe udio ili dionice u društvu ili u njega ulaže na ugovornoj osnovi.

(2) Inozemnim ulagačem smatra se i državljanin Republike Hrvatske koji ima trajno boravište izvan Republike Hrvatske.

(3) Izbjeglice i apatridi iz stavka 1. ovoga članka, ako imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, imaju položaj kao i državljani Republike Hrvatske.

Položaj inozemnog ulagača

Članak 620.

(1) Inozemni ulagač, pod uvjetom uzajamnosti koja se pretpostavlja, osniva ili sudjeluje u osnivanju trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, u njima stječe prava i preuzima obveze pod istim uvjetima i ima isti položaj kao i domaća osoba.

(2) Uvjet uzajamnosti iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na inozemnog ulagača koji ima sjedište, odnosno trajno boravište u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije, ili je njezin državljanin.

(3) Inozemno društvo kapitala, koje ima sjedište u državi koja nije članica Europske unije niti je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru, može biti članom koji za obveze društva osobno odgovara u društvu osoba s registriranim sjedištem u Republici Hrvatskoj samo onda ako je uz njega u društvu barem još jedan član društvo kapitala koje ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj, državi članici Europske unije ili državi koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru ili fizička osoba koja je državljanin Republike Hrvatske, države članice Europske unije ili države koja je stranka ugovornica Ugovora o europskom ekonomskom prostoru koja osobno odgovara za te obveze.

DIO PETI

KAZNENE ODREDBE

GLAVA I.

UKIDANJE TRGOVAČKOGA DRUŠTVA

Pretpostavke

Članak 621.

(1) Ugrozi li trgovačko društvo protuzakonitim postupanjem nekoga njegovoga organa ili člana toga organa opće dobro a nadležni organ društva ne opozove osobe koje su to učinile, sud će po tužbi Vlade Republike Hrvatske donijeti presudu o ukidanju društva.

(2) Nakon presude suda o ukidanju provodi se likvidacija društva kako je to propisano ovim Zakonom. Prijedlog a opoziv i imenovanje likvidatora iz važnog razloga može staviti državni organ iz stavka 1. ovoga članka.

Privremene mjere

Članak 622.

(1) Ako je podignuta tužba sud može na prijedlog organa iz članka 621. stavka 1. ovoga Zakona protiv trgovačkoga društva donositi privremene mjere.

(2) Kao privremenu mjeru iz stavka 1. ovoga članka sud može do pravomoćnosti odluke donesene po tužbi iz članka 621. stavka l. ovoga Zakona obustaviti primjenu odluke organa društva kojom se ugrožava opće dobro i zabraniti donošenje određenih odluka i poduzimanje određenih pravnih radnji organu ili nekome ili svim članovima organa društva kojima se može ugroziti opće dobro, a može odrediti i da poduzete pravne radnje ne stvaraju nove pravne učinke.

Upis u sudski registar

Članak 623.

Odluke suda upisuju se u sudski registar po službenoj dužnosti.

GLAVA II.

KAZNENA DJELA, PREKRŠAJI I KAZNE REGISTARSKOGA SUDA

Odjeljak 1.

KAZNENA DJELA

Davanje netočnih podataka

Članak 624.

(1) Tko

1. kao osnivač, član uprave odnosno izvršni direktor ili nadzornog, odnosno upravnog odbora u svrhu upisa dioničkoga društva u sudski registar ili preuzimanja dionica, uplate dionica, korištenja uplaćenih iznosa, iznosa za koji su dionice izdane glede posebnih pogodnosti, troškova osnivanja, uloga u stvarima ili u pravima ili preuzimanja stvari ili prava **ili u izjavi iz članka 187.a stavka 2. ovoga Zakona,**

2. kao osnivač ili član uprave odnosno izvršni direktor ili nadzorni, odnosno upravni odbor dioničkoga društva u izvješću o osnivanju ili o reviziji osnivanja,

3. u javnoj objavi iz članka 192. točke 3. ovoga Zakona,

4. kao član uprave odnosno izvršni direktor dioničkoga društva u svrhu upisa u trgovački registar povećanja temeljnoga kapitala društva (članak 304. do 327.) o unosu dotadašnjega, upisu i unosu novoga kapitala, iznosu za koji se izdaju dionice, izdavanju dionica s pravom prvenstva upisa ili o ulozima u stvarima ili u pravima **ili u objavi iz članka 305.a stavka 2. rečenice 1. u vezi sa člankom 187.a stavkom 2. i izjavi iz članka 306. stavka 1.**

5. kao likvidator dioničkog društva u svrhu upisa nastavljanja društva u dokazivanju iz članka 384. stavka 3. ovoga Zakona,

6. kao član uprave odnosno izvršni direktor dioničkoga društva u izjavi iz članka 187. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona ili kao likvidator u izjavi iz članka 372. stavka 3. ovoga Zakona,

7. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u svrhu upisa društva u sudski registar o preuzimanju temeljnih uloga, uplati uloga, upotrebi uplaćenih iznosa, posebnim pogodnostima, troškovima osnivanja, ulaganjima u stvarima ili u pravima ili osiguranjima za uloge u novcu koji nisu uplaćeni u cjelini,

8. kao član uprave u izvješću o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću

9. kao član uprave u svrhu upisa povećanja temeljnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću u sudski registar o upisu i uplati novoga kapitala ili o ulozima u stvarima ili u pravima,

10. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u izjavi iz članka 394. stavka 4. točke 3. i iz članka 425. stavka 2. ovoga Zakona ili kao likvidator toga društva u izjavi iz članka 372. stavka 3. u svezi sa člankom 472. ovoga Zakona ili

11. kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u izjavi iz članka 460. stavka 2. ovoga Zakona, dade netočne podatke ili prešuti važne okolnosti, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se onaj tko dade neistinitu izjavu kao član uprave, odnosno izvršni direktor ili predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora u svrhu upisa u sudski registar povećanja temeljnog kapitala dioničkog društva iz članka 331. st. 1. ovoga Zakona ili kao član uprave ili predsjednik nadzornog, odnosno upravnog odbora društva s ograničenom odgovornošću iz članka 460. stavka 2. ovoga Zakona ili kao član uprave, odnosno izvršni direktor u svrhu upisa u sudski registar preoblikovanja dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću iz članka 560. stavka 3. ovoga Zakona ili kao član uprave društva s ograničenom odgovornošću u svrhu smanjenja temeljnog kapitala društva ili osiguranja vjerovnika iz članka 464. stavka 2. točka 3 ovoga Zakona.

Netočno prikazivanje imovinskog stanja

Članak 625.

(1) Tko kao član uprave, odnosno izvršni direktor, član nadzornoga odbora ili kao likvidator

1. u prikazima ili pregledima o imovinskom stanju, u izlaganjima ili obavještenjima koja daje u skupštini društva netočno prikaže ili prikrije prilike društva uključujući i odnose s povezanim društvima, ili

2. u razjašnjenjima ili obavještenjima koje daje revizorima društva ili društva koje je povezano s tim društvom dade netočne podatke ili netočno prikaže ili prikrije prilike društva, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se onaj tko kao osnivač ili dioničar u razjašnjenjima i obavještenjima koje treba da po zakonu dade revizoru osnivanja ili drugome revizoru dade netočne podatke ili prešuti važne okolnosti.

Povreda dužnosti u slučaju gubitka, prezaduženosti ili nesposobnosti za plaćanje

Članak 626.

(1) Tko

1. kao član uprave odnosno izvršni direktor društva protivno odredbi članka 251. stavka 1., odnosno članka 442. stavka 2. ovoga Zakona, iako je društvo u gubitku, ne sazove skupštinu društva i o tome je ne izvijesti, ili

2. kao član uprave odnosno izvršni direktor protivno odredbi članka 251. stavka 2., odnosno u svezi odredbe druge rečenice stavka 1. članka 430. ovoga Zakona ili kao likvidator protivno odredbi članka 374. stavka 2., odnosno u svezi odredbe članka 471. stavka 5. ovoga Zakona u slučaju da je društvo nesposobno za plaćanje ili da je prezaduženo ne zatraži ostvarenje stečajnog postupka, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nemarnosti, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

Netočno izdavanje ili krivotvorenje potvrde o pravu iz dionica

Članak 627.

(1) Tko netočno izda ili krivotvori koja služi kao dokaz o pravu glasa na glavnoj skupštini ili na posebnoj skupštini društva, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine, ako nekim drugim zakonom za izdavanje ili krivotvorenje isprave nije zaprijećena veća kazna.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se onaj tko upotrijebi netočnu ili krivotvorenu potvrdu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Pokušaj počinjenja djela iz stavka 1. ovoga članka se kažnjava.

Povreda dužnosti da se dade izvješće

Članak 628.

(1) Tko kao revizor ili pomoćnik revizora dade netočno izvješće o reviziji ili u njemu prešuti važne okolnosti, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko radnje opisane u stavku 1. ovoga članka počini u nakani da sebi ili drugome pribavi protupravnu imovinsku korist ili da drugome nanesu štetu, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina.

Povreda dužnosti čuvanja tajne

Članak 629.

(1) Tko neovlašteno otkrije proizvodnu ili poslovnu tajnu društva koju je saznao kao član uprave, odnosno izvršni direktor, član nadzornog, odnosno upravnog odbora ili kao likvidator

društva, kao revizor ili kao pomoćnik revizora, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno da bi se sebi ili drugome pribavila protupravna imovinska korist ili da bi se drugome nanijela šteta, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom ili kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Kazneni postupak provodi se samo na prijedlog društva. Ako kazneno djelo počini član uprave, odnosno izvršni direktor ili likvidator društva, prijedlog za pokretanje postupka stavlja nadzorni, odnosno upravni odbor, a ako djelo počini član nadzornog, odnosno upravnog odbora prijedlog za pokretanje postupka stavljaju uprava, odnosno svi izvršni direktori ili likvidatori.

Odjeljak 2.

PREKRŠAJI

Prekršaji trgovačkih društava

Članak 630.

(1) Prekršaj čini pravna osoba

1. ako ne prijavi upis ili brisanje podružnice u trgovačkom registru (članak 7. stavak 6. i članak 8. stavak 1.)

2. ako u poslovanju ne upotrebljava tvrtku onako kako je upisana u trgovačkom registru ili na poslovnom papiru odnosno na internetskoj stranici društva ne navede propisane podatke (članak 21.),

3. ako obavlja djelatnosti prije nego što registarskome sudu podnese odluku nadležnog upravnog organa kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te djelatnosti (članak 32. stavak 3.),

4. ako obavlja djelatnost a da za to nema suglasnost dozvolu ili drugi akt državnog organa ili institucije kada je to propisano zakonom (članak 32. stavak 4.),

5. ako obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar a ne služi obavljanju djelatnosti upisane u tom registru (članak 35. stavak 1. i 2.),

6. ako ne prijavi za upis u sudski registar podatke koji se po odredbama ovoga Zakona upisuju u taj registar ili to ne učini u propisanome roku (članak 59.),

6.a ako, kad je to ovim Zakonom propisano, ne preda ili ne preda u Zakonom propisanom roku u sudski registar godišnja financijska izvješća, konsolidirano financijsko izvješće, izvješće revizora, godišnje izvješće o stanju društva ili konsolidirano godišnje izvješće društva radi upisa predaje i objave tog upisa (članak 86. stavak 2., 138.a, 300.d stavak 2., 441. stavak 3., 613. stavak 8.),

7. ako ne prijavi sudu odluku o prestanku društva radi upisa u sudski registar ili isključenje, odnosno istupanje člana iz društva (članak 111. stavak 1. i 2., članak 368. stavak 1. i članak 470. stavak 1.),

8. ako iznos temeljnoga kapitala dioničkoga društva padne ispod najnižega propisanoga iznosa (članak 162.),

9. ako izda dionice koje glase na nominalni iznos manji od najnižega pripisanoga iznosa odnosno ako je iznos temeljnog kapitala koji otpada na jednu dionicu bez nominalnog iznosa manji od najnižeg propisanog iznosa (članak 163.),

10. ako izda dionice za iznos koji je manji od najnižega iznosa temeljnoga kapitala dioničkoga društva (članak 164. stavak 1.),

11. ako izda dionice za iznos niži od nominalnog iznosa odnosno iznosa temeljnog kapitala koji otpada na pojedinu dionicu bez nominalnog iznosa (članak 164. stavak 2.),

12. ako izda dionice i u njima ne naznači iznos koji je djelomično plaćen ili viši iznos (članak 165. stavak 2.),

13. ako izda privremenice koje glase na donositelja (članak 166. stavak 2.),

14. ako izda dionice koje za isti iznos daju različito pravo glasa (članak 169. stavak 3.),

14.a ako ne otuđi ili ne povuče dionice kad je to po zakonu dužna učiniti (članak 236.),

15. ako dioničarima ili članovima društva isplati naknadu troškova osnivanja protivno odredbama članka 175., odnosno 393. ovoga Zakona,

16. ako prenosi pravo sudjelovanja u društvu, izda dionice ili privremenice prije upisa društva u sudski registar (članak 194.),

17. ako prospekt ne sadržava sve zakonom propisane sastojke (članak 196.),

18. ako doiničara oslobodi plačanja obaveza iz članka 212. i 215. ovoga Zakona ili svoju tražbinu s tog naslova prebije s tražbinom dioničara (članak 216.) ili članu društva s ograničenom odgovornošću odgodi, olakša ili ga oslobodi obveze uplate temeljnoga uloga ili svoju tražbinu s naslova uplate toga uloga prebije s tražbinom člana prema društvu (članak 398. stavak 3.),

19. ako dioničarima vrati ulog ili im plati kamate na ulog (članak 217.),

20. ako upiše vlastite dionice (članak 219. stavak 1.),

21. ako kao ovisno društvo preuzme dionice vladajućega društva ili kao društvo u kojemu postoji većinski udio preuzme dionice društva koje ima taj većinski udio (članak 219. stavak 2.),

22. ako rasporedi dobit protivno odredbama članka 220. ovoga Zakona,

23. ako isplati predujam dividende protivno odredbama članka 221. ovoga Zakona,

24. ako u zakonske rezerve ne unosi iznose kako je to propisano u članku 222. stavku 1. ovoga Zakona ili sredstva zakonskih rezervi upotrijebi protivno odredbi stavka 2., odnosno stavka 3. istoga članka,

25. ako u registar dionica ne upiše dionice koje glase na ime (članak 226. stavak 1.),

25.a ako dioničara povodom njegova zahtjeva ne izvjeste o podacima u registru dionica koje on ima pravo saznati ili se koristi podacima iz registra dionica protivno odredbi članka 226. stavka 6. Zakona

26. ako proglasi nevažećima dionice suprotno odredbama članka 230. ili članka 346. ovoga Zakona,

27. ako ne zamijeni oštećenu ispravu o dionici ili o privremenici iako su za to ispunjeni uvjeti iz članka 231. ovoga Zakona,

28. ako stekne vlastite dionice protivno odredbama članka 233. ovoga Zakona ili ih protivno odredbama članka 238. stavka 1. ovoga Zakona uzme u zalog,

29. ako drugome dade predujam ili zajam ili mu pruži osiguranje radi stjecanja dionica istoga društva, osim kada je to dopušteno zakonom (članak 234. stavak 1.),

30. ako ne ponudi radi prijenosa drugome vlastite dionice koje je po zakonu dužno otuđiti ili ih ne povuče u skladu sa zakonom (članak 236. stavak 3.),

31. ako ima članove uprave, odnosno izvršne direktore imenovane protivno odredbama članka 239., odnosno 422. i 423. ovoga Zakona,

32. ako nema nadzorni, odnosno upravni odbor kada bi ga po zakonu morala imati (članak 434. stavak 2.),

33. ako ima nadzorni, odnosno upravni odbor sastavljen protivno odredbama članka 254. i 255., odnosno članka 435. i 436. ovoga Zakona,

34. ako dade kredit članovima uprave, odnosno izvršnim direktorima, članovima nadzornog, odnosno upravnog odbora, prokuristima i članovima njihovih užih obitelji protivno odredbama članka 249. stavka 1. i 2., članka 271. stavka 1. i 2. i članka 431. ovoga Zakona,

35. ako izbor i izmjenu u sastavu nadzornog, odnosno upravnog odbora ne prijavi radi upisa u sudski registar i ne objavi u skladu s odredbama članka 262. i 439. ovoga Zakona,

35.a ako uprava, odnosno izvršni direktori ne dadu izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u zakonom propisanom roku odnosno ne dadu je onako kako je to propisano ovim Zakonom (čl. 272.p),

35.b protivno odredbama članka 277. stavka 6. i u vezi s odredbom članka 280. stavka 1. rečenice 4. ovoga Zakona ne pozove na skupštinu društva ili to učini netočno, nepotpuno ili nepravodobno ili protivno odredbama članka 280.a ovoga Zakona ne učini podatke dostupnima, učini to netočno ili nepotpuno,

36. ako u roku iz članka 281. stavka 1. ovoga Zakona ne priopći financijskim **odnosno kreditnim** institucijama i **udrugama** dioničara, kada je to dužna učiniti, da je sazvana skupština društva ili ne dade tamo propisana priopćenja,

36.a ako kao skrbnik ne proslijedi dioničarima priopćenje uprave odnosno izvršnih direktora društva (članak 284.),

37. ako bez odgađanja po održanoj skupštini ne dostavi registarskome sudu primjerak zapisnika s održane skupštine (članak 286. stavak 5.),

38. ako promjenu statuta ne prijavi registarskome sudu (članak 303. stavak 1.),

39. ako poveća temeljni kapital protivno odredbama članka 304. i 305., članka 313. stavka 1. do 3., članka 315., 323., 326., 328., 329. ili 459. ovoga Zakona,

40. ako ne prijavi sudu odluku o povećanju temeljnoga kapitala (članak 306., 316., 327., 331., 458., 460.),

41. ako dioničaru uskrati pravo prvenstva upisa dionica protivno odredbama članka 308. ovoga Zakona,

42. ako ne prijavi sudu provedeno povećanje temeljnog kapitala (članak 309., 322., 327.),

43. ako izda dionice ili privremenice protivno odredbama članka 312., 318., 320., 340. ovoga Zakona,

44. ako smanji temeljni kapital protivno odredbama članka 342., 349., 352. ili 462. ovoga Zakona,

45. ako ne prijavi sudu odluku o smanjenju temeljnoga kapitala, odnosno nakanu da smanji temeljni kapital (članak 343., članak 349. stavak 3., članak 354., članak 463. stavak 1.),

46. ako vjerovnicima ne da osiguranje ili ih ne upozori na njihovo pravo glede traženja osiguranja kako je to propisano zakonom (članak 345.),

47. ako ne prijavi sudu provedeno smanjenje temeljnoga kapitala (članak 347., 354.),

48. ako s iznosom dobivenim smanjenjem temeljnoga kapitala postupi protivno odredbama članka 350. i 465. ovoga Zakona,

49. ako dioničarima isplati dobit protivno odredbama članka 351. ovoga Zakona,

50. ako bez odgađanja ne objavi da je podignuta tužba kojom se pobija odluka glavne skupštine odnosno tužba za utvrđenje **ništetnosti** društva (članak 363 stavak 4., članak 384.a stavak 4.),

51. ako bez odgađanja ne dostavi registarskome sudu presudu kojom je poništena odluka glavne skupštine ili je ne objavi (članak 364.),

52. ako nakon što se odluka o otvaranju likvidacije upiše u sudski registar uz tvrtku ne navede naznaku "u likvidaciji" (članak 370. i 472.),

53. ako ne podnese sudu prijavu za upis likvidatora u sudski registar (članak 372. stavak 1. i članak 472.),

54. ako ne pozove vjerovnike u skladu s odredbama članka 373. ovoga Zakona,

55. ako dioničarima podijeli imovinu protivno odredbama članka 379. ovoga Zakona,

56. ako iznos temeljnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću padne ispod iznosa iz članka 389. stavka 2. ovoga Zakona,

57. ako temeljni ulog u društvu s ograničenom odgovornošću padne ispod iznosa iz članka 390. stavka 1. ovoga Zakona,

58. ako je iznos uplate temeljnoga uloga u društvo s ograničenom odgovornošću u novcu manji od iznosa propisanoga u čianku 390. stavku 2. ovoga Zakona,

59. ako članovima društva s ograničenom odgovornošću isplati dobit protivno odredbama članka 406. ovoga Zakona,

59.a ako ne vodi knjigu poslovnih udjela ili je ne vodi uredno (članak 410. stavak 1.),

59.b ako u propisanome roku ne obavijesti registarski sud o promjeni upisa u knjizi poslovnih udjela ili ga o tome netočno obavijesti (članak 410. stavak 2.),

60. ako stekne ili uzme u zalog vlastiti poslovni udio protivno odredbama članka 418. ovoga Zakona,

61. ako povuče poslovni udio protivno odredbama članka 419. ovoga Zakona,

62. ako registarskome sudu bez odgađanja ne podnese prijavu za upis u sudski registar promjene u sastavu uprave ili ovlasti za zastupanje (članak 425.),

63. ako registarskome sudu ne podnese prijavu za upis promjene društvenoga ugovora u sudski registar (članak 456. stavak 1.),

64. ako odluku o povećanju temeljnoga kapitala ne podnese sudu i ne zatraži da se ona upiše u sudski registar (članak 458.),

65. ako stekne više od četvrtine dionica ili udjela u društvu kapitala sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili većinsko sudjelovanje u drugome društvu ili se ono nakon toga smanji a o tome ne izvijesti drugo društvo ili to na propisani način ne objavi (članak 478.),

66. ako dioničara ili vanjskog dioničara na njegov zahtjev ne izvijesti o svemu što je bitno glede društva s kojim se skapa ugovor o vođenju društva ili o prijenosu dobiti (članak 481.b stavak **5**.),

67. ako ne podnese prijavu za upis poduzetničkog ugovora ili njegova prestanka u sudski registar (članak 482 stavak 1. i članak 486.),

68. ako uprava, odnosno izvršni direktori na propisani način ne objave pravomoćnu sudsku odluku o otpremnini vanjskim dioničarima (članak 492. stavak 5.),

69. ako uprava odnosno izvršni direktori društva koje se priključuje ne podnese prijavu za upis priključenja glavnome društvu u trgovački registar (članak 503. stavak **8**.),

70. ako dioničarima ne dade obavijest o priključenome društvu i o poslovima glavnoga društva (članak 509.),

71. ako priključeno društvo u propisanome roku ne prijavi upis prestanka priključenja u sudski registar (članak 510. stavak 3.),

72. ako na zahtjev dioničara bez odgađanja besplatno ne dade prijepis ili fotokopiju zakonom propisanih izjava u svezi pripajanja društva ili ne omogući uvid u te isprave (članak 517. stavak 4. i 5.),

73. ako ne podnese registarskome sudu prijavu za upis pripajanja u sudski registar u koji je upisano pripojeno društvo ili društava koja se spajaju ili novoga društva (članak 521. stavak 1., članak 533. stavak 5., članak 540. stavak 1., članak 548. stavak 4.),

74. ako kao društvo preuzimatelj poveća temeljni kapital protivno Zakonu (članak 539 stavak 1.),

75. ako se ugovor o prijenosu cijele imovine društva na propisani način ne izloži dioničarima na uvid (članak 552. stavak 2.),

76. ako ne podnese prijavu za upis preoblikovanja društva u sudski registar (članak 560., 568., 573., 576., 577., 580., 82.),

77. ako kao inozemna osoba obavlja djelatnost u Republici Hrvatskoj prije nego što tamo osnuje podružnicu (članak 612. stavak 2.),

78. ako kao inozemna osoba koja ima više podružnica u Republici Hrvatskoj ne označi koja je od njih glavna ili ostale ne označi rednim brojem ili to ne naznači u tvrtkama podružnica (članak 615. stavak 1.),

79. ako se kao inozemna osoba koristi u Republici Hrvatskoj podružnicom koja ne nastupa pod svojom tvrtkom ili bez navođenja svoga sjedišta i sjedišta osnivača (članak 616. stavak 1.),

80. ako kao inozemna osoba u djelovanju svoje podružnice u Republici Hrvatskoj ne vodi poslovne knjige onako kako je tamo propisano (članak 617.),

81. ako joj se kao inozemnoj osobi ukine podružnica u Republici Hrvatskoj zbog protuzakonitog postupanja kojim se ugrožava opće dobro (članak 618. stavak 3.),

82. ako ne uskladi svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona ili na temelju njih ne imenuje organe i to ne prijavi registarskome sudu do roka iz članka 637. stavka 1. ovoga Zakona, a sama ne otpočne s likvidacijom društva,

83. ako najkasnije do roka iz članka 637. stavka 3. ovoga Zakona ne donese odluku o povećanju temeljnoga kapitala na iznos koji nije manji od najmanjega iznosa toga kapitala propisanog ovim ili drugim zakonom ili se ne preoblikuje u drugo društvo za koje ispunjava uvjete, a sama ne otpočne s likvidacijom društva,

84. ako se kao privatno poduzeće do roka iz članka 637. stavka 2. ovoga Zakona ne pretvori u neko od trgovačkih društava ili ne nastavi poslovati kao trgovac pojedinac, a sama ne pokrene postupak likvidacije,

85. ako najkasnije do roka iz članka 640. ovoga Zakona ne uskladi najniži nominalni iznos dionica, odnosno njihov višekratnik i najniži iznos temeljnoga uloga s odredbama ovoga Zakona,

86. ako najkasnije do roka iz članka 642. stavka 4. ovoga Zakona ne uskladi omjer dionica bez prava glasa izdanih do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i ostalih dionica,

87. ako najkasnije do roka iz članka 643. ovoga Zakona ne postupi po odredbama članka 236. ovoga Zakona,

88. ako svoj dio koji ima određena ovlaštenja u pravnom prometu ne upiše u sudski registar kao podružnicu na način i u roku kako je to propisano u članku 645. stavku 1. ovoga Zakona, a u tome ga roku ne ukine.

(2) Za prekršaj iz prethodnog stavka ovoga članka može se izreći novčana kazna najviše do iznosa od 50.000,00 kuna. Za prekršaj kaznit će se član društva, član uprave odnosno izvršni direktor ili član nadzornog, odnosno upravnog odbora ili likvidator koji je po odredbama ovoga Zakona ili statuta, odnosno društvenog ugovora trgovačkog društva odgovorna osoba u društvu glede radnje iz stavka 1. ovoga članka učinjene kao prekršaj novčanom kaznom do iznosa od 7.000,00 kuna a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 6. ovoga članka kaznit će se trgovac pojedinac novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

Prekršaji fizičkih osoba

Članak 631.

(1) Prekršaj čini onaj tko:

1. u propisanome roku ne zatraži da ga se upiše u sudski registar kao trgovca pojedinca kada je to po odredbi članka 3. stavka 1. i 4. ovoga Zakona dužan zatražiti,

2. kao dioničar ili kao zastupnik dioničara ne dade ili dade netočne podatke radi unošenja u popis dioničara iz članka 285. ovoga Zakona,

3. koristi dionice nekoga drugoga, iako nije ovlašten da ga zastupa, pa bez njegove suglasnosti ostvaruje prava u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva,

4. radi ostvarivanja prava u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva koristi dionice nekoga drugoga koje je u tu svrhu pribavio davanjem ili obećavanjem posebne koristi,

5. u svrhu iz točke 4. ovoga stavka dionice prenese nekome drugome uz davanje ili uz obećanje posebne koristi,

6. dionice nekoga drugoga koristi za to da bi osobno ili preko nekoga tko ga zastupa ostvario pravo glasa koje po odredbama članka 292. ovoga Zakona ne bi smio ostvariti,

7. prepusti drugome, kako bi ostvario pravo glasa, dionice za koje on ni osoba koju zastupa ne smije po odredbama članka 235., članka 237., članka 291. do 293., članka 298. stavka 1. ili članka 478. stavka 6. ovoga Zakona ostvarivati pravo glasa u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva,

8. zahtijeva da mu se dade neka posebna korist, dopusti da mu se ona obeća ili je primi kao naknadu za to da u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva glasuje ili ne glasuje na određeni način,

9. ponudi, obeća ili dade neku posebnu korist za to da netko u glavnoj skupštini ili u posebnoj skupštini dioničkoga društva glasuje ili ne glasuje na određeni način ili

10. osim članova uprave, ne dostavi registarskom sudu ili društvu popis članova društva, kada je to po Zakonu dužan učiniti, ili to ne učini u propisanome roku ili dostavi popis koji ne sadrži propisane podatke ili propisanu potvrdu ili se njome ne potvrđuje istinito stanje ili popis ne potpiše (članak 410. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz prethodnog stavka ovoga članka može se izreći novčana kazna najviše do iznosa od 7.000,00 kuna, a ako je učinjena teža povreda propisa radi stjecanja protupravne imovinske koristi novčanom kaznom do iznosa od 50.000,00 kuna.

Odjeljak 3

KAZNE REGISTARSKOG SUDA

Članak 632.

(1) Registarski sud će opomenuti članove uprave odnosno izvršne direktore ili likvidatore koji ne postupe po odredbama članka 230. stavka 5. druge rečenice, članka 236., članka 257., članka 299., članka 335. stavak 1., članka 363. stavka 4., članka 374. stavka 4., članka 376. stavka 1., članka 382. stavka 2., članka 410. stavka 3. članka 428. stavka 2., članka 434. stavka 4., članka 446., članka 452. stavka 3., članka 463. stavka 2., članka 481. stavka 3. druge i treće rečenice, članka 497. stavka 1., članka 517. stavka 2. i 4., članka 552. stavka 2. i članka 563. ovoga Zakona i zaprijetiti im plaćanjem novčane kazne ako u primjerenome roku ne postupe po opomeni. Pojedina izrečena novčana kazna ne može preći iznos od 3.000,00 kuna.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka registarski sud će kazniti onoga tko povrijedi obvezu da u roku propisanom ovim Zakonom tome sudu podnese prijavu, kod njega pohrani potpis ili preda propisane isprave.

Odjeljak 4.

PRIMJENA ODREDABA OVE GLAVE ZAKONA

Gospodarsko interesno udruženje

Članak 633.

(1) Odredba članka 624. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona primjenjuje se na članove uprave i likvidatore gospodarskog interesnog udruženja i europskog gospodarskoga interesnog udruženja.

(2) Odredbe članka 626. stavka 1. točke 2. i stavka 2. ovoga Zakona primjenjuju se na članove uprave i likvidatore gospodarskog interesnog udruženja i europskog gospodarskoga interesnog udruženja.

(3) Odredbe članka 629. ovoga Zakona primjenjuju se na članove uprave i likvidatore gospodarskog interesnog udruženja i europskog gospodarskoga interesnog udruženja. Prijedlog za pokretanje postupka stavlja zastupnik udruženja kojega u tu svrhu postave članovi udruženja.

(4) Odredbe članka 630. stavka 1. točke 1. do 7. i stavka 2. ovoga Zakona primjenjuju se i na gospodarsko interesno udruženje i europsko gospodarsko interesno udruženje.

DIO ŠESTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavljanje pravnih osoba s radom

Članak 634.

Danom početka primjene ovoga Zakona nastavljaju s radom na način i pod uvjetima pod kojima su upisani u sudskom registru:

1. društvena poduzeća, javna poduzeća, dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću u društvenom vlasništvu,

2. poduzeća u vlasništvu Republike, županije, kotara, općine i grada,

3. zadružna poduzeća, društva s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, komanditna društva, dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću u zadružnom vlasništvu,

4. društva s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, komanditna društva, dionička društva, komanditna društva na dionice i društva s ograničenom odgovornošću u mješovitom vlasništvu,

5. privatna poduzeća, društva s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, komanditna društva, dionička društva, komanditna društva na dionice, društva s ograničenom odgovornošću i javna poduzeća u privatnom vlasništvu,

6. radnje i poljoprivredna gospodarstva sa statusom pravne osobe.

Primjena Zakona o poduzećima

Članak 635.

(1) Iznimno od odredbe članka 646. točke 1. ovoga Zakona, Zakon o poduzećima primjenjuje se na društvena poduzeća, poduzeća u vlasništvu Republike, županije, kotara, općine ili grada, društva s ograničenom odgovornošću u društvenom vlasništvu koja drže sve svoje udjele i na zadružna poduzeća dok se pod uvjetima i u rokovima određenim u posebnim propisima ne pretvore u neko od trgovačkih društava.

(2) Iznimno od odredbe članka 646. točke 1. ovoga Zakona, Zakon o poduzećima primjenjuje se na društva s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, komanditna društva, dionička društva, komanditna društva na dionice i društva s ograničenom odgovornošću u privatnom, zadružnom i u mješovitom vlasništu dok se u skladu s ovim zakonom ne upišu u sudski registar.

(3) Iznimno od odredbe članka 646. ovoga Zakona, Zakon o poduzećima primjenjuje se i na privatna poduzeća dok se ne pretvore u neko od trgovačkih društava ili ne nastave poslovati kao trgovci pojedinci.

Radnje i poljoprivredna gospodarstva pravne osobe

Članak 636.

(1) Imatelji radnji sa statusom pravne osobe koji te radnje najkasnije do 31. prosinca 1995. ne pretvore u neko od trgovačkih društava ili se do tada ne upišu u sudski registar kao trgovci pojedinci, nastavljaju poslovati kao obrtnici. Na njih prelaze imovina i obveze radnji pravnih osoba.

(2) Imatelji poljoprivrednih gospodarstava sa statusom pravne osobe koji ta gospodarstva najkasnije do 31. prosinca 1995. ne pretvore u neko od trgovačkih društava ili se do tada ne upišu u sudski registar kao trgovci pojedinci, nastavljaju poslovati kao individualni poljodjelci. Na njih prelaze imovina i obveze poljoprivrednih gospodarstva pravnih osoba.

(3) Pretvorba radnji i poljoprivrednih gospodarstava pravnih osoba u trgovačka društva odnosno nastavljanje poslovanja njihovih imatelja kao trgovaca pojedinaca upisuje se u sudski registar na temelju prijave za upis koju oni podnose registarskome sudu. Na sadržaj prijave i na priloge prijavi primjenjuju se odredbe ovoga Zakona. Nastavljanje poslovanja kao obrtnika, odnosno kao individualnih poljodjelaca po proteku roka iz prethodnih stavaka ovoga članka upisuje se po službenoj dužnosti u registre u kojima su radnje, odnosno poljoprivredna gospodarstva bili upisani, a obrtnika i u registar propisan Zakonom o obrtu.

Usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 637.

(1) Društva s neograničenom solidarnom odgovornošću članova, komanditna društva, dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću osnovana, odnosno nastala na drugi način do dana početka primjene ovoga Zakona dužna su uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona, na temelju izmijenjenih akata izabrati, odnosno imenovati organe društva, odnosno odrediti osobe ovlaštene za upravljanje i vođenje poslova društva i podnijeti prijavu za upis u sudski registar najkasnije do 31. prosinca 1995. U istome roku komanditna društva na dionice moraju se preoblikovati u dionička društva.

(2) Privatna poduzeća dužna su najkasnije do 31. prosinca 1995. registarskome sudu podnijeti prijavu za upis trgovačkog društva ili trgovca pojedinca iz članka 636. stavka 3. ovoga Zakona u sudski registar.

(3) Dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću iz stavka 1. ovoga članka čiji temeljni kapital na dan početka primjene ovoga Zakona bude manji od najmanjeg iznosa temeljnoga kapitala koji je njime ili drugim zakonom propisan za ta društva, dužna su najkasnije do 31. prosinca 1997. u skladu s ovim Zakonom donijeti odluku o povećanju toga kapitala na iznos koji nije manji od spomenutog najmanjeg iznosa temeljnoga kapitala društva ili donijeti odluku o preoblikovanju društva u neko drugo društvo za koje po odredbama ovoga Zakona ispunjavaju uvjete i do toga roka podnijeti prijavu za upis te odluke u sudski registar.

(4) Za ocjenu iznosa temeljnoga kapitala društava iz stavka 3. ovoga članka uzimaju se u obzir službeni srednji tečaj, odnosno srednji tečaj utvrđen i objavljen na deviznoj burzi ili od strane Hrvatske narodne banke valute koja je bila u službenoj primjeni na teritoriju Socijalističke

Republike Hrvatske, odnosno Republike Hrvatske u vrijeme upisa osnivanja, odnosno drugog načina nastanka društva u sudski registar ili donošenja odluke o povećanju ili smanjenju temeljnoga kapitala društva u odnosu na DEM, a ako takvoga tečaja nije bilo, srednji tečaj banke koja je u to vrijeme bila poslovna banka društva i srednji tečaj valute Republike Hrvatske u odnosu na DEM utvrđen i objavljen na deviznoj burzi, odnosno kojega utvrdi i objavi Hrvatska narodna banka a koji važi u vrijeme donošenja odluke iz prethodnoga stavka ovoga članka o povećanju temeljnoga kapitala društva.

(5) Društva iz stavka 1. i 3. te poduzeća iz stavka 2. ovoga članka u donošenju odluka potrebnih za to da bi se provela usklađenja s ovim Zakonom postupaju po svojim općim aktima podredno primjenjujući propise koji se na njih primjenjuju u vrijeme donošenja tih odluka.

(6) Nad društvima iz stavka 1. i 3. te poduzećima iz stavka 2. ovoga članka koja ne postupe po odredbama stavka 1. do 3. ovoga članka u rokovima koji su tamo propisani provest ćc se postupak likvidacije i društva, odnosno poduzeća brisati iz sudskog registra. Postupak likvidacije pokreće registarski sud po službenoj dužnosti. Likvidacija društava iz stavka 1. ovoga članka provodi se po odredbama ovoga Zakona, a likvidacija poduzeća iz stavka 2. ovoga članka po propisima koji budu na snazi na dan početka primjene ovoga Zakona.

Preoblikovanje komanditnoga društva na dionice u dioničko društvo

Članak 638.

(1) Komanditno društvo na dionice odlukom skupštine koju čine dioničari društva uz suglasnost svih komplementara mijenja oblik i pretvara se u dioničko društvo.

(2) Odluka o preoblikovanju sadržava:

1. tvrtku komanditnoga društva na dionice i tvrtku dioničkoga društva,

2. iznos temeljnoga kapitala, broj i vrstu dionica, raspored dionica na članove društva, te utvrđenje da je usvojen statut dioničkoga društva.

(3) Skupštini komanditnoga društva na dionice iz stavka 1. ovoga članka koja treba odlučiti o preoblikovanju u dioničko društvo treba podnijeti financijska izvješća za posljednju poslovnu godinu i posljednji periodički obračun. Ako su financijska izvješća potrebna za obračun s komplementarima, mora ih se izraditi s danom koji je za to mjerodavan. Izvješća se prilažu zapisniku sa skupštine.

(4) Nakon što se donese odluka o preoblikovanju članovi uprave i nadzornog odbora dioničkoga društva podnose sudu prijavu radi upisa preoblikovanja u sudski registar.

(5) Prijavi za upis preoblikovanja u sudski registar prilažu se:

1. odluka o preoblikovanju,

2. izjave komplementara o suglasnosti s odlukom preoblikovanju dane u obliku javnobilježničke isprave,

3. statut dioničkoga društva,

4. odluke o imenovanju uprave i izboru nadzornog odbora dioničkoga društva, ako nisu sadržane u odluci o preoblikovanju.

(6) Nakon upisa preoblikovanja u sudski registar:

1. komanditno društvo na dionice nastavlja djelovati kao dioničko društvo,

2. komplementari prestaju biti članovi društva,

3. preoblikovanje ne utječe na odgovornost komplementara komanditnoga društva na dionice za obveze koje je to društvo preuzelo.

Upotreba tvrtke

Članak 639.

(1) Poduzeća iz članka 634. točke 1. do 5. ovoga Zakona nastavljaju upotrebljavati tvrtku pod kojom su na dan početka primjene ovoga Zakona upisana u sudskom registru.

(2) Promijene li poduzeća iz stavka 1. ovoga članka predmet svog poslovanja koji je na dan početka primjene ovoga Zakona bio upisan u sudskom registru tako da bi nakon toga obavljala istu ili srodnu djelatnost kao i pravna osoba koja je već upisana u sudskom registru kod istoga registarskoga suda pod istom ili sličnom tvrtkom, dužna su istovremeno s upisom promjene predmeta poslovanja podnijeti registarskome sudu i prijavu za promjenu tvrtke tako da ona udovoljava uvjetima iz članka 29. ovoga Zakona. U tom slučaju registarski sud dozvolit će upis promjene predmeta poslovanja samo ako se istovremeno upiše i promjena tvrtke u sudski registar.

Najniži nominalni iznos dionice i temeljnoga uloga

Članak 640.

Dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću dužna su najkasnije do 31. prosinca 1997. uskladiti najniži nominalni iznos dionica, odnosno njihov višekratnik i najniži iznos temeljnoga uloga s odredbama ovoga Zakona.

Valuta nominalnog iznosa dionica

Članak 641.

Odredba članka 161. ovoga Zakona ne primjenjuje se na dionice koje su izdane do dana početka primjene ovoga Zakona.

Pravo glasa na temelju dionica

Članak 642.

(1) Odredbe članka 291. stavka 2. i 3. ovoga Zakona ne primjenjuju se na dionice stečene na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća uz obročno plaćanje kupovnine dok traje otplata u skladu s ugovorom o kupnji dionica kada je tim zakonom propisano da stjecatelj dionice ima pravo glasa u skupštini društva i prije nego što plati cijelu kupovninu.

(2) Odredba članka 169. stavka 3. ovoga Zakona ne primjenjuje se na dionice koje su valjano stečene i u cjelini uplaćene prije dana početka primjene ovoga Zakona.

(3) Skupština društva može odlučiti da se ukine ili ograniči pravo glasa iz dionica navedenih u stavku 2. ovoga članka. Za takvu odluku potrebno je da se za nju dadu glasovi koji predstavljaju najmanje tri četvrtine temeljnoga kapitala zastupljenoga na skupštini društva. Za to se ne traži posebna odluka dioničara o čijim se pravima radi. Ako se spomenuto pravo glasa ukida ili ograničava dioničaru koji je pored uplate dionice ispunio prema društvu i dodatne obveze, društvo ga za to mora primjereno obeštetiti. Zahtjev za isplatom obeštećenja mora se podnijeti sudu u roku od dva mjeseca od dana kada je u glasilu društva objavljen upis promjene statuta u sudskom registru. Ako je podignuta tužba za poništenje odluke o ukidanju ili ograničenju prava dioničare iz ovoga stavka, rok počinje teći prvoga narednoga dana od dana kada je pravomoćno odbačena tužba ili kada je pravomoćno odbijen tužbeni zahtjev.

(4) Dionička društva koja do dana početka primjene ovoga Zakona imaju dionice bez prava glasa čiji ukupni nominalni iznosi prelaze polovinu iznosa temeljnoga kapitala društva moraju uskladiti omjer među dionicama društva s onim propisanim u članku 169. stavku 2. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 1996.

Vlastite dionice dioničkoga društva

Članak 643.

Dionička društva koja do dana početka primjene ovoga Zakona steknu vlastite dionice dužna su postupiti po odredbama članka 236. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 1996.

Dijelovi poduzeća

Članak 644.

(1) Dijelovi poduzeća koji imaju određena ovlaštenja u pravnom prometu upisana u sudskom registru na dan početka primjene ovoga Zakona nastavljaju djelovati onako kako su upisana u tome registru. Poduzeća su dužna najkasnije do roka koji je propisan za usklađenje njihovih općih akata s odredbama ovoga Zakona podnijeti sudu prijave za upis tih dijelova kao podružnica u odgovarajuće sudske registre na način propisan ovim Zakonom ili ih ukinuti.

(2) Sud će po službenoj dužnosti brisati iz sudskog registra dijelove poduzeća iz stavka 1. ovoga članka glede kojih se ne postupi na način kako je tamo propisano.

Prijave za upis u sudski registar podnesene registarskome sudu prije stupanja na snagu ovoga Zakona

Članak 645.

S prijavama za upis u sudski registar koje se odnose na trgovačka društva podnesenima registarskome sudu prije dana početka primjene ovoga Zakona postupit će se po propisima koji su bili na snazi u vrijeme kada su prijave bile podnesene tome sudu.

Prestanak važenja drugih propisa

Članak 646.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o poduzećima ("Narodne novine", br. 53/91. i 58/93.),

2. poglavlje II. "Dionica" i druge odredbe Zakona o vrijednosnim papirima ("Narodne novine", br. 53/91.) koje se odnose na dionice, osim odredbe kojom se one proglašavaju vrijednosnim papirima,

3. Zakon o stranim ulaganjima ("Narodne novine", br. 53/91.),

4. članak 3. i članci 5. do 12. Zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju ("Narodne novine", br. 53/91.),

5. članci 95. do 98. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", br. 53/91. i 73/91.).

Prijenos propisa Europske unije

Članak 646.a

Ovim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenose se:

– Prva direktiva Vijeća 68/151/EEZ od 9. ožujka 1968. o koordinaciji zaštitnih mehanizama koje, u svrhu zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od društava u smislu članka 58. stavka 2. Ugovora, s ciljem ujednačavanja takvih zaštitnih mehanizama u cijeloj Zajednici,

– Druga direktiva Vijeća 77/91/EEZ od 13. prosinca 1976. o koordinaciji zaštitnih mehanizama koje, u svrhu zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od društava u smislu stavka 2. članka 58. Ugovora, u pogledu osnivanja dioničkih društava i održavanja i promjene njihovog kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mehanizama,

– Treća direktiva Vijeća 78/855/EEZ od 09. listopada 1978. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki g) Ugovora, a odnosi se na pripajanja i spajanja dioničkih društava

– Šesta direktiva Vijeća 82/891/EEZ od 17. prosinca 1982. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki g) Ugovora, a odnosi se na podjelu dioničkih društava,

– Jedanaesta direktiva Vijeća 89/666/EEZ od 21. prosinca 1989. koja se odnosi na zahtjeve za otkrivanje podataka o podružnicama koje su otvorile neke vrste društava u državama članicama u skladu sa zakonima druge države,

– Dvanaesta direktiva Vijeća o pravu društava 89/667/EEZ od 21. prosinca 1989. o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom,

– Direktiva 2003/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 68/151/EEZ Vijeća u pogledu zahtjeva za objavljivanjem u odnosu na određenu vrstu trgovačkih društava,

– Direktiva 2005/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o prekograničnim pripajanjima i spajanjima društva kapitala,

– Direktiva 2006/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. kojom se dopunjuje Direktiva Vijeća 77/91/EEZ u pogledu osnivanja dioničkih društava i održavanja i promjene njihovog kapitala,

– Direktiva 2007/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o ostvarenju određenih prava dioničara u dioničkim društvima uvrštenim na uređeno tržište, i

– Direktiva 2007/63/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive Vijeća 78/855/EEC i 82/891/EEC u pogledu zahtjeva za neovisnim stručnim izvješćem u slučaju spajanja, pripajanja ili podjele dioničkih društava.

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Članak 647.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjuje se od 1. siječnja 1995. godine.

VJERODOSTOJNO TUMAČENJE ČLANKA 2., 7. I 8. ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA (NN, br. 34/99), OBJAVLJENO U NARODNIM NOVINAMA BROJ 121/99 OD 19. STUDENOGA 1999. GODINE

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na temelju članka 80. Ustava Republike Hrvatske i članka 113. stavka 1. Poslovnika Zastupničkog doma Hrvatskoga državnog sabora, Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici održanoj 12. studenoga 1999., dao je

VJERODOSTOJNO TUMAČENJE ČLANKA 2., 7. I 8. ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

("Narodne novine", br. 34/99.)

Radi iskazane dvojbe da li se radom na neodređeno vrijeme može smatrati i rad s nepunim radnim vremenom, smatra se da zapošljavanje u smislu radnog odnosa, odnosno rada na neodređeno vrijeme u provedbi odredaba članka 2., 7. i 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima treba razumijevati i utvrditi ugovorom o radu kao rad na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom.

Obrazloženje

U primjeni odredaba članka 2., 7. i 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 34/99.) iskazana je dvojba je li Zakonom propisani broj zaposlenika na neodređeno vrijeme mora biti zaposlen s punim radnim vremenom. Naime, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima utvrdio je

- u odredbi članka 2. kojim se u članku 32. iza stavka 4. Zakona o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 111/93) dodaje stavak 5. koji glasi: »Trgovačko društvo može početi obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegova poslovanja upisan u sudskom registru ako ima u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave, a trgovačko društvo koje ima podružnice mora imati u radnom odnosu najmanje jednoga zaposlenika na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici.«,

- u odredbi članka 7. kojim se u članku 630. stavak 1. iza točke 4. Zakona o trgovačkim društvima dodaje točka 4a. koja glasi: »ako obavlja djelatnost, a nema u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave i ako ima podružnice a nema najmanje još jednog zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici (članak 32. stavak 5.)«,

- u odredbi članka 8. koji glasi: »Trgovačka društva upisana u trgovački registar do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ako obavlja djelatnost, a nemaju u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave i najmanje jednog zaposlenika na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici dužna su u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona zasnovati radni odnos s najmanje jednim članom uprave, a ako imaju i podružnice, zasnovati radni odnos na neodređeno vrijeme s najmanje jednim zaposlenikom u svakoj podružnici«.

U zakonodavstvu Republike Hrvatske ima jednako u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima, drugih zakona kojima se propisuje da se neko trgovačko društvo ili druga pravna osoba ne mogu upisati u odgovarajući registar ili početi obavljati djelatnost prije nego što se utvrdi da ispunjavaju uvjet da imaju jednog ili više zaposlenika.

Takvi su zakoni primjerice:

- Zakon o investicijskim fondovima (»Narodne novine«, br. 107/95.) odredba članka 18.,

- Zakon o privatizacijskim investicijskim fondovima (»Narodne novine«, br. 109/97.) odredba članka 17. stavak 3.,

- Zakon o bankama (»Narodne novine«, br. 161/98.) odredba članka 19. stavak 2.,

- Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (»Narodne novine«, br. 36/98.) odredba članka 17.

Slične odredbe sadrže i drugi zakoni ili podzakonski propisi doneseni na temelju zakona, primjerice:

- Pomorski zakonik (»Narodne novine«, br. 17/94. i 74/94.) - Pravilnik o pomorskom peljarenju (»Narodne novine«, br. 17/95.),

- Zakon o hidrografskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 68/98.) - Pravilnik o uvjetima koje imaju ispunjavati pravne osobe za obavljanje hidrografskih djelatnosti (»Narodne novine«, br. 162/98.),

- Zakon o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 82/94.) - Uredba o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (»Narodne novine«, br. 7/97.),

Zakon o socijalnoj skrbi (»Narodne novine«, br. 73/97.) - Pravilnik o vrsti doma za djecu i doma za odrasle osobe i njihovih djelatnosti, te uvjetima glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih djelatnika doma socijalne skrbi (»Narodne novine«, br. 101/99.), Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih djelatnika centra za socijalnu skrb i podružnice (»Narodne novine«, br. 26/98.).

Zakon o radu propisuje da radno vrijeme ne može biti dulje od 42 sata tjedno. Uz institut rada na neodređeno vrijeme postoji i institut rada na određeno vrijeme, no u jednom i drugom slučaju ugovorom o radu moguće je, sukladno zakonu i kolektivnom ugovoru odrediti puno radno vrijeme do 42 sata tjedno ili kraće. Zakonodavac je propisao također primjenu instituta skraćenog radnog vremena ali samo u iznimnim okolnostima (članak 32.).

Radni odnos na neodređeno vrijeme s nepunim radnim vremenom na nekoliko sati, jedan sat ili čak na vrijeme manje od jednog sata radnog vremena ne može se smatrati zapošljavanjem,

odnosno radnim odnosom i bilo bi suprotno odredbi članka 12. stavka 1. točke 9. Zakona o radu kojim se određuje da ugovor o radu mora sadržavati odredbu o trajanju redovitog radnog dana ili tjedna. Istodobno neprihvatljivo bi bilo stajalište prema kojemu bi se odredba članka 31. stavka 1. Zakona o radu kojom se omogućuje sklapanje ugovora o radu i za nepuno radno vrijeme, trebala tumačiti da je nepuno radno vrijeme rad na sat ili dva.

Drukčije tumačenje dovodi u pitanje opstojnost pravnih instituta pravnog sustava Republike Hrvatske kao što su: radni odnos, radno vrijeme, skraćeno radno vrijeme, radno mjesto odnosno određenja pojma zaposlenosti ali i drugih, za njih vezanih instituta kao što su: odmori, dopusti, plaće, naknade i druga primanja i davanja iz ili na plaću.

ODLUKA I RJEŠENJE USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE, BR. U-I-646/1999, U-I-945/1999 OD 10. SVIBNJA 2000. GODINE (NN, br. 52/00 od 23. svibnja 2000. godine)

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu: Smiljko Sokol, predsjednik Suda te suci Velimir Belajec, Marijan Hranjski, Jurica Malčić, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Emilija Rajić, Vice Vukojević i Milan Vuković, odlučujući o prijedlogu Vinka Buretića iz Rijeke i OR Centar d.o.o. iz Krapine, u postupku ocjene suglasnosti zakona s Ustavom, na sjednici održanoj dana 10. svibnja 2000. godine, donio je

ODLUKU

i

RJEŠENJE

1. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti odredbi članka 2., 7. i 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 34/99) s Ustavom Republike Hrvatske te se iste odredbe ukidaju.

2. Ne prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 4. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima.

Obrazloženje

1. Vinko Buretić iz Rijeke podnio je prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članaka 2., 7. i 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima - dalje: Zakon - jer smatra da su suprotne člancima 3. i 49. Ustava Republike Hrvatske.

2. OR Centar d.o.o. iz Krapine podnio je prijedlog po dr. sc. Ivanu Ovčaričeku za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 2., 4., 6., 7. i 8. istog Zakona jer smatra da su suprotne članku 49. stavcima 1. i 4. Ustava.

3. U prijedlogu Vinko Buretić navodi da naznačene odredbe Zakona ograničavaju slobodu građana te posebno poduzetničku slobodu te su suprotne vladavini prava.

Nadalje da poduzetnička sloboda podrazumijeva i ponašanje poduzetnika prema tržištu, materijalne mogućnosti trgovačkog društva i s tim u svezi i realne potrebe i mogućnosti zapošljavanja, a vezano za ekonomsku opravdanost.

4. Podnositelj OR Centar iz Krapine navodi da su osporavane odredbe suprotne ustavnim odredbama koje štite slobodu poduzetništva te da bi se takva obveza mogla propisati jedino u slučaju kada bi država nekoj pravnoj osobi dala poduzetničku koncesiju.

5. Osporavane odredbe glase:

Odredbom članka 2. Zakona propisano je da se u članku 32. iza stavka 4. dodaje stavak 5. koji glasi: »Trgovačko društvo može početi obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovog poslovanja upisan u sudskom registru ako ima u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave, a trgovačko društvo koje ima podružnice mora imati u radnom odnosu najmanje jednog zaposlenika na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici.«

Članak 4. Zakona glasi:

»U članku 430. stavku 1. u drugoj rečenici iza riječi: »članka« dodaju se riječi: »251. i«.

Članak 6. Zakona glasi:

»U članku 620. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Uvjet uzajamnosti iz st. 1. ovog članka ne primjenjuje se na inozemnog ulagača koji ima sjedište, odnosno trajno boravište u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije, ili je njezin državljanin.«.

Osporavanom odredbom članka 7. propisano je da se u članku 630. stavku 1. iza točke 4. dodaje točka 4a. koja glasi:

»4a. ako obavlja djelatnost, a nema u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave i ako ima podružnice a nema najmanje još jednog zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici (čl. 32. st. 5.)«.

Odredba članka 8. osporavanog Zakona propisuje:

»Trgovačka društva upisana u trgovački registar do dana stupanja na snagu ovog Zakona, ako obavljaju djelatnost, a nemaju u radnom odnosu najmanje jednog člana uprave i najmanje jednog zaposlenika na neodređeno vrijeme u svakoj podružnici dužna su u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona zasnovati radni odnos s najmanje jednim članom uprave, a ako imaju i podružnice zasnovati radni odnos na neodređeno vrijeme s najmanje jednim zaposlenikom u svakoj podružnici.«.

6. Prijedlog je dostavljen na odgovor Hrvatskom državnom saboru te je zatraženo stručno mišljenje do Ministarstva pravosuđa, Ministarstva gospodarstva i Hrvatske gospodarske komore.

7. Stručno mišljenje dostavili su Hrvatska gospodarska komora i Ministarstvo gospodarstva. Smatraju prijedlog utemeljenim te navode da su osporavane odredbe u suprotnosti sa člancima 3. i 49. Ustava.

8. Hrvatska gospodarska komora u stručnom mišljenju, u odnosu na članke 2., 7. i 8. Zakona, navodi:

S obzirom na značenje članka 49. Ustava dvojbeno je zakonsko obvezivanje osnivača - vlasnika trgovačkog društva na zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme najmanje s jednim članom uprave, odnosno najmanje s jednim zaposlenikom u svakoj podružnici.

Smatraju da je ta dvojba još izraženija kada se radi o retroaktivnoj primjeni osporavanih zakonskih odredbi jer se osnivačima trgovačkih društava bez zaposlenih na taj način bitno mijenjaju pravni i financijski uvjeti pod kojima su društva osnivali te da se može realno pretpostaviti da trgovačka društva ne bi osnivali da im je takva obveza bila poznata (propisana) u vrijeme osnivanja.

Nadalje, navode da kada bi se ukinula samo retroaktivna primjena osporavanih zakonskih odredbi došlo bi do povrede načela ustavne ravnopravnosti.

9. Ministarstvo gospodarstva smatra ove odredbe u kontekstu radnopravnih i mirovinskih propisa nedorečenim i nekonzekventnim. Naime, navodi se u mišljenju, propisano je da samo jedan član uprave mora biti u radnom odnosu, ali se ne precizira kakav je taj radni odnos. Takvo propisivanje obveze zapošljavanja člana uprave da kolidira s člankom 13. Zakona o mirovinskom osiguranju, kojim je propisano da su obvezno osigurani članovi uprave trgovačkih društava ako nisu obvezno osigurani po drugoj osnovi.

Kako jedna osoba ne može biti osigurana po osnovi dva radna odnosa, predmetne odredbe članaka 2. i 8. prisiljavaju člana uprave trgovačkog društva da raskine radni odnos koji je ranije zasnovao, kako bi stupio u radni odnos trgovačkog društva u kojem je član uprave. Mišljenja su da su upravo zbog toga odredbe članaka 2. i 8. Zakona u suprotnosti s temeljnim pravima i slobodama iz članka 3. Ustava Republike Hrvatske.

Smatraju da ove odredbe nisu u suglasnosti s člankom 54. Ustava, kojim je propisano da svatko ima pravo na slobodu rada te da svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i da je svakom pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost.

Ministarstvo gospodarstva, nadalje, navodi da su odredbe članaka 2. i 8. Zakona u suprotnosti s člankom 49. Ustava jer prema Zakonu o trgovačkim društvima, trgovačka društva su društva kapitala (dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću) kao i društva osoba (javno trgovačko društvo, komanditno društvo). Za društva osoba Zakonom o trgovačkim društvima nisu propisani obvezatni organi društva, tj. uprava pa su tako ta društva u povoljnijem (nejednakom) položaju od društva kapitala.

10. Prijedlozi za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 2., 7. i 8. Zakona su osnovani.

11. Prijedlog za ocjenu ustavnosti članaka 4. i 6. Zakona nije osnovan.

12. U tijeku postupka Ustavni sud prikupio je i mišljenja o primjeni Zakona te je razvidno da sudovi nisu za sada zauzeli stajališta niti u pojedinim pravnim slučajevima.

13. Naime, već je i iz naznačenih stručnih mišljenja vidljivo da je praktična primjena osporenog Zakona pravno problematična s obzirom na nedorečenost tog Zakona i nekonzekventnost rješidbi pojedinih pravnih pitanja, što ukazuje na pravnu nesigurnost građana koji se bave poduzetništvom.

U osporenim odredbama, osim toga, prisutna je nesigurnost i neravnopravnost poduzetnika jer naknadni uvjeti, propisani Zakonom, pogađaju ona trgovačka društva koja niti prilikom osnivanja nisu planirala dodatno zapošljavanje jer prema svom kapitalu i financijskoj mogućnosti za to nisu niti bila osposobljena, a što nije bila prepreka osnivanju društva.

14. Dostupna mišljenja prakse, izražena kroz napise u stručnim časopisima, također ističu da su odredbe članaka 2., 7. i 8. Zakona nedorečene i problematične s motrišta slobodnog poduzetništva te upravo zbog toga neće doprinijeti većoj zaposlenosti, što je prema obrazloženju predlagatelja bila svrha donošenja tog Zakona.

Pri tome je razvidno da je obveza iz Zakona u svezi s početkom obavljanja djelatnosti i to nakon upisa ove djelatnosti, odnosno predmeta poslovanja, u sudski registar te su podaci o zapošljavanju irelevantni za sudski registar.

Zakon se ne odnosi na društva osoba koja nemaju upravu, odnosno nadzorni, odnosno upravni odbor, kao i na pravne osobe koje nisu gospodarski subjekti.

Kako je obveza zapošljavanja vezana za početak obavljanja djelatnosti kada su potrebne i druge suglasnosti, osporavane odredbe se ne odnose na ona trgovačka društva koja nisu ni započela s obavljanjem djelatnosti. Na subjekte koji se nisu uskladili sa Zakonom o trgovačkim društvima ne primjenjuju se odredbe tog Zakona pa niti odredbe osporavanog Zakona.

15. Ustavni sud ocijenio je da osporavane odredbe dovode do nejednakog položaja poduzetnika na tržištu zbog dodatnih uvjeta koje osporavane odredbe propisuju za početak obavljanja ili nastavak obavljanja djelatnosti, što je suprotno odredbi članka 49. Ustava Republike Hrvatske.

Članak 49. Ustava određuje:

- da su poduzetnička i tržišna sloboda temelj gospodarskog razvoja Republike Hrvatske,

- da država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu te da su zabranjeni monopoli,

- da država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva,

- da se prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu umanjiti zakonom niti drugim pravnim aktom,

- da se inozemnom ulagaču jamči slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala.

16. Odredbama članaka 2., 7. i 8. Zakona intervenira se u poduzetništvo, započeto prema ekonomskoj i drugoj procjeni relevantnoj za zasnivanje trgovačkog društva, prije donošenja osporavanog zakona, što uzrokuje pravnu nesigurnost građana poduzetnika, a koji su sukladno tada važećim uvjetima osnivali trgovačka društva. Donošenjem osporenog Zakona izmijenjen je položaj poduzetnika te u nekim slučajevima dovodi u pitanje daljnju egzistenciju društva, što znači da im je naknadnom intervencijom države pogoršan položaj, što nisu mogli predvidjeti u trenutku osnivanja tog društva.

Ustavni sud je ocijenio da osporene odredbe onemogućavaju i ograničavaju poduzetnika da, sukladno svojim prosudbama utemeljenim na ekonomskim interesima, donosi odluke u korist trgovačkog društva, a u odnosu na opravdanost upošljavanja novih osoba.

17. Odredba članka 3. Ustava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske navodi, između ostalog, i nepovredivost vlasništva i vladavinu prava.

Ustavni sud ocjenjuje da je retroaktivno djelovanje osporavanih odredbi suprotno, u ovom slučaju, vladavini prava iz članka 3. Ustava jer se osnivačima trgovačkih društava bez zaposlenih bitno mijenjaju pravni i financijski uvjeti pod kojima su društva osnivali.

Ukoliko bi, međutim, novi uvjeti propisani osporavanim odredbama bili bez retroaktivne primjene tada bi došlo do dodatne neravnopravnosti i nejednakosti poduzetnika na tržištu.

18. S obzirom da je Ustavni sud utvrdio da su osporavane odredbe u suprotnosti s člancima 3. i 49. Ustava Republike Hrvatske, temeljem članka 53. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 99/99), odlučeno je kao u izreci.

19. U odnosu na prijedlog OR Centar d.o.o. iz Krapine, u pogledu odredbi članaka 4. i 6. Zakona, podnositelj nije obrazložio zašto smatra da bi i ove odredbe bile protuustavne. Kako Sud nije našao da bi one bile suprotne ustavnim odredbama članaka 3. i 49. Ustava, koje su navedene u prijedlogu, ocijenio je da prijedlog u odnosu na te odredbe nije osnovan pa je, temeljem članka 41. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, riješio kao u izreci.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

(“Narodne novine”, broj 118/03)

Članak 319.

(1) Ovim Zakonom izmijenjene odredbe članka 162., 163., 389., 390. stavka 1. i članka 445. stavka 1. Zakona ne primjenjuju se na dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću upisana u sudskom registru prije dana početka primjene ovoga Zakona ili za koja je prije tog dana registarskom sudu podnesena prijava za upis njihova osnivanja u taj registar.

(2) Društva iz stavka 1. ovoga članka dužna su uskladiti iznose temeljnog kapitala i dijelove tog kapitala koji se odnose na pojedine dionice, odnosno temeljne uloge s ovim Zakonom izmijenjenim odredbama članka 162., 163., 389. i 390. Zakona prilikom prve promjene tog kapitala, spajanja, podjele dionica odnosno poslovnih udjela ili zamjene dionica s nominalnim iznosom u one bez tog iznosa u pogledu svih dionica, odnosno temeljnih uloga društva. Pri izračunu iznosa temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na dionice, odnosno temeljne uloge primijenit će se srednji tečaj Hrvatske narodne banke za valutu u kojoj su izraženi temeljni kapital i nominalni iznosi dionica, odnosno temeljnih uloga u društvu koji vrijedi na dan donošenja odluke o sazivanju glavne skupštine, odnosno skupštine društva na kojoj se donosi spomenuta odluka o usklađenju. Registarski sud će odbiti upis promjene u sudski registar koja nije u skladu sa spomenutim odredbama Zakona. Nakon što se za društvo s ograničenom odgovornošću u sudski registar upišu spomenute promjene, na to se društvo primjenjuje i izmijenjena odredba članka 445. stavka 2. Zakona.

(3) Dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću čiji su temeljni kapital i dionice, odnosno temeljni ulozi u skladu sa Zakonom izraženi u njemačkim markama, dužna su ih uskladiti s odredbama izmijenjenih članaka 162., 163., 389. i 390. stavka 1. Zakona i registarskom sudu podnijeti prijavu za upis promjene u sudski registar u roku od godinu dana od dana početka primjene ovoga Zakona. Istu obvezu imaju i društva čiji su temeljni kapital i dionice, odnosno temeljni ulozi izraženi u eurima. Odluka glavne skupštine odnosno skupštine društva o spomenutom usklađenju sa Zakonom donosi se većinom glasova dionica, odnosno poslovnih udjela zastupljenih pri donošenju odluke s tim da su na glavnoj skupštini, odnosno skupštini društva zastupljene dionice, odnosno poslovni udjeli na koje se odnosi najmanje polovina temeljnog kapitala društva. Odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću mora biti u obliku javnobilježničke isprave. Pri izračunu iznosa temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na dionice odnosno temeljne uloge primjenjuju se čvrsti službeni tečaj njemačke marke i eura od 1,95583 njemačkih maraka za 1 euro i srednji tečaj Hrvatske narodne banke za euro koji vrijedi na dan donošenja odluke o sazivanju glavne skupštine odnosno skupštine društva na kojoj se donosi spomenuta odluka o usklađenju.

(4) Za društva koja ne postupe u skladu s odredbama stavka 3. ovoga članka smatra se da je prvoga dana nakon isteka godine dana od dana početka primjene ovoga Zakona nastupio razlog za prestanak društva koji će registarski sud upisati u sudski registar po službenoj dužnosti.

Članak 320.

Nove odredbe članka 391. stavka 1. – 5. Zakona ne primjenjuju se na dodatne činidbe koje su u potpunosti ispunjene društvu do dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 321.

Odredbe članka 194.a, 384.a do 384.c, 441. stavka 1. točke 10. i 472.a Zakona ne primjenjuju se na društva upisana u sudskom registru prije dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 322.

Odredbe članka 363.a ovoga Zakona ne primjenjuju se u sporovima u kojima je na dan početka primjene ovoga Zakona parnica već počela teći.

Članak 323.

Za primjenu odredaba Zakona, statuta i društvenog ugovora u kojima je određen iznos temeljnog kapitala kao mjerilo za ostvarenje nekog prava ili za postojanje obveze da društvo ima neki organ ili o kojemu ovisi sastav tog organa, u društvima iz članka 319. stavka 1. i 3. ovoga Zakona mjerodavan je srednji tečaj Hrvatske narodne banke za valutu u kojoj su izraženi temeljni kapital i nominalni iznosi dionica odnosno temeljnih uloga koji vrijedi na dan kada se ostvaruje pravo, nastaje obveza ili kada se određuje sastav nekog organa društva.

Članak 324.

(1) Dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću čini prekršaj ako ne uskladi temeljni kapital i dionice, odnosno temeljne uloge koji su u skladu sa Zakonom izraženi u njemačkim markama s ovim Zakonom izmijenjenim odredbama članka 162., 163., 389. i 390. stavak 1. Zakona i registarskom sudu ne podnese prijavu za upis promjene u sudski registar u roku od godinu dana od dana početka primjene ovoga Zakona (članak 313. stavak 3.).

(2) Na prekršaj iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 630. stavak 2. Zakona.

Članak 325.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izradi pročišćeni tekst Zakona o trgovačkim društvima.

Članak 326.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. siječnja 2004.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

("Narodne novine", broj 107/07)

Članak 170.

U članku 639. stavku 2. u prvoj rečenici brišu se riječi: »u sudskom ili«.

Članak 173.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izradi pročišćeni tekst Zakona o trgovačkim društvima.

Članak 174.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama« a stupa na snagu 1. travnja 2008. osim odredaba članka 142. koje stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA

(„Narodne novine", broj 137/09 od 13. 11. 2009)

Članak 240.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. svibnja 2010.